

പണ്ടു ! ബോധം ഭാഷാ.



പഞ്ചമേധം ഭാഗം.

വ്യാഖ്യാതാ :

ബ്രഹ്മശ്രീ കാണിപ്പയ്യൂർ ശങ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്.



(പരിച്ഛേദകാരാ വ്യാഖ്യാതാവിന്)

ക ന ങ്ക ഉ ങ്ക

കേരള വിജ്ഞാപന പ്രകാശിത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്.

൧൧൦൨

ഉറപ്പിക ഒന്നു)

വില 1-0-0

ശുദ്ധപത്രം.

൧൯൪൨-ാം പേജിൽ “പരമിതത്തിൽ കുറുന്റെ ജ്യാവി കർ” എന്നെഴുതിയിരിക്കുന്നത്, “പരമിതത്തിൽ ശനിപ്പുക്കു ജ്യാവികർ” എന്നു വായിക്കണം.

ഫുട്ട്നോട്ടിൽ പറഞ്ഞതായ ചില പാഠകളുടെ നന്മകൾ തൊരിപ്പോയി അതിന്റെ ശുദ്ധിപത്രമാണ് താഴെ ചേർക്കുന്നത്.

പേജ്		അദ്ധ്യായം	സുബദ്ധം
൨൮	പെരുക്കൻ പാഠ	൨൪൫	൨൮൫
൩൮	ദേശാന്തരപ്രാണൻ	൨൮൮	൨൮൯
൫൭	മനോഹൃത്തം	൨൫൩	൨൫൪
൮൦	സംക്രമസമയത്തെ സൂ		
	സ്തംഭങ്ങളെ	൨൫൪	൨൫൩
൧൨൭	ചാലിപ്പാൻ	൨൮൨	൨൮൧
൧൪൮	ലംബനജ്യാവി	൨൮൪	൨൮൩

൨൧൨-ാം പേജ് മുതൽക്കു ൨൨൦ കൂടിയ പേജുകളിലെ ൧൩-ാം ഖണ്ഡത്തിന്നു “അവലിപ്പുവണ്ണം” എന്നു പേരാകുന്നു.

വിഷയവിവരം.

ഖണ്ഡം	പേജ്
൧ മുഖശ്ലോകഖണ്ഡം	൧
൨ തിമിനക്ഷത്രഖണ്ഡം	൨൨
൩ വാക്ര്യവൃദ്ധഖണ്ഡം	൩൦
൪ മദ്ധ്യമഖണ്ഡം	൪൭
൫ സ്ഫുടക്രിയാഖണ്ഡം	൫൯
൬ ലാഭവൈധൃതഖണ്ഡം	൮൮
൭ മൈശ്വര്യഖണ്ഡം	൧൦൧
൮ സുസ്തംഭായാഖണ്ഡം	൧൦൮
൯ സോമച്ഛായാഖണ്ഡം	൧൧൩
൧൦ ശ്യാഗോന്നതിഖണ്ഡം	൧൨൯
൧൧ ഗ്രഹണഖണ്ഡം	൧൩൭
൧൨ കരണഖണ്ഡം	൧൪൨
൧൩ സൂര്യോദി-(അവലിപ്പുവണ്ണം)	൨൧൨
൧൪ പ്രാചീനഖണ്ഡം	൨൨൧

അവതാരിക.

വ്യഭിചാരം (അടവെധൂതം) കേരളം, മലയാ, തുറോന്നതി, ഗ്രന്ഥം എന്നിവയെക്കുറിച്ചും പലപ്പോഴും എഴുതിയ ഗ്രന്ഥം "പഞ്ചബോധം" എന്ന പേരുണ്ട്. നല്ല പക്കവും കാണുക, ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സീമ. ഞങ്ങളും പലപ്പോഴും ഗണിക്കുക മുതലായ അറിവാരും പഞ്ചബോധത്തിലില്ല; ആ വക പഠിക്കുവാൻ വേണ്ടത് 'ക്രിയാക്രമം' എന്ന ഗ്രന്ഥമാണ്. അറിക്കുക പെരുക്കുക മുതലായ പഠിക്കാതെ ക്ഷേത്രഗണിതം മുതലായ പഠിപ്പാൻ സാധിക്കാത്തതു പോലെ, ക്രിയാക്രമം പഠിക്കാതെ പഞ്ചബോധം ഗണിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതിനാ പുറമെ അതായ കാലത്തേക്കു വന്നുവന്ന പലവക വരുത്തുക, അതായ ദേശത്തേക്കുള്ള പലവകയും ചുമട്ടാ പണിയും പല പല ക എന്നിവയ്ക്കും ഈ ഒരു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പറഞ്ഞിട്ടില്ല; അതിനാ 'കേരളം' എന്ന പേരു കൊണ്ടു കൊണ്ടു വന്നു. ഇത്രയും നന്നാക്കിക്കൊണ്ടിട്ടാണ് ഗണിതഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നില്പ്. ഈ അസാക്ഷ്യം തീർത്താൽ വേണ്ട അവയെല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്ത ഒരു ബുക്കുക്കുകയാണു ഞാൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിനാ പുറമെ വിലയിരുത്തായത്രാ മലയാളം ഗണിക്കാൻ "പ്രാചാര്യം" എന്ന പ്രമാണവും, മദ്ധ്യേണ അന്നു ഗണിക്കുന്നതു പ്രാചാര്യം ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ചുമട്ടുപറ്റാത്ത ഈ പുസ്തകം ചുമട്ടുചെയ്യാതെ ഗണി:വിഷയമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കു മേറൊരു പുസ്തകം അനുപയോഗിക്കേണ്ടതായ ആവശ്യമില്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഇതു ഒരു "പുണ്യഗ്രന്ഥം"മാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഇതിൽ പഞ്ചബോധത്തിനു വിശേഷമായ ഒരു ഭാഷാപ്രാപ്താനം കേരളത്തിൽ പ്രചാരത്തിലില്ലാത്തത്. ആ ഭാഷയെ ഒന്നു പഠിക്കുക മാത്രമേ അതിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ആ രീതിയനുസരിച്ച ക്രിയാക്രമത്തിനാ മറ്റു ഭാഗങ്ങൾക്കും സ്വന്തമായി ഭാഷാപ്രാപ്താനം എഴുതുകയും ചെയ്തു.

ഗണിതത്തിന്റെ സൗകര്യത്തിനും സമയക്കുറവിനും വേണ്ടി ജ്യോതിഷത്തിന്റെ അനുബന്ധം, ദ്വിതീയ ഘാതം ഇത്ര ദിവസം കൂടുമ്പോൾ ഇത്രയുണ്ടാവുമെന്നും, അതായതായ സാധനം അതായതായമാക്കുന്നതിനും, കളൻ ജ്യോതിഷം ഇത്രയും എന്നിവയുടെ മദ്ധ്യഗതികൾ ഒന്നു മുതൽ പല ദിവസത്തേക്കും, ഒരു നാഴിക മുതൽ നൂറു നാഴികക്കും പെരുക്കി പേരിട്ടു ചാർത്തിയിരുന്ന ഒരു പട്ടികയും സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഗണിതത്തിനു ആ സൗകര്യം എല്ലാവർക്കും കിട്ടുവാനായി ആ പട്ടികകളും ഒടുവിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതാണു ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന്റെ ഒരു ചുമട്ടും. ഇതിലധികമായി ഈ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും വായനക്കാർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതായ ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതുമില്ല.

കാണിപ്പയ്യൂർ, }
 ൧൦-൪-൦൨. } വ്യാഖ്യാതാ,

പഞ്ചഗോധം ഭാഷം.

(൧. മുഖശ്ലോകഖണ്ഡം.)

യൈ രംശകൈഃ സർവ്വഗുണശയസ്വ ൧
 വിഷ്ണുഃ സ ദാ വ്യാമനി സഞ്ചരേഭിഃ.
 വിദാതീ കാചസ്വ ശുഭാശുഭതപഃ
 ക്ഷുദ്രതേ മംഗള മാശ്രിതാനാം.
 യാതാ യുമാസാ ദിവസാ യുനാസ്വഃ ൨
 സ്വാഭീഷ്ടകാലാവധികാഃ ക്രമേന.
 ഭവന്തേ രാശ്രംശകലാ യുഭവന്തേ
 “യോഗ്യാദി” വാക്യാ മ കലാസ കർമ്മാൽ.
 “നീതൈ” മ തന്ത്രിവസാ ഷ്ടകോക്ത ൩
 യോഗ്യാദി വാക്യാഃ “ദിന” ഭക്തലിപ്താഃ.
 കർമ്മാൽ, തദനുസ്തംഭഭക്തി രേഷാ സ്വാ
 “ദൃഷ്ട” “രത്ന” ദിവശാൽ ധനസ്തം.
 അഭീഷ്ടപുഷ്പാപരവാക്യഭേദ- ൪
 സ്വാർത്ഥം ഗതിഃ സ്വാ ദദന്തേ ഹിമാംശോഃ.
 അഭീഷ്ടവാക്യാൽ നിജപുഷ്പവാക്യേ
 ത്വക്തേ തു ശിഷ്ടാ ഗതി രസ്തകാലൈ.
 വാക്യദ്രവ്യവൈക്യം ഹ്യുദയസ്തം. കേന്ദ്രഃ; ൫
 സഹിവ ഗത്യാർത്ഥവ്യഞ്ജിതാസ്തം.
 പുഷ്പാപരാസ്തംഭിതഭക്തിഭേദാ
 “തൊകാ” പ്ല മിഷ്ടാസ്തമയസ്തം. കേന്ദ്രേ.

പുഷ്പാസ്തഭൈര രധികാലുക്തൈപ

ന

സ്വപ്നം ച കല്യാൺ സ തദാ സസൃഷ്ടഃ.

മത്തൽഗതഃ “പ്രാജ്ഞരിപഃ” തു ജ്ഞേ, ത

ല്പിച്ഛാ ഹരാച്ഛാഃ സ്വപ്നം സ്വപ്നം.

കല്യാ ഭവാനനകലാ ശ്വ ചന്ദ്രോ,

ഭ

യൊഗൊക്യുക്ത, സ്തിമി രക്തമീനഃ.

ഗതൈശ്വനാഡിഗതി “നതാ” പ്ലാ

സ്വപ്നം ദിവാ യദ്യദോസ്തവിദ്ധപഃ,

നിശ്ശ്വേവ മെസ്താഭയചന്ദ്രയൊ ശ്വ

സ്വപ്നം ക്രമാൽ തത്ത്വമെന്ദ്ര ഡിദ്ധൈ.

ഇഷ്ടം കലികൃത്യ ഹൃതാ “നിനാഭൈ”

സ്താരാ ഗതാഃ സ്വ, സ്തിമയൊ “നിരാഭൈസഃ.

ശിഷ്ടാ “നത” പ്ലാ സ്തിമിതാരയൊ ശ്വ

ൻ

സ്വപ്നാരക്തം ഹൃദികാ ഗതാഃ സ്വ.

സംക്രാന്തിവാക്യാനി യതശ്ച വാണി

സംക്രാന്തികാലൈ രവിവാസരാഭ്യാഃ.

കൊളംബവേഷാ ഗതവ സരാന്താ

ഫ

ഹൃതൈ “സഭാസ്ഥാന” യുതാഃ ശകാബ്ധാഃ.

“ചരലിലാ” ഷ്ടാ സ്ത കലൈ ഗ്താബ്ധാഃ

“പ്രാജ്ഞാജ്ഞൈ” നാഃ പ്രഭവാഭയഃ സ്വ.

അബ്ധാൻ കലൈ “രത്നജഗന്ത പെന്ദ്രൈ”

ഫ

ഹൃതൈ, തതൊ “ലാസഗരിഡ്യ” ഹീനാൽ.

“ഇരഷ്ട്വമാ” പ്ലാ, ഗതമാസവാക്യ

ഗതാഹയുക്തം ദൃഗ്ഗണൈ ച്ഛവാരാൽ,

“അമിതയവൊത്സുക” ഹീനം

ഫ

ദൃഗ്ഗണൈ “രസഗൈരികൈഃ,” “കലീനാഭൈഃ”.

“ദൈവംതോ” രവി ഹൃതപാ

തച്ചിഷ്ടാ ഭവതി വാക്യസംഖ്യനൈഃ.

“വിവിധാനിജവസുരോധം”

൧൩

“താപനൊഹ്വംകലനനൈപുണ്യം”.

“ധിഗമഹഃലഘുസത്രാനം”

ചൈതാൻ ഹാരാഹ്വതൈഃ ഫലൈഃ ക്രമശഃ.

ഹൃതപാ, തേഷാം യോഗഃ

൧൪

“കേരളകല്പാലതനയ” സംയുക്തഃ.

ദേശാന്തരവിഷ്ണുഹൃത

“രത്നപ്രായാ” നപിതോ പ്ര. വൊ ജ്ഞയഃ.

അന്ത്യം ഫലം “ശ്രീധവ” താഡിതം യത്

൧൫

“ദാനം” ഹതൈനാദ്യഫലൈന യുക്തം.

ദേശാന്തരപ്രൊക്തവിനാഡികാപ്പ

“തതപ” ത്രിഭാഗൈശ്ച യുതം ധനാഖ്യം.

ഫലം ദപിതീയം “കരകാ” ഹതം യ

൧൬

ദനോത്ഥകം “കുന്ദനഗൈന” യുക്തം.

തയോ വ്യാശേഷൈന “ധനപ്രമാണാം”

ദാപ്തം ധനജ്ഞാതകഹാരകം സ്യാത്.

കലിം “വരശശ്രേഷ്ഠസായനോ” നം

൧൭

“ഗനാവിശിഷ്ടൈഃ,” മഥ “കാലനാഗൈഃ.”

ഹരൈ “ദിവിന്ദ്രോ” രവി; തത്ര ശിഷ്ടാ

സ്വാ ദാക്യസംഖ്യാ; ക്രമശഃ ഫലൈ ജ്ഞൈഃ.

ഹൃതപാ, “തവാധികൃതശൈനാജം”

൧൮

“ത്രിനെത്രരൂപാല്യസനയകം” ച.

“സുഗന്ധസാഗഭസുഖം” ച തേഷാം

യോഗൈ, സുപാകാമധനാംഗിനിത്യൈഃ

ദേശാന്തരപ്രാണാഷ്ടഡാശനില്ല ൧൯

“പ്രാജ്ഞാചിയാ” ധൃത്യേ സഹിതോ ഭൂവഃ സ്യാൽ.

ദേശാന്തരമൊക്കെ രസഭിഃ “പതി” ഷൈ

“മിസുന” ഭൈര രഹിതം “ജരാദ്ധ്വം”.

ആദ്യൈഃ ഫലൈ “പുണ്യ” ഹതൈ, ദ്വിതീയൈ ൨൦

“രോഗാ” ഹതൈ ശപായ്യ മൂനം പ്രദിഷ്ടം.

“ധീവന്ദ്യ” നിഷ്ലാന്ത്യഫലം ധനം, തൽ

ഭോഗ്യാ “ദാസക്ഷിതിപാ” ഹരഃ സ്യാൽ.

ശകാബ്ധ “ശാസ്ത്രാത്മ” വധാൽ “തിമീശൈ”- ൨൧

നാപ്തം ടിനാദ്യം “കലിനാശപുണ്യൈഃ”.

ഗുർവ്വക്ഷരാദ്യം സഹിതം “സു” തഷ്ടം

വിവസ്വതഃ സംക്രമണഭൂവം സ്യാൽ.

ഖന്ധം സ്വസിദ്ധം ഭൂഗണാ ദ്വിതീയാ ൨൨

ശിഷ്ടം പൃഥക് സ്ഥം സ്വഗുണൈ ഹതപാ.

ഹരൈ സ്വഹാരണ, മഹ ശ്വ ശിഷ്ടം

“പ്രിയാ,” “നഗ,” “ജാന,” “നരൈഃ” ക്രമണ.

നിഹത്യ ഹാരണ ഹരൈ ദ്വയാപ്തം ൨൩

ഭവന്തി രാശ്യാശകലാവിവിച്ഛാഃ.

ദിതീയ ഹാരണ തു ഖണ്ഡശിഷ്ടം

ദാപ്തം കലാഭൈ സ്വ മൂനം ച ക്ഷാൽ.

ഭൂവാനപിതാ രവ്യഭയ സ്വ രൈത ൨൪

മദ്ധ്യഗ്രഹാഃ, സ്വഭൂവശോധിത്താഹിഃ

ഖണ്ഡാ ദിഗുഭയൈ ഭൂഗണാ വിശോദ്ധ്യാഃ

ഖൈ ഭൂവാൽ, തത്ര ഫണി തു യൊജ്യഃ

ഭൂഗണാൽ പൃഥക് “പദ്” ഘ്നാൽ ൨൫

“ദിതീയാ” പ്ലാംശാഭി വിരഹിതാംശാഭി.

മദ്ധ്യം, സാ "മുഖം"

പുണ്യം യു സമാക്ഷപെ ദിവിച്ചാസു.

"ഗോപാൽ" "പ്രജാ" പൂരിച്ചാൽ ൨൩

"പ്രിയ" "നഗ" "നീതൈ" ക്രമാ മതാൽ പ്രജയാ
ലബ്ധാ രാശാദിന്ദു,

"ഗ്ലാന" പൈ "ശാക്ഷരൈ" കലാ: സപ മിഹ.

"ധന" ഹൃതലവാദിതാഗെ ൨൪

"സുതി" ഭക്തകലാ: സപ മണ്ഡവികലാ യ.

"പട്ട" ഫതദിനാൽ പൃഥക് സ്ഥാൽ

"പുതൈ" "ശുഭൈ" കജസ്യ ഭാഗകലാ:

"ദൈവാ" പൈ ഭഗണാദൈ ൨൫

"ദാനാത്മാ" പ്ലാശകാദി ദദ്യൽ ജ്ഞ.

"പ്രിയ" ഭക്ത ഭാഗാദൈ

ജീവ "സുത" ഭക്തലിപ്തികാ: ശാഖ്യാ:

"മുഖം" പൂശേഷാദൈ ൨൬

സപ "സ" പ്ലാ "മണ്" ഹൃതകലാ: ശുഭ.

"പ്ര" പ്ലാ ദിനം, ച ലിപ്പാ

"നിവെ" ഭക്താ: കലാ: ശനെ യ്യാജ്യാ:

"തത്ത്വ" വിഹൃത ഭാദൈ ൨൭

പാതെ ശാഖ്യാ: "ശശാ" ഹൃത വികലാ:

എവാ ദണ്ഡനിതവിചൈ

സാഖ്യാം സാൽ മദ്ധ്യം വിശേഷണ.

ദൈവാനന്ദാഹ്ലാസം സഞ്ചലിപ്പാ ൨൮

ശാഖ്യാ ഗ്രഹാണാം നാജഭക്തിനിഷ്ഠാ:

ശാഖ്യാ വിഹൃത യ കായ്യാ,

യഥാഭിതം വൃസ്ത മഹേ യ സദ്യ.

മാസേ തു താതാ ദിനനാലികാദ്യഃ	൩൨
പുനക് "പട്ട" ഏവ "ദിനമാ" പൂ ചിനാഃ.	
ഭാഗാദയഃ സംക്രമണാക്രമഭ്യു	
യോജ്യാ സ്തഭാ വാ രവിമദ്ധ്യമഃ സ്യാത്.	
ഗതാനപിതാൽ പുഷ്ടിനിത്യവൃന്ദാൽ	൩൩
ഗതാനിതാ ദൈഷ്ടിനിത്യവൃന്ദാൽ.	
അഭിഷ്ടകാലേ വിനഗാ ശ്വ സാദ്ധ്യാ	
യദ്യസ്ത കാലേ "നഗ" നാഡികൊനാഃ.	
കല്പബു "ഭഗ" ധാബ" ധിജ്ജലേന്ദ്ര" ഏതം	൩൪
"ലസന്ദാ" സ്യാ, "നൃനിനാദഭിതൈഃ".	
വിഭജ്യ ശിഷ്ടാനന്ദരാൽ ഇണാപ്താ	
വഷാദിമദ്ധ്യാധികമാസഭാസഃ.	
ഏതപാഥ വഷാണി കലഃ "ശക്തൈഃ"	൩൫
ഫലാനി രാശിപ്രഭൃതിനി ച സ്യാഃ.	
ക്രാന്തിം ച ചാപം വിനയെൽ ഭജാതൊ	
"നീതൈ" ഹൃതഃ പാരാഹിതായനാശഃ.	
കല്പബുതൊ "രൂതാതരൂ" മൃതം സ്യാ-	൩൬
ഭാശ്യാദികം, തന്തുജ്ജ്വലൈഃ പൂമക് സൈഃ.	
"നിത്യാ," "ധനം," "ഭാന" മമുനി ഹന്താൽ	
തദൈക്യ മത്രായനസംജ്ഞാഗഃ.	
സൈവാച്ചോനമദ്ധ്യം പ്രവദന്തി 'കേന്ദ്ര'	൩൭
കൊന്ദ്ര തു രാശിത്രിതയം 'പദാ' ഷ്യാ.	
ദൈവ പദേ തത്ര ഗതാ ഭജൈഷ്യാ	
കൊടിഃ, സമെ സ്യാ ദി' പരീത മൈവ.	
ഘ്നൈകൈരാന്തേ തു ഭജാ ദി' ശൃലൈ	൩൮
സംഖ്യാഃ സ്വ രജ്യാഷ്ട, തദിയശിഷ്ടാൽ.	

ശുഭാദി വാക്യേ ച, തദീയസംഖ്യാഃ

സംഭൂത യാവതു ഇമാ ഭവന്ത്യഃ.

ഭുജാമലം താവതിമം നിയന്ത്രം,

൩൯

തദുല്പവണ്ഡാഹതശിഷ്ടലിപ്താഃ.

“ശരീര” ഭക്താഃ പുന രത്ര യോജ്യാഃ,

പരാപ്തകതപ സതി താ വിശ്വേഷ്യാഃ.

ഭുജാമലം കൈര്യുവാക്തയാദി

൪൦

സ്വപ്നം സ്വപമദ്ധ്യേ ക്ഷയിഷ്യ സ്വപമദ്ധ്യേ നൃപഃ.

ശൈശവേ തു കൈര്യേ മൃഗകർമ്മാദി

ഗ്രാഹ്യം തദുക്തം ച ഫലം ക്ഷണഭിഃ.

കുഞ്ജസ്ഥാമാന്താണിഭവാം ഫലം യത്

൪൧

കുഞ്ജാൽ തദുല്പാ നിജമദ്ധ്യമേ, സ്താൽ.

പുനർകുഞ്ജിതാൽ ഭാസ്കരമദ്ധ്യമൊനാൽ

ശൈശവം നയേൽ ദൈവമല, മെതദുല്പാ.

കുഞ്ജാൽ സ്വപമദ്ധ്യേ കൃതമന്ദജാലം,

൪൨

തസ്താൽ തു മാനം സകലം സ്വപമദ്ധ്യേ.

കുഞ്ജാൽ, സ്വപമന്ദസ്വപമദ്ധ്യേ, സ്താൽ

തദുക്തമൈശ്വര്യം സകലം സ്വപമദ്ധ്യേ.

ബ്രഹ്മാണിയാസ്തു പ്രഥമം ന കൗഞ്ജം,

൪൩

കിം തപക്തമദ്ധ്യം ഭവതി സ്വപമദ്ധ്യം.

ഗ്രാഹകഗത്യാ രധികാ ചലൈകാ

ഭക്തി, സ്തദന്ത്യാ നിജമദ്ധ്യഭക്തിഃ.

മനോമവണ്ഡാഹതമദ്ധ്യഭക്തിഃ

൪൪

“ശരീര” ഭക്താഃ മൃഗകർമ്മാദി.

പ്രഥമം ദണ്ഡം സ്വപം നിജമദ്ധ്യഭക്തേ

സ്തദാ ഭവേൽ മന്ദഗതി, സ്തദന്താഃ.

ശീഘ്രാച്ചഭക്തിം ചലഖണ്ഡനിഷ്ഠിം	൪൭
“ശരീരാഭക്താം സ്തൃപമന്ദഭക്തരം.	
ധനം മൃഗാഭാ, വിഹ കർക്കിടാഭാ-	
വൃണാ, ധനം ചൈവ പരാലുക്തപ.	
തദാ ഭവേ ച്ചീഘ്രഗതിഃ സ്തൃപൈവ	൪൩
ശോഭേധി ധികേ വക്ത്രഗതിഃ പ്രദിഷ്ടാ.	
നീതപാക്മദ്ധ്യാൽ പുന തച്ചഹിനാൽ	
ഭൂജാഹലം, തൽ പുഥ ഗർക്കമദ്ധ്യം.	
സംസ്കൃത, തസ്താ ദൗനാശയുക്താൽ	൪൭
ചരം നയേൽ പ്രാണകലാന്തരം ച-	
സ്വപ്നം തുലാജാദിഗതം ഭൂജാതമം	
സ്വപ്നം ചരം, നപസ്തമയേ നൃഥാ സ്യാൽ.	
സ്വപ്ന യശ്ശൈശ്വര്യമേവ	൪൮
സ്വപ്നം ഭവേൽ പ്രാണകലാന്തരം തു.	
ചരാസലിച്ഛാന്തരഭാഃ ഫലാനാം	
സ്വപ്നൈശ്വര്യഭേദഭൂതി മന്തരം വാ.	
ഫതപാ സ്വഗത്യാ ദിവസാസുഖസ്തം	൪൯
കർമ്മ ദഹമ്മാന മിദാ തു ഭക് ചൈൽ.	
നചൈ ദപിനാ പ്രാണകലാന്തരാഖ്യാ;	
സ്തൃപപ്രകാരാന്തര മച്ചതൈ.	
സൈവചോനമദ്ധ്യസ്ത ഭൂജാ ദൃഗ്മൊക്തം	൫൦
രാശ്വര്യമാംശേഷ വിശോധിതൈ.	
തദീയസംഖ്യാസദശാ ഭൂജാജ്യാ,	
തദുന “വീരൈഃ” സദശാ ച കോടിഃ.	
ശിഷ്ടാദ്ധ്വജീവാവികലാവിഭക്താ	൫൧
“കൈമാർഹമാസാംബിദിപ” ര്ഹരഃ സ്യാൽ.	

ഭൊജ്യം “നത” ഏതും തു ഹരണേ ഹതപാ
ലണ്ണാനകൊടിം “നരകൈ” നിഹത്യ.

ഹരണേ ഹതപാ പ്ലവതാം ഭുജാജ്ഞാമേ ൧൨
ക്രമാൽ ത്രിഭിഃ സപ്തഭി രാജ്വലൈഃ.
നിഹത്യ “നന്ദാ” പ്ലവതസ്ത ചാപം
കർമ്മാൽ സപമലൈഃ, ഭവതഃ സ്തവൈര തതഃ.

നീതപാ മലയാ വിവിപ്ലവധിക “മുരധരാ” ൧൩
പ്ലവതാണിനേ ച. വാസ്തവേ
ക്ഷിപ്തപാസ്തീൻ ദേശഭേദം, രവിഭുജവരയൊ
ഭീമപശാ ഭൂതാഗ്നൈഃ.

ഹതപാ മലയാ മലൈഃ “നന്ദതപര” ഹതം
തൽ തുലാജാദികം സ്വാൽ
സപ്തം മലൈഃ, സപതംഗം ത്വജ്ജത പുന രതഃ
പുണ്യഭാർജ്യം വിജ്ഞാതം.

ശിഷ്ടാവികലാഹത “സ്തിമിസകാ” ൧൪
മാസേശ്വരം “ഹാരകൈ,”
ഭൊർജ്യം “നീതി” ഹതാ മനേന വിഭജ്യതേ
ലണ്ണം തു കൊട്ടാ സ്തവൈര.
താം “ഹതത്രാസ്ത” ഹതാം ഹരണേ, ഹലയുതാ
ഭൊർജ്യം സപതംഗാഹതാ
“നന്ദാ” പ്ലവതസ്ത ചാപിതാ ധനമുണം
കൈരേ തുലാജാദികം.

ശിഷ്ടാ വിപ്ലവധികാ സ്തവ ഭൂമി “മുഖര” ൧൫
ജ്ഞാധയേൽ താം “ശരീരാൽ,”
ശിഷ്ടം കൃതപാ വിവിപ്ലവ, മുദിതവദനയാ
കർമ്മ, ഭൊർജ്യം തദുപാ.

ദൈർഘ്യമേകും തുകൊട്ടാം ക്ഷിപ്രത, ഭൂമുണാൽ
കൊടിലബ്ധം വിജയാൽ;
കർമ്മവൈവ ക്രിയയം യദി “മുഖര” ഭൂമ
ക്ഷിപ്രലിപ്താ ധികാ സ്രാൽ.

മനോഹരാനുഭൂതകലാ മഖിഭൂതൽ ഒന്ന
നൈവായികാ ചെൽ സ്തംഭാ
ജീവാ സൈവ; പുനർദ്വീപ ചരമ
ജ്യാധാധികാ ലിപ്തികാഃ.
ശിഷ്ടാ സ്താഃ പരിശോധയെൽ “മുഖര” താ
സ്തദ്യേഷവർഗ്ഗാനിത
തിജ്യാവർഗ്ഗപദം ഗുണം, പരിധിഹ്വ-
താദീനി കായ്തം പുനഃ.

മദ്ധ്യാഹ്നാനന്തിശാകരാദിഗണനെ രൈ
പുഷ്പാദയാഹർദ്വണ
യൊജ്യാഃ സ്വ “ർജയ” നാഡികാഃ, പുന രഥ-
യാണ ചരം “മാ” ഹൃതം,
കായ്തം വ്യത്യയതൊസ്വ ദിക് ച; ഗണനം.
മദ്ധ്യാഹ്ന മാനിയചെൽ
തസ്യാന്തെ പുന അകരദിക് ച സകലാ
തൽക്കാലസുയ്യാത്ഭവം.

യച്ചാപമേവ്യാ സമ മല്ലമാപം വെ
തത്സംഖ്യാകാഭി വ്യാകലാഭി തൂനം.
ജീവാ ഭേവൽ, തദികലാഭിസ്താ
തമാല്ലജീവാ വേതിഹ ചാപം.

‘ഖൊക’ ദിവാക്രേഷു യുതധ്രുവേഷു ഒൻ
“നയ” മൂലദൈർഘ്യം ചരദേശജാസുന്.

ഗുർജ്ജരാദ്രാ വിപരീത മെവം

ക്രമാ ദൈവഃ സംക്രമണസ്തു ടാപൈപ്ലവ.

കൃതായനാക്ഷസ്യ ചരത്രിഭാഗം നാ

“നൈതഃ” സമാരോപ്യ “നഗ്രം” യഥോക്തം.

കുർവാൻ, തദാ സിദ്ധ്യതി രാത്രിമനം,
വൃസ്തം ച കുർവാൻ ദിനമാനസിഞ്ചെയ്യ.

തൽ കാലഭാണോ ഭഗതൈഷ്ടഭാഗാ നഹ

സ്തഭാശിനാഡിഗുണിതാ ദിനീഷ്ടാഃ.

പുഷ്പപരാ രവ്യദന്താ ദിനാഞ്ച
ഭവന്തി, ഷർഭാശ്വരവെ സ്തഥാ സ്താൽ.

വിനാഡികാ സ്താഃ ഖലു “നീതി” ഭക്താ നവ

സ്തദീയപുഷ്പപരാശിമാനൈഃ.

അഭീഷ്ടകാലാവധികൈഃ സമൈതാ
ഗദ്യോ ഗതാവാ ഷ്ടികാ ഭവന്തി.

രാശേന തു യാതാം വിഷ്ടിം നിഹത്യ നവ

“നാഗൈഃ” “നൈതൈ” യാ സ്വപവാനാഡികാപ്ലാഃ.

ഭാഗാഃ കലാ യാ ക്രമൈതാ തു യൊജ്യാഃ
സ്വപുഷ്പഭാണേ ഖലു ലഗ്നസിഞ്ചെയ്യ.

കൃതായനാഭീഷ്ടവിലഗ്നഭാണൈഃ നവ

കൃതാ ചരം പ്രാണകലാന്തരം ച.

ലഗ്നാൽ ത്രയൈതൽ ഭാഗാ മമേഷ്യ ശിഷ്ടം
സ്വാശാ “നയ” ഷ്ടാ ഭൂഗതാ വിനാശ്യഃ.

വിലഗ്നാശ്ചഭാണ പിതഭാസ്തരാഭ്യാ നവ

മെവം നയൈ ഭാത്രിഗതാ വിനാശിഃ.

അഭീഷ്ടലഗ്നദിതയൈന സാമ്യോ
സ്തഭാണരാജാപഗതാ വിനാശ്യഃ.

ഗോളാന്റെ ദിഗ്ഗണ്ഡായനാകരവിനെ നന്ന
 പ്രായോ വ്യതിപാതഭം;
 തന്യാന്റെ പുന രക്ഷമന്ത്രഫണിനൊ
 നിന്തൈപ, ഷ കൃതപായനം.
 നീതപ ഗാനസുതാദികൾ ഫണിഭലാൽ,
 ക്ഷാൽ സുതാദി വിധാ-
 വക്തൃ വിപദന്ത തദാ യദി തയോഃ
 കാഞ്ചന ഭോപകൃമേന.

ഗാനാഭ്യന്തിത "കുഞ്ജതായ" ഗുണിതൊ നു
 "ഭുജാലയാ" പൂ: സ്ത: ട:
 സ്യാ ദിന്ദോ രപമ, സ്തയോ രപമയോഃ
 സാമ്യേ വ്യതിപാതകു:
 തന്തേഭേ സതി ബിംബയോഗഭലതഃ
 സപല്ലപി ദോഷോ ഭവേത്;
 ഭേഭേ സ്തിനധിക യുഗന്തജ്വലഭഗ
 ദോഷാ സ ഗമ്യോഗതഃ.

ഭാവ്യോദ വ്യവനോ നന്തോ യദി ഗന്തോ നവ
 ദോഷഃ സ തന്ധിൻ ഭവേത്
 പാദൈക്യേതു ഗതഃ പദാപ്തദൃഢേ
 ഭാനേന, സ ഭാവ്യന്യാ
 ദൃഷ്ടഃ സപല്ലഗ്നായനാന്ത ഇഹ ചൈത്
 തത്ത്വപരാനാന്തരേ
 തത്ത്വവിവൈകൃതലായ'കേ സതി തദാ
 ദോഷോ ന തത്സന്നിയേന.

ഭാഗ്യന്താപമഭേദയോ വ്യപദയോ നാർ
 യ്യാംഗാത്ര ഹാരതാ, മൃനാ

“നീതാ” “നന്ദ” ചതാപയാനചപരാൽ
 ലബ്ധം തു ങ്ങാഞ്ച ഗതേ.
 ശോച്യാ, ഭാവിനി യൊച്യ, മക്കശശിനോഃ
 സ്വാൽ ക്രാന്തിസംശ്യാ തദാ;
 തന്നാചൈൽ പുന രൈവമൈവ ഗണഞ്ച
 ദ്രാവൽ സമതപം തഞ്ചാഃ.

സാമ്യേ വൈധൃതലാഭമപ്യുമശശി റാ
 തൽകാലഞ്ച, ബാഞ്ചഞ്ച
 ജ്ഞാഗാദ്ധാൽ “നിനദൈ,” “ന്നന്ദൈ” രചിഹതാ
 ധാരാപ്ലമിന്ദപക്കഞ്ചാഃ.
 സ്വപ്നാ, ക്രാന്തിഗുണൈര തഞ്ചാ രചി തഥാ
 നീതപാ തഞ്ചാ രന്തരേ
 ബിംബൈക്യംസമേ തുതത്രജവിധു
 ഭാഷാഭിമാന്യ സ്ഥിതൈ.

ഖൊക്കാ വദഞ്ച കൃതാചനലവൈര മെ
 കാശ്ച, വിനൈല്യ.സ്തുകൈ;
 പാതാശാഃ “പ്രി,” “യ,” “ഭി,” “ഗ,” “ണ,” “നര”
 ഹതാ ഞൈമാ, ഭാഷാമാഃ ചന്തഗഃ.
 ചന്ദ്രാഭെ നിജമല്യൈമ മൃദ്ധാലം
 കൃതപാ സ്വപാതൊനിതാൽ
 നീതാൽ ചാന്ദ്രാണാ “ലി,” “ഗി,” “ശപ,” “ര,” “ഭ,”
 “വ” ക്ഷണ്ണാൽ “നന്ദാ” പ്ലാഃ ക്രമാൽ.

കാക്യണാഭിഗതാന്യൈകരൂപനിത മെ
 ജ്ഞാബദ്ധയുക്താനിത
 “സ്താതാഗി” ഗുണിത, “നിതാബ” വിഹൃതാ
 വിക്ഷേപലിപ്താഃ സഹൃദാഃ.

വിഷ്ണുപാ പലഭാവതം “പ്രിയ” ഏതം
കുർവാൻ ഗുഹേ, സ്നേഹി
വ്യസ്തം; തത്ര പൃഥക് ത്രിരാശിരഹിതാൽ
നീതൊപമൊ ഭാഗിതാഃ.

ക്ഷേപാല്ലാ വികലാ, ധനസ്തമനയൊ നെ
ദീക്ഷാമൃദൈഃ ക്രമാൽ,
കുർവാൻ തത്ഗ്രഹസ്യയ്യൊ ശ്വരകലാ
പ്രാണാന്തരം ചൊദയെ.
വ്യസ്തം ചാസ്തമയെ ചരം, തദുദയൊ
ദർഭാംശകൈ ല്ലേ ധികൈ
“ശ്രേയഃ,” “സേവ്യ,” “ഗയാ,” “പയൊ,” “ധന,”
“മയാ” ദസ്തോദയം യാത്യാമീ.

മരയായാ ഗണനെ കൃതായനരവെ ഷെ
സ്തത്രാപമേഷം ചരം
ചാനീയാ പമസായകം ത്രിഭുജാണാൽ
ജ്വാലാൽ ദൃജീവാപ്തയെ.
യാതൈഷ്വൽഫടികാലവാ “സ്തന”ഹതാഃ,
കൃതപാ ചരം തൈഷ്വൽ
ദ്രോജ്യാശൈക്യദിദാവശാൽ ചരമുണാ
യ്യോനാൽ ദൃജീവാഹതാ

ശങ്ക: സ്വീയഹരൈഃപുതാ ദിനകൃത; ഷെ
സ്തദൃജ്യാകാവഗ്തയൊ
വ്വിശ്വൈസ്ത പദാർത്ഥതൊ “ലയ” ഹതാ
കൃതകൃത താമ്രപ്രഭാ.
പച്ഛായാംലലവഗ്തതൊ “വന സുഖൈ”
യ്ജ്ഞാൽ പദം ഭാഗ്യതിഃ,

ശംക "ശ്രീതസമാസികഃ" ശ്രുതിഹൃത,
സ്തസ്താൽ സ്വഹാരാഹതാൽ.

ദ്വജ്യാപ്ത ക്രമശ ശ്വരാ ധന മൂണം
കുന്യാൽ തുലാജാദികം
തച്ചാപാ വിവരീതസംസ്കൃതചരം
ഗദ്യ ഗതാവ സവഃ.

൭൩

കായ്യാഃ സുയ്യശശാതതുംഗമംനിന
സ്തൽകാലജാഃ സായനാഃ,
പാതൊനപ്ര വിധൗ സ്ത ബാഹുജാമലാ
ക്ഷേപാ ദശാംശോനിതം.

കൃതപാ ഷർഭയുതെ രവാ വസുകലാ
ഭേദോ ചരം ചാശകൈ
യൊജ്യാഃ ഷർഭുണരാത്രിയാതമുദികാഃ
കാലാഖ്യലഗ്നാപ്തയെ.

൭൪

ചന്ദ്രാ ദപിതിഭൂതംഗതൊപി തപനം
ത്വക്തപാ "നരൊന്യ"ദികം
നീതപാ, തദേവ "സൂരണാം"ശ മുഖ്യപെ
സ്വപ്നം ദിഗൈക്യാന്തരാൽ.

ക്ഷേപാ വിത്രിഭേന്ദ്രദോഃഫലഹതൊ
"ഭൂസേതു"ഹൃൽ ദുക്ഫലാ,
കൃതപാ തദുദിതം വിധൗ തദേവമഃ
ക്ഷേപാനപിതൊന സ്ഫുടഃ,
തദ്ദോഃകോടിജലാഭനാദികമഹാ
ജീവേ ച തദ്യജ്യാകൈ
സ്വാക്ഷവ്യംമുഖതാഡിത ശ്വരമൂണഃ
സ്പഷ്ടാ "ദിഖീപൊ"ല തഃ.

൭൫

തൃക്കൈപന്ദം കൃതദ്രക് ഫലം കൃതകലാ നെ
 പ്രാണാനന്ദം കാലത,
 സ്തോത്രാർജ്യാചരസംസ്കൃതാ ദിനഗുണ
 ക്ഷണ്ണാ സ്വപ്നാരോദ്ധ്യതാ
 ശംക, സ്തോത്രജീവയൊഃ കൃതിഭിദാ
 മൂലാർദ്ധലോകാഹതിഃ
 ശീതാശ്ശൊ പദഭാ ചതുർന്നിതഗ-
 ത്വംശൊനാശംകൃത്യതാ.

ശംകഃ സൊയ മജാദിഗൊ യദി ശശീ വ്യാ
 ദ്രോദ്ധ്വംഗൊ, നാനൃഥാ
 ശങ്കൊഃ ക്ഷിമുഗാദിത സ്തപപരപു
 വ്യാഖ്യാപന ശ്യാഗ്രമാഃ.
 ഷർഭാഡ്യാക്കൈഷ്ടഭാഗാ നിജഭേദിതി ഗുണാ
 നാഗഭക്താ സ്തമെന്ദോ
 ഭൂ.ശ്യാംശാ മദ്ധ്യഭാനാം മിതി രപി സഹിതെ
 ചൈഷ്വ ഭാനാഡികാഃ സ്വാ.

ശൊദ്ധ്വഃ പ്രത്യുപപാലേ വിധു മിന തു സഷർവ്വമ
 ഭൊ, ക്ഷപക്ഷേ ത്വജ്ജൽ പ്രാക്
 ചന്ദ്രൈഷ്യാംശാദിഷർഭാനപിതരവിഗതഭാ-
 ഗാന്ത മാഭാ ഫുക്തിഭൂഃ.
 വ്യാപ്ത തുചിതകാലത സ്തമിനഗൊഃ
 ക്ഷെപാദിനിതൈപാക്തവൽ
 ക്ഷ്യാൽ ഷർഭയ്തെ രവാ വസുകലാ
 ഭഭോ ചരാസു നപി.

പച്ഛായാഗ്ലവസ്തതൊ “വനസുഖൈ” വ്യാ
 യ്യാന്ത പദം ശീതഗൊ

ശ്ലോകം “നരകാ” ഹതാ “ബല” ഹൃതം

യുക്ത നരപയൊ ഭാശ്രുതിഃ.

ശാക “ശ്ലീതസമാസിക്ത” ശ്രുതിഹൃതൊ

ചനസ്സഗത്യംശകൈ

യുക്ത സ്ത നിജഭേദഹാരമുഹിതം

കൊട്രാപമസ്യാഹരേൽ.

തത്രാപ്തം ചരസാസ്തം കൃതധനഃ

വുമ

പ്രത്യക് കപാലെ തു താർ

ഷർഭേനാ കൃതദക് മലൈ കൃതകലാ

പ്രാണാനന്ദൈ സ്വപം വിധൈ.

തസ്താ ദസ്തകകാലലഗ്നരഹിതാൽ

നാസ്ത്യഃ ഷഡാപ്താംശകാ

നാസീഭേദ സഖാംശയുക്തരഹിതാ

സ്തപല്ല ധികേ ഭൂമിതൈ.

കൃതപാ സംസ്കൃതദക് മലൈ തുഹിനഗ്നൈ

വു

സ്വപന്യാ സുലിപ്താന്തരം

ത്വതപാ കാലവിലഗ്നത സ്രിഭയുതാൽ

തമൈ ഷഭാജ്ഞാഹതാൽ.

അഷ്ടാ ദ്വോസദലാപ്ത മാക്ഷപലനം,

ഭൊജ്ഞാവശാൽ തസ്യദിക്,

തദപൽ ഭൂതയസായുതസ്ത ശശിനൊ

ഭൊക്താന്തി ഹൈവായനാ.

ചണ്ഡാംശ്ചനവിധൊ സ്ത കൊടിമുനതഃ

വു

ക്ഷേപാഹതാൽ ഭൊജ്ഞയാ

ലബ്ധം ക്ഷേപദിഗ്ക്വഹീനശശിനൊ

യുമൈ പഭേ വ്യസ്തദിക്.

ഏതെങ്കിലും ധനുഷാ സമാസാദിശാം
 ക്ഷാഗാന്തരാൽ ക്ഷേപം
 സപ്രയാസാൽയമതഃ “ജലവല”ഏതഃ
 ശൃംഗൊന്നതിഃ ശീതഗോഃ.

പ്രാഞ്ചനേമ്യം ശശിമണ്ഡലൈ സപദിശി താം. വൃന്ത
 നിതപ തദഗ്രഹസ്പൃശി
 വ്യാസേ ന്യസ്യ സിതം തദഗ്രവൃതി പാ-
 ശ്വ സ്പൃഷ്ടവൃത്തം ലിഖെൽ.
 ബിംബാൽസ്യ സിതസ്യ ചാന്തര മിഹ
 പ്രൊക്തഃ “ശരാ”വ്യാഖ്യാസ്യൈ
 ബിംബാൽസ്യ കൃതേ “ശരാ”പുസഹിതം
 സൂത്രം ഭവേദർദ്ധിനം.

വ്യക്തൈഃ ഹൃദയകർഷാഭ്യപഗതൈ, വൃന്ത
 തൽകോടിജീവൊന്നയുക്
 ത്രിജ്യാ ബിംബഭജാഹതാ തുഹിനഗോ
 സ്രിജ്യാഏതം സ്മാൽ സിതം.
 പാതെ ക്ഷേപം “ലയാം”ശകാന്തികഗതൈ
 ചിന്ത്യാ ഗ്രഹം, ക്ഷാദഹിം
 ത്ര്യകതപാ ശിഷ്ടഭജേത്ര ഭക്തിവിവരാ
 ദല്ല വിധോഃ സ്മാൽ ഗ്രഹം.

കൃതപാസ്തിൻ പലഭാം ദിശ “പ്രിയ”ലവാ വൃദ്ധ
 ദല്ല രവേഃ; പ്രായ ക്ഷേ
 പദ്യംതൈത്ര നയെ ദവ്യാമണിനൈ
 രാകാരവിഃ ഷർഭയുക്
 ക്ഷേപ്താദിഗകൈരുകാദിഗണതൈ
 “നാമാത്മകാ”പും രവേ

“നാമാ”പും ച വിധയാഃ സ്വമജ്ജമഗതേന
സ്വപ്നം തദാ സ്വാത് ഗതിഃ.

വ്യക്തമോ ഭുജലിപ്തികാ ഗതിഭീദാം— വൻ
ശാപ്താ ദിശാ പവ്ണി

സ്വപ്നം, ഭൂതലവാരാധനാശ വിഹഗേ—
പ്രപഞ്ചപായനം ച ക്ഷിപേത്.

സുയ്യന്തോ “നവകൈ” “നന്തൈ” ഗ്ഗതികലാ
ഹതപാ “കുമാരൈ” ഹരൈ
ഖിംബൈ, “ദൈവശുക്ലാ”പ്ലതത് ഗതികലാ
ഭോഗത് “ലിപീന്ദ്രൈ” സ്തമഃ.

ആക്ഷം “സുന്ദരകാ”ക്ഷഭാഹതിദിദ്യ, ന്റ
“നാമ” സ്വഹാരാഹതൈഃ

“പാദാ”പ്ലാ ഗതിഭേദാഗവിമൃതൊ
ഭേദക്ഷിപ്തൈവ ഭവേത്.

കൃതപ്രാണകലാന്തരം ചര മിനെ
ഷകുപ്ലാഃ ക്ഷിപേത് നാഡികാ
ഭാഗേ കാലവിലഗകം, ചരഹര
ജ്യേ വിശ്രിഭേദൈ ന്നയേത്.

ഹാരജ്യാസഹിതഃ സ്വഹാരചരണോ ന്റ
ഹാര, സ്രിഭാശ്വൈ വിധയ

കുർവാത് സ്വാസുകലാന്തരം, പുനരതഃ
കാലാനിതാത് ദോഗ്ദ്ധനഃ.

ദിശൈദൈ പ്രവശാത് ചരാനസഹിതൊ
ഹാരാഹൃതൊ ലംബനം,
യദപാ ലംബനശിഞ്ചിനി കൃതചരാ
ഹാരൈ ഭേദാ ഗ്രിമം.

സപത്നം പദ്മിനി, തൽ ച തത്സമയജം ന്൨
 നിതപാ വിശിഷ്ടാ സ്തഭഃ;
 തപാഷാ ദപിത്രീഭകാലഭാജ്ഞകൃതാൽ
 ഭേദഭിജാപ്താ നതിഃ .
 ഷേഷപാ "വേന"ഹതാ ദ്യുഃപ്രീതിഗുണതഃ
 "കാമൈഃ" സ നസ്യാകൃത,
 സ്തം സമ്പർക്കലാ ദപിശോദ്ധ്യ പരമ
 ഗ്രാസപ്രമാണം വിഭുഃ.

ഷേഷപെക്യാൽകൃതിഭയാന്തരപദം ന്൩
 ഗത്യന്തരാംശാമൃതം
 സ്ഥിതിത്വം, കൃതലംബനേ ധന മൂനം
 പദ്മിനീതോ ലംബനം.
 സ്ഥിതിത്വം ച വിധായ കൈവലതിമേഘ
 കൃതപാവിശിഷ്ട സ്തഭഃ
 മൊക്ഷസ്തംഗിമീ; തമാന്തരഭജാൽ
 ഷേഷാ ദപിമദ്ഭാജ്ഞ.

ഗത്യംശാന്തര മിഷ്ടലംബയുത മുക് ന്൪
 ച.യ്യുഷ്ട ഭേദാഹതം
 തൽക്ഷിപ്തപാഃ കൃതിയോഗമുലരാഹിതം
 യോഗാൽ മിഷ്ടഗ്രഹഃ .
 നഗ്രാഹേ നതിലംബനേ ഹിവസകൃൽ
 ബിംബോപി സോമഗ്രഹഃ;
 ഗ്രാസേ ബിംബേദിനാശേതാ പ്ലവതരേ
 വജ്ജ്യാ ന സൃഷ്ടഗ്രഹഃ .

ഗ്രാസേ ഷോഡശഭാഗതഃ ശിശിരഗോ ന്൫
 രല്ലേ ന വജ്ജ്യാ ഗ്രഹഃ;

ശൃംഗംഗം നദീതീരം
 ഗാഢം, വിശാലം രത്നം.
 ഗന്ധം, രസം, രുചിംഗം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം

നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം

നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം

നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം
 നദീതീരം, നദീതീരം

൨. തിഥിനക്ഷത്രവേഷം.

—:—

സതതം കഷ്ടം കാമക്രാധമൊഹാദിഭി മ്നഃ.

യത്പ്രസാദേന വിമലം തം ഗുണം പ്രണതൈസ്തപാമഃ.

ഇദം ഹി യന്ത്യാം സചരാചരം ജഗൽ

പ്രതിഷ്ഠിതം, യാ ജഗതാ ന ദൃശ്യതേ.

തരന്ത്യവിദ്യാ പ്രണിപത്യ യാം ജനാ

നമാമി തേ മണതകാകസംസ്ഥിതാം.

൧

ആദിത്യസ്തേ മൂലാക്ഷവാൻ പറയുന്നു.

(൨) യാതാ യാമാസാ ദിവസാ യാ നാഡ്യഃ സ്വാഭിഷ്ടകാലാവധികാഃ ക്രമേണ. യേന്തി രാഗ്യാംഗകലാ യാ ഭാഗ്യാ നിതി- യാതാ മാസാ ദിവസാ യ സ്വാഭിഷ്ടകാലാവധികാഃ നാഡ്യഃ ച, ക്രമാൽ ഭാഗ്യാ രാഗ്യാംഗകലാഃ യേന്തി ഇത്യുപായം.

മേടസംക്രമം മുതൽ തികഞ്ഞ മാസങ്ങൾ മുക്തിയും, അതിന്നു താഴെ ഇഷ്ടമാസത്തിലെ തികഞ്ഞ തീയതികളും, അതിന്നും താഴെ സാക്ഷാത്സമയം * മുതൽ ഇഷ്ടസമയം വരെയുള്ള നാഴികകളും വെക്കുക. എന്നാൽ അതിലെ മുക്തിയിലുണ്ടെത്തുന്ന സൂര്യന്റെ രാശിയും, നടുവിലുത്തേതു തീയതിയും, ചുവട്ടിലേതു ഇലികളുമായിരിക്കുന്നതാകുന്നു.

൨

(൨) യോഗ്യാദിവാക്യം ച കലാസു ക്ഷ്യാ ദിതി- യോഗ്യാദിവാക്യം കലാസു ക്ഷ്യാൽ ച ഇത്യുപായം.

* സൂക്രമസ ഏകം വരുന്നവാൻ ൧൧൬-ാം പാദ നോക്കുക.

അതിന്റെ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനമായ ഇലിയിൽ “യോഗ്യം വൈദ്യം” എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള വാക്യങ്ങളെ * സംസ്കരിക്കുകയും വേണം.

൩

സൂര്യഗതി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩) “നീത” ച തത്ത്വദിവസാഷ്ടകൊക്ക “യോഗ്യം” ദിവക്യാ “ദിനം” ഭക്തലിപ്തം. കർമ്മം തദർക്കസ്ഥിതകൃതിരേഷാ സ്വാ “ഭൂജ്ഞ” “രത്നം” ദിവശാൽ ധനുർണ്ണമിതി— തത്ത്വദിവസാഷ്ട കൊക്കയോഗ്യാദിവക്യാ “ദിന” ഭക്തലിപ്തം “യജ്ഞ” “രത്നം” ദിവശാൽ ധനുർണ്ണം “നീതെ” കർമ്മം, തൽ എവാ അർക്കസ്ഥിതകൃതിഃ സ്വാൽ ഇത്യാനയഃ.

എന്തെങ്കിലും ദിവസത്തേക്കു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള “യോഗ്യം” ദിവക്യാങ്ങളിൽ അതാതു ദിവസത്തേക്കുള്ള വാക്യങ്ങളെ എട്ടിൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം നാ-ൽ സംസ്കരിയ്ക്കണം. “യജ്ഞ” എന്ന വാക്യം മുതൽ കൂടുകയും, “രത്നം” എന്ന വാക്യം മുതൽ കുറയുകയുമാണു വേണ്ടതു്. എന്നാൽ അതു അതാതു ദിവസത്തേക്കുള്ള സൂര്യന്റെ സ്ഥിതിഗതിയായി വരുത്തുക.

൪

ചന്ദ്രന്റെ സൂര്യോദയ സമയത്തെക്കുള്ള ഗതി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൪) അഭിഷ്ഠപൂർവാപരവാക്യഭേദസ്വാർത്ഥം ഗതിഃ സ്വാ ഭൂജ്ഞ ഹി മാംഗോ രിതി—അഭിഷ്ഠപൂർവാപരവാക്യഭേദസ്വ അർത്ഥം ഹിമാംഗോഃ ഉദയേ ഗതിഃ സ്വാൽ ഇത്യാനയഃ.”

“ഗീർണ്യായഃ” (1) എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ൨൪൭ വാക്യങ്ങളിൽ വെച്ച് ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ള വാക്യത്തിന്റെ (2)മുകളിലെ വാക്യത്തിൽ നിന്നു, ഇഷ്ടദിവസത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ

* യോഗ്യാദി വാക്യങ്ങൾ ൨൪൨-ാം പാഠത്തിൽ പറയുന്നു.

1 ഗീർണ്യായാദി വാക്യങ്ങൾ ൨൪൩-ാം പാഠത്തിൽ നോക്കുക.

2 ഇഷ്ടദിവസത്തെ വാക്യം വരുത്തുവാൻ ൧൯-ാം പാഠം നോക്കുക.

ദിവസത്തെ വാക്യം വാചി ശിഷ്ടത്തെ അർത്ഥിക്കുക. എന്നാൽ ആ അധോ ഇഷ്ടദിവസത്തെ സുഹൃദ്യയത്തിനേക്കുള്ള ചന്ദ്രഗതിയാകുന്നു. തല ദിവസം അർദ്ധരാത്രി മുതൽ അന്ന ഇഷ്ടദിവസം ഉച്ചവരേയുള്ള സമയങ്ങളിൽ ഏല്പോഴക്കെങ്കിലും ചന്ദ്രനെ തൽക്കാലിക്കുന്നതിനും മറ്റും ഈ ചന്ദ്രഗതിയാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതെന്നു താല്പര്യം.

(൫)

സുഹൃദ്യസമയത്തേക്കു ചന്ദ്രഗതി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൪) അഭിഷ്ഠവാക്യാൽ നിജപൂർവ്വവാക്യേ തൃക്കുത ഉ ശിഷ്ടാശിരസ്സുകാലം ഇ. ി. അസ്തകാലം ഉ, അഭിഷ്ഠവാക്യാൽ നിജപൂർവ്വവാക്യേ തൃക്കുത ശിഷ്ടാശിരസ്സ് വാൽ ഇ. പ്രാ. പ. യു. ക.

ഇഷ്ടദിവസത്തെ വാക്യാതിൽ നിന്നു അതിന്റെ തല ദിവസത്തെ വാക്യം വാചിയാൽ ശേഷിക്കുന്നതു, സുഹൃദ്യസമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രഗതിയാകുന്നു. ഉച്ച മുതൽ അർദ്ധരാത്രിവരേയുള്ള സമയങ്ങളിൽ ഏല്പോഴക്കെങ്കിലും ചന്ദ്രനെ തൽക്കാലിപ്പാനും മറ്റും ഈ ചന്ദ്രഗതിയാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതു്.

൬

സുഹൃദ്യസമയത്തേക്കു ചന്ദ്രസ്തംഭം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൫) വാക്യധ്രുവൈക്യം വൃദ്ധയസ്സുണ്ടുതിതി. ക്രമേണ അപയഃ സ്വാൽ ഇതിദമയഃ.

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ള വാക്യം വെച്ച് ധ്രുവവും * കൂടിയാൽ അതു ആ ദിവസം സുഹൃദ്യ സമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്തംഭമാകുന്നു. വാക്യസംഖ്യയിൽ ഇഷ്ടദിവസത്തെ ന കൂടി കൂടിയാൽ പിറൊ ദിവസത്തെ വാക്യമാണു കിട്ടുക എന്നറിയുകയും വേണം.

* വാക്യധ്രുവം വരുത്തുവാൻ ൨൦-ാം പാദത്തിൽ പറയും.

൭

സൂര്യാസ്തമയത്തിന്നു ചന്ദ്രസ്തംഭം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൫) സഹ്യവ ഗതൃദ്ധം ചിവഞ്ചിതാസു ഇതി— ഗതൃദ്ധം ചിവഞ്ചിതാഃ സഹ്യവ അസ്മൈ ഇത്യന്വയഃ. സ്ഫുടൈഃ സ്വാൽ ഇതി ശബ്ദഃ.

അഞ്ചാം പാദകൊണ്ടു പറഞ്ഞപ്രകാരം ഇഷ്ടദിവസത്തെ സൂര്യാസ്തമനത്തിന്നു ചന്ദ്രഗതിയുണ്ടാക്കി അല്പാല്പം, ആ ഗതൃദ്ധത്തെ മേൽപറഞ്ഞ ഉദയസ്തംഭത്തിൽ നിന്നു കളഞ്ഞാൽ അതു തലേദിവസത്തെ അസ്തമയസ്തമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്തംഭമാകുന്നു.

൮

അസ്തമയത്തേക്കു മാത്രമുള്ള ചന്ദ്രസ്തംഭം സൂക്ഷ്മമാക്കേണ്ടതിന്നു “ഷോഡശാംശം” സംസ്കാരം ചെന്നാൽ സംസ്കാരം കൂടി ചെയ്യാറുള്ളതിനെ പറയുന്നു.

(൫) പൂര്വാപരാസ്യാദിതളക്കുതിഭേദം “തൊകാ” പൂ മിഷ്ടാസ്മയസ്ഫുടൈഃ. (൬) പൂര്വാസ്തമയേ രധികാലകരൈ സ്വർണ്ണം ച കല്യാദിതി— പൂര്വാപരാസ്യാദിതളക്കുതിഭേദം “തൊകാ” പൂം പൂര്വാസ്തമയേ അധികാലകരൈ ഇഷ്ടാസ്മയസ്ഫുടൈഃ സ്വർണ്ണം കല്യാദിത്യന്വയഃ.

൭-ാം പാദയിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം തലേ ദിവസത്തേയും പിറ്റേ ദിവസത്തേയും ചന്ദ്രന്റെ അസ്തമനഗതി ഉണ്ടാക്കി, അതു കർമ്മത്തിൽ അന്തരിച്ചു (വലുതിൽനിന്നു ചെറുതു കളഞ്ഞു) ശിഷ്ടത്തെ “തൊക” എന്ന മനു കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: തലേ ദിവസത്തെ ഗതിയാണു വലുതെങ്കിൽ ഇവിടെ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ അസ്തമനചന്ദ്രസ്തംഭത്തിന്റെ ഇലിയിൽ കൂട്ടുകയും, പിറ്റേ ദിവസത്തെ ഗതിയാണു വലുതെങ്കിൽ ചന്ദ്രസ്തംഭത്തിന്റെ ഇലിയിൽ നിന്നു കളകയും വേണം. ഇതിന്നു “ഷോഡശാംശസംസ്കാരം” എന്നു പേർ.

൯

(൬) സ തദാ സുസൂക്ഷ്മ ഇതി— തദാ സഃ സുസൂക്ഷ്മഃ ഇത്യന്വയഃ. സ്വാൽ ഇതി ശേഷഃ.

അതിനെ ഷോഡശാംശസംസ്കാരവും കൂടി ചെയ്താൽ ആ അസ്തമനചന്ദ്രസ്സും വളരെ സൂക്ഷ്മമായി വരുന്നതാകുന്നു.

൧൦

എട്ടാം പാഠ്യയിൽ പറഞ്ഞതായ “ഷോഡശാംശസംസ്കാരം” അസ്തമനസ്സുടമിന്നു മാത്രമുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ചുറ്റു സമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്സുടവും (അസ്തമനത്തേക്കുള്ളതും) സൂക്ഷ്മമാക്കേണ്ടതിന്നു മറ്റു ചില സംസ്കാരവും കൂടി ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതിനെ പറയുന്നു.

(൬) തത്ത്വഗതഃ “പ്രാജ്ഞവിപ്ലവം” തൃജ്ഞം തല്പിപ്ലവം ഹരാപ്ലവം സ്വമൃണം സ്മൃതം. (൭) കയ്യോ, ദേഹമാനകലാ യ ഇതി— തത്ത്വഗതഃ “പ്രാജ്ഞവിപ്ലവം” തൃജ്ഞം, തല്പിപ്ലവം ഹരാപ്ലവം സ്മൃതം സ്വമൃണം, കയ്യോ, ദേഹമാനകലാ യ സ്വപ്നം കയ്യോൽ ഇത്യന്വയഃ. ചന്ദ്രസ്വാൽ ഇതി ശേഷഃ.

൨-൭ എന്നീ പാഠ്യകളേക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞ പ്രകാരം ആതാതു സമയത്തേക്കു (സ്മൃതം ചുറ്റു സമയത്തേക്കു) ആ സമയത്തേക്കു എന്ന അർത്ഥം) ചന്ദ്രഗതി ഉണ്ടാക്കി, അതിൽനിന്നു “പ്രാജ്ഞവിപ്ലവം” എന്ന ചുരുക്കു തീയതിയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്, ബാക്കി തീയതിയുണ്ടെങ്കിൽ നാ-ൽ ഏറക്കു ഇലിയായി അതിനെ പ്രവസംസ്കാരമാകും * കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാകുന്നു. ഹാരകം ധനമാണെങ്കിൽ ഇതു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ചന്ദ്രസ്മൃതത്തിന്റെ ഇലിയിൽ കൂട്ടുകയും, ധനമാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രസ്മൃതത്തിൽനിന്നു കളയുകയും

* പ്രവസംസ്കാരമാകും. ൧൧ മുതൽ പാഠ്യം നോക്കിയാൽ അറിയാം.

യും വേണം. ഇതു എത്ര സമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്ത, ക്ഷതിയും ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. ഉദയത്തിനുള്ള ചന്ദ്രസ്ത, ക്ഷതിന്റെ ഇലിയിൽ ഉദയാഹ്ലാസനവും, അസ്തമൗസ്ത, ക്ഷതിൽ അസ്തമൗഹ്ലാസനവും * ഋണധനം പോലെ സംസ്കരിക്കുകയും വേണം. എന്നാൽ ചന്ദ്രസ്ത, ക്ഷാ സൂക്ഷ്മമായി വരും. ഈ വരുത്തിയതു പരഹിതചന്ദ്രന്റെ സ്ത, ക്ഷമാണ്.

൧൧

നിത്യയോഗവും തിമിയും വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൭) ഒരോ യോഗം ക്ഷയക്കു സിദ്ധി ക്ഷേമിന ഇതി— അക്ഷയ ക്ഷാ: ചന്ദ്ര യോഗം, അക്ഷിനം ചന്ദ്രം തിമി: ഇത്യപരയം. വ്യക്ത ഇവ ശേഷം.

മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ചന്ദ്രസ്ത, ക്ഷതിൽ ആ സമയത്തേക്കുള്ള സൂർയ്യാസ്ത, ക്ഷവും കൂട്ടിയാൽ അതു 'നിത്യയോഗ'വും, (1) ചന്ദ്രസ്ത, ക്ഷതിൽ നിന്നു സൂർയ്യാസ്ത, ക്ഷതെക്കുള്ളതെത്ര തിമിയുമാകുന്നു.

൧൨

ഇഷ്ടസമയത്തേക്കു ചന്ദ്രനെ തൽക്കാലിപ്പാൻ പറയുന്നു.

(൭) ഗണൈശ്വരാധീപ്തഗതി "നതാ"പ്താ സ്വർണ്ണം ദിവായ വൃദയാസുവിശ്ലേഷം— (൮) നിഗ്വേവ മണ്യോദയചന്ദ്രയോ യേ സ്വർണ്ണം ക്രമാൽ തത്സമയേനുസിശ്ലേഷ്യ ഇതി— ദിവായ യദേ തത്സമയേനുസിശ്ലേഷ്യ ഗണൈശ്വരാധീപ്ത ഗതി: "നതാ"പ്താ ഉദയാസുവിശ്ലേഷം ക്രമാൽ സ്വർണ്ണം; നിശി തത്സമയേനുസിശ്ലേഷ്യ എവം അസ്തോദയചന്ദ്രയോ യേ സ്വർണ്ണം ഇത്യപരയം— ക്ഷയം ദിവി ശേഷം.

സൂർയാദയത്തിന്നു ശേഷം ഉച്ചവരേയുള്ള ഏതെങ്കിലും സമയത്തേക്കാണ് ചന്ദ്രനെ തൽക്കാലികേണ്ടതെങ്കിൽ, അന്നത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രന്റെ ഗതിയുണ്ടാക്കി, സൂർയാദയം മുതൽ ഇ

* വൃശ്ചികപാതയിൽ അഹ്ലാസനം വരുത്തുവാൻ പറയും.

1 നിത്യയോഗം മേൽ-൨൦ പാതയിൽ പറയും.

ഇഷ്ടസമയം വരേയുള്ള നാഴിക വിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു പെരക്കി * നാ-ൽ കയറ്റി ഉദയത്തിലേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്ഫടത്തിൽ കൂട്ടണം. ചന്ദ്രന്റെ തീയതിയെ നാഴികകൊണ്ടു പെരക്കിയു ഇലിയാണെന്നു ധരിക്കയും വേണം- ഇലിതീയതികളെ നാഴികവിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു പെരക്കിയാൽ നഷ്ടമാനം വരും. മുകളിലെ സ്ഥാനം ഇലിയും, മാറ്റു വിലി തൽപരകളാകുന്നു- ഇവിടെ വിവിതൽപരകൾ ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ അവയെ നാ-ൽ കയറ്റി ബാക്കി കളയാം. ഇലിയെ നാ-ൽ കയറ്റാനുണ്ടെങ്കിൽ അതു നഷ്ടമാകുന്നു- ഉച്ചക്കു ശേഷം അസ്തമനം വരേയുള്ള ഏതെങ്കിലും സമയത്തേക്കാണ് ചന്ദ്രനെ തൽകാലിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ, ഇഷ്ടസമയം മുതൽ അസ്തമനം വരേയുള്ള നാഴികവിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു അസ്തമനഗതിയെ പെരക്കി മേൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം നാ-ൽ കയറ്റിയ ഫലം അസ്തമയ ചന്ദ്രസ്ഫടത്തിൽ നിന്നു കളയുകയുമാണു വേണ്ടതു്. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ അതുപകൽ ഇഷ്ടസമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്ഫടമായി വരുന്നതാകുന്നു.

അസ്തമനം മുതൽ അദ്ധരാത്രം വരേയുള്ള ഏതെങ്കിലും സമയത്തേക്കാണ് ചന്ദ്രനെ തൽകാലിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ, അസ്തമനം മുതൽ ഇഷ്ടസമയം വരേയുള്ള നാഴികവിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ചന്ദ്രന്റെ അസ്തമയഗതിയെ പെരക്കി നാ-ൽ കയറ്റിയ ഫലത്തെ അസ്തമയചന്ദ്രസ്ഫടത്തിൽ കൂട്ടുകയും; അദ്ധരാത്രി മുതൽ പിറ്റേ ദിവസം ഉദയം വരെ ഏതെങ്കിലും സമയത്തേക്കാണെങ്കിൽ, ഇഷ്ടസമയം മുതൽ പിറ്റേ ദിവസം സൂര്യോദയപശ്ചാത്തമുള്ള നാഴികവിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു ഉദയഗതിയെ പെരക്കി നാ-ൽ കയറ്റി

* പെരക്കുവാൻ മിറ്റിംഗ്-ാം പറയയില്ലാത്ത പറയുന്നതു്.

യ ഫലത്തെ പിന്നെ ദിവസത്തെ ഉദയസ്ഫുടത്തിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയു മാണ വേണ്ടതു്. എന്നാൽ അതു രാത്രി ഇഷ്ട സമയത്തേക്കുള്ള ചന്ദ്രസ്ഫുടമായി വരികയു് ചെയ്യും.

൧൩

സൂ.കണ്ടളിൽ നിന്നു തിമിനക്ഷത്രങ്ങളെ കാണുവാൻ പറയുന്നു.

(൮) ഇഷ്ടം കലിതതു ഏതാ “നിനാദൈ”സ്സാരാ ഗതാഃ സൂ. സ്മിഥയാ “നിരാദൈഃ”

(൯) ശിഷ്യാ “നത”ഘ്നാ സ്മിതിരാശയോ യാ സ്വഹാരഭക്താ ഹരികാ ഗതാഃ സൂ. രാത്രി— തിമിരാശയോഃ ഇഷ്ടം കലിതതു “നിനാദൈഃ” ഏതാ ഗതാ സ്സാരാഃ സൂ. “നിരാദൈഃ” ഏതാ സ്മിഥയാ യാ സൂ. ശിഷ്യാ “നത”ഘ്നാ സ്വഹാരഭക്താ ഗതാ ഹരികാ യാ സൂ. രിച്ചന്വയഃ.

ഇഷ്ടസമയത്തുള്ള ചന്ദ്രസ്തംഭത്തിന്റെ രാശികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ൨൦-ൽ ഏറക്കി തിയതികളും അതിൽ കൂട്ടുകയും, ആ തീയതികളെ നാ-ൽ ഏറക്കി ഇലികളും അതിൽ കൂട്ടുകയും ചെയ്യു; അതിന്ന “നിനാദൈ”നാകുന്ന വ്യാ കൊണ്ടു ഹരിയ്ക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം അശ്വതി മുതൽ തികഞ്ഞ നക്ഷത്രങ്ങളാകുന്നു. ബാക്കിയെ നാ-ൽ പെരുക്കി വീണ്ടും “നിനാദൈ”നൈക്കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം വർത്തമാന നക്ഷത്രത്തിലെ ചെന്ന നാഴികയുമായി വരുന്നതാണ് *

ഇപ്രകാരം തന്നെ തിമിസ്ഫുടത്തെ ഏറക്കി “നിരാസ്”നാകുന്ന വെറു കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ, തിമിയും കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

* നക്ഷത്രത്തെ ഹരിച്ച മാതിരി, യോഗസ്ഫുടത്തേയും ഏറക്കി “നിനാദൈ”നൈക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ, നിത്യയോഗത്തേയും അറിയാവുന്നതാണ്. തിമി നക്ഷത്രങ്ങളെ എഴുപ്പത്തിൽ കാണുവാൻ ഭാര്യയായി മറ്റൊരു സമ്പ്രദായമുള്ളതു ൨൪൫-൨൪൬ എന്നീ പാഠകളിൽ പറയുന്നപ്രകാരം.

൧൪

മദ്യരേഖയിലേക്കു സംക്രമം ഉണ്ടാക്കുവാനാണ് ഇനി പറയുന്നത്.

(൧൪) സാക്രാന്തിവാക്യാനി യുതശ്ചവാണി സാക്രാന്തി കാലേ രവി വാസരാദ്യ ഇതി— യുതശ്ചവാണി സാക്രാന്തിവാക്യാനി സാക്രാന്തികാലേ രവിവാസരാദ്യഃ ഇത്യന്വയഃ. സ്വഃ ഇതിരണ്ടു.

“ലോകാനാം ലക്ഷണാഗ്രേ” എന്ന തുടങ്ങിയ മുമ്പാകെ കൃത്യത്തിൽ * അതാതു മാസത്തേക്കുള്ള സംക്രമവാക്യം വെച്ച്, അതിൽ അതാതു കൊല്ലത്തേക്കുള്ള സംക്രമധ്രുവം (1) കൂട്ടിയാൽ, അതു അതാതുമാസത്തിലെ സംക്രമസമയത്തെ ആഴ്ച മുതലായവയായി വരുന്നതാകുന്നു. മുകളിലെ സ്ഥാനം ഞായർ തുടങ്ങിയ ആഴ്ചയായിട്ടും, ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ ക്രമേണ നാഴിക വിനാഴിക ഗുർജ്ജരങ്ങളായിട്ടും വരുന്നതും. സപക്ഷശതക്കു സൂര്യസംക്രമമുണ്ടാക്കുവാൻ ഒരു സംസ്കാരം കൂടി ചെയ്യുവാനുള്ളതു മഹനാം പാരയിൽ പറയുന്നതാണ്.

റിമിനക്ഷത്രഖണ്ഡം കഴിഞ്ഞു.

൩. വാക്യധ്രുവവണ്ഡം.

൧൫

ശങ്കരന്റെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൫) കൊലാഖെഖണ്ഡ ഗതവത്സരാന്താ എതെ “സഭാസ്ഥാന”യുതഃ ശങ്കര ഇതി— “സഭാസ്ഥാന”യുതാ ഗതവത്സരാന്താ എതെ കൊളാഖെഖണ്ഡം ശങ്കരന്റെ സ്വരീകൃതവയഃ.

തികണ്ഠയിൽ കൊല്ലവർഷത്തിൽ “സഭാസ്ഥാന” എന്ന ഒരു കൂട്ടിയാൽ അതു ശങ്കരവത്സരമായി വരുന്നതാകുന്നു— എ

* സംക്രമവാക്യം ൨൪൭-ാം പാരയിൽ കാണാം.

1 സംക്രമധ്രുവം വരുത്തുവാൻ ൨൯-ാം പാരയിലാണ് പറയുന്നത്.

ന്നാൽ ശകവത്സരവും കലിവത്സരവും ആരംഭിക്കുന്നതു മേടം ൧-ാംനു മുതൽക്കാകുന്നു. കൊല്ലവർഷം ആരംഭിക്കുന്നതു ചിങ്ങം ൧-ാംനു മുതൽക്കുമാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു കൊല്ലവർഷത്തിന്റേയും, ശകവർഷത്തിന്റേയും ആരംഭാവസാനങ്ങൾ ഒരേ സമയത്താവാൻ തരമില്ല. എന്നാൽ തികഞ്ഞ കൊല്ലവർഷംകൊണ്ടു ഇങ്ങിനെ ശകവത്സരം വരുത്തിയാൽ ആ ചിങ്ങം മുതൽ മേടംവരെയുള്ള ശകാബ്ദമാണ് കിട്ടുന്നതു. മേടം മുതൽക്കുവരുന്നതിൽ വർത്തമാനമായ കൊല്ലവർഷം തികഞ്ഞതായിക്കണക്കാക്കണം. ന്നേ മേടം മുതൽക്കുള്ള ശകാബ്ദം വരുത്തുവാൻ കൊല്ലവർഷം ന്ന വെണ്ണണമെന്നർത്ഥം.

൧൩)

കലിവർഷം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൦) “ചരലോ” ണ്യാ സു കലേ ശ്വതാഷാ ഇതി— കൊളംബവർഷം ഗതവത്സരാന്തം ഇത്യത്രാപി അനുവർത്തതേ— കൊളംബവർഷം ഗതവത്സരാന്താഃ “ചരലോ” ണ്യാ സു കലേ ഗതാഷാഃ സു രിത്യന്വയഃ.

മേൽപറഞ്ഞ കൊല്ലവർഷത്തിൽ തന്നെ, “ചരലോ” (൩൩൨൩) കൂട്ടിയാൽ അതു കലിവത്സരമായി വരുന്നതാണ്.

൧൪)

പ്രഭവാദി സംവത്സരങ്ങളെ വരുത്തുവാനാണ് ഇനി പറയുന്നതു്.

(൧൦) “പ്രാജ്ഞാഞ്ജ” ണ്യാനാഃ പ്രഭവാഭയഃ സു രിതി— കൊളംബവർഷം ഗതവത്സരാന്തം ഇത്യത്രാപി അനുവർത്തതേ ച— ഗതവത്സരാന്താഃ കൊളംബവർഷാഃ “പ്രാജ്ഞാഞ്ജ” ണ്യാനാ സു പ്രഭവാഭയഃ സു രിത്യന്വയഃ.

കൊല്ലവർഷത്തിൽ നിന്നു തന്നെ “പ്രാജ്ഞാഞ്ജനൻ” എന്ന വൃന്ദ കുളിഞ്ഞു (ബാക്കി നൂറു—ൽ ഫരിച്ചു്) ബാക്കി

കാണുന്നതു പ്രഭവാദിസംവത്സരമാകുന്നു. ബാക്കി എത്രയുണ്ടോ പ്രഭവാദി അത്രാഞ്ഞെ സംവത്സരം ആ കൊല്ലത്തിലാണ് വരിക എന്നു താല്പര്യം. *

മവ്യ

കലിദിനസംഖ്യ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(മമ) അഞ്ചാൻ കല “അധ്വജഗന്ധപത്രം” ഹതപാ, തതൊ “ലാസഗരീസ്ത്ര” ഹീനാൽ — “ഇഷ്ടമമാ” പൂം ഗതമാസവാക്യഗതാഹയുക്താ ദൂതഗണാഹവരാദിനി- കലഃ അഞ്ചാൻ “അധ്വജഗന്ധപത്രം” ഹതപാ, “ലാസഗരീസ്ത്ര” ഹീനാൽ തതഃ ഗതമാസവാക്യഗതാഹയുക്താ “ഇഷ്ടമമാ” പൂം അദ്ധവൽ ദൂതഗണഃ സ്യാ ദിത്ര ന്യായഃ.

മെ-ം പാരയിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം കലിവഞ്ചം ഉണ്ടാക്കി, അതിനെ “അധ്വജഗന്ധപത്രം”നെ കൊണ്ടു (൨൧൦൨൧൦൦) പെരുക്കി, അതിൽ നിന്ന “ലാസഗരീസ്ത്ര”നെ (൧൨൩൨൩) കളഞ്ഞു, ബാക്കിയെ “ഇഷ്ടമമാ” (൭൩൦൦) കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ ഒരു ദിശ്ശിൽ വെച്ചുക. പിന്നെ അതിൽ, ‘കലിന്’ ‘തൃക്കുഴൽ’ എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ൧൨ മാസവാക്യ (1)ങ്ങളിൽ നിന്നു മേടം മുതൽ തികഞ്ഞ മാസങ്ങളുടെ വാക്യങ്ങളേയും, വർത്തമാനമാസത്തിലെ തികഞ്ഞ തീയതികളേയും അതിൽ കൂട്ടുകയും വേണം; എന്നാൽ അതു വെള്ളിയാഴ്ച മുതൽക്കുള്ള കലിദിനസംഖ്യയായിട്ടു വരും. എന്നു വെച്ചാൽ മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ കലിദിനസംഖ്യയെ ഒന്നു വേറെ വെച്ചു ഒന്നിനെ ഏഴു കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഫലംകളയുക; ഒട്ടുപിൽ ബാക്കിവരുന്ന സംഖ്യയെ വെള്ളിയാഴ്ച മുതൽ ഏഴ്നൂറുകയും ചെല്ലൂ, എന്നാൽ അവസാനിക്കുന്ന ആഴ്ചയും അഭിഷ്ടദിവസത്തിലെ ആഴ്ചയും ഒന്നായി വന്നാൽ കലിദിനസംഖ്യ സൂക്ഷമാകുന്നു; ഒന്നായട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒന്നാകുന്നതു വരെ ആ കലിദിനത്തിൽ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തു ഇഷ്ടദിവസത്തെ ആഴ്ച ഒപ്പിക്കണമെന്നർത്ഥം.

* പ്രഭവാദി സംവത്സരങ്ങൾ ൨൪൮-ാം പാരയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

൧ ഈ മാസവാക്യം ൨൪൯-ാം പാരയിൽ പറയും.

൧൯

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കു വാക്യം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൨) “അമിതയവൊത്തുക” എന്നു ദൂതനും “രസഗൈരികൈ” “കലീനാംഗൈഃ” “ദൈവൈര്യൈഃ” രവിഹൃതപ, തമ്മിഷ്ടം ഭവതി വാക്യസംഖ്യൈരന്യോ രിതി-“അമിതയവൊത്തുക” എന്നു ദൂതനും “രസഗൈരികൈ” “കലീനാംഗൈഃ” “ദൈവൈര്യൈഃ” അവി ഹൃതപ, തമ്മിഷ്ടം ഇന്യോ വാക്യസംഖ്യാ ഭവതിത്യന്വയം.

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കു കലിദിനസംഖ്യ ഉണ്ടാക്കി, അതിൽ നിന്നു “അമിതയവൊത്തുക” എന്ന ൧൨൩൨൦ കളിഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ “രസഗൈരിക” എന്ന ൧൨൩൨൦ കൊണ്ടും കലിദിനത്തെ “കലീനാംഗ” എന്ന ൨൦൨൨൦ കൊണ്ടും, അതിന്റേയും ശിഷ്ടത്തെ “ദൈവൈര്യ” എന്ന ൨൨൨ കൊണ്ടും ഹരിക്കുക: ഈ മൂന്നു ഹരിക്കലും കഴിഞ്ഞാൽ ബാക്കി കാണുന്നതു ആ ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ള വാക്യസംഖ്യമാകുന്നു. എന്നു വെച്ചാൽ ബാക്കി എത്രയുണ്ടോ ‘ഗിന്നശ്രയഃ’ എന്നു തുടങ്ങി അത്രാമത്തെ വാക്യമാണു ആ ദിവസത്തേക്കു വേണ്ടതെന്നർത്ഥം. ഹരിച്ചു കിട്ടിയ മൂന്നു ഫലങ്ങളേയും വേവേറെ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം.

൨൦

വാക്യഭൂവം വരുത്തുവാനാണു ഇനി പറയുന്നത്.

(൧൩) “വിവിധംനിജവവരോധം”, “താപെനൊഹ്വംകലാസനൈപുണ്യം” “ധിഗഹരലഘുസത്രോനം” ചൈതാൻ ഹാരാഹുതൈഃ ഫലൈഃ ക്രമശഃ.

(൧൪) ഹൃതപ കഷ്ടം യോഗഃ “കൌലഭട്ടപാലനയം” സംയുക്തഃ ദേശാന്തരവിഷയിത “രത്നപ്രായാ” ന്വതിതോ പ്രയോ ന്വയഃ ഇതി— “വിവിധം നിജവവരോധം,” “താപെനൊഹ്വംകലാസനൈപുണ്യം” — “ധിഗഹരലഘുസത്രോനം” ച ഏതാൻ ഹാരാഹുതൈഃ ഫലൈഃ ക്രമശഃ ഹൃതപ, “കൌലഭട്ടപാലനയം” സംയുക്തഃ. ദേശാന്തരവിഷയിത “രത്ന

പ്രായാസനിയമം: ഞങ്ങൾ യോഗം പ്രവേശിക്കുന്നതുപോലെ. സ്വാതിതിദിനങ്ങൾ.

“വിവിധാനിജവസുരൊധാ” എന്ന വാക്യത്തെ തല്പരാടി രാശിപര്യന്തമായി മേല്പട്ടു വെച്ചു” അതിനെ ൧൯-ാം പാഠത്തിൽ സൂക്ഷിക്കുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഹരിച്ചു കിട്ടിയ മൂന്നു ഫലങ്ങളിൽ അദ്വൈത രസഗൈരികം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കൊണ്ടു പെരുക്കുക: അപ്രകാരം തന്നെ “താവനൊന്നാകലാസന്നൈപ്പുണ്യം” എന്ന വാക്യത്തെ മറ്റൊരുകൾക്കു വെച്ചു” അതിനെ രണ്ടാമത്തെ കലീനാംഗം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കൊണ്ടും; “ധിഗഹരലക്ഷ്യസതോനം” എന്നതിനെ മൂന്നാമത്തെ ദൈവരൂപം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കൊണ്ടും പെരുക്കുക. ഓരോന്നിന്റേയും തല്പര മുതൽ മുക്തിലേക്കു മൂന്നു സ്ഥാനം സാധ്യം, തിയ്യതിന്റേയും കയറി, രാശിയിൽ പന്ത്രണ്ടിൽ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ ൧൨-ാം ഹരിച്ചു കളയണം. പിന്നെ അതു മൂന്നു സ്ഥാനം മാത്രമേ തമ്മിൽ ഒന്നിച്ചു കൂട്ടി, അതിൽ “കൈലാസഭൂപാലതന്ത്രം” എന്നും തല്പര ആഭിനയിച്ചു കൂട്ടി ഒരു ദിക്കിൽ വെക്കുക. അധികമുണ്ടെങ്കിൽ വീണ്ടും അരൂപതിലും മൂപ്പതിലും കയറി രാശി ൧൨-ൽ ഹരിച്ചു കളയുകയും വേണം. പിന്നെ “രത്നപ്രായം” എന്ന തല്പര ആഭിനയിച്ചു മേല്പട്ടു വെച്ചു” അതിനെ അതതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ദേശാന്തര വിനാശിക * കൊണ്ടു പൊരുക്കി സാൽ കയറി അതും മൂന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നതിൽ തന്നെ തല്പര ആഭിനയിച്ചു കൂട്ടുക. എന്നാൽ അതു ചന്ദ്രന്റെ വാക്യശൃംഖലയായി വരുന്നതാകുന്നു. “ഗീ.ന.ശ്രോ”യടി വാക്യങ്ങളിൽ ഇലിപ്പിട്ടിയ മൂന്നു സ്ഥാനം മാത്രമാണെല്ലോ ഉള്ളത്. അതുകൊണ്ട് ഈ ചങ്ങത്തിയ വാക്യശൃംഖലിന്റേയും അദ്ധ്യക്ഷികം മുക്തിലേക്കു കൂട്ടി വിവിധം തല്പരയും കളയാവുന്നതാണ്

* ദേശാന്തര വിനാശിക വരുത്തുവാൻ ചന്ദ്രന്റെ പാഠത്തിൽ കാണാം.

൨൧

൧൦-ാം പാഠയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ധ്രുവസംസ്കാരഹാരകം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു. ആ ഹാരകം ധനഹാരകമായും, ജ്ഞഹാരകമായും രണ്ടു വിധത്തിലുണ്ട്. അതിൽ ധനഹാരകം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതിനുള്ള ഒരു 'കരണം'മാണ് ആദ്യം പറയുന്നതു്,

(൧൫) അന്ത്യം ഫലം "ശ്രീധവ" താഡിതം യൽ "ദാനം" ഹതെ നാദ്യഫലേന യുക്തം. ദേശാന്തരപ്രാപ്തവിനാഡികാപ്ത "തതപ" ത്രയാശൈശ്വര്യം ധനാഖ്യാ ഇതി— "ശ്രീധവ" താഡിതം "ദാനം" ഹതെ നാദ്യഫലേന യുക്തം ദേശാന്തരപ്രാപ്തവിനാഡികാപ്ത "തതപ" ത്രിയാശൈശ്വര്യം യൽ അന്ത്യം ഫലം തൽ ധനാഖ്യാ ഇത്യന്വയഃ. സ്വാൽ ഇതി പൂർവ്വശ്ലോകാൽ അത്രാപ്തവർത്തതെ.

മുൻപു ൧൦-ാം പാഠയിൽ സൂക്ഷിക്കുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മൂന്നു ഹരിതഫലങ്ങളിൽ, "ദേവേന്ദ്ര"നെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഒട്ടവിലുത്തെ ഫലത്തെ "ശ്രീധവ"നെ (൪൯൨)ക്കൊണ്ടും, ആദ്യത്തെ ഫലത്തെ "ദാനം" എന്ന ഏകകൊണ്ടും നീളത്തിൽ വെച്ചു പെരുക്കി അതു രണ്ടും ഒന്നിച്ചു കൂട്ടുക. പിന്നെ അതാതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ദേശാന്തര വിനാശികളേക്കൊണ്ടും "തതപം" എന്ന ൪൯ നെ പെരുക്കി മൂന്നിൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലവും ആദ്യം വെച്ചതിൽ കൂട്ടണം: ഇതിന്നു 'ധനം, എന്നു പേരാകുന്നു.

൨൨

ജ്ഞം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൬) ഫലം ദേഹീയം "കരടാ" ഹതം യ ദുണ്ണാത്മകം "കന്ദേശം" ന യുക്തം ഇതി— "കരടാ" ഹതം "കന്ദേശം" ന യുക്തം ദേഹീയം ഫലം ദുണ്ണാത്മകം സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്ന ഹരിച്ച ഫലങ്ങളിൽ രണ്ടാമത്തെ കലിനാഗം കൊണ്ടു ഹരിച്ച കിട്ടിയ ഫലത്തെ “കരട”-
 ൧൨൧-നെക്കൊണ്ടു നീച്ചത്തിൽ പെരുക്കി, അതിൽ “കാണ
 ഗ” എന്ന ൩൦൪൧ കൂട്ടുക: അതിന്റെ പേർ ‘ഈണം’ എ
 ന്നാകുന്നു.

൨൩

മേൽപറഞ്ഞ രണ്ടു സാധനങ്ങളുക്കൊണ്ടു ധന ഈണ
 ഹാരകങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൩) തയൊ വ്വീശെങ്ങു “ധനപ്രമാണം” ഭാഷം ധനർണ്ണാണു
 കഹാരകം സ്വാ ദിതി. ക്രമേണാപയേ.

പിന്നെ മേൽപറഞ്ഞ ധനവും ഈണവും ആയ സംഖ്യകളെ
 തമ്മിൽ അന്തരിക്കണം (വലുതിൽ നിന്നു ചെറുതു കളയണം)
 അന്തരിച്ച കാണുന്നതായ ബാക്കിക്കൊണ്ടു “ധനപ്രമാണം” എ
 ന്ന ഒരേറൻ നെ നീച്ചത്തിൽ വെച്ചു ഹരിക്കുകയും വേണം;
 കിട്ടിയ ഫലം ൧൦-ാം പാഠയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഹാരകമാക
 ന്നു. ധനവും ഈണവും തമ്മിൽ അന്തരിക്കുമ്പോൾ ജാസ്തിയ
 ജ്ജതു ധന മാണെങ്കിൽ ഇതു ഫലം “ധനഹാരക” മെന്നും,
 ജാസ്തി ഈണമാണെങ്കിൽ “ഈണഹാരക” മെന്നും പറയുന്നു. എ
 ന്നുവെച്ചാൽ ധനസ്വരൂപമാണ ഹാരകമെങ്കിൽ, അതുകൊ
 ണ്ടു ൧൦-ാം പാഠയിൽ പറഞ്ഞവിധം ചന്ദ്രഗതിയെ ഹരിച്ചു
 കിട്ടിയ ഫലം ചന്ദ്രസ്ഫ.ഭത്തിൽ കൂട്ടുകയും, ഈണസ്വരൂപ
 മാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രസ്ഫ.ഭത്തിൽ നിന്നും കളകയുമാണ് വേ
 ണ്ടെന്നു താല്പര്യം.

൨൪

ഭൂമിയിൽ വാക്യസംഖ്യ വരുത്തുവാനു പറയുന്നു.

(൧൦) കവിം “വരശ്രേഷ്ഠസായനം” നം, “ഗനാവിശിഷ്ടേ”
 മേ “കാലനാഗൈഃ” ഹരേർ “ദിവിത്രൈഃ” രവി തത്ര ശിഷ്ടാ സ്വാ വാക്യ
 സംഖ്യാ ഇതി— അഥ “വരശ്രേഷ്ഠസായ”നെന്നും കവിം “ഗനാവിശി
 ഷ്ടൈഃ” “കാലനാഗൈഃ,” “ദിവിത്രൈഃ” രവി ഹരേർ. അത്ര ശിഷ്ടാ വാ
 കൃസംഖ്യാ സ്വാ ഭിത്യന്വയഃ.

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ള കവിദിനം വെച്ചു, അതിൽ നി
 ന്ന “വരശ്രേഷ്ഠസായനം” എന്ന ൧൭൨൨൨൨൨ കുറച്ചു,
 ബാക്കിയെ “ഗനാവിശിഷ്ട”നെ (൧൭൨൨൨) കൊണ്ടും, അ
 തിന്റെ ശിഷ്ടത്തെ “കാലനാഗ”നെ (൨൦൩൧) കൊണ്ടും,
 അതിന്റേയും ശിഷ്ടത്തെ “ദിവിത്ര”നെ (൨൪൮) കൊണ്ടും
 ഹരിസ്തക: ബാക്കി കാണുന്നതു ആ ദിവസത്തേക്കുള്ള വാക്യ
 സംഖ്യായാകുന്നു.

൨൫

ദിക്കിൽ വാക്യഭൂവം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൭) ക്രമശഃ ഫലൈ സ്തൈഃ. (൧) ഹതപാ “തവധിക്യനശേ
 നാളം,” “ത്രിനെത്രരൂപാല്യസനായകം” ച, “സുഗന്ധരാഗാഭ്യേവം” ച,
 തേഷാം യോഗം “എവാകാരധനാംഗിനിശ്ചൈഃ” (൧൯) ദേശാന്തപ്രാ
 ണഷഡാശനിഷ്ഠ “പ്രാജ്ഞപ്രിയായ്” വ്യഭിസഹിതോ ശ്രവഃ സ്വാദിതി—
 തൈഃ ഫലൈഃ ക്രമശഃ “തവധിക്യനശേനാളം,” “ത്രിനെത്രരൂപാല്യസ
 നായകം” ച, “സുഗന്ധരാഗാഭ്യേവം” ച ഹതപാ, “എവാകാരധനാംഗിനി
 ശ്ചൈഃ സഹിതഃ, ദേശാന്തപ്രാണഷഡാശനിഷ്ഠ “പ്രാജ്ഞപ്രിയായ്” വ്യഭി
 തേഷാം യോഗഃ ശ്രവഃ സ്വാ ഭിത്യന്വയഃ

പരഹിതംകൊണ്ടു പറഞ്ഞ രീതിയിൽ തന്നെ “തവാ
 ധിക്യനശേനാളം” എന്ന വാക്യത്തെ തല്പരാദി രാശിപത്ത്
 നുമായി മേല്പട്ടു വെച്ചു, അതിനെ മുൻ പാഠകൊണ്ടുണ്ടാ
 ക്കി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന മൂന്നു ഫലങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേതിനെ
 കൊണ്ടും, അപ്രകാരം തന്നെ “ത്രിനെത്രരൂപാല്യസനായ
 കം” എന്നതിനെ രണ്ടാമത്തെ ഫലം കൊണ്ടും, “സുഗന്ധ

രാഗാഭ്യസം എന്ന വാക്യത്തെ മൂന്നാമത്തെ ഫലംകൊണ്ടും പെരുക്കി, യഥാസ്ഥാനം കയറ്റി, രാശിയിൽ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ മൗര്യൻ ഹരിച്ചു കളഞ്ഞു, അതു മൂന്നു ഒന്നിച്ചു കൂട്ടി, “ഈ പാകാരധനാംശിനിത്യ” എന്നും തല്പര ആദിയായി അതിൽ കൂട്ടുക: പിന്നെ അതാതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ദേശാന്തരപ്രാണനെ * ആറിൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം (വിനാശിക) കൊണ്ടു “പ്രാണപ്രിയ” എന്ന തല്പര ആദിയായി വെച്ചു പെരുക്കി നാലാം കയറ്റി അതും മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്നതിൽ കൂട്ടണം. എന്നാൽ അതു ദിക്കിലെ വാക്യസൂത്രമായി വരുന്നതാകുന്നു.

൨൩

ദിക്കിൽ സൂര്യസംസ്കാരഹാരകം വരുന്നതുവാൻ പറയുന്നു. അവിടെ ഋണസ്വരൂപമായ ഫലം വരുന്നതുവാനാണ് ആദ്യം പറയുന്നത്.

(മൗ) ദേശാന്തരാരോഹണേ അസൃഷ്ടി “പതി” ഐശ്വര്യം “ധീസുര” ഭക്തേ രഹിതം “ജരാലം” (൨൦) ആദ്യൈഃ ഫലൈഃ “പുണ്യ” ഹരതേ, രൂപിതീയൈ “രോഗം” ഹരതേ ശ്വാശ്വ മൂണം പ്രദിഷ്ടം ഇതി— “പതി” ഐശ്വര്യം “ധീസുര” ഭക്തേ ദേശാന്തരാരോഹണേ അസൃഷ്ടി രഹിതം, “ജരാലം” “പുണ്യ” ഹരതേ ആദ്യൈഃ ഫലൈഃ, “രോഗം” ഹരതേ രൂപിതീയൈഃ ഫലൈഃ ച ആശ്വം ദൃണാ പ്രദിഷ്ടം സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

അതാതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ദേശാന്തരപ്രാണനെ “പതി” എന്ന നാമ കൊണ്ടു പെരുക്കി “ധീസുര” വിനെ (൯) കൊണ്ടു ഹരിച്ചു, കിട്ടിയ ഫലത്തെ “ജരാലം” എന്ന നാലാം നിലയിൽ കൂട്ടുക: പിന്നെ മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്ന മൂന്നു ഫലങ്ങളിൽ ആദ്യത്താമത്തെ “പുണ്യ” എന്ന നാമ കൊണ്ടും, രണ്ടാമത്തേതിനെ “രോഗം” എന്ന നാലാം കൊണ്ടും പെരുക്കി, അ

* ദേശാന്തരപ്രാണൻ ഹൃദ്യന്മാൻ പാദം നാക്കുക.

തു രണ്ടാ മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്ന “ജാമസ്” ത്തിൽ കൂട്ടുകയും വേണാം. എന്നാലതു ഗുണരൂപമായ ഫലമാകുന്നു.

൨൭

ധനസ്വരൂപമായ ഫലത്തെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൦) “ധീവന്ദ്യ” നിഷ്ഠാശുദ്ധം ധനം സ്വാർത്ഥം— ക്രമേണ അനായാസം

“ധീവന്ദ്യ” എന്ന പദം കൊണ്ടു ഒഴുവിലുള്ള ഫലത്തെ പെരുക്കിയാൽ അതു ധനസ്വരൂപമായ ഫലവുമാകുന്നു.

൨൮

ഗുണധനസ്വരൂപങ്ങളായി മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു ഫലങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഹാരകം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൦) ഭക്ഷണഭോജ്യ “ഭാസംക്ഷിതിപൊ” ത്തം സ്വാർത്ഥം— ക്രമേണ അനായാസം.

മുൻ പറഞ്ഞതായ ധനഫലവും ഗുണഫലവും തമ്മിൽ അന്തരിച്ചു, ശേഷിക്കുന്ന ആ അന്തരംകൊണ്ടു “ഭാസംക്ഷിതിപൊ” എന്ന പദം കൊണ്ടു നെ ഫലിക്കുക: കിട്ടിയ ഫലം ഭക്ഷിയെ ശുദ്ധസംസ്കാരമാക്കുകയും, അന്തരികമ്പോൾ ശേഷിക്കുന്നതു ധനരൂപമായ ഫലമാണെന്നിൽ ഹാരകം ധനമാണെന്നും, ശേഷിക്കുന്നതു ഗുണമാണെന്നിൽ ഹാരകം ഗുണമാണെന്നും അറിയുകയും വേണം. ഇതുകണ്ടേയാണ് ‘ധനഹാരകം’മെന്നും, ‘ഗുണഹാരകം’മെന്നും പറയുന്നത്.

൨൯

പദം— പാരയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗ്രഹമധ്യം വരുത്തുവാനാണ് ഇതി പറയുന്നത്.

(൨൧) ശാസ്ത്ര “ശാസ്ത്രം” വധാർത്ഥം “തമിഴ്” നാലും ദിവാലം, “കലിതാമരപുഷ്പം”. ഇവ്വേദാദി സർവ്വം “സംഗ്രഹം” വിവ

സ്വതഃ സംക്രമണശ്ച വം സ്വാ ദിതി— ശകാബ്ദ “ശാസ്ത്രാത്ഥം” വധാൽ “തി
 മീശെ” നാപും, “കലിനാശപുണ്യം” ഗുർവ്വക്ഷരാദ്യം സഹിതം, “സു”രയോഃ
 വിവസ്വതഃ ദിനാദ്യം സംക്രമണശ്ച വം സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

൨൧-ാം പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം ശകവത്സരം ഉ
 ണ്ടാക്കി, അതിനെ “ശാസ്ത്രാത്ഥം” എന്ന റെറ കൊണ്ടു പെരു
 ക്കി, “തിമീശ”നെ (ഒന്നെ) കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഒരു ദിക്കിൽ
 വെക്കുക. ഈ കിട്ടിയ ഫലം ദിവസമാകുന്നു വാക്കിയെ
 വീണ്ടും നാ—ൽ പെരുക്കി ‘തിമീശ’നെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഹ
 രിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു നാഴികയാകുന്നു. വാക്കിയെ ഇപ്രകാരം
 തന്നെ വീണ്ടും പെരുക്കി ഹരിച്ചു വിനാഴികയും ഗുർവ്വക്ഷരവും
 കൂടി ഉണ്ടാക്കി, അതുകളേയും മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്ന നാഴികയു
 ളെ ചുവട്ടിൽ ക്രമത്താലെ വെക്കുക: പിന്നെ അതിൽ “കലി
 നാശപുണ്യം” എന്ന വാക്യത്തെ ഹരിച്ചുവെച്ച ഫലത്തിൻ ചു
 വട്ടിലെ സ്ഥാനമായ ഗുർവ്വക്ഷരാദി നാഴിക പത്തുനായി കൂട്ട
 ക; അനന്തരം മുകളിലെ സ്ഥാനമായ ദിവസത്തെ ഒ—ൽ കി
 ഴിച്ചുകളയുകയും വേണം. എന്നാൽ അതു സൂര്യന്റെ സംക്ര
 മശ്ചവമായി വരുന്നതാകുന്നു.

വാക്യശ്ചവലം കഴിഞ്ഞു.

൪. മദ്ധ്യമഖണ്ഡം.

൩൦

ഗ്രഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യമം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൨) ഖണ്ഡം സ്വസിദ്ധം ദൃഗ്ഗണാഭിശോഭ്യ മതി. സ്വസി
 ഛം ഖണ്ഡം ദൃഗ്ഗണാൽ വിശോഭ്യം ഇത്യന്വയഃ. സ്വാൽ ഇതി ശേഷഃ.

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ളകലിദിനം (൧൧) വെച്ചു, അതാതു

കാലത്തേക്കു ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഖണ്ഡത്തെ * ആ കലിദിനത്തിൽ നിന്നും കുറയ്ക്കണമെന്നതും.

൩൧

(൨൨) ശിഷ്യം പൂമകീന്ദ്രം സ്വഗുണേന ഗതാ— ഹാരക സ്വഹ്നം ഭരണ ഇതി— പൂമകീന്ദ്രം ശിഷ്യം സ്വഗുണേന ഗതാ സ്വഹ്നം ഭരണ ഇത്യന്വയഃ.

കലിദിനത്തിൽ നിന്ന ഖണ്ഡത്തെ കുറച്ച ശിഷ്യത്തെ “ഖണ്ഡശിഷ്യ”മെന്നു പറയാറുണ്ട്. ഈ ഖണ്ഡശിഷ്യത്തെ രണ്ടേടത്തു വെച്ച്, ഒന്നിനെ അതതു ഗ്രഹത്തിന്റെ ഗുണകാരം കൊണ്ടു പെരുക്കി, അതാതിന്റെ ഹാരകം (1) കൊണ്ടു ഹരിക്കണം, അപ്പോൾ കിട്ടുന്നതു ദുർഗാഫലമാകുന്നു; ആ ഫലം കളയാം. ഹരിച്ചു ബാക്കിക്കൊണ്ടാണ് മേലിൽ ക്രിയ ചെയ്യേണ്ടതു്.

൩൨

(൨൨) മുഹൂർത്തശിഷ്യം “പ്രിയം” “നഗ” “ജ്ഞാതം” “നൈതം” ക്രമേണ— (൨൩) നിന്ത്യ ഹാരണ ഹരേ ദിതി— മുഹൂർത്തശിഷ്യം “പ്രിയം” “നഗ” “ജ്ഞാതം” “നൈതം” ക്രമേണ നിന്ത്യ ഹാരണ ഹരേ ഇത്യന്വയഃ.

൩൧-ാം പാദംകൊണ്ടു പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടു (ഒരു പ്രാവശ്യം മാത്രം) ഹരിച്ച് ശിഷ്യമുള്ള സംബന്ധ പിന്നേയും “പ്രിയം” എന്ന ൧൨ കൊണ്ടു പെരുക്കി തന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം രാശിയാണ്. ശിഷ്യത്തെ പിന്നേയും “നഗം” എന്ന ൩൦ കൊണ്ടും, “ജ്ഞാതം” എന്ന ൩൦ കൊണ്ടും “നൈതം” എന്ന ൩൦ കൊണ്ടും രണ്ടു തവണയും ക്രമേണ പെരുക്കി തന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കണമെന്നതും.

* ഖണ്ഡശ്രവം വരുത്തുവാൻ ൨൩൧-ാം പാദം നോക്കുക.

1 ഈ ഗുണകാരമാകട്ടെ ൨൩൦-ാം പാദയിൽ പറയുന്നു.

൩൩

(൨൩) അവാപ്താ വേന്തി രാശ്യംശകലാവിവിപ്താ ഇതി; ക്രമേണ ഇ
 തൃപ്രാപ്തവർത്തം— അവാപ്താഃ രാശ്യംശകലാവിവിപ്താഃ ക്രമേണ വേ
 തി ഇത്യുപായഃ.

മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം ക്രമേ
 ണ രാശി, തീയതി, ഇലി, വിവി ഇതുകൂടായിട്ടു വരും— മുൻ
 പറഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ ചേർത്ത് പെരുക്കി സ്വഹാരകം കൊണ്ടു
 ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം രാശിയും, അതിന്റെ ശിഷ്ടത്തെ
 നാൽ പെരുക്കി വീണ്ടും തന്റെ ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ചാ
 ട്തീയതിയും, പിന്നെ നാൽ പെരുക്കി ഹരിച്ചാൽ ഇലിയും,
 ശിഷ്ടത്തെ വീണ്ടും നാൽ പെരുക്കി സ്വഹാരകം കൊണ്ടു ത
 ന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം വിവിച്ചു മാണെന്ന താല്പര്യം.

൩൪

(൨൩) ദിപീയഹാരണേ വണ്യശേഷാ ദാപ്തം കലാഭരേ സ്വ മൃ
 ണം ച കർമ്മാൽ ഇതി— ദിപീയഹാരണേ വണ്യശേഷാൽ ആപ്തം തു കലാ
 ഭരേ സ്വം ദൃണം കർമ്മാൽ ച ഇത്യുപായഃ.

മുൻപ് ഒരേകൂട്ടം പകർത്തിവെച്ചിരിക്കുന്ന വണ്യശേഷ
 ത്തെ അതതു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ദിപീയഹാരകം * കൊണ്ടു ഹ
 രിക്കുക; കിട്ടിയ ഫലം ഇലിയിലും, ശിഷ്ടത്തെ വീണ്ടും നാൽ
 പെരുക്കി ദിപീയഹാരകം കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫ
 ലം വിവിയിലും, അതതു ഗ്രന്ഥത്തിന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്ര
 കാരം തന്നെ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യയും വേണം.

൩൫

(൨൪) സ്രധാനപിതാ രവ്യഭയേ സ്യ ദൈവമജ്യഗ്രഹാഃ ഇതി—സ്ര
 ധാനപിതാ എതേ രവ്യഭയേ മജ്യഗ്രഹാഃ സ്യഃ ഇത്യുപായഃ.

മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നതായ (രാശി,
 തീയതി, ഇലി, വിവി, കച്ചിൽ) മദ്ധ്യമത്തിൽ അതതു ഗ്രഹ

* ദിപീയഹാരകം ൨൫൧-ാം പാഠത്തിൽ കാണാം.

ങ്ങളുടെ ശ്രവവും കൂടി കൂട്ടണം. എന്നാൽ അതുകൾ ഇഷ്ടദിപസ സുയോധയ സമയത്തേക്കുള്ള ഗ്രഹമദ്ധ്യമങ്ങളായി വരുന്നതാണ്.

൩൬

(൨൪) സ്വപ്രവശോധിതോഹി രിതി— ക്രമേണാമ്പയഃ. സൂരി അത്രാപുനവഞ്ചൈ.

രാഹവിനൊഴിച്ചു മാറ്റം ഗ്രഹങ്ങൾക്കെല്ലാം ശ്രവം കൂട്ടുകയാണല്ലോ വേണ്ടതു് രാഹവിന്നു മാത്രം അങ്ങിനെയല്ല. ശ്രവം ഒരിടത്തു വെച്ചു് മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ മദ്ധ്യമം അതിൽ നിന്നു കളയുകയാണു വേണ്ടതു്. എന്നാലതു രാഹവിന്റേയും മദ്ധ്യമമായി വരും. എന്നാൽ രാഹവിന്നു മദ്ധ്യമവും ശ്രവവും ഒന്നു തന്നെ ആകയാൽ ഇനി സ്തംഭിപ്പാൻ വേറെ ക്രിയ ഇല്ലെന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക.

൩൭

(൨൪) ഖണ്ഡാ ചിതുമൈദ്യഗണെ വിശോദ്ധ്യാഃ ഖടോ ശ്രവാ കി— ദൃഗണെ ഖണ്ഡാൽ വിതുമൈ ഖടോഃ ശ്രവാൽ വിശോദ്ധ്യാഃ ഇത്യമ്പയഃ. സൂരിതി ശേഷഃ.

കലിദിനസംഖ്യയിൽ നിന്നു ഖണ്ഡത്തെ കളയാനാണല്ലോ മുമ്പു പറഞ്ഞതു്. നേരെ മറിച്ച് ഖണ്ഡാ കലിയെക്കാൾ വലുതായി വരുമ്പോൾ ഖണ്ഡത്തെ വെച്ച അതിൽ നിന്നു അഭീഷ്ടദിപസത്തേക്കുള്ള കലിയെ കളയുകയാണു വേണ്ടതു്. അങ്ങിനെയാണു മദ്ധ്യമം ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ ആ മദ്ധ്യമം, രാഹവിന്നു പറഞ്ഞതു പോലെ, ശ്രവത്തിൽ നിന്നു കളയുകയാണു വേണ്ടതെന്നു താല്പര്യം.

൩൮

(൨൪) തത്ര ഫണി ഉ യൊജ്യ ഇതി— ഫണി ഉ തത്ര യൊജ്യഃ ഇത്യമ്പയഃ. സ്താദിതി ശേഷഃ.

വണ്ഡം കലിയേക്കാൾ വലുതായാൽ മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഗ്രഹമദ്ധ്യമാ യുദ്ധത്തിൽനിന്നു കളയുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, അതിന്നു വിപരീതം, രാജാവിന്റെ മുമ്പാകിൽ യുദ്ധം കൂടു കയും വേണം.

൩൩

ഒക്കിൽ മദ്ധ്യമാ വരുത്തുവാനാണു ഇനി ആദ്യ ശ്രോതം കൊണ്ടു പറയുന്നത്. അത്തരം പാരകൊണ്ടു സൂര്യമദ്ധ്യമാ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൫) ഉപേക്ഷാൽ പൂമക് 'പട്ടം' പ്ലാ "ചിതമാ" പ്ലാശാലി വിരഹിതാശാലി. മദ്ധ്യംകൊണ്ടു "ഭൂതലൈ" പ്ലാശാ ശാ സമാക്ഷിപെ ചലിപ്പിക്കുന്നു ഇവിടം—

വണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ചു, ഒന്നിനെ "പട്ടം" എന്ന പേര് കൊണ്ടു പെരുക്കി, "വിതഥം" എന്ന പേര് കൊണ്ടു ഹരിക്കുക. കിട്ടുന്ന ഫലം തീയതിയാകുന്നു. (പരഹിതത്തിന്റെ മദ്ധ്യമാ വരുത്തുന്നേടത്തു പറഞ്ഞതു പോലെത്തന്നെ) ശേഷത്തെ നാൾ പെരുക്കി "വിതഥം" കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ ഇലിയും കിട്ടും. വിലി ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ശിഷ്ടത്തെ ഒരിക്കൽ കൂടി നാൾ പെരുക്കി "വിതഥം" കൊണ്ടു ഹരിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ ഇലിയും കിട്ടും. പിന്നെ മരണാദികളെ പെട്ടിരിക്കുന്ന വണ്ഡശേഷത്തിൽ നിന്നു ഈ ഹരിച്ചു കിട്ടിയു മുഴുവനും കളയണം. വണ്ഡശേഷത്തിൽ നിന്നു തീയതിയും, ബാക്കിയിൽ നിന്നു ഒന്നു നാൾ ഏറക്കി ഇലിയും കളയണം. വിലിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇലിയിൽ നിന്നും ഒന്നു നാൾ ഏറക്കി വിലിയും കളയണമെന്നത്. ഹരിച്ചു കിട്ടിയു ഇനി ആവശ്യമില്ല. മേലിൽ ക്രിയ ഇതുകൊണ്ടാകുന്നു. ഇതിന്റെ മുകളിലെ സ്ഥാനമായ തീയതിയെ (പോകുമെങ്കിൽ) "അതുലൻ" എന്നു ൩൩൦ കൊണ്ടു ഹരിക്കണം:

ഈ “അതുലന്” “അഞ്ചും” എന്നു പേർ പറയും. വിലിയാ
 ടിയാവിട്ടാന ഗണിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഈ “അതുല”നെക്കൊണ്ടു
 ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം വിലിയിൽ കൂട്ടുകയും, തുഗനെ ഉണ്ടാ
 കേണ്ടതിലും ആവശ്യമാകയാൽ കൂടുതൽ സൂക്ഷിക്കുകയാ
 വേണം. ഈ അതുലഹരണവും കഴിഞ്ഞു ബാക്കിയുള്ള തി
 യതികളെ ൨൦-ൽ കയാറി രാശിയും വെച്ചു, ദിക്കിലുള്ള സ
 യ്ക്കന്റെ ഗ്രവം കൂടിയാൽ സൂര്യമദ്ധ്യമാ വരുന്നതാകുന്നു.

൪൪

ചന്ദ്രമദ്ധ്യം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൬) “ഗൗ” ഏൽ “പ്രജ” പൂരിപ്പാൽ “പ്രിയ” “നഗ” “നീ
 തെ” “ക്രമാ ഭൂതാൽ, “പ്രജ”യാ — ലയ്ക്കാ രാശ്യാദി; “ഗ്ലാനം” പാ
 ‘ശ്വാക്ഷരൈ’ കലാ: സ്ഥിതി ഇതി.

ഖണ്ഡശേഷത്തെ മൂന്നടത്തു വെച്ച് ഒന്നിനെ “ഗോ”
 വിനെ (൩) കൊണ്ടു പെരുക്കി, “പ്രജ”യെ (൮൨) കൊണ്ടു
 ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കൂട്ടുക: ശാസ്ത്രത്തെ “പ്രിയ” (൧൨)
 “നഗ” (൧൨൦) “നീ” (൩൦) അളക്കുകൊണ്ടും ക്രമത്താലെ
 പെരുക്കി “പ്രജ”യെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫ
 ലം ക്രമമെന്ന രാശി തിയ്യതി ഇലികൂട്ടാകുന്നു. വിലിവേണ
 മെങ്കിൽ, ബാക്കിയെ ഒരിക്കൽ കൂടി ൩൦-ൽ പെരുക്കി ‘പ്ര
 ജ’യെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചുണ്ടാക്കുക. പിന്നെ രണ്ടുള്ളതിൽ ഒരു
 ഖണ്ഡശേഷത്തിൽ നിന്ന “ഗാനം” എന്ന മൂന്നുകൊണ്ടും, മ
 റോതിൽ നിന്ന “അക്ഷരം” എന്ന ൨൨൦ കൊണ്ടും ഹരിച്ചു
 കിട്ടിയ ഇലികളെ അതിന്റെ ഇലിയിൽ കൂട്ടണം. വിലി
 യും വേണമെങ്കിൽ രണ്ടിന്റെയും ബാക്കിയെ ഒരിക്കൽ കൂ
 ടി ൩൦-ൽ പെരുക്കി ‘ഗാനം’ കൊണ്ടും ‘അക്ഷരം’ കൊണ്ടും
 ഹരിച്ചുണ്ടാക്കിയ വിലിയെ ഇതിന്റെ വിലിയിലും കൂട്ടണം.

അതിൽ ചന്ദ്രന്റെ ദിക്കിലെ ധ്രുവവും കൂട്ടിയാൽ ചന്ദ്രമദ്ധ്യമവും വരും.

൪൧

തുംഗനെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൭) “ധന്വ” ഹതലവാദിതുംഗെ “സൂതി” ഭക്തകലാഃ സ്വ മഞ്ജുവികലാശ്ച ഇതി.

ഖണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ചു ഒന്നിനെ “ധന്വ” എന്ന ന് കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം തീയതിയാകുന്നു. ബാക്കിയെ നാ-ൽ പെരുക്കി ഇലിവികളേയും ഉണ്ടാക്കുക. അയെന്റ-ൽ കയറ്റി രാശിയും വെച്ചുകൊള്ളുക. മരേരിൽ നിന്ന “സൂതി” എന്ന നന്ന കൊണ്ടു ഹരിച്ച ഫലം ഇലിയിലും, വിവി വേണമെങ്കിൽ ഒരിക്കൽ കൂടി നാ-ൽ പെരുക്കി “സൂതി” കൊണ്ടു ഹരിച്ച ഉണ്ടാക്കിയ ഫലം വിലയിലും കൂട്ടണം. അതിൽ സൂർയ്യമദ്ധ്യം വരുത്തുമ്പോൾ സൂക്ഷിക്കുവാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ‘അഞ്ച്’ ഫലവും (ന.നാ-ൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ വില) കൂട്ടണം. പിന്നെ ഇതിൽ ധ്രുവവും കൂട്ടിയാൽ തുംഗനുമായി.

൪൨

കുജമദ്ധ്യം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൭) “പട്ട” ഹതദിനാത പൂമകസ്ഥാക “പുത്രൈഃ” “ഇദൈഃ” കജസ്യ ഭാഗകലാഃ ഇതി.

ഖണ്ഡശേഷത്തെ “പട്ട” എന്ന ൧൧ കൊണ്ടു പെരുക്കി രണ്ടു ദിക്കിൽ വെക്കുക: ഒന്നിനെ “പുത്രൻ” എന്ന ൨൧ കൊണ്ടു ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു; കിട്ടുന്ന ഫലം തീയതിയാകുന്നു. ശിഷ്ടത്തെ വീണ്ടും നാ-ൽ പെരുക്കി ഹരിച്ച ഇലിയും വ

ജ്ഞിക്കാർക. മരോതിനെ “ശുഭ്ര”നെ (വൃ൧൭) കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം മുൻവെച്ചിരിക്കുന്നതിന്റെ ഇലിയിൽ കൂട്ടണം. പിന്നെ തീയതിയെ ൨൦-ൽ കയറ്റി രാശിയും വെച്ച് ധ്രുവം കൂട്ടിയാൽ അതു കജമദ്ധ്യമ മാകുന്നു. കജാഭിഗ്രഹങ്ങൾക്കു വിവിധാഭിജ്യാവില്ലാത്തതിനാൽ വിവിധാഭിയാലി ഗണിക്കയും പതിവില്ല.

൪൩

ബുധശീശ്ലോച്ചം വരത്തുവാന്നാണ് ഇനി പറയുന്നതു

(൨൮) “ദേഹം” പെട്ട ഭഗണാദേ “ദാനാത്ഥം” പൂർവ്വാഭി കൂട്ടാൽ ജ്ഞ ഇതി.

ഖണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടേടത്തു വെച്ച ഒന്നിനെ “ദേഹം” (൮൮) കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു വൃഥാഫലമാകുന്നു. ശിഷ്ടത്തെ ൧൨-൩൦-നും ഇതുകൂട്ടേക്കൊണ്ടും ക്രമത്തിൽ പെരുക്കി ‘ദേഹം’ കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ രാശി തീയതി ഇലികളും കിട്ടും. മരോ ഖണ്ഡശേഷത്തെ “ദാനാത്ഥം” എന്ന റെവു കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം തീയതിയാകുന്നു. പിന്നെയും ൩൦-ൽ പെരുക്കി ദാനാത്ഥനെ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഇലിയും ഉണ്ടാക്കി മുൻവെച്ചിരിക്കുന്ന തീയതിയിലും ഇലിയിലും യഥാക്രമം കൂട്ടുകയും വേണം. ബുധന്റെ ദിക്കിലെ ധ്രുവവും കൂടി അതിൽ കൂട്ടിയാൽ അതു ബുധന്റെ ശീശ്ലോച്ചമായി വരുന്നതാകുന്നു.

൪൪

ഇനി വ്യാഴത്തിന്റെ മദ്ധ്യമം വരത്തുവാൻ പറയുന്നു:

(൨൮) “പ്രിയ” ഭേദം ഭാഗാദേ ജിവ “സുത” ഭേദം കൂട്ടിക്കാട്ടെ ശോഭാജ്ഞ ഇതി.

ഖണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ചു ഒന്നിനെ “പ്രിയ

യൻ" എന്ന ഹൃദ കൊണ്ടു ഹരികുക: കിട്ടുന്ന ഫലം തീയ്യതിയാകുന്നു. ശിഷ്യത്തെ നൂറ-ൽ പെരുക്കി 'പ്രിയം' കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഇലിയും ഉണ്ടാക്കണം. രണ്ടാമത്തെ വണ്ഡശേഷത്തിൽ നിന്നു "സുതൻ" എന്ന നൂറ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ ഇലിയ്ക്ക് നിന്നു കളയുകയും വേണം. പിന്നെ നൂറയെ നൂറ-ൽ കയറ്റി രാശിയും വെച്ചു വ്യാഴത്തിന്റെ പ്രവചം കൂട്ടിയാൽ, വ്യാഴമദ്ധ്യം സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

൪൫

ശുക്രന്റെ ശീശ്ലോച്ചം വരുത്തുവാനാണ് ഇനി പറയുന്നത്.

(൨൪) "മുഖരം" പൂശേഷഭാരം സ്വം "സു" പൂശം "മണി" ഹൃതകൊടു ശുക്ര ഇതി.

വണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ചു ഒന്നിനെ "മുഖരം" എന്നു ൨൨൭ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കളയുക. ശിഷ്യത്തെ ഹൃദ കൊണ്ടു, നൂറ കൊണ്ടും, നൂറകൊണ്ടും യഥാക്രമം പെരുക്കി 'മുഖരം' കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു രാശി തീയ്യതി ഇലികളാകുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിനെ "സു" എന്ന ൭ കൊണ്ടു പെരുക്കി "മണി" എന്ന ൭൭ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഇലി മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്നതിന്റെ ഇലയിൽ കൂട്ടി, പ്രവചം കൂട്ടിയാൽ ശുക്രന്റെ ശീശ്ലോച്ചമായി വരുന്നുതാകുന്നു.

൪൬

ശനിമദ്ധ്യം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു-

(൨൫) "പ്രാ" പൂശം മിനം ച, മിപ്തം "നിവെ" പൂശം ഭേതാ: കലാ: ഭേതാ: ജ്ഞാ: ഇതി.

വണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടുതട്ടെ വെച്ചു ഒന്നിനെ "പ്ര"

എന്ന രണ്ടുകൊണ്ടു പെരുക്കിയ (ഘൃതദീപ്തം) ഈ ഇലിയാകുന്നു. ഇതിനെ നാലും, വാലും ക്രമത്തിൽ കയറ്റി തിരയ്ക്കുകയും രാശിയും മുകളിൽ വെക്കുകയും മറ്റൊരു വണ്ഡശേഷത്തെ “നിവേദ്യം” എന്ന മറ്റൊരു കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഫലം ഇലിയിൽ കൂട്ടുകയും വേണം പിന്നെ ശുദ്ധം കൂട്ടി മാർഗ്ഗം നിമജ്ജനം സിദ്ധിക്കും.

ര്വ

രാഹുമദ്ധ്യമം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൦) “തത്തമ” വിംഗുതെ ഓരോ പാത്രം കൊണ്ടും “ശശം” എന്നൊരു വികലം ഇതി.

വണ്ഡശേഷത്തെ രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ചു, ഒന്നിനെ “തത്തമ” എന്നു നന്നു കൊണ്ടു ഹരിക്കുക. കിട്ടിയ ഫലം രാശിയാകുന്നു. ശിഷ്ടത്തെ നാലും, നാലും ക്രമത്താലെ പെരുക്കി “തത്തമ” കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചു തിരയ്ക്കുകയും ഇലിയും ഉണ്ടാക്കണം. വേണമെങ്കിൽ ശിഷ്ടത്തെ ഒരിക്കൽ കൂടി നാലും പെരുക്കി ‘തത്തമ’ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു വിലിയും ഉണ്ടാക്കാം. മറ്റൊരു വണ്ഡശേഷത്തെ “ശശം” എന്ന ഒരു കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം വിലിയിൽ നിന്നു കളയുകയും വേണം. പിന്നെ രാശ്യാദിയായി ഈ വരുത്തിയതിനെ രാഹുവിന്റെ ദിക്കിലെ ശുദ്ധത്തിൽ നിന്നു കളഞ്ഞാൽ അതു രാഹുവിന്റെ മദ്ധ്യമാകുന്നു. പരമിതത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ ദിക്കിലും രാഹുവിന്റെ മദ്ധ്യവും സ്തംഭവും ഒന്നുതന്നെയാണെന്നും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ര്വ

(൩൦) എങ്കിലും ദൃഢനിരീക്ഷയെ സാധ്യം സ്വാർത്ഥം മദ്ധ്യമം വിശദപ്പെടുന്ന ഇതി.

ഭക്തിക്ഷപ്രകാരം ഗണിക്കുമ്പോൾ മദ്ധ്യമം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതു മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമാകുന്നു.

൪൯

ദേശാന്തരത്തെയും അഹമ്മാനത്തെയും മദ്ധ്യമത്തിൽ സംസ്കരിക്കേണ്ടതായ ക്രിയ പറയുന്നു.

(൩൧) ദേശാന്തരം ഹമ്മിതിസംജ്ഞാപിപ്ലാ ശ്വാദ്രാ ഗ്രഹാണാം നിജഭക്തിനിർണ്ണാഃ. ശശാങ്കഗത്യാ വിഹൃതാ ശ്വ കാൽയാ ഇതിപ്രതിഭക്തിനിർണ്ണാഃ ശശാങ്കഗത്യാ വിഹൃതാഃ ചാദ്രാഃ ദേശാന്തരം ഹമ്മിതിസംജ്ഞാപിപ്ലാഃ ച ഗ്രഹാണാം യഥോക്തം കൽയാ ഇത്യുപായഃ. സ്മൃതിരി ശേഷഃ.

അതാതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ചന്ദ്രദേശാന്തരത്തേയും 1 ചന്ദ്രാഹമ്മാനത്തേയും 2 വെച്ചു, അതാതു ഗ്രഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യഗതി 3 കൊണ്ടു പെരുക്കി, ചന്ദ്രമദ്ധ്യഗതികൊണ്ടു ഹരിച്ചു 1 ണധനാപോലെ അതാതു മദ്ധ്യമത്തിന്റെ ഇലിയിൽ സംസ്കരിക്കണം. ഈ ക്രിയയെ ഒന്നു കൂടി വ്യക്തമാക്കാം— സൂര്യമദ്ധ്യമമാണെന്നു വിചാരിക്കുക. ഇപ്പോഴേതേക്കുള്ള ചന്ദ്രദേശാന്തരത്തെ സൂര്യമദ്ധ്യഗതിയായ “ദാനധമ്മം” എന്നു മടക്കിവെച്ചു പെരുക്കി. ചന്ദ്രമദ്ധ്യഗതിയായ “മുഗനിച.സ” എന്നു മടക്കി (മുഗ എന്ന വിലിയും നീചസ എന്ന ഇലിയുമായി) വെച്ചു ഹരിക്കുക. കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലായാകുന്നു. വിലിവേണമെങ്കിൽ ബാക്കി ൩൦ൽ പെരുക്കി വിണ്ടു ചന്ദ്രമദ്ധ്യഗതികൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ വിലിയും കിട്ടും. ഈ ദേശാന്തരം ഒരിടത്തു വെച്ചേക്കുക. ദേശാന്തരം പക്ഷേപ്തം ധനമാണെന്നും ധരിക്കാനും പിന്നെ ഈ പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ ഇപ്പോഴേതേക്കുള്ള ചന്ദ്രാഹമ്മാനത്തേയും സൂര്യഗതികൊണ്ടു പെരുക്കി ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു ഹരിക്കാനും. ഗണിക്കുന്നതു പ

1 അതാതു ദേശത്തേക്കു ദേശാന്തരം ഉണ്ടാകുവാൻ ഉള്ള പ്രമാണം ൨൯൦-ാം പാഠയിക പറയുന്നതാണ്.

2 അഹമ്മാനം ഉണ്ടാക്കുവാൻ വൃശ്ചം പാഠയിലാണു കാണുക.

3 ഈ മദ്ധ്യഗതികാണുവാൻ ൨൫൨-ാം പാഠം നോക്കുക.

കൽ സമയത്തേക്കാണെങ്കിൽ ഉദയാഹമ്മാനവും, രാത്രിയിലേ
ക്കാണെങ്കിൽ അസ്തമയാഹമ്മാനവുമാണു വേണ്ടതു്. അഹമ്മാ
നം ചിലകാലത്തു ധനനായും, ചിലപ്പോൾ ഞ്ഞമായും വരു
മല്ലൊ. ധനമാണെങ്കിൽ, രാത്രി (ദേശാന്തരവും അഹമ്മാന
വും) ധനമാകയാൽ, ഈ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ അഹമ്മാനവും മുൻ
പെച്ചിരിക്കുന്ന ദേശാന്തരത്തിൽ കൂട്ടുകയും, ഞ്ഞമാണെങ്കിൽ
അവ തമ്മിൽ അന്തരിക്കുക (വലതിൽ നിന്നു ചെറുതു കള
യുക)യും വേണം. ഇങ്ങിനെ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയാണു ചെയ്ത
തെങ്കിൽ അതു മറ്റു ചന്ദ്രം മദ്ധ്യമത്തിൽ കൂട്ടണം. അന്തരിക്ക
യാണു ചെയ്തതെങ്കിൽ, ഓക്കി ധനമാണെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും, ഞ്
ണമാണെങ്കിൽ കളയുകയുമാണു വേണ്ടതു്. മദ്ധ്യമത്തിൽ വി
ലി ഉള്ളേടത്തു ഈ ഉപദേശിക്കുന്നതിന്റെ വിവി മദ്ധ്യമത്തിന്റെ
വിവിയിലും, മുകളിലെ സ്ഥാനം ഇവിയിലും വരുമാന് സം
സ്കരിക്കയും വേണം. മറ്റു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഇതു പോലെത്ത
ന്നു കണ്ടുകൊൾക. മദ്ധ്യമത്തിൽ വിവിയില്ലെങ്കിൽ ഇവി
ടെ വരുത്തിയിന്റെ വിവിയുടെ അധിപ്യം ഇവിയിൽ കൂട്ടി
അതു സംസ്കരച്ചാൽ മതി. ഇത്രയും ക്രിയചെയ്താൽ ആ മ
ദ്ധ്യമം സ്വകൃതിയാ യോഗ്യമായി എന്നറിക.

൫൦

(൩൧) യഥാഭിതം വൃന്ദ മഹേശ സപ്ത മിതി— അഞ്ചു സപ്തം ച
യഥാഭിതം വൃന്ദം ഇത്രയും സ്വാഭിതിശേഷം.

മറ്റു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞതിന്നു വിപരീതം, ധനമാ
യി സംസ്കരിക്കുന്നതെല്ലാം ഞ്ഞമായിട്ടും, ഞ്ഞമെല്ലാം ധന
മായിട്ടുമാണു രാഹുവിന്നു സംസ്കരിക്കേണ്ടതെന്നർത്ഥം.

൫൧

സൂര്യമദ്ധ്യമം വരുത്തുവാൻ തന്നെ മറ്റൊരു സമ്പ്രദായ
അയാണു പറയുന്നതു്.

(൩൨) മാസേതു യാതാദിനനായക വ്യാജപുസ്തകം “പദ്യം ഏകം “വിതമം” പുതിനാഭാഗായസംക്രമണാക്രമമേവ യോജ്യാ ഇതിപുസ്തകം “പദ്യം ഏകം “വിതമം” പുതിനാഭാഗായസം മാസേതു യാതാദിനനാഡികാദ്യം സംക്രമണാക്രമമേവ യോജ്യാ ഇത്യന്വയഃ. സ്മരിതി ശൈഖഃ.

ഇഷ്ടമാസത്തിലെ ചെന്ന തിയാതികളെ മുക്തിയും, അതിന്നു മോക്ഷ സംക്രമസമയം മുതൽ ഇഷ്ടസമയം വരെയുള്ള നാഴികകളേയും, (ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്നും മുമ്പെ വിനാഴികകളേയും) രണ്ടുദിക്കിൽ വെക്കുക. ഒന്നിനെ “പദ്യം എന്ന ചെറുകൊണ്ടു പെരുക്കി “വിതമം” എന്ന നെടുക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഫലം മേറ്റത്തിന്റെ ഇലിയിൽ (നാഴികയിൽ നിന്നു കളയണം വിലിയും (വിനാഴികയും) ഉണ്ടെങ്കിൽ, ശിഷ്ടത്തെ നാൽ പെരുക്കി ഒരിക്കൽകൂടി “വിതമം” നെ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം വിനാഴികയിൽ നിന്നും കളയണം. പിന്നെ അതു ആ മാസത്തിലെ സംക്രമവാക്യ * ന്തിൽ (സംക്രമസമയത്തേക്കുള്ള സൂയമദ്ധ്യമത്തിൽ) സ്ഥാനം മാറാതെ കൂട്ടുകയും വേണം.

൨൩

(൩൩) രോഗാഭിരവിമദ്ധ്യമം സാദിതി. ക്രമേണ അന്വയഃ.

ഇങ്ങിനെ (മേൽ പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം) ചെയ്താലും രവിമദ്ധ്യമം സിദ്ധിക്കുമെന്നർത്ഥം.

൨൪

സൂര്യോദയ സമയത്തെക്കു ഹൃദയമദ്ധ്യമം വരുത്തുവാൻ അങ്ങല്ലാ ഇതവരെ പറഞ്ഞതാണ്. ഇനി ഇഷ്ടസമയത്തേക്കു മദ്ധ്യമാ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൪) ഗതാനഗതികൾ പൂർണ്ണചിന്തയുടാൽ, ഗദ്യോനിതാ ചൈവ്യാദിനവ്യാകൽ. അഭിഷ്ടകാലം വിഹിതം അസാദ്ധ്യം, യദ്യുക്തകാലം “നാ”

* സംക്രമ സമയത്തെ രവിമദ്ധ്യമാ ൨൫൩-ാം പാഠത്തിൽ കാണാം.

നാഡികൊന്നാൽ ഇതി—ഗതാനപിതാൽ പൂർവ്വദിനമുദ്യുതം, ഗതാനിതാൽ ഇഷ്ടദിനമുദ്യുതം യാ, അസുകാലേ യദി “നഗ്” നാഡികൊന്നാൽ ച അഭി
 ഷ്ടകാലേ വിഹഗാഃ സാദ്ധ്യഃ ഇത്യുപായഃ. സ്വരീതിശേഷഃ.

കവി (വണ്ഡാശാസ്ത്രം) ഇഷ്ടദിവസത്തെ ഉദയത്തിനുള്ള
 താണെങ്കിൽ ഉദയം മുതൽ അഭിഷ്ടസമയം വരെയുള്ള നാഴി
 കയും, വേണമെങ്കിൽ വിനാഴികയും കവിയിൽ കൂട്ടിയിട്ടു
 വേണം മദ്ധ്യമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ. ഇഷ്ടദിവസവും കൂടി കൂട്ടി
 പിറേറ ദിവസം ഉദയത്തിനുണ്ടാക്കിയ കലിയാണെങ്കിൽ,
 ഇഷ്ടസമയം മുതൽ പിറേറ ദിവസം ഉദയാ വരെയുള്ള നാ
 ഴിക വിനാഴികകളെ കവിയിൽ നിന്നു കുറയ്ക്കുകയും വേണം.
 നാഴികയെ കൂട്ടുന്നതു കലിയുടെ ചുവട്ടിലും, വിനാഴികയെ
 അതിന്റേയും ചുവട്ടിലുമാണു വേണ്ടതു്. കുറയ്ക്കുകയാണെ
 ങ്കിൽ കലിയിൽ നിന്നു ഒരു സാൽ ഏറക്കു നാഴികയും, അ
 തിൽ നിന്നും ഒരു സാൽ ഏറക്കു വിനാഴികയും കളയുക
 യും വേണം. അസ്തമയത്തിനാണ് മദ്ധ്യമം വരുത്തേണ്ട
 തെങ്കിൽ പിറേറ ദിവസത്തെ ഉദയകലിയിൽനിന്നു നൂറു നാ
 ഴിക കുറച്ചിട്ടും വേണം മദ്ധ്യമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ. കവി ഇഷ്ടദി
 വസം ഉദയത്തിനുള്ളതാണെങ്കിൽ നൂറുനാഴിക കൂട്ടണമെന്നും
 അറിയേണ്ടതാകുന്നു.

൫൪

മദ്ധ്യാധിമാസം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൪) കല്യണ്ണ “ഭൃശാഞ്ജിഭക്തേ” ഘാതം, “ഭൃശന്ദഃ” ധ്യാ
 “നൃതിനാഭഭക്തേ” വിഭജ്യ ശിഷ്യാനന്ദം ക്കുണ്ടാപ്പൊ വഷാഭ മദ്ധ്യാ
 ധികമാസഭാദിനി— “ഭൃശന്ദഃ” ധ്യാ കല്യണ്ണഭൃശാഞ്ജിഭക്തേ”ഘാ
 തം “നൃതിനാഭഭക്തേ” വിഭജ്യ ശിഷ്യാനന്ദം ക്കുണ്ടാപ്പൊ വഷാദിക
 മദ്ധ്യാധികമാസഭാദി ഇത്യുപായഃ. ചേരീതിശേഷഃ.

ഇഷ്ടകാലത്തേക്കു തികഞ്ഞ കലിവർഷത്തെ “ഭൃശാഞ്ജി

ജലൈത്ര എന്ന ഗുണകാരം (വെച്ചുവെച്ചു) കൊണ്ടു പെരക്കി, “ലസന്ദം” എന്നു വെച്ചു അതാൽ കൂടി, “നൂനിനാഭിതൻ” എന്ന പദം (നൂറുവാക്കു) കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം കളയാം. ശിഷ്ടത്തെ ഹാരകമായ “നൂനിനാഭിതം”ത്തിൽ നിന്നും കുറച്ചു, ബാക്കിയെ ഗുണകാരമായ “ഭൂധാസ്തിജലൈത്ര”നെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു: അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം വർദ്ധിക്കുന്നു. ബാക്കി ൧൨-ൽ പെരക്കി പിന്നെയും “ഭൂധാസ്തിജലൈത്ര”നെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ മാസവും കിട്ടും. അത്ര കൊല്ലവും മാസവും കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നത്തെ മാസം മദ്ധ്യോധിമാസമാണെന്നു അറിഞ്ഞുകൊൾക. കലിവർഷം ൧൨ മേടം മുതൽക്കുകയാൽ ഇവിടെയും മേടം മുതൽക്കുന്നു കൊല്ലവും മാസവും കണക്കാക്കേണ്ടതെന്നു ധരിക്കയും വേണം.

൫൫

ഇനിമുതൽ ശ്ലോകം കൊണ്ടു പാഠിതത്തിൽ അയന്ന ചലനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൫) ഏ പാഥ വർഷാണി കലഃ “ശകന്തൈഃ” ഫലാനി രാശിപ്രകൃതി നിമഗ്നഃ ഇതി— അഥ കലഃ വർഷാണി “ശകന്തൈഃ” ഏതാ ഫലാനി രാശിപ്രകൃതി നിമഗ്നഃ ഇതി—

കലിവർഷത്തെ “ശകന്താ” എന്ന നാമം കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം രാശിയാകുന്നു. ശിഷ്ടത്തെ ക്രമത്തിൽ ൩൦-ലും, ൩൦-ലും പെരക്കി വിണ്ടും “ശകന്തം”കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ തീയതി ഇലികളും കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

൫൬

(൩൫) ക്രാന്തിം ച ചാപാ വിനയൈർ ഭൂജാതോ “നീരൈ” ഏതാ പാദവിതായനാംശ ഇതി— അഥാ ഭൂജാതഃ ക്രാന്തിം ഗുണം നിമഗ്നഃ “നീരൈ” ഏതാ പാദവിതായനാംശ ഇതി—

പിന്നെ മേൽപറഞ്ഞ രാശ്യാദികളുടെ തുലാമേഷാദി ദിക്കു നോക്കി, ഭൂമിക്കു ക്രാന്തിമാപം കൊള്ളണം. 'യുദ്ധേന' എന്നു തുടങ്ങി "നവാനപയഃ" എന്നു അവസാനിക്കുന്നതാണ് ഇവിടെക്കുള്ള ക്രാന്തിജ്യാവ് * ഈ ക്രാന്തി ജ്യാവ് ഇവിയാകുന്നു. അതിനാൽ ഇവിടെ ഉണ്ടാക്കിയ ക്രാന്തിമാപത്തെ നാ-ൽ കയറ്റുകയും വേണം. അതാണ് 'അയനചലനം' എന്നു പറയുന്നത്. ദിക്കു തുലാദിയാണെങ്കിൽ അയനചലനം ധനവും, മേഷാദിയാണെങ്കിൽ ജ്ഞവദാകുന്നു. ക്രാന്തി മാപം വിലിയാദിയില്ലാത്തതിനാലും, ഗ്രഹനം മുതലായ ഭൂമിക്കൊണ്ടാകയാലും പരമിതത്തിലെ അയനചലനം വിലിയാദിയാലി ഉണ്ടാക്കുകയും പതിവില്ല. ഈ അയനചലനത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം ഇലിയും മുകളിലേതു തിയതിയുമാണെന്നറിയണം.

൫൭

ദിക്കിൽ അയനചലനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൬) കല്പഞ്ചതോ "രതതത" മൂതം സ്വര ദ്രാശ്യാദികമിതി- കല്പഞ്ചതഃ "രതതത" മൂതം രാശ്യാദികം സ്വാർക്ക ഇത്യന്വയഃ.

കലിവർഷത്തിൽ നിന്നു "രതതത" എന്ന നാദം കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു രാശിയാകുന്നു. ബാക്കിയെ നാ-ൽ പെരുക്കി ഹരിച്ചാൽ തിയതിയും, ശിഷ്ടത്തെ ഒരിക്കൽ കൂടി നാ-ൽ പെരുക്കി ഹരിച്ചാൽ ഇലിയും കിട്ടും. വിലി വേണമെങ്കിൽ ഒരിക്കൽ കൂടി നാ-ൽ പെരുക്കി ഹരിച്ചുകൊൾക.

൫൮

(൩൭) തൽഭൂമിഭാഗഃ പൃഥക് പൃഥക്. "നിത്യം" ഭവാനം "ഭാനം"

* ക്രാന്തിമാപജ്യാവ് ഭൗതികം പാരമ്പര്യമാണ് കാണുക.

(ഭജനാക്കുവാൻ) ക്രിയയാണ് ഇനിയത്തെ ശ്ലോകം കൊണ്ടു പറയുന്നത്.

(൩൭) സ്വാച്ഛാതമഭ്യം പ്രവദന്തി കൈ മിതി— സ്വാച്ഛാതമഭ്യം കൈ പ്രവദന്തി നമഃ.

തന്മേദം തന്മേദം മദ്ധ്യമത്തെ കണ്ടു വെച്ച ഒന്നിൽ നിന്നു അതാതിന്റെ മനോഭൂമി * വാങ്ങി ശോഭിക്കുന്നതിന്നു 'കേന്ദ്രം' എന്നു പേർ. മനോഭൂമി വാങ്ങിയാൽ ശോഭിക്കുന്ന 'മന്ദകന്ദ്രം' എന്നും, ശീശ്മാഭൂമി വാങ്ങിയാൽ 'ശീശ്മകന്ദ്രം' എന്നും പറയും. ഈ കേന്ദ്രത്തിൽ സ രാശി തികയുന്നതു വരെ 'മേഘാഭി'യെന്നും, മേഘം ഹൃദ രാശി തികയുന്നതു വരെ 'തപാഭി'യെന്നും പറയും. മനോഭൂമി വാങ്ങിയ ഈ മന്ദകന്ദ്രം മേഘാഭിയാ തപാഭിയാ എന്നു നോക്കി ധർമ്മിയും വേണം മന്ദകന്ദ്രത്തിൽ നിന്നു കൊള്ളേണ്ടതു മന്ദോദ്യവാകുന്നു. മദ്ധ്യം ഇനിയും ആവശ്യമുള്ളതിനാൽ കണ്ടു വെക്കുകയും വേണം.

നാമ

(൩൮) കൈശ്ച രാശിത്രയം പദാച്ച മിതി— ക്രമേണാപയഃ. സ്വാഭിത്യൈഷഃ.

ആ കേന്ദ്രത്തിലെ ഓരോ മൂന്നു രാശികൾക്കും 'പദം' എന്നും പേരാകുന്നു.

നാമ

(൩൯) കൈ പദം തത്ര ഗതാ ഭജനേഷ്ച കൊടി മിതി— ക്രമേണാപയഃ. സ്വാഭിത്യൈഷഃ അനുവർത്തം.

ഒന്നു, മൂന്നു ഇങ്ങിനെ ഒറ്റപ്പെട്ട സംഖ്യകൾക്കു 'ഭാജം'

* മനോഭൂമി എന്നും പാശ്ചാത്യർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

എന്നും, രണ്ടു നാലു ഇങ്ങനെ പൂർത്തിയാക്കി സംഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നും സംജ്ഞയാകുന്നു മേൽപറഞ്ഞ കേന്ദ്രത്തിലെ പദം യുഗ്മമാണെങ്കിൽ ആ പദത്തിൽ ചെന്നതു ഭജയും, ചെല്ലുവാനുള്ളതു് (ആ പദം തികയുവാനുള്ളതു്) കോടിയുമാകുന്നു.

നവ

(നൗ) സമസ്താ ചിപരീത മേവേതി- സമ വിപരീതമേവ സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

കേന്ദ്രത്തിലെ പദം യുഗ്മമാണെങ്കിൽ, മുൻപറഞ്ഞതിന്നു വിപരീതം, ചെന്നതു കോടിയും ചെല്ലുവാനുള്ളതു ഭജയുമാകുന്നു.

സാധാരണ ക്രിയകൾക്കെല്ലാം ഭജാജ്ഞാവാണു് ആവശ്യം- ഭജയിൽ നിന്നാണു്, കോടിയിൽ നിന്നല്ല, ജ്യാവു കൊള്ളേണ്ടതെന്നർത്ഥം- അതിനാൽ ഉച്ചം വാങ്ങിയ കേന്ദ്രം ഓജപദമാണെങ്കിൽ അതിൽ നിന്നു തന്നെ ജ്യാവുകെള്ളാം; യുഗപദമാണെങ്കിൽ അതിൽ ചെന്നതു കോടിയാകയാൽ അതിനെ ഭജയാക്കണം. അതിന്നു ഒരു പദമായ മൂന്നു രാശി ഒരേദത്തു വെച്ചു്, ആ യുഗപദത്തെ അതിൽ (മറ്റൊരിടത്തു വെച്ചു മൂന്നു രാശിയിൽ) നിന്നു കറക്കണം. എന്നാൽ ബാക്കി ഭജയായി വരുമെന്നറിക.

നവ

മനശ്ചാപ്തം കൊള്ളുവാനാണു് ഇനി പറയുന്നതു്.

(നവ) എകൈകരാശൌ യ ഭജാ ചിതൃഞ്ചേ സംഖ്യാ സൂരയോഽപേതി- ഭജാൽ എകൈകരാശൌ വിതൃഞ്ചേ യ അപ്താഷ്ട സംഖ്യാ സൂരിത്യന്വയഃ.

മേൽപറഞ്ഞ ഭജയിലെ ഓരോ രാശിയിലും ഏഴെട്ടു

ജ്യാപകർ വീതമുണ്ടെന്നത്. ആ സംഖ്യ ഒരുകൂട്ട വെ
ചേർക്കുകയും ചെയ്യും.

നൂറ്

(നൂ) തദിതശിഷ്ടാൽ. ശുഭാഭിവാക്യേ ച, തദിതസംഖ്യാഃ സാ
ഭ്യ യാവതു ഇമാ ഭവേയുഃ.

(നൂ) ജ്യാപകർ താവതിമാ നിധയ മിതി, വിശുദ്ധ ഇതുതാപ്യ
നവഞ്ചൈ— തദിതശിഷ്ടാൽ ശുഭാഭിവാക്യേ ച വിശുദ്ധ, തദിതസംഖ്യാഃ
സാഭ്യ ഇമാഃ യാവതുഃ ഭവേയുഃ, താവതിമാ ജ്യാപകർ നിധയം ഇതു
നവഞ്ച. ഭവേതിതി ശേഷം.

ഭൂമിയിലെ രാശി കഴിച്ച് ശിഷ്ടമുള്ള തീയതി ഇവിടെ
ഉണ്ട് നിന്നു “ശുഭാംഗം” * എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള വാക്യങ്ങളിൽ
പോകുന്ന വാക്യവും കൂടിയുക: അപ്പോൾ എത്രമത്തെ വാക്യ
മാണോ പോയതു അത്ര സംഖ്യയും കൂടി മുൻവെച്ചിരിക്കുന്ന
തിൽ കൂട്ടണം. ഇങ്ങനെ ഭൂമിയിലെ ഓരോ രാശിവും എ
ട്ടെട്ടു വീതവും, ശുഭാംഗാദി വാക്യങ്ങളിൽ പോയ വാക്യങ്ങളു
ടവും കൂടിയ സംഖ്യ ഒന്നിച്ചു കൂട്ടിയാൽ എത്ര വരുമോ അ
ത്രമത്തെ ജ്യാപകർ വേണ്ടതെന്നത്. ആ ജ്യാവിനോടും
ഒരേകൂട്ട വെക്കുക.

നൂറു

(നൂ) തദിതശിഷ്ടാൽ. “ശിരഃ” ഭക്താഃ പുന രത്ര
യോജ്യാ ഇതി— പുനഃ തദിതശിഷ്ടാൽ “ശിരഃ” ഭക്താ
അത്ര യോജ്യാ ഇത്യന്വയം. സ്വ രിതി ശേഷം.

മേൽപ്രകാരം വെച്ചിരിക്കുന്ന ജ്യാവും അതിന്റെ പിന്ന
ത്തെ ജ്യാവും തമ്മിൽ അന്തരിക്കണം. ഇങ്ങനെ ഉണ്ടാക്ക
ുന്ന ജ്യാവന്തരത്തിനെ ‘ജ്യാഖണ്ഡം’ എന്നും പറയും. ശു
ഭാംഗാദി വാക്യവും കൂട്ടത്തിട്ടു ബാക്കി ഇരിക്കുന്നതിൽ തീയ

* ശുഭാംഗാദി വാക്യങ്ങൾ മകൃതം പാരയൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

തിയ്യങ്ങളിൽ ആ തീയ്യതികളെ നാൽ ഏറക്കി, (ഇലിയ്യങ്ങളിൽ ആ) ഇലിയിൽ കൂടി, അതുകൾ ജ്യാവണ്ഡം കൊണ്ടു പെരക്കി “ശരീരം” എന്ന ൨൨൭ കൊണ്ടു ഹരിക്കണം. കിട്ടുന്ന ഫലം മുൻ വെച്ചിരിക്കുന്ന ജ്യാവിൽ കൂട്ടുകയും വേണം. എന്നാൽ ജ്യാവു സ്തംഭമായി വരുന്നതാകുന്നു.

൬൬

(൩൯) പരാലകൃതപ സതി താ വിശേഷ്യഃ ഇതി— ക്രമേണാനന്തരേ സ്വരീതി ശേഷഃ.

മേൽപ്രകാരം വെച്ചിരിക്കുന്ന ജ്യാവിനേക്കാൾ അതിന്റെ പിന്നത്തെ ജ്യാവ് ചെറുതായി വരുമ്പോഴാണ് ‘പരാലകൃതപ’ എന്നു പറയുന്നത്. ഇങ്ങിനെ പരാലകൃതപമായി വന്നാൽ ഇവിടെ ശരീരം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ആദ്യം വെച്ചിരിക്കുന്ന ജ്യാവിൽ നിന്ന് കളയുകയാണ് വേണ്ടത്. എവിടേയും ജ്യാവു കൊള്ളുവാനുള്ള ടിയ ഇപ്രകാരം തന്നെയുമാകുന്നു.

൬൭

ജ്യാവു സാംസ്കരിക്കാൻ പറയുന്നു.

(൪൦) ഭൂജാഫലം കേന്ദ്രജ്യാക്രിയാദ്യം സ്വർണ്ണം സ്വമദ്ധ്യം ഇതി— ഭൂജാഫലം സ്വമദ്ധ്യം കേന്ദ്രജ്യാക്രിയാദ്യം സ്വർണ്ണം ഇതി അന്തരയഃ കർഷാർത്ഥിതി- ശേഷഃ.

കേന്ദ്രം തുലാദിയാണെന്നിൽ ഇവിടെ വരുത്തിയ ഭൂജാ ജ്യാവു ധനമായിട്ടും, മേഷാദിയാണെന്നിൽ ഋണമായിട്ടും ആണു അതാതിന്റെ മദ്ധ്യമത്തിൽ സംസ്കരിക്കേണ്ടത്—ജ്യാവ് ഇലിയായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. മദ്ധ്യമാ ഇലി, തീയ്യതി, രാശി എന്നിങ്ങിനെ മേല്പൊട്ടു മൂന്നു സ്ഥാനവുമാണല്ലോ. അതിനാൽ ജ്യാവിനെ നാലും, പിന്നെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ൩൦ലും കയറ്റിയിട്ടു വേണം സംസ്കരിക്കാനെന്നും അറിയേണ്ടതാകുന്നു.

നവ

(പ്ര) അക്ഷവിധു സ്പെട്രിയോബന്ധം— തദാ ഇതി ശൈലം— തദാ അക്ഷവിധു സ്പെട്രിയോബന്ധം ഇത്യുപായം.

മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ മന്ദജ്യാവു മുഴുവനും തന്റെ തന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഗുണധനം പോലെ സംസ്കരിച്ചാൽ സൂര്യനേരവും ചന്ദ്രനേരവും വ്യക്തരൂപം സിദ്ധിക്കുമെന്നത്.

നവ

കുജാദി ഗ്രഹങ്ങളുടെ ശീഘ്രജ്യാവു വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(പ്ര) ശൈലം ഇ കേന്ദ്രം മുഗകർഷാന്റെ ഗ്രഹം തദകരം ചന്ദ്രം കുജാദി രിതി— കുജാദി, കേന്ദ്രം ശൈലം ഇ മുഗകർഷാന്റെ തദകരം ചന്ദ്രം ച ഗ്രഹം ഇത്യുപായം. സ്വാഭാവികം.

മന്ദോച്ചം വാങ്ങി മന്ദജ്യാവു കൊള്ളുവാനാണല്ലോ മുഖ്യ പരഞ്ഞത്. കുജാദിഗ്രഹങ്ങൾക്കു മന്ദജ്യാവിന്നു പുറമെ ശീഘ്രോച്ചം വാങ്ങി ശീഘ്രജ്യാവു കൊള്ളണം. ചൊവ്വ വ്യാഴം ശനി എന്നീ മൂന്നു ഗ്രഹങ്ങൾക്കും ശീഘ്രോച്ചം എന്നു പറയുന്നതു തത്സമയത്തുള്ള സൂര്യമദ്ധ്യമ മാകുന്നു. ഇവയുടെ ശീഘ്രോച്ചം വാങ്ങിയ ശീഘ്രകന്ദ്രമാകുന്നത് ആകേന്ദ്രം മകരാദി യൊ കർക്കാദിയൊ എന്നോ നോക്കി ധരിക്കണം. കേന്ദ്രത്തിൽ (മൂന്നുരാശി തികഞ്ഞ) നാലാം രാശിമുതൽ ഒൻപതുമുതൽ കയുന്നതുവരെ കേന്ദ്രം കർക്കാദി നാകുന്നു. പത്താം രാശി മുതൽ മൂന്നു രാശി തികയുന്നതുവരെ മകരാദിയുമാണ്. കേന്ദ്രം മകരാദിയാണെങ്കിൽ ജ്യാവും മകരാദിയും, കർക്കാദിയാണെങ്കിൽ ജ്യാവും കർക്കാദിയുമാണ് വേണ്ടതെന്നും ധരിക്കണം. ശീഘ്രകന്ദ്രത്തിൽ വരാവുന്നതായ കർക്കാദിജ്യാവിന്നും മകരാദിജ്യാവിന്നും ഉടിച്ചുള്ള വേർതിരിവ് ശീഘ്രജ്യാവ് എന്നതു്.

൭൦

കുറുപ്പ്, വ്യാഴം, ശനി എന്നീ മൂന്നു ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതി
കുറുപ്പ് എന്ന ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകം കൊണ്ടു പറയുന്നതു്.

(൧൧) കുറുപ്പുമാന്താസ്യവ്യാസം ഹിംസാ കർമ്മാൽ തദർദ്ധം നിമി
ശ്ചമ ഇതി- കുറുപ്പുമാന്താസ്യവ്യാസം കർമ്മാൽ, തദർദ്ധം നിമിശ്ചമേ
കർമ്മാൽ ഇത്യുപായഃ.

പൊതു, വ്യാഴം, ശനി ഈ മൂന്നു ഗ്രഹങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യ
മാം മൂന്നുദശ വെച്ച് ഒന്നിൽ നിന്നു മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം
വരുത്തി സിദ്ധിച്ച മനുജാവ് പരിത്രയങ്ങളെ അതിന്റെ പ
കുതി മാത്രമേ അതാതിന്റെ മറ്റേ മദ്ധ്യമതിൽ സംസ്കരി
ക്കേണ്ട എന്നർത്ഥം.

൭൧

(൧൧) അസ്താൽ (൧൨) പൂർവ്വം സ്ഥിതിയാൽ ഭാസ്കരമുദയം നാ
ശ്ച നയൽ ദോഷം മിതി- പൂർവ്വം സ്ഥിതിയാൽ ഭാസ്കരമുദയം നാ
സ്താൽ ദോഷം നയൽ ദോഷം നയൽ ദോഷം.

മേൽപ്രകാരം മനുജാവ് സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യമ
തിൽ കണ്ടു വെച്ച് (പകർത്തിവെച്ച്) തത്സമയത്തേക്കുള്ള സു
ഷ്ഠി, ദുർഗ്ഗതി, ശിശ്യാദം വാർഷികം ശിശ്യാദം ദോഷം.
ഇവിടെ ശിശ്യാദം കർമ്മാദിയെ മകരാദിയെ എന്നറി
ക്കുമാറും അപ്രകാരമാക്കി മറ്റേ ദോഷം വേണം.

(൧൧) എന്തർദ്ധം- (൧൨) കർമ്മാൽ സ്വമദ്ധ്യ കർമ്മാൽ ഇതി-
എന്തർദ്ധം കർമ്മാൽ സ്വമദ്ധ്യ കർമ്മാൽ ഇത്യുപായഃ.

ഈ വരുത്തിയ ശിശ്യാദം അർദ്ധം, മുൻ
പ് മനുജാവ് സംസ്കരിച്ച പദ്ധതികളെ മദ്ധ്യമതിൽ തന്നെ
രിക്കുന്നു തത്സമയം സംസ്കരിക്കണം.

൭൨

(൪൨) താഴെ പറയുന്നവർക്കും സകലം സ്വത്തുവകുപ്പുകൾക്കും ഇതി-
ൽ സകലം മാറ്റം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇതിനെ രണ്ടു തവണയായി മന്ദപ്രവർത്തനവും ശീ-
ശ്വപ്രവർത്തനവും അഥവാ സംസ്കരിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള ആ മണ്ഡ-
ലത്തിൽ നിന്നു തന്നെ പിന്നെയും (മുനാമതായി) മന്ദപ്രവ-
കൊണ്ടു ആ മന്ദപ്രവ മഴുവന്നു അതതു ഗ്രാമത്തിന്റെ അ-
സ്സംസ്കൃത (കുറവെന്നോ സംസ്കരിച്ചതെന്നോ ഇരിപ്പുള്ള മുനാ-
മത്തെ) വെച്ചു മണ്ഡലത്തിൽ സംസ്കരിച്ചു വേണം.

൭൩

(൪൩) സ്വമന്ദപ്രവർത്തനം ഇതി-
ൽ സ്വമന്ദപ്രവർത്തനം വേരിട്ടു ചെയ്യുന്നു.

ഇതിനെ മുനാമതായ മന്ദപ്രവ സംസ്കരിച്ചു വെ-
ച്ചിട്ടുള്ള മണ്ഡലത്തിന്നു അതതു ഗ്രാമത്തിന്റെ 'മന്ദപ്രവ'ം
എന്നു പേര്- കരുണാകരനാമത്തിൽ 'കരുണാമന്ദപ്രവ'ം, ഗുരു-
വർത്തനാമത്തിൽ 'ഗുരുമന്ദപ്രവ'ം ഇവ വിധമെന്നാകും.

൭൪

(൪൪) അതിൽ താഴെ പറയുന്നവർക്കും സകലം സ്വത്തുവകുപ്പുകൾക്കും ഇതി-
ൽ കരുണാകരനായും കരുണാകരനായും ചെയ്യുന്നു.

ഈ മന്ദപ്രവത്തെ വീണ്ടും കണ്ടു വെച്ചു ശീശ്വപ്രവ-
വാങ്ങി ശീശ്വപ്രവ കൊണ്ടു അതതു മഴുവന്നു മറ്റേ മന്ദപ്രവ-
ത്തിൽ സംസ്കരിക്കുക. എന്നാൽ അതു കണ്ടു വന്നാൽ ശനി-
എന്നീ മൂന്നു ഗ്രാമങ്ങളിലേയും സ്വത്തായി വരുന്നതാകുന്നു- ഇ-
വിടെ വന്നാൽ പാറയിൽ പറഞ്ഞതായ മുനാമതായ മ-
ന്ദപ്രവ കൊള്ളുമ്പോഴത്തെ മന്ദപ്രവങ്ങളേയും, ഒടുവിൽ
തന്നെയും ഈ ശീശ്വപ്രവത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെയും അതതു

ഗ്രഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം വരുത്തേണ്ടതിന്നു ആവശ്യമായവയെ കളവാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും, മൂന്നാമത്തെ മന്ദഃകരവും ക്ലാഭിയൊ മകരാഭിയൊ ഏറ്റവും ധരിക്കുകയും വേണം.

൭൫

ബുധശുക്രന്മാരുടെ സ്വഭാവങ്ങളുള്ളതായ ഭേദത്തെ പറ്റിയെന്നു.

(ശ്ലോ.) ബുധനായൊ സ്വ പ്രഥമം ന കാൽ മിതി- ക്രമേണാപയഃ. വേദീതി അന്താവാക്യം അത്രാപ അന്താപയഃ.

കുജൻ വ്യാഴം ശനി എന്നീ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു നാലു ജ്യോതിഷാചാര്യന്മാരാണ് പഠിപ്പിച്ചത്. ബുധൻ ശുക്രൻ എന്നീ ഗ്രഹങ്ങളെ സ്ഫുടിക്കേണ്ടതിന്നു അവയിൽ ആദ്യത്തെ മന്ദ ജ്യാസംസ്കാരം മാത്രം ചെയ്യാൻ പഠിപ്പിച്ചു അന്തം.

൭൬

(ശ്ലോ.) കിന്ധകമദ്ധ്യം വേതി സ്വമദ്ധ്യ മിതി- കിന്ധ അക്ഷമദ്ധ്യം സ്വമദ്ധ്യം വേതിത്യന്വയഃ.

കുജൻ, വ്യാഴം, ശനി ഈ മൂന്നു ഗ്രഹങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെ മദ്ധ്യമത്തിൽ ക്രിയ ചെയ്യാനും, സൂര്യമദ്ധ്യം ശിശ്യാചാര്യന്മാരിട്ടു മാണു പഠിപ്പിച്ചത്; നേരെ മറിച്ച് ബുധശുക്രന്മാരെ സ്ഫുടിക്കേണ്ടതിന്നു ക്രിയ ചെയ്യാൻ ജ്യോതിഷാചാര്യന്മാരിട്ടു സൂര്യമദ്ധ്യവും, ശിശ്യാചാര്യന്മാരിട്ടു സ്വമദ്ധ്യവുമാകുന്നു വേണ്ടത്.

൭൭

സൂര്യമദ്ധ്യം സ്വമദ്ധ്യവും, സ്വമദ്ധ്യം ശിശ്യാചാര്യന്മാരിട്ടു സാമാന്യ നിഷേധമാണ് ഇനി പറയുന്നത്.

(ശ്ലോ.) ഗ്രഹാകൃതൊ രധികാ ചലാക്കാ ഭക്തി മിതി- ക്രമേണാപയഃ വേദീതി പൂർവാക്യം അത്രാപ അന്താപയഃ.

ഗ്രാമത്തിന്റെ ഗതിയും സ്വർഗ്ഗത്തിലും തമ്മിൽ അധികമുള്ളതും ഏതാണോ അതാണ് ശീലഗതി (ശീലോച്ചാരം) എന്നു പറയുന്നത്.

ഒരു

(ശ്ല) മനോ നിജമദ്ധ്യഭൂതി രിതി- ക്രമേണാപയഃ. വേദിതി പൂർവ്വാപ്താ ദത്രാപി അനുവർത്തതഃ.

നേരെ മറിച്ച്, ആ രണ്ടു ഗതികളിൽ കുറഞ്ഞതു സ്വമദ്ധ്യഗതിയുമാകുന്നു. കുറഞ്ഞ വ്യാപ്തം ശനി എന്നീ മൂന്നു ഗ്രാഹങ്ങളുടെ സ്വമദ്ധ്യഗതിയെക്കാൾ സൂര്യമദ്ധ്യഗതി വലുതാകയാലാണ് അവയുടെ സൂര്യമദ്ധ്യം ശീലോച്ചാരമായും, ബുധശുക്രനാളുടെ മദ്ധ്യഗതി സൂര്യഗതിയെക്കാൾ വലുതാകയാൽ ആ ഗ്രാഹങ്ങൾക്കു അതു ശീലോച്ചാരമാവുകയും ചെയ്തു വെന്നത്.

ഒരു

കുറച്ചി ശനിപൂർവ്വമുള്ള അഞ്ചു ഗ്രാഹങ്ങളുടേയും സ്വമദ്ധ്യഗതി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(ശ്ല) മനോ നിജമദ്ധ്യഭൂതി രിതി- “ശരീര” ഭേദം മൂലകം ക്ലിപ്തം. ക്രമേണാപയഃ സ്വമദ്ധ്യഭൂതി രിതി- ക്രമേണാപയഃ. കർമ്മ ഭിതി ശേഷഃ.

അതാതു ഗ്രാമത്തിന്റെ മദ്ധ്യഗതി * രണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ച്, ഒന്നിനെ മുമ്പ് വൃശ-ാം പാദത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള മൂന്നാമത്തേതായ മന്ദജ്യാവണ്ഡംകൊണ്ടു പെരുക്കി “ശരീരം” (൨൨൭) കൊണ്ടു ഹരിക്കുക; മന്ദജ്യാവു മകരാദിയാണെങ്കിൽ ഈ ഫലം മറ്റേ മന്ദഗതിയിൽ നിന്നു കുറയ്ക്കുകയും, കർമ്മഭിതിയാണെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും വേണം.

* മദ്ധ്യഗതി ൨൨൭-ാം പാദത്തിൽ നോക്കുക.

വ്യാ

(൧൪) സ്ഫുടാ ഭവൽ മന്ദഗതി രിതി. തദാ ഇതി ശേഷഃ. തദാ മന്ദഗതിഃ സ്ഫുടാ ഭവേ ദിത്യന്വയഃ.

മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം മന്ദജ്യാവണ്ഡംകൊണ്ടു പെരുക്കിയ മദ്ധ്യഗതിയെ “ശരീരം” (൨൨൭) കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചു ഫലം മദ്ധ്യഗതിയിൽ തന്നെ സംസ്കരിച്ചാൽ അതു സ്തംഭമന്ദഗതിയായി വരും.

വ്യാ

(൧൪) തദ്യനാം (൧൫) ശീഘ്രോച്ചഭക്തിം ചലവണ്ഡനിഷ്ഠീം “ശരീരം” ഭക്താം സ്ഫുടമന്ദഭക്തൗ- ധനം മൃഗാദം വിഹ കക്ഷിടാദാ വൃണം ധനം ചൈവ പരാല്പകതെ ഇതി- തദ്യനാം ചലവണ്ഡനിഷ്ഠീം “ശരീരം” ഭക്താം ശീഘ്രോച്ചഭക്തിം സ്ഫുടമന്ദഭക്തൗ, മൃഗാദൌ ധനം, കക്ഷിടാദൌ ഇഹ ഭൃണം, പരാല്പകതെ ധനംചൈവ ഇത്യന്വയഃ. കർമ്മാദിതി ശേഷഃ.

ശീഘ്രഗതിവെച്ചു മേല്പറഞ്ഞ സ്തംഭമന്ദഗതിയെ അതിൽ നിന്നു കളയുക; മുൻപ് സ്തംഭക്രിയയിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള നാലാം ക്രിയയുടെ ശീഘ്രപ്രായംകൊണ്ടു ബാക്കിയെ പെരുക്കി “ശരീരം” കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു; കിട്ടിയ ഫലം സ്തംഭമന്ദഗതിയിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കുകയും വേണം. ഈ സംസ്കാരം ശീഘ്രജ്യാവണ്ഡം മകരാദിയാണെങ്കിൽ ധനമായിട്ടും, കർമ്മാദിയാണെങ്കിൽ ഭൃണമായിട്ടും ആണു വേണ്ടതു്. കർമ്മാദിയാണെങ്കിലും പരാല്പകതാ മാനെങ്കിൽ ഭൃണത്തിന്നു പകരം ധനമായി സംസ്കരിക്കുകയും വേണം- ബുദ്ധശുക്രമാർക്കു മന്ദജ്യാ സംസ്കാരം ഒരു മാത്രമാകയാൽ ആ ൨-ാം ക്രിയയിലെ ജ്യാവണ്ഡം തന്നെയാണു് മന്ദജ്യാവണ്ഡം എന്നും അറിവുകൊൾക.

വൃഹ

(൪൬) തൃദാ ഭവേ ചിഹ്നതഃ സ്മൃതേ മിതി— തദാ ജയാ
ഹിഹ്നതഃ സ്മൃതാ ഭവേ ദിത്യന്വയഃ.

മേൽപ്രകാരം സ്വമന്ദഗതിയിൽ രണ്ടു സംസ്കാരം ചെ
ല്ലാൽ അതു അതതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്ഥൂലമായ ശിഹ്നതയിന്വ
യി വരും.

വൃന്ദ

എന്തിനയാണു വക്രഗതി എന്നു പറയുന്നു.

(൪൬) ഗോദ്ധ്യേ ധികേ വക്രതഃ പ്രദിഷ്ഠാ ഇതി— ക്രമേണാ
ന്വയഃ. ഭവേ ദിതി അത്രാപ്യനുവർത്തതഃ.

ശിഹ്നശ്ചാവണ്ഡം കർത്യാദിയാണങ്കിൽ ഋണമായി സം
സ്കരിക്കാനാണല്ലോ പറഞ്ഞത്. ഈ ഋണഫലം ചില
പ്പോൾ സ്ഥൂലമന്ദഗതിയേക്കാൾ അധികമായി വരും. അപ്പോൾ
ഈ ഫലത്തിൽനിന്നു സ്മൃതമന്ദഗതിയെ കുളുഷകയാണു്
വേണ്ടതു്, പിന്നെ ബാക്കി കാണുന്നതു വക്രഗതിയു മാകുന്നു.

വൃൺ

അഹമ്മാനം വരുന്നതുവാൻ പറയുന്നു.

(൪൬) നീചാക്മദ്ധ്യാൽ പുന രുച്ചിനാൽ ഭൂഘാഫലം, തൽപുന.
ഗക്മദ്ധ്യേ (൪൭) സംസ്കൃത്യ, തസ്താ ഭയനാംശയുക്താൽ ചരം നയേൽ
പ്രാണകലാന്തരം ചെതി— ഉച്ചിനാൽ അക്മദ്ധ്യാൽ പുന ഭൂഘാഫലം നീ
ചാ, തൽപുനക് അക്മദ്ധ്യേ സംസ്കൃത്യ, അയനാംശയുക്താൽ തസ്താൽ
ചരം പ്രാണകലാന്തരം ച നയേ ദിത്യന്വയഃ.

സൂർ്യമദ്ധ്യമം കണ്ടു വെച്ചു്, മുൻപു് പറഞ്ഞപ്രകാരം
മുണ്ടാച്ചും വാങ്ങി ഭൂജ്ജ (സൂർ്യന്റെ) ജ്യാവുകൊണ്ടു, ആ ജ്യാ
വും കണ്ടുവെച്ചു് ഒന്നു മറ്റേ മദ്ധ്യമത്തിൽ സംസ്കരിക്കുക: പി

ഒന്നു ആ സ്മൃതിസ്മൃതികളിൽ അയനചലനവും (1) സംസ്കരിച്ചു ഭജനാക്കി പ്രാണകലാന്തരജ്യാവാ(2) സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ചരജ്യാവും (3) കൊള്ളണം. ചരപ്രാണകലാന്തരങ്ങളുടെ ഭിക്ഷ നോക്കേണ്ടതു അയനചലനം സംസ്കരിച്ച കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നാകുന്നു. ഈ ചരത്തിനും പ്രാണകലാന്തരത്തിനും കേന്ദ്രം ഒന്നു തന്നെയുണ്ടായാൽ, 'ശ്രദ്ധാഗാ' ദിവ്യക്വാ ശോധിച്ചു കഴിയുന്നതുവരെ ക്രിയയുണ്ടാകുന്നു. ഈ ശോധന കഴിഞ്ഞ ശിഷ്ടത്തെ മാത്രം കണ്ടുവെച്ചു, ഒന്നിൽ നിന്നു ചരജ്യാഖണ്ഡംകൊണ്ടു പെരുക്കി "ശരീരം" കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ചരജ്യാവിലും, മറ്റൊരിടത്ത് നിന്നു പ്രാണകലാന്തരജ്യാഖണ്ഡംകൊണ്ടു പെരുക്കി "ശരീരം"കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം പ്രാണകലാന്തരജ്യാവിലും സംസ്കരിക്കണം. എന്നാൽ രണ്ടു ജ്യാവും സ്മൃതമായി എന്നരിക.

വൃത്തം

ചരജ്യാവിന്റെ ജ്ഞാപനത്തെ പറയുന്നു:

(ഭൃ) സ്വപ്നം തുലാഭാദിഗതം ഭുജാത്മാ സർവ്വം ചരം തപസ്വയൈ നൃപാ സ്വാ ദിതി—ഉദയേ ഇതി ഭുജാഭുജാ— ഉദയേ തുലാഭാദിഗതം ഭുജാത്മാ സർവ്വം ചരം സ്വപ്നം; അസ്മയൈ തു അനൃപാ ച സ്വാ ദിത്യന്വയഃ.

ഉദയസ്മൃതികളിൽ സംസ്കരിക്കേണ്ടതിനുള്ള ചരജ്യാവ്, തുലാഭാദിയാണെങ്കിൽ ധനമായിട്ടും മേഘാഭാദിയാണെങ്കിൽ ജ്ഞാമായിട്ടുമാണു ഏതുകാലത്തും സംസ്കരിക്കേണ്ടതു്; നേരം വിപരീതം, അസ്മയത്തിനുള്ള ചരജ്യാവ് തുലാഭാദിയാണെങ്കിൽ ജ്ഞാവാ, മേഘാഭാദിയാണെങ്കിൽ ധനവുമാകുന്നു.

1 അയനചലനം വരുന്നതുവാൻ ൫൫-ാം പാദത്തിൽ പറഞ്ഞുണ്ട്.

2 പ്രാണകലാന്തരജ്യാവ് ൨൭൨-ാം പാദത്തിൽ കാണാം.

3 സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ചരജ്യാവ് വരുന്നതുവാൻ ൨൯൩-ാം പാദം നോക്കുക.

വൃന്ത

പ്രാണകലാന്തരജ്യാവിന്റെ ഋണധനത്തെ പറയുന്നു.

(രവ്യ) സർവ്വത യുക്തോപദേശമേവ സ്വർണ്ണം ഭേദം പ്രാണകലാന്തരം തു ഇതി—പ്രാണകലാന്തരം തു സർവ്വത യുക്തോപദേശമേവ സ്വർണ്ണം ഭേദം ഭിത്യന്വയഃ.

ഏതു കാലമാനാലും ഏതു സമയ മായാലും ശരി, കേന്ദ്രം യുക്തപദമാണെങ്കിൽ പ്രാണകലാന്തരം ധനവും, ഓരോപദമാണെങ്കിൽ ഋണവും മാകുന്നു.

വൃന്ത

മേൽപറഞ്ഞ വിധം ഉണ്ടാക്കിയ സൂത്രന്റെ ഭജാജ്യാവ് ചരജ്യാവ്, പ്രാണകലാന്തരജ്യാവ് ഇതുകൾ കൊണ്ട് ഭൂമിയിലെ അന്തരാനം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

(രവ്യ) ചരസംഖ്യാപുനരഭോമേധാനാം സ്വർണ്ണകൃഷ്ടഭൂതി മന്തരം വാ (രവ്യ) ഹതപാ സ്വഗതോ ദിവസാസുഖസ്താ ക്ഷുദ്രാ ഭവമാന മിദം തു ഭൂമിയിലെ ഭൂമി—ഭൂമിയിൽ തു ചരസംഖ്യാപുനരഭോമേധാനാം സ്വർണ്ണകൃഷ്ടഭൂതി മന്തരം വാ സ്വഗതോ ഹതപാ ദിവസാസുഖസ്താ ഇദം അന്തരാനം ക്ഷുദ്രാ ഭിത്യന്വയഃ.

മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന ചരജ്യാവ് പ്രാണകലാന്തരജ്യാവ് ഭജാജ്യാവ് ഇതു മൂന്നും അതാതിന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം ഋണധനാപായെ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയോ അന്തരിക്കുകയോ ചെയ്യുക: പിന്നെ അതിനെ (കൂട്ടുകയോ അന്തരിക്കുകയോ ചെയ്ത ശേഷം) അതാതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മദ്ധ്യഗതി മടക്കി വെച്ചു “അനന്തപുരം” എന്ന ധർമ്മം കൊണ്ടു ഹരിക്കണം. അപ്പോൾ കിട്ടുന്നഫലം ഭൂമിയിലെ അന്തരാനത്തിന്റെ ഇലിയാകുന്നു. ശേഷം അന്തരം പെരുക്കി ‘അനന്തപുരം’ കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ വിചിത്രം.

കിട്ടും. മരജ്വാവിനും പ്രാണകലാന്തരജ്വാവിനും ദക്ഷായം പരഹിതമായാലും വ്യത്യാസമില്ലെന്നു അറിയണം.

വ്യവ

പരഹിതാഹ്മാനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(ശ്ല) നഖേ ദിനം പ്രാണകലാന്തരാഖ്യ മിതി— അഹ്മാനം കഷ്ടം ദിത്യുത്രാപ്യവർത്തതേ— നഖേൽ പ്രാണകലാന്തരാഖ്യം വിനാ അഹ്മാനം കഷ്ടം ദിത്യുന്വയഃ.

പരഹിതമാണെങ്കിൽ, മേൽപ്രകാരം അഹ്മാനം ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ പ്രാണകലാന്തരജ്വാവു മാത്രം വേണ്ടെന്നു വെച്ചാൽ മതിയെന്നർത്ഥം. ശേഷം ക്രിയയ്ക്കു ഒന്നും വ്യത്യാസമില്ല.

വൃൻ

(ശ്ല) സ്ഫുട്ടപ്രകാരാന്തര മൂച്യതേ മ ഇതി— അഗ സ ഫുട്ടപ്രകാരാന്തരം ഉച്യതേ ഇത്യുന്വയഃ.

ഇനി സ്ഫുട്ടിപ്പാൻ മറ്റൊരു സമ്പ്രദായത്തെ പറയുന്നു.— മഹാജ്വാവു കൊണ്ടു വിലിയാദിയായി സ്ഫുട്ടിപ്പാൻ പറയുന്നുവെന്നർത്ഥം.

ന്ദാ

(ശ്ല) സ്പാഷ്ടാനമദ്ധ്യസ്യ ഭൂജാ ദൃഗ്ഗോഷ്ണാ രാത്രിഷ്ടമാംശേഷ വിശോധിതേഷു. തലീയസംഖ്യാസദൃശാ ഭൂജാഭ്യാ, തദുന്വ “പീഠേഷ്” സദൃശാ ച കൊടി രീതി. സ്പാഷ്ടാനമദ്ധ്യസ്യ ഭൂജാൽ യഥോഷ്ണാ രാത്രിഷ്ടമാംശേഷ വിശോധിതേഷു, ഭൂജാഭ്യാ തലീയസംഖ്യാസദൃശാ, തദുന്വ “പീഠേഷ്” സദൃശാ കൊടിഃ ച ഇത്യുന്വയഃ— സ്വാഭാവി ശേഷഃ.

മദ്ധ്യം വിചി വരെ ഉണ്ടാക്കി അഹ്മാനവും ഭേദാന്തരവും സംസ്കരിച്ച് ഒരിടത്തു വെക്കുക. അതിനെ മറ്റൊരേടത്തു കണ്ടു വെച്ച് മനോഹരം വാങ്ങി, രാത്രിഷ്ടമാംശമാത്രം ‘ശുഭാംഗം’ ദിവാക്രം ശോധിക്കുന്നതു വരെ മുൻ പറഞ്ഞ

പ്രകാരം ക്രിയ (ഒരു മുതൽ) ചെയ്യുക. തികഞ്ഞ രാശി ഒന്നിന്നു ഏകദേശം, പോയേടത്തോളം 'ശുഭാംഗാദി' വാക്യത്തിന്റെ സംഖ്യയും കൂടിയു എത്രയുണ്ടോ ഭൂജാജ്യാവു അത്രാമത്തേതാണല്ലോ. ഒട്ടാകെ ജ്യാവിന്റെ തുകയായ രേഖ നിന്നു ഭൂജാജ്യാവിന്റെ സംഖ്യ കുറച്ചാൽ ബാക്കി എത്രയുണ്ടോ അത്രാമത്തേ ജ്യാവ് "കോടിജ്യാവു"മാകുന്നു.

നമ

(മ) ശിഷ്യാർജ്ജിവാവികലാവിഭക്താ "ഭേദാർഹമാസാംബുരിപു" ഹരഃ സ്വാ ദിതി- ക്രമേണാഗമയഃ.

ശുഭാംഗാദി വാക്യം ശോധിച്ചു കഴിഞ്ഞതാൽ ഭൂജയുടെ ബാക്കി തീയതിയും ഇലിയും ക്രമത്താലെ നാ-ൽ എറക്കി വിലിയാക്കി അല്പിക്കുക: പിന്നെ "ഭേദാർഹമാസാംബുരിപു" എന്ന ഫലമെടുത്തു നീട്ടിവെച്ചു, മേൽ പറഞ്ഞ വികലാർഹം കൊണ്ടു ഹരിക്കണം, കിട്ടുന്ന ഫലം ഒരു ഹാരകമാകുന്നു. വികലാർഹം കളയാം, ഹാരകം സൃഷ്ടിക്കണം. ഇവിടെ "ആത്മവിൽഭൂഷഃ" എന്നു തുടങ്ങിയ മഹാജ്യാവ് ആണ് വേണ്ടതെന്നും അറിയണം. രേഖ-ാം പാരയിൽ മഹാജ്യാവും കാണാം.

നവ

(മ) ദൊർജ്യാം "നത" ഏതാ ഹരണേ ഏതാ ലക്ഷ്യാനകൊടിം "നതകൈ" നിഹത്യ. (മ) ഹരണേ ഏതാ പൂയുതാം ഭൂജാജ്യാം ക്രമാൽ ശ്രീഭിഃ സപൂഭി രക്തവിഭക്താഃ. നിഹത്യ "നതാ" പൂയുതാ ചാപം കയ്യാൽ സ്വമയ്യേ ഭവതഃ സ്ഫുടേ തൗ ഇതി രദിതി ശേഷഃ- "നത" ഏതാ ദൊർജ്യാം ഏതാ ഹരണേ ഏതാ, ലക്ഷ്യാനകൊടിം "നതകൈ" നിഹത്യ, ഹരണേ ഏതാ, അപൂയുതാം ഭൂജാജ്യാം, അക്തവിഭക്താഃ ക്രമാൽ ശ്രീഭിഃ സപൂഭിഃ നിഹത്യ, "നതാ" പൂയുതാ ചാപം, തൽ സ്വമയ്യേ ച കയ്യാൽ, തൗ സ്ഫുടേ ഭവത ഇത്യന്വയഃ.

മഹാജ്യാവ് വിലിയാദിയാകുന്നു- എന്നു ചച്ചാൽ ആ

ഭൂതത്തെ രണ്ടു കരം വിളിയും, ബാക്കി അക്ഷരങ്ങൾ ഇലിയുമാണെന്നത്— ആ ഭൂജാജ്യാവിനെ “നതം” എന്ന നാമം—ൽ പെരുക്കി മേൽ പറഞ്ഞ ഹാരകംകൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കുക: കിട്ടിയ ഫലത്തെ കോടിജ്യവിൽ നിന്നും കളഞ്ഞു ബാക്കിയെ “നരകം” എന്ന ൧൨൦ കൊണ്ടു പെരുക്കി മേൽ പറഞ്ഞ ഹാരകം കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കണം; അല്ലോൾ കിട്ടിയ ഫലത്തെ ഭൂജാജ്യാവിൽ കൂട്ടി, സൂയുസ്ഫുടത്തിനായി സൂയുമല്ലമത്തിൽ നിന്നും കൊണ്ടു ജ്യാപാണെങ്കിൽ ൩ കൊണ്ടും, ചന്ദ്രസ്ഫുടത്തിനായി ചന്ദ്രമല്ലമത്തിൽ നിന്നും കൊണ്ടുതന്നെങ്കിൽ ൭ കൊണ്ടും പെരുക്കി “നന്ദ” എന്ന വാ-ൽ ഹരിക്കുകയും വേണം. കിട്ടിയ ഫലം അല്ലജ്യാവാൻ. ഇവിടെ “നന്ദ”നെക്കൊണ്ടു ആട്ടം ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ഇലിയാണെന്നും, ബാക്കിയെ നാമം—ൽ പെരുക്കി വീണ്ടും ഹരിച്ചു വിളിയും ഉണ്ടാക്കണമെന്നും അറിക. ഈ ഫലത്തെ ൨൮൧-ാം പാഠവിൽ പറയും പ്രകാരം ചാമിച്ചു ഇലിവിളി കളെ നാമം—ൽ കയറ്റി അതാതിന്റെ മല്ലമത്തിൽ സംസ്കരിക്കയും ചെയ്താൽ സൂയുചന്ദ്രന്മാരുടെ സ്ഫുടം സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

൯൩

വിളിയാടി ശ്രാദ്ധചന്ദ്രനെ ഗണിക്കാൻ പറയുന്നു.

(൯൩.) നീതാ മദ്ധ്യം വിളിപ്പാവധിക, “ഉരുധരാ”ദ്വാപുഹിനെ, പ്രവാശ്യേ, ക്ഷിപ്താസ്തിൻ ദേശഭേദം, രവിഭൂചരയോ ദിഗ്വശാ ഞ്യാഗഭേദം. ഹതാ മദ്ധ്യാത്മഭക്ത്യാ “നന്ദപലം” എതം തൽ തുലാജാദികം സ്വാൽ സ്വസ്തം മദ്ധ്യേ ഇതി- വിളിപ്പാവധികം മദ്ധ്യം നീതാ “ഉരുധരാ”ദ്വാപുഹിനെ പ്രവാശ്യേ, അസ്തിൻ ദേശഭേദം ക്ഷിപ്താ, രവിഭൂചരയോ: ദിഗ്വശാൽ യോഗഭേദം മദ്ധ്യാത്മഭക്ത്യാ ഹതാ, “നന്ദപലം” എതം തൽ മദ്ധ്യേ തുലാജാദികം സ്വസ്തം സ്വാൽ ഇത്യനുവദം.

പഞ്ചവേദാധാരാ അഭിഷേകസമയത്തോളമുള്ള നാഴികവി

നാഴികകളോടും കൂടി വെച്ചു, രാശി തയ്യതി ഇലി വിവി എ
 ന്നിങ്ങനെ ചുവട്ടിലേക്കു നാലു സ്ഥാനം വരെ മദ്ധ്യമാ ഉ
 ഞാക്കി “ഉരുധര” എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള അതതു ഗ്രഹത്തിന്റെ
 ദിശയിൽ ഹാരകങ്ങളേയും (൨൫൧) ജ്ഞാനംപോലെ വിവി
 യിൽ കൂടി സംസ്കരിച്ചു, ധ്രുവവും ദേശാന്തരവും കൂട്ടുക: പി
 നെ വിവിതാദി അഹമ്മാനം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതിന്നു വൃശ-ാം പാ
 രയിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം തൽക്കാലസൂര്യമദ്ധ്യമത്തിൽ നിന്നു
 ഭൂജാജ്യാവും സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ചരജ്യാവും കൊണ്ടു അവ
 തമ്മിൽ ജ്ഞാനം പോലെ കൂട്ടുകയോ അന്തരിക്കുകയോ ചെയ്
 ത്തതിനെ, അതതു ഗ്രഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യഗതി (൨൫൨) മടക്കി
 വെച്ചു ചെരുക്കി, ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം ഞാ-ൽ കയറ്റി മു
 ക്കിലെ സ്ഥാനത്തെ “നന്തപര” (൨൫൩)നേക്കൊണ്ടു
 ഹരിക്കുക: ഈ ഫലം അഹമ്മാനത്തിന്റെ ഇലിയാകുന്നു.
 ബാക്കിയെ വീണ്ടും ഞാൽ ചെരുക്കി നന്തപരനെക്കൊണ്ടു
 തന്നെ ഹരിച്ചു വിലിയും ഉണ്ടാക്കി, ദിക്കിന്നു തക്കവണ്ണം മ
 ള്ലമത്തിൽ ജ്ഞാനം പോലെ സംസ്കരിക്കുകയും വേണം.
 ഈ ക്രിയയ്ക്കും എളുപ്പമായ ഒരു പട്ടിക ൨൯൯-ാം പാരിയിൽ
 ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

൯൪

(൫൩) സ്വതുംഗം തൃമുഖ പുന രത ഇതി-പുന: അത: സ്വതുംഗം
 തൃമുഖ ഇത്യന്വയ:.

പിന്നെ ആ മദ്ധ്യമാ കണ്ടുവെച്ചു ഒന്നിൽ നിന്നു തൽ
 കാലസമയത്തേക്കുണ്ടാക്കിയ ചന്ദ്രതുംഗനെ കളയുന്ന മെ
 ന്നതും.

൯൫

(൫൩) പൂർണ്ണദോഷ്യാം വിജ്ഞാദിതി-പുനാത: ഇതി അത്രാപു
 നവഞ്ചൈ. പുന: അത: പൂർണ്ണദോഷ്യാം വിജ്ഞാക് ഇത്യന്വയ:.
 ൧൦ ൩

പിന്നെ തുറന്നെ വാത്ത് വരികുന്ന ആ മദ്ധ്യമായിട്ട് നിന്നു വിചിയാദിച്ചുവിനെ (൨൭൪) വാങ്ങണമെന്നതാലുതും. എന്നു വെച്ചാൽ ൨൭൪-൭൪ എന്നീ പാദകളിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം ജ്യാവ കൊള്ളണമെന്നർത്ഥം. ഈ വിചിയാദിച്ചുവിനെ “മഹാജ്യാവ്” എന്നും പറയും.

നന്ന

(൫൪) ശിഷ്യജ്യാവികലാഹത “സ്മിമിസകാമാസേശപരം” ഹാരക രൂപി—കൂടെണന്നപയഃ—വേദിയി ശേഷം.

“മുഖ്യ പറഞ്ഞപോലെ തികഞ്ഞ ഭൂജാജ്യാവിനെ ശോധിച്ച് ബാക്കി തീയതിയും ഇലിയും ക്രമത്തിൽ നാ—ൽ ഏറ്റക്കു വിചിയാക്കി, അതുകൊണ്ടു “തിമിസകാമാസേശപരം” എന്ന ൨൪, ൭൪, ൭൭ എന്നെ ഹരിക്കുക, കിട്ടുന്ന ഫലം മേലിൽ ഹരിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഹാരകമാകുന്നു; അതു സൂക്ഷിക്കണം. ഫരിച്ച ശേഷം മണ്ടെങ്കിൽ ആ ശിഷ്യനെ കളയാം.

നാ

(൫൪) ദോഷ്യാ “നിതി” ഹതാ മനേന വിഭജൽ ഇതി—“നീതി” ഹതാം ദോഷ്യാം അനേന വാഭജേ ദിത്യപയഃ.

മുഖ്യ ഭൂജയാക്കി ജ്യാവശോധിച്ചപ്പോൾ തികഞ്ഞ ജ്യാവ ഏതയാണോ പോയത് അതു ഭൂജാജ്യാവും, ആ സാഖ്യയെ ൨൪ൽ നിന്നു വാങ്ങിയ ശേഷം വരുമ്പതു കോടിജ്യാവിന്റെ സംഖ്യയുമാകുന്നു, ഇവിടെ തികഞ്ഞപോയ ഭൂജാ (മഹാ) ജ്യാവിനെ വെച്ചു നാ—ൽ പെരുക്കി ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം നാ—ൽ കയറ്റി ഇരു ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാകുന്നു. ശേഷത്തെ വീണ്ടും നാ—ൽ പെരുക്കി ഹരിച്ചു വിചിയാ ഉണ്ടാക്കണം.

നവ

(൫൪) ലജ്യാ യ കൊട്ടാ സൂക്ഷ്മ ദിതി—കൂടെണ അപയഃ.

മേൽപ്രകാരം ഭൂജാജ്യാവിൽ നിന്നും ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ കോടിജ്യാവിൽ നിന്നും യഥാസ്ഥാനം കളയണമെന്നർത്ഥം.

സൻ

(൫൪) താം “നെത്രാസ്യാ” ഹതാം ഹരേ ദിതി—ഹരേണൈതി ഹരേഃ—“നെത്രാസ്യാ” ഹതാം താം ഹരേണ ഹരേ ദിത്യന്വയഃ.

ഭൂജാജ്യാവിൽ നിന്നുണ്ടാക്കിയ ഫലം കളഞ്ഞ അ കോടിജ്യാവിനെ “നെത്രാസ്യാ” എന്ന മഹാ കൊണ്ടു പെരുക്കി മുൻപറഞ്ഞ ഹാരകംകൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ച് ഇലിയും വിലിയും ഉണ്ടാക്കണം.

ഹര

(൫൫) ഫലയുതാ ദൊജ്യാ സ്വവൃത്താഹതാ “നന്ദാ” പ്ലാ ഖലു മാപിതാ ധന മൂണം കൈത്ര തുലാഭാദിക മിതി—ഫലയുതാ സ്വവൃത്താഹതാ “നന്ദാ” പ്ലാ മാപിതാ ദൊജ്യാ കൈത്ര തുലാഭാദികം ധന മൂണം ഇത്യന്വയഃ—കഷ്ടാ ദിതി ഹരേഃ.

മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം കോടിജ്യാവിൽ നിന്നും ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ ഭൂജാജ്യാവു വെച്ചു അതിൽ കൂട്ടി, ചന്ദ്രന്റെ വൃത്തമായ കൊണ്ടു അതിന്റെ ചുവടും മുകളും സ്ഥാനങ്ങളെ പെരുക്കി, ചുവട്ടിലെസ്ഥാനം സഹ-ൽ കയറി “നന്ദൻ” എന്ന വൃത കൊണ്ടു ഹരിക്കണം. കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലി, ശിഷ്ടത്തെ സഹ-ൽ പെരുക്കി “നന്ദനെ” കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ച് വിലിയും ഉണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ അതു ഭൂജാജ്യാവാകുന്നു. ഈ സ്മൃതഭൂജാജ്യാവിനെ മഹാ-ാ പാരയിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം മാപിച്ചിട്ടു, മുൻ കണ്ടു വെച്ച മദ്ധ്യരത്തിൽ മേഷ തുലാദി ഋണധനമായി സംസ്കരിക്കുകയും വേണം. എന്നാൽ ചന്ദ്രസ്മൃതം സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു. തിഥി ഉണ്ടാകേണ്ടതിന്നു സൂര്യസ്മൃതവും ഗണിക്കണം. അതിന്നു ക്രിയയെല്ലാം.

ഇതുപോലെ തന്നെയും. ഗുണകാരണങ്ങളും, ഭേദശാന്തരവും മദ്ധ്യഗതിയും, വൃത്തവും മാത്രം സൃഷ്ടനേർത്താക്കുന്നു. മെന്നേ വ്യത്യാസമുള്ളു. സൃഷ്ടന്റെ വൃത്തം ൨ ആകുന്നു. ചാപജ്വാല ൨൭൭-ാം പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

൧൦൧

തികഞ്ഞ ഭൂജാജ്വല പോയ ശേഷമായ (മുമ്പ് നാം പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞ) ശിഷ്ടജ്വാലിന്റെ ഇവിടെ ശരീരം രതിൽ (ഒരുനൂറ്റാണ്ടിനുള്ളിൽ) അധികമുണ്ടെങ്കിൽ പ്രത്യേകമായി ഒരു ക്രിയ ചെയ്യാനുണ്ട്. അതാണു ഇനി ഒരു ശ്ലോകം കൊണ്ടു പറയുന്നത്.

(൫൫) ശിഷ്ടാഖിപ്താധികാസ്യാഭൃതി “മുഖരഭോ” മൊഴിയെങ്കിലും “ശരീരം” ദിതിശിഷ്ടാഖിപ്താ “മുഖര”ഭോൽ അധികാസ്യാൽ “മുഖരം” “ശരീരം” മൊഴിയെ ദിത്യന്വയം.

മേൽപറഞ്ഞതായ ശിഷ്ടജ്വാലിന്റെ ഇവിടെ “മുഖര”ത്തിന്റെ അർത്ഥമായ നൂറ്റാണ്ടിനുള്ളിൽ ഇവിടെയധികമുണ്ടെങ്കിൽ അവയെ “ശരീരം” എന്ന ൨൨൭-ൽ നിന്നു കട്ടയണം.

൧൦൨

(൫൬) ശിഷ്ടാം കൃതാം വിവിപ്താ മുഖരവേനയാ കഞ്ച ഇതിശിഷ്ടാം വിവിപ്താം കൃതാം, അനയാ കഞ്ച ഉദിതവൽ. ഇത്യന്വയം— സ്വാദിതി ശേഷം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധം “ശരീരം”ത്തിൽ നിന്നു കട്ടയെടുക്കുകയും അതിനെ “ശരീരം” എന്നാൽ എറക്കി വിവികളാക്കണം. പിന്നെ അതുകൊണ്ടു “തീമിസഭാമാസേശം”നെ ഹരിക്കുക മുതലായ ക്രിയകളെല്ലാം മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ തന്നെയും.

൧൦൩

(൫൭) ഷോഷാ കൃതാം ഇതി, കുമ്പസാരം.

മേൽപ്രകാരം ശിഷ്ടജ്ഞാപ “ശരിതാ”ർത്ഥത്തിലധികമാ
യാൽ ഭുജാജ്ഞാപ മുൻ വന്നതിന്റെ പിന്നത്തേതാണെന്നർത്ഥം.

൧൦൪

(൫൫) ഭോജ്ജ്ഞാപം ഇതുകൊട്ടാം കവിപത്ര ഇതി- ശ്രമേണാപ
യഃ.

ഭുജാജ്ഞാപിനെ മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം നാ-ൽ പെരു
ക്കി (൨൭൭) ഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം കോടി
ജ്ഞാപിൽ കൂട്ടുകയാണ് വെണ്ടതു്.

൧൦൫

(൫൫) ഭുജമുണാൽ കൊടിപ്പൊയ്ക്ക വിജ്ഞാപിനി- കൊടിപ്പൊയ്ക്ക
ജമുണാൽ വിജ്ഞാപിത്യന്വയഃ.

കോടിജ്ഞാപിനെ മേൽപ്രകാരം “നെത്രാസ്വ”നെക്കൊ
ണ്ടു പെരുക്കി ഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ഭുജാ
ജ്ഞാപിൽ നിന്നു കളയുകയും വേണം.

൧൦൬

(൫൬) കണ്ഠവ്യവ ക്രിയയേ യദി “മുഖ”ഭുജാ വിജ്ഞാപിനീ
കാ സ്വാൽ ഇതി- ശിഷ്ടവിജ്ഞാ “മുഖ”ഭുജാൽ അധികാ സ്വാൽ വദി ന്വയഃ
ഇയാ ക്രിയാ കണ്ഠവ്യാ ഇത്യന്വയഃ- സ്വാദിതി അത്രാപ്താപാർത്ഥം.

“ശുഭാംഗാഭിവാക്യം ശോധിച്ചതിന്നു ശേഷമുള്ള വി
ലികൾ ഫലമുൻ (ആറിപത്തുണ്ടര)യിൽ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ
ഇങ്ങിനെയുമാണ് ക്രിയ ചെയ്യേണ്ടതെന്നു താല്പര്യം. ശേഷം
ക്രിയ മുഴുവനും ആദ്യം പറഞ്ഞതുപോലെ അടന്നുമാകുന്നു.

൧൦൭

(൫൬) മനുഷ്യാനഭുജാകലാ മഖിഭുജാൽ നൈവധികാ ചൈത
സ്മടാ ഭിയാ സൈവതി- മനുഷ്യാനഭുജാകലാ മഖിഭുജാൽ നൈവ
അധികാ ചൈത സൈവ സ്മടാ ഭിയാത്യന്വയഃ- “മുഖ”ഭുജാൽ.

മേൽപ്രകാരം മുന്നാലും വാങ്ങിയ ശിഷ്ടമുള്ള കേന്ദ്രം ശരിരാംബാലധിക മില്ലെങ്കിൽ, ആ ഇലികൾ സ്വ.ജ്യാ വാകുന്നു. പിന്നെ “തിമിസകാമാസേശപര”നെ ഹരിക്കേ മുതലായ യാതോരു ക്രിയയും വേണ്ടെന്നതാം.

൧൦൮

ഈ ഇലികൾ ൨൪-ാം ജ്യാവിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമായിട്ടു വന്നാൽ കോടിജ്യാവില്ലാതെ വരുമല്ലോ. അങ്ങിനെ വന്നാലാതെ ക്രിയയാണ് ഇനി പറയുന്നതു്.

(൫൬) പുനരൂഹിത ചരമജ്യാർദ്ധാധികാ ലിപ്തികാഃ ശിഷ്ടാ സൗഃ പരിശോധയന്തേ “മുഖര”ത ഇതി- ഇഹ പുനഃ ലിപ്തികാഃ ചരമജ്യാർദ്ധാധികായദി, താഃ ഹിഷാഃ “മുഖര”തഃ പരിശോധയന്തേ ദിത്യന്വയഃ.

ആ ഇലികൾ ൨൪-ാമത്തെ ജ്യാവിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമായി വന്നാൽ അവയെ “മുഖര”ത്തിൽ നിന്നു കളയുന്ന മെന്നതാം.

൧൦൯

(൫൬) തമൈശ്വര്യോനിതത്ത്വിജ്യാവഗ്ഗ്വപദം ഗുണമിതി- ക്രമേണാന്വയഃ. ഭവതിതി ശേഷഃ.

“ശരിര”ത്തിൽ നിന്നും വാങ്ങി, ബാക്കിയുള്ള ശിഷ്ട ജ്യാവിന്റെ ഇലിവിലികളെ വഗ്ഗിക്കുക (൨൮൬) “ശശ്വതാംബോളഗ്ഗഃ” എന്ന ത്രിജ്യയുടെ വഗ്ഗം “അവനിശഃ പ്രാജ്ഞഃ കന്ദർപ്പകൃത്” എന്നാകുന്നു. അതിനെ തൽപര വിലി ഇലികളായി മടക്കി വെച്ചു, ശിഷ്ടജ്യാവഗ്ഗ്വത്തെ അതിൽ നിന്നും കളഞ്ഞു, ബാക്കിയെ മുലിക്കണം (൨൮൭) എന്നാൽ അതു ജോജ്യാവായി വരും.

൧൧൦

(൫൬) പുരിയിഷ്ഠാതംഗിതി കാൽപുനരിതി- പുനഃ പരിയിഷ്ഠാ കാലിനി കാൽപു മിത്യന്വയഃ. സ്വാദിതി ശേഷഃ.

വിന്നെ തന്റെ തന്റെ വൃത്തം കൊണ്ടു (പുസ്തകം ൩-
ലും, ചന്ദ്രൻ ൭-ലുമാണു) പെരുക്കുക, "നന്ദ"നെക്കൊണ്ടു ഹ
രിക്കുക, ചാപിക്കുക മുതലായി മുമ്പു പറഞ്ഞ ക്രിയയെല്ലാം
ചെയ്യുകയും വേണമെന്നർത്ഥം.

൧൧൧

ശ്രാദ്ധചന്ദ്രനെ ഗണിക്കുന്നതു ചിലപ്പോൾ മദ്ധ്യാഹ്നത്തി
ന്റെ അവസാനത്തിലേക്കു ഗണിക്കേണ്ടി വരും. അങ്ങി
നെ വന്നാലത്തെ ക്രിയകളെ കേടാക്കുന്നതു.

മദ്ധ്യാഹ്നാന്തരീശാകരാദിഗണനെ പൂർവ്വാഭയാഹ്നം എന്നെ യൊജ്യാ
സ്വ "ഭയ"നാഡികാ ഇതി- മദ്ധ്യാഹ്നാന്തരീശാകരാദിഗണനെ, പൂർവ്വ
ഭയാഹ്നം എന്നെ "ഭയ"നാഡികാ യൊജ്യാ സ്വരിതൃപയഃ.

മദ്ധ്യാഹ്നത്തിന്റെ അവസാനത്തിലേക്കു ചന്ദ്രനേയും
മറ്റും ഗണിക്കേണ്ടതിന്നു, അന്നുദയത്തിനുള്ള ഖണ്ഡശേഷ
ത്തിൽ (അതിന്റെ ചുവട്ടിൽ) ചുവന്നാഴികയും കൂടി കൂട്ടേണ്ട
താകുന്നു.

൧൧൨

(൧൧൧) പുനരഹ്നമാണെ ചരം "മാ"ഹ്നം, ഗ്രാഹ്യം വ്യത്യയതൊ
സ്വ ദിക്കേവതി- അഹ്നമാണെ ചരം "മാ"ഹ്നം, പുനഃ അസ്തദിക് വ്യത്യ
യത ശ്വ കാശ്ച മിത്യുപയഃ. സ്വാദിതി ശേഷഃ.

അഹ്നമാണെ മുണ്ടാക്കുവാനുള്ള ചരജ്യാവ് ൭-ൽ ഹരി
ച്ച ഫലം മാത്രമെ സംസ്കരിക്കേണ്ടു. അതു തന്നെ ദിക്കു ഉദ
യത്തിന്റെ വിപരീതമായി സംസ്കരിക്കയും വേണം. ഉദ
യത്തിന്നു ധനമാണെങ്കിൽ ചരം ൭-ൽ ഹരിച്ചതിനെ ഞ്ഞ
മായിട്ടും, ഉദയത്തിന്നു ഞ്ഞമാണെങ്കിൽ ധനമായും സംസ്കരി
ക്കണമെന്നു താല്പര്യം.

൧൧൩

(൧൧൨) ഗണനം മദ്ധ്യാഹ്ന മാഹീയ മെൽ തസ്യാത്തെ ചര മുണ്ടാ
ക് ച സകലം തൽകാലവൃഷ്ടാരുവതി- പുനഃ ഗണനം മദ്ധ്യാഹ്നമാ

നീയ ഹെർ, തന്ത്രത്തെ തർക്കം സൂത്രോത്ഭവം ചരം സകലം ഉക്തദികം
ചതുരനായും കർമ്മാഭിതി ഗോഷം.

ആദ്യം തന്നെ അന്നം ഹിതയുണ്ടെന്നു ക്ലൃപ്തപ്പെടുത്തി,
ഗണിക്കുന്നതു തന്നെ (മദ്ധ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതു തന്നെ) മദ്ധ്യം
ഹത്തിന്റെ അവസാനത്തക്കണക്കിൽ, അവിടെ അഹമ്മാ
നത്തിന്നു തർകാലസൂത്രനിൽ നിന്നു ഉണ്ടാക്കിയ ചരം മഴു
വന്നും സംസ്കരിക്കണം, അതിന്റെ ദിക്കും ഉദയത്തിനുള്ള
ദിക്കാണെന്നു അറിയുകയും വേണം.

൧൧൪

അല്ലമാപത്തെ അല്ലജ്യാവാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

(൫൮) യച്ചാപമൊവ്വ്യാ സമ മല്ലമാപം തത്സംഖ്യ കാദി വ്യാകുലാ
ദി യുനം. ഭീയാഭവേദി- അല്ലമാപം യച്ചാപമൊവ്വ്യാ സമം തത്സംഖ്യ
കാദി വികലാദിഃ ഉന്നാ ഭീയാ ഭവേൽ ഇത്യുനായം.

എതു അല്ലമാപത്തേയാണോ അല്ലജ്യാവാക്കേണ്ടതു അ
അല്ലമാപം, “ഗ്രന്ഥമെന്നകാ” എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ചാപജ്യാ
വ * കളിൽ ഹിത്രാമത്തേതിനോടു സമമായിട്ടാണ് (അധി
കം അടുത്തിട്ടാണ്) വരുന്നതു അത്ര സംഖ്യ അല്ലമാപത്തി
ന്റെ വിവിധിയിൽ നിന്നു കളയണം: എന്നാൽ അല്ലമാപം
അല്ലജ്യാവ് ആയി വരും.

൧൧൫

അല്ലജ്യാവിനെ അല്ലമാപമാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

(൫൯) തദികാലാദി രാഡ്യാ തമാല്ലജീയാ വേദീന മാപം
ജലി-അല്ലജീയാ രഥാ തദികാലാദിഃ അല്ലാ ജന മാപം വേതി ഇത്യു
നായം.

അല്ലജ്യാവിങ്കൽ, മേൽപറഞ്ഞവകാരമുള്ള വിവിധകക
അതിന്റെ (അല്ലജ്യാവിന്റെ) വിവിധിയിൽ കൂടിച്ചാൽ അതു

* അപജ്യാവ് രേഖാം പാരയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

(അല്ലജാവ്) അല്ലമാപവുമായി വരും - ഒന്നുകൂടി വൃക്കമാക്കാം. മേൽപറഞ്ഞതായ സ്മൃതികളിലെ മഹാജ്ഞാവിനെ “നന്ദ” നെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം അല്ലജീവയാകുന്നു. അതിനെ ചാപിച്ച്യാണു വേണ്ടത്. അതിന്നു ഇരട്ടെവിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമാണു വേണ്ടത്. നന്ദനക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഇലിവിചികളെ രണ്ടേകത്തുവെച്ച്, ഒന്നിൽ നിന്നു “ശുദ്ധമേനക” എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ജ്ഞാപകളിൽ ഏതു ജ്ഞാപ പോകുമെന്നു നോക്കി, അതു വിവികൾ മറ്റേതിന്റെ വിവിയിൽനിന്നു കളുവണം. എന്നാലതു അല്ലമാപമായി വരുമെന്നു സാരം.

൧൧൩

ഇഷ്ടദേശത്തേക്കു സംക്രമത്തെ സ്മൃതിപ്പാൻ പറയുന്നു.

(മി) ലോകാദിവാക്യേഷു യതശ്ച വേഷു “നയ” ഏവോജ്ഞാപരദേശജാസ്യൻ. ഗുപ്തന്മാരും വിപരീതമേവാ ക്രമാദ്രവേഃ സാക്രമണസ്മൃതാപ്തൈ. ഇതി-രവേഷു സംക്രമണസ്മൃതാപ്തൈ “നയ” ഏവോജ്ഞാപരദേശജാസ്യൻ ക്രമാൽ ഗുപ്തന്മാരും എവാ വിപരീതം യതശ്ച വേഷു “ലോകാ” ദിവാക്യേഷു ഇത്യന്വയഃ കർത്താ ഇതി ശേഷഃ

ലോകാനാലക്ഷ്യന്നാഗ്രൊ എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള സംക്രമവാക്യങ്ങളിൽ * ഇഷ്ടമാസത്തിലെ വാക്യം വെച്ച്, അതിൽ അതാതു കൊല്ലത്തേക്കുള്ള സംക്രമധ്രുവം (1) കൂട്ടി ഒരേകത്തുവെക്കുക: പിന്നെ സംക്രമസമയത്തേക്കുള്ള സൂര്യമദ്ധ്യമവാക്യങ്ങളിൽ (2) ഇഷ്ടമാസത്തിലെ വാക്യത്തിൽ നിന്നു ഭൂജ്ഞാപവും, തത്സമയത്തെ സൂര്യസ്മൃതികളിൽ പരഹിതായനചലനം

* സംക്രമവാക്യങ്ങൾ ൨൪൭-ാം പാഠ നോക്കുക.

1 സംക്രമധ്രുവം വരുത്തുവാൻ ൨൯-ാം പാഠയിൽ മേൽനിട്ടുണ്ട്.

2 സംക്രമ സമയത്തെ സൂര്യമദ്ധ്യമങ്ങൾ ൨൪൯-ാം പാഠയിലാകുന്നു.

സംസ്കരിച്ച്, അതൽ നിന്നു സ്വദേശത്തുള്ള ചരജ്യാവം കൊണ്ടു അതും, അതാതു ദിഷ്ഠിലേയുള്ള ദേശാന്തര പ്രാണനും ഇവ മൂന്നും ഋണധനപോലെ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയൊ അന്തരിയ്ക്കുകയൊ ചെയ്യുക: കേരളം ലഭ്യയിൽ നിന്നു പടിഞ്ഞാറ്റു നിശ്ചിയിട്ടാകയാൽ കേരളത്തിൽ ഒക്കയും ദേശാന്തരപ്രാണൻ ഏല്പോഴും ധനമാകുന്നു. ചരം ഉദയത്തിന്റെ ദിക്കനുസരിച്ചും സംസ്കരിച്ചാൽ മതി: ഭജാജ്യാവ് ചരം ദേശാന്തരപ്രാണൻ ഇളകൾ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയൊ അന്തരിയ്ക്കുകയൊ ചെയ്ത ആ സംഖ്യയെ ൧൦-ൽ ഫലത്തിന്നു നൂറു കയററി, ഗ്രൂവം കൂട്ടിവെച്ച സംക്രമവാക്യത്തിൽ ഗുർവ്വക്ഷരം (ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം) ആദിയായി സംസ്കരിക്കണം. പെരക്കിക്കയറിയതിന്റെ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം സംക്രമഗ്രൂവം കൂട്ടിവെച്ചതിന്റെ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനത്തു വരുമാറു സംസ്കരിക്കുന്നതു ദിഷ്ഠിനു വിപരീതമായിട്ടു വേണം താനും. ഭജാചരദേശാന്തരങ്ങളിൽ ഒടുവിൽ ഖാക്കിയായ് ഋണമായിട്ടാണു വന്നതെങ്കിൽ സംസ്കാരം ധനമായിട്ടും, ധനമായിട്ടാണെങ്കിൽ ഋണമായിട്ടുമാണു വേണ്ടതെന്നർത്ഥം.

൧൧൭

രാത്രിമാനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൬൦) കൃതായനാക്കുസ്യ ചരത്രിഭാഗം “നന്തൈ” സമാഭാപ്യ “നന്തൈ” യഥാക്രമം. കർമ്മം തദാ സിദ്ധ്യതി രാത്രിമാനമിതി- കൃതായനാക്കുസ്യ ചരത്രിഭാഗം “നന്തൈ” സമാഭാപ്യ “നന്തൈ” യഥാക്രമം കർമ്മം തദാ രാത്രിമാനം സിദ്ധ്യതിത്യന്വയഃ.

സൂർയ്യാസ്തമഃ വെച്ചു അതിൽ ദിക്കിലെ അയനമലനം (൩൩) സംസ്കരിച്ചു, സ്വദേശത്തുള്ള ചരജ്യാവം കൊണ്ടു, അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ (വിനാഴിക) ഫലത്തെ നൂറു-ൽ കയറുക: അതിന്റെ മുകളിലെ സ്ഥാനം നാ

ഴികയും, ചവട്ടിലതു വിനാഴികയു മകന്നു. രാപ്പകലി
ന്റെ സാമാന്യ നാഴികയായ നാ എന്ന തുക വെച്ചു, മേ
ൽപറഞ്ഞ ചരച്ചാത്രഭാഗത്തെ നാ-ൽ കയറ്റിയതിന്റെ
മുകളിലെ സ്ഥാനമായ നാഴിക നാ-ൽ വരുമാറു ദിക്കിന്നു
തക്കവണ്ണം അതിൽ സംസ്കരിക്കണം. എന്നാൽ അതു അന്ന
ത്തെ രാത്രിനാഴികവിനാഴികകളാകുമെന്നറിയണം.

മറവു

ദിനമാനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(നാ) വ്യസം ചകുൽ ദിനമാനസിദ്ധ്യേ ഇതി- “നഗം” ഇ
തി അത്രാപ്തവർണ്ണത- ദിനമാനസിദ്ധ്യേ “നഗം” വ്യസം കളാൽ ച
ഇന്ദ്രപയഃ.

മേൽപറഞ്ഞ ചരച്ചാവു തന്നെ ദിക്കിന്നു വിപരീതമാ
യി നാ എന്ന തുകയിൽ സംസ്കരിച്ചാൽ അതു അന്നത്തെ ദി
നമാനവുമായി വരും.

ഫലൻ

ഉദയാൽ പൂർവാപരനാഴികകളെ വരുത്തുവാൻ പറയു
ന്നു.

(നാ) തൽക്കാലോനോ ഭാഗൈശ്ചഭോഗാ സുദ്രാശിനാഡീമുണി
താ ദിനിഷ്ഠാഃ- പൂർവാപരാ രവ്യുദയാൽ വിനാഡ്യോ ദവന്തീതി- തൽക ല
ഭോനോഃ രദ്രാശി നാഡീമുണിതാഃ ദിനിഷ്ഠാഃ ഭാഗൈശ്ചഭോഗാഃ രവ്യുദ
യാൽ പൂർവാപരാഃ വിനാഡ്യോ ദവന്തീ ്തപയഃ

അഭിഷ്ട സമയത്തേക്കുള്ള സൂര്യസ്ഫുടം വെച്ചു, അതി
ന്റെ രാശി കളഭാരു കാണു വെച്ചു, ഒന്നിന്റെ തീയതി നാ-
ൽ ഏറക്കി ഇലികളാ അതിൽ കൂട്ടുക: പിന്നെ ആ മാസത്തി
ലെ സ്വപദശത്തേക്കുള്ള രാശിമാനനാഴികയും (൨൯)െ
നാ-ൽ ഏറക്കി വിനാഴികയാക്കി, അവ തമ്മിൽ വെരുക്കി

പ്രദീപിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാലത്രെ ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലും ചുവട്ടിലെ പഴയപ്പോലാകുന്നു. അതിനെ രണ്ടു തവണ തുറന്നു കയറ്റിയാൽ വിനാശികയായി വരും. ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ രണ്ടും അധോധികൃതം കൂട്ടി കളയാം. ഇതു ഉദയാൽ പൂർവ്വമുള്ള വിനാശികയാകുന്നു. സൂര്യസ്ഥിതിയിലെ രാശി കളഞ്ഞു വാക്കിയുള്ള തീയതിയും ഇലിയും ഒരു രാശി (൧൨-൩) തികയാൻ ഏതു വേണമോ ആ തീയതി ഇലികളേയും മേൽപ്രകാരം തന്നെ രാശിപ്രമാണം കൊണ്ടു പെരുക്കുക മുതലായ ക്രിയ ചെയ്താൽ പരമമുള്ള വിനാശികകളും കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

൧൨൦

അസ്തമനാൽ പൂർവാപരങ്ങളു വരുന്നതുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൧) അഭയാശ്വവേ സുമാസ്യാദിതി- പൂർവാപരാ വിനാശ്യോ വേതിതി ശേഷം- അഭയാശ്വരവേ തഥാ അസ്താൽ പൂർവാപരാ വിനാശ്യോ വേതിത്യന്വയഃ

അസ്തമനാൽ പൂർവാപരങ്ങളാണ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടതെങ്കിൽ തൽകാല സൂര്യനിൽ നാ രാശി കൂട്ടുകയും വേണം. ഉദയാൽ പൂർവാപരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പെരുക്കിയ രാശിമാനത്തിന്റെ ഏഴാമത്തെ രാശിമാനംകൊണ്ടാണ് പെരുക്കേണ്ടതെന്നു താൽപര്യം.

൧൨൧

രാശിഗതാ വരുന്നതുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൨) വിനാശികാ സ്വാഃ ഖലു “നിതി”കേതാ സൂര്യോപപൂർവാപരാശിമാനൈഃ. അഭയാശ്വകാലാവധികൈഃ സമേതാ ഗത്വാ ഗതാ വാ ഖലികാ വേതിതി- അഭയാശ്വകാലാവധികൈഃ തദീയപൂർവാപരാശിമാനൈഃ സമേതാ “നിതി”കേതാ സൂര്യ വിനാശികാ ഗത്വാ ഗതാ വാ ഖലികാ വേതിതി ഖലു ഇത്യന്വയഃ

മുൻപാഞ്ഞ ഉദയാൽ പൂർവാപരവിനാഴികകളെ നാ-
ൽ കന്യാവാൽ അതിന്റെ മുകളിലെ സ്ഥാനം പൂർവാപര
നാഴികയും, ചുവട്ടിലേതു വിനാഴികയുമായി വരും. അഭി-
ഷ്ഠസമയത്തുള്ള സൂര്യാസ്തമം കണ്ടു വെക്കാൻ പര-
ഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിനോടു സമമാകുന്നതു വരെ ഈ പൂർവാ-
പരങ്ങളിൽ രാശിമാനങ്ങൾ കൂട്ടണം. ഏതു രാശിമാനം കൊ-
ണ്ടാണോ പെരുക്കിത്തു അതിന്റെ ചുവട്ടിലെക്കും മുകളിലേ-
ക്കുമുള്ള രാശിമാനങ്ങളാണ് കൂട്ടേണ്ടതു്. ഉദയാൽപൂർവ്വമാണ്
ഉണ്ടാകിയിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ പെരുക്കിയിന്റെ മോടെയുള്ള
രാശിമാനങ്ങളേയും, ഉദയാൽപരമാണെങ്കിൽ പെരുക്കി-
യ്ക്കിന്റെ മുകളിലേക്കുള്ള രാശിമാനങ്ങളേയുമാണ് കൂട്ടേണ്ടതു്.
ഒടുവിൽ കൂട്ടിയ രാശി ഏതാണോ അതാണ് ലഗ്നം. ഉദയാൽ
പൂർവ്വത്തിൽ നിന്നു പൂർവ്വരാശികളേയുമാണ് കൂട്ടിയില്ലെങ്കിൽ, ഒടു-
വിൽ കൂട്ടിയ രാശിയിൽ നിന്നു സൂര്യാസ്തമോടു സമമാക്കു-
വാൻ ഏതു നാഴിക വിനാഴികകൾ കൂണ്ടി വന്നുവോ അ-
തു ആ രാശിയിൽ ചെല്ലുവാൻ ഉള്ള നാഴിക വിനാഴികകളാ-
കുന്നു. ആ രാശിമാനം ചെയ്ത് ഈ പരത്തെ നാഴിക വി-
നാഴികകളെ അതിൽ നിന്നു കളഞ്ഞാൽ ബാക്കി രാശിഗത-
മായി വരികയും ചെയ്യും. മേലിൽ ക്രിയ രാശിഗതംകൊ-
ണ്ടാകയാൽ അതു പ്രകാരം രാശിഗതമാക്കി പെരുക്കയും വേ-
ണം. ഉദയാൽപരത്തിൽ നിന്നു മേൽപട്ടുള്ള രാശിമാനങ്ങ-
ളെ കൂട്ടി സമമാക്കുകയാണു് ചെയ്തതെങ്കിൽ, ഒടുവിൽ കൂട്ടിയ
രാശിമാനത്തിൽ നിന്നു സൂര്യാസ്തമോടു സമമാക്കുവാൻ
വേണ്ടി വന്ന നാഴിക വിനാഴികകൾ രാശിഗതങ്ങളാകുന്നു.

൧൨൨

ലഗ്നസ്ഥിതിയും വരുത്തുവാൻ പറയു

(നന്മ) രാശൗ യ യാതാം വിഘ്നം നിഹത്യ “നാശൈ”, “നാശൈ” യാ സ്വപിനാഡ കാപ്യാഃ ഭാഗാഃ കലാ യാ ക്രമശാത്ര യൊക്ത്വാഃ സ്വപുഷ്പഭാതെ വലു ലഗ്നസിദ്ധ്യേ ഇതി- അത്ര രാശൗ ഗതാം വിഘ്നം യ ക്രമശാ “നാശൈ” “നാശൈ” യ നിഹത്യ സ്വപിനാഡികാപ്യാ ഭാഗാഃ കലാ യാ ലഗ്നസിദ്ധ്യേ സ്വപുഷ്പഭാതെ യൊക്ത്വാഃ വലു ഇത്യുപായഃ.

മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ രാശിഗതനാഴികകളെ നാ-ൽ എറക്കി വാനാഴികകളും അതിൽ കൂട്ടി, ക്രമേണ “നാഗം” എന്നു ൩൦ കൊണ്ടും, “നതം” എന്നു ൩൦ കൊണ്ടും പെരുക്കി, ആ രാശിമാനവിനാഴികകൊണ്ടു ഹരിക്കണം. എന്നാലതു വിവിയാകുന്നു. വിലിക്കു ആകാക്ഷയില്ലാത്തതിനാൽ അതിനെ നാ-ൽ കയറ്റി ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം അഭിധിക്ത്വാ കൂട്ടിക്കളയാം. ഒരിക്കൽ കൂടി നാ-ൽ കയറ്റിയാൽ മുക്കളിലെ സ്ഥാനം തീയ്ക്കിയും, ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം ഇലിയുമായിവരും. ഈ ലഗ്നം ഏതു രാശിയാണോ അതിന്റെ ചോടെയുള്ള രാശികൾ മുഴുവനും ഈ തിയ്ക്കിയുടെ മുക്കളിൽ രാശിസ്ഥാനംതു കൂട്ടുകയും വേണം. എന്നാൽ അതു ലഗ്നസ്സുമാകുന്നു.

൧൨൩

ലഗ്നാദിത്വമാരേക്കൊണ്ടു ദിനഗതം അറിയാൻ പറയുന്നു.

(നന്മ) കൃതായനാഭിഷ്ടവിലഗ്നഭാഗോഃ കൃതാ വരം പ്രാണകലാന്തരം ച. ലഗ്നാൽ തൃജ്വൽ ഭാഗ മിതി- കൃതായനാഭിഷ്ടവിലഗ്നഭാഗോഃ വരം പ്രാണകലാന്തരം ച കൃതാ ഭാഗം ലഗ്നാൽ തൃജ്വൽ ദിത്യുപായഃ.

മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ലഗ്നസ്സുടങ്കിലും തന്തക്കാല സൂർയ്യസ്തംഭത്തിലും അയനചലനം സംസ്കരിച്ചു കണ്ടുവെച്ച്, രണ്ടിൽ നിന്നും ചരച്ചുവായ പ്രാണകലാന്തരച്ചുവം കൊണ്ടു അതാതിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കണം. പിന്നെ ആ ലഗ്നത്തിൽ നിന്നു ആ സൂർയ്നെ കളയുകയും വേണം.

൧൨൪

(൩൪) അമൃത ശിഷ്യന്മാരാ “നയ” ഏതാ ഭൂതാ വിനാശ്യ ഇതി— “നയ” ഏതാ അമൃത ശിഷ്യന്മാരാ ഭൂതാ വിനാശ്യ ഇത്യന്വയം— വേദാന്തിരി ശേഷം.

ഇതിനെ സ്മൃതസ്തേന ക്ഷേണിരിക്കുന്ന ലഗ്നത്തിലെ ബാക്കിയുള്ള തീയതി ഇലികളെ “നയ” എന്ന ൧൦-ൽ വെക്കി ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം ൧൦-ൽ കയറ്റിയാൽ മുകളിലെ സ്ഥാനം ദിനഗതവിനാശികകളായി വരും. ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം അധാധികൃത കൂട്ടി കളയാം. ഈ വിനാശികകളെ നാലും, നൂറും കയറ്റിയാൽ നാഴികയും ദിവസവും കിഴക്കും ചെയ്യും.

൧൨൫

ലഗ്നാഭിത്യന്മാരേക്കൊണ്ട രാത്രിഗതം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൫) വിജ്ഞാപനപിതാസ്തേനാഭ്യോ മേവം നയേ ദ്രാശ്വീതാ വിനാശീരിതി— വിജ്ഞാപനപിതാസ്തേനാഭ്യോ എവം രാത്രിഗതാ വിനാശീരിതി നയേ ദിത്യന്വയം.

സ്മൃതസ്തേന ന രാശി കൂട്ടിയിട്ട് മേൽപ്രകാരം തന്നെ ക്രിയ ചെയ്താൽ രാത്രിഗതനാഴികവിനാശികകളേയും വരുത്താമെന്നർത്ഥം.

൧൨൬

ഇനി രണ്ടു ലഗ്നങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൩൬) അഭിജ്ഞാപനപിതയേന സാദ്ധ്യാ സുരേന്ദ്രാഭാപഗതാ വിനാശ്യ ഇതി— എവ മിത്യന്വയം— എവം അഭിജ്ഞാപനപിതയേന സുരേന്ദ്രാഭാപഗതാ വിനാശ്യം സാദ്ധ്യാ ഇത്യന്വയം.

മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ ലഗ്നസ്തേനാഭ്യോ തമ്മിലും

അയനചലനം സംസ്കരിക്കുക മതപായ ക്രിയ ചെയ്താൽ ആ
ലഗ്നങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരവും കിട്ടുന്നതാണെന്നു താല്പര്യം
വ്യക്തിയാണെന്നു കഴിഞ്ഞു.

ന. ലാടവൈധുതവണ്ണം.

൧൨൭

ലാടവൈധുതങ്ങൾ ഏതു നാളിനേലായിരിക്കുമെന്നു ഉറപ്പാക്കി പറയുന്നു.

(നന) ഗോളാന്റെ ദിഗ്ഗണ്ണായനാർക്കരിതെ പ്രായം വൃതി പാതമേരിതി—ദിഗ്ഗണ്ണായനാർക്കരിതെ ഗോളാന്റെ പ്രായം വൃതിപാതമേരിതവയം. സ്വദിവി ശേഷം.

ആറു രാശിയും പന്ത്രണ്ടു രാശിയുമാണു ഗോളാന്താ ഏകം പറയുന്നതു്. വേണ്ടുന്ന മാസത്തിലെ മാസാർദ്ധമായ ധനു-മാസം സൂര്യന്റെ ഉദയത്തിങ്കലേക്കു ആദിത്യസ്തം മുഖഭാക്കി, അതിൽ രാജ വട്ടം പരമിതായനചലനം * സംസ്കരിച്ചു, അതിനെ ഏറു രാശിയിൽ നിന്നും പന്ത്രണ്ടു രാശിയിൽ നിന്നും വാങ്ങുക; ശേഷം കണ്ടാൽ നിൽക്കുന്ന നാളകളിനേലാണു മിക്കവാറും ലാടവൈധുതദോഷങ്ങൾ ഉണ്ടാവുക. ആറു രാശിയിൽ നിന്നു വാങ്ങിയിട്ടുള്ളതു ലാടവും, പന്ത്രണ്ടു രാശിയിൽ നിന്നു വാങ്ങിയതു വൈധുതവുമാകുന്നു. ഇത്ര മാത്രമേ ലാടത്തിന്നും വൈധുതത്തിന്നും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുള്ളു. മറ്റു സകല ക്രിയകളും ഒരപോലെയാകുന്നു.

* അയനചലനം മറ്റും പാരയിലാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്.

൧൨൮

ഇനി ക്രിയ പറയുന്നു.

(൬൬) തത്യാന്തേ പൗ രക്തമന്ത്രാണിനൊ നിതൈഷ്ട കൃതപായ
നം നീതപാ 'ഗാന്' 'സുതാ' ദിക്തേ ഫണിദള ക്, കയ്യുൽ 'സുതാ'ദിം
വിധാവിതി- പുനഃ തത്യാന്തേ അക്തവന്ത്രാണിനൊ നീതപാ, എഷ്ട അയ
നം കൃതപാ, ഫണിദളാൽ 'ഗാന്' 'സുതാ' ദിക്തേ നീതപാ, സുതാദിം വി
ധൌ കയ്യുദിത്യന്വയഃ

പിന്നെ ഇപ്രകാരം ഉപരിച്ച നാളിന്റെ ഒട്ടക്കത്തേയ്ക്കു
പരഹിതത്തിൽ ആദിത്യന്റേയും ചന്ദ്രന്റേയും രാഹുവിന്റേ
യും സ്റ്റർക്കും ഉണ്ടാക്കി മൂന്നിലും പരഹിതായനചലനം * സം
സ്കരിയ്ക്കണം. അവിടെ പഞ്ചബോധങ്ങളിൽ ലാഭവൈധ്യത
ങ്ങൾ കണ്ണുകൊണ്ടു കാണുവാൻ സാമ്യമല്ലാത്തതിനാൽ പര
ഹിതംകൊണ്ടുതന്നെ ഗണിച്ചുവരുന്നു. മറ്റൊന്നു കൂടുവാ ചാ
ക്ഷുഷ്യപ്രത്യക്ഷവിഷയ മാകയാൽ ഒക്കുകൊണ്ടുമാണു ഗണിച്ചുവ
രുന്നത് - പിന്നെ സായനരാഹുവിനെ വെച്ചു തുലാമേഷാദി
നോക്കി അദ്ധിച്ചു അതിൽനിന്നു 'ഗാന്' ദിജ്യാവും (1)
'സുതാ' ദിജ്യാവും (2) കൊണ്ടു, 'ഗാന്' ദിജ്യാവ് ഒരേടത്തു
വെച്ചു 'സുതാ' ദിജ്യാവ് ന്നം-ൽ കയറ്റി ചന്ദ്രനിൽ സംസ്ക
രിക്കണം: സംസ്കരിയ്ക്കുന്നതു, സായനരാഹു തുലാദിയാണെങ്കി
ൽ ധനമായും, മേഷാദിയാണെങ്കിൽ ഋണമായും വേണ്ടതു
മാണു. ഇതു 'സുതാ'ദിജ്യാവിനു "വിക്ഷേപചലനം" എന്നു
പേർ. ഇവിടെ 'സുതാ'ദിജ്യാവിനെ തുലാമേഷാദി നോക്കേ
ണ്ടതു രാഹുവിനെ അദ്ധിയ്ക്കുന്നതിന്നു മുമ്പെയാകുന്നു. അല്ലെങ്കി
ൽ ഏല്പോഴും മേഷാദിയാടിട്ടെ വരികയുള്ളുവല്ലോ.

* അയനചലനം ൫൫-ാം പാഠനോക്കുക.

1 'ഗാന്'ദി ജ്യാവ ൨൭൬-ാം പാഠത്തിൽ കാണാം.

2 'സുതാ'ദി ജ്യാവ് ൨൭൭-ാം പാഠത്തിലാണു മേൽതിരിക്കുന്നത്.

൧൨൯

(൬൬) അർക്കം വിപരേത തദാ യദി തയോഃ കാതം ഭൂപാപ
ക്രമാ വാതി- തദാ അർക്കം വിപരേത യദി തയോഃ ഭൂപാപക്രമേ കാതം
വിതൃപയഃ.

വിഷ്ണുപഥലനം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന സായനചന്ദ്രനും
തൽക്കാലസായനാദിത്യനും അപ്പൊൾ പദം ഒന്നല്ലെങ്കിൽ
ലാഭവൈധുതലക്ഷണമുണ്ടെന്നും, പദം ഒന്നാണെങ്കിൽ ലക്ഷ
ണമില്ലെന്നും അറിക. പദം ഒന്നായി വരുമ്പോഴത്തെ ക്രിയ
൨൨൫-ാം പാദമുതൽ പരയുന്നതാണ്. പദം ഒന്നല്ലെങ്കിൽ
ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും ഭൂജ്ഞ 'അപക്രമജ്യാവ' വരുത്തേ. അ
പക്രമം എന്നും, 'ക്രാന്തി' എന്നും, 'അപമ'മെന്നും പറയുന്നതു
ഒന്നിനെത്തന്നെയാകുന്നു. അതു "യുദ്ധേനം", "രാജന്യ" എന്നു
തുകഞ്ചി "ഭൂധാലയ" എന്നു അപസാനിക്കുന്ന ജ്യാവാകുന്നു. ഈ
ജ്യാവ് ൨൯-ാം പാദയിൽ പറയുന്നതാകുന്നു.

൧൩൦

ഇവിടെ ചന്ദ്രന്റെ അപക്രമത്തിന്നു മാത്രം ഒരു സം
സ്കാരവുണ്ടു് യുദ്ധത്തിനെ പറയുന്നു.

(൬൭) 'ഗാനാ' ഭൂമിത "കുഭതോയ" ഗുണിതൊ, "ഭൂധാല
യാ" പൂർവ്വ സ്പാദിഭാഗാ പഥ ഇതി- ഇന്നോ അപമ 'ഗാ
നാ' ഭൂമിത "കുഭതോയ" ഗുണിത "ഭൂധാലയാ" പൂർവ്വ സ്പാദി
സ്വാൽ ഇത്യുപയഃ.

"കുഭതോയ" എന്ന മനഃമന നിമിത്തം വെച്ചു, അ
തിൽനിന്നു മുമ്പ് വെച്ചിരിക്കുന്ന 'ഗാനാ'ദിജ്യാവ വാങ്ങിയാ
ൽ ശേഷം ചന്ദ്രന്റെ പരമ ക്രാന്തിയാകുന്നു. 'ഗാനാ' ദിജ്യാ
വ് തുലാദിയാലും, മേഷാദിയാലും "കുഭതോയ"നിൽ

* ക്രാന്തിജ്യാ ഭൂവു-ാം പാദയിൽ കാണാം.

നിൽനിന്നു കളിയുകതന്നയാണു വേണ്ടതു. പിന്നെ ചന്ദ്രന്റെ മേൽപറഞ്ഞ പരമക്രാന്തികൊണ്ടു ചന്ദ്രന്റെ ക്രാന്തി ജ്യാവിനെ പെരുക്കി, “ഭുജാലയ” എന്ന ചന്ദ്രൻ വൃ കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം ചന്ദ്രന്റെ സ്കൂടക്രാന്തിയായി വരുന്നതാകുന്നു.

൧൩൧

(൬൭) തന്മയ രവമയൊഃ സാമ്യേ വൃതീപാതക ഇതി— ക്രമേണ നവയഃ. സ്വാഭിതി അത്രാപ്തവർത്തത.

ഇപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ചന്ദ്രക്രാന്തിജ്യാവും, സൂര്യക്രാന്തി ജ്യാവും അപ്പോൾ സമമായിട്ടു തന്നെ വന്നു വെങ്കിൽ ഉറപ്പിച്ചു നാളിന്റെ അവസാനത്തിൽ തന്നെ ലാടവൈധ്യതദോഷത്തിന്റെ മദ്ധ്യവുമാകുന്നു.

൧൩൨

സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ മേൽപറഞ്ഞ ക്രാന്തിജ്യാവുകൾ സമമല്ലാതെ വന്നാലത്തെ ക്രിയയാണു ഇനി പറയുന്നതു്.

(൬൭) തന്മയരവേ സതി ബിംബയോഗമുതഃ സ്വല്ലേപി ദോഷോ ഭവേദിതി—തന്മയരവേ ബിംബയോഗമുതഃ സ്വല്ലേ സത്യപി ദോഷഃ ഭവേൽ ഇത്യുപായഃ.

ഈ ക്രാന്തികൾ തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ വരുന്ന അന്തരത്തിന്റെ ഇലികൾ, ആദിത്യ ചന്ദ്രന്മാരുടെ തൽക്കാലത്തെ കണ്ടാക്കിയ ബിംബങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടി അദ്ധിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന ഇലികൾക്കൊക്കും കുറയുമെങ്കിൽ, അപ്പോൾ ഉറപ്പിച്ചു നാളിന്നും അതിന്റെ മേലെ നാളിന്നും ദോഷമുണ്ടു്. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ബിംബങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനുള്ള ക്രിയ വരുന്നപാഠത്തിൽ പറയുന്നതുമാണു്. എന്നാൽ ബിംബയോഗം മിക്കവാറും വെറു ഇലിയോടു അടുത്തുവരുമെന്നും ധരിപ്പിക്കുക.

൧൩൩

ക്രാന്ത്യന്തരങ്ങൾ സമഷ്ടല്ലാതെ വന്നാൽ ഭോഷം (ലാഭവൈകല്യം) മുകളിലൊ ചുക്തിലൊ എന്നറിയാൽ ചൊല്ലുന്നു.

(൬൭) ഭേദസ്തിന്നധികെ യുഗൗജപദഗെ ഭോഷം സ ഗമ്യോ ഗത ഇതി— അസ്തന് ഭേദേ യുഗൗജപദഗെ അധികെ സതി സ ഭോഷം ഗമ്യം ഗത ഇത്യന്വയം. ഭേവൽ ഇത്യത്രാപി അനുവർത്തതെ.

ബിംബഭൗഗാലംഗങ്ങൾ അധികമായിക്കൊണ്ടു ക്രാന്ത്യന്തരം യുഗപദത്തിൽ നിൽക്കുന്നതിന്റേതാണെന്നിരിക്കെ ഭോഷം മേലിലൊ, ഓജപദത്തിൽ നിൽക്കുന്നതിന്റേതാണെന്നിരിക്കെ ചുവട്ടിലൊ അറിയുക.

൧൩൪

(൬൮) ഭാവ്യോ വ്യവസ്ഥാ— അതോ യദി ഗതൊ ഭോഷം സ തസ്തിൻ ഭവേ ദിതി— ഉപനന്തേ ഭാവീ അന്തരം ഗതം യദി സ ഭോഷം തസ്തിൻ ഭവേ ദിത്യന്വയം.

അവിടെ ഭോഷം ചുവട്ടിലാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രനിൽ നിന്ന ഒരു “നരലോകം” വും ആദിത്യനിൽ നിന്ന ഒരു തീയതിയും വാങ്ങി, ആദിത്യനിൽ ഒരു ദിവസത്തേക്കുള്ള യോഗാദിയും സംസ്കരിച്ച്, രാഹുവിനെയും അവിടത്തുനിന്നും മുൻപു പറഞ്ഞ രൂപോപവിഷേപചലനവും ചന്ദ്രപരമത്രാന്തിയും വരുത്തി, വിഷേപചലനത്തിന്നു ഭേദമുള്ളതു ചന്ദ്രനിൽ സംസ്കരിച്ച്, രണ്ടിന്നും ക്രാന്തിജ്യാവ കൊണ്ടു ചന്ദ്രത്രാന്തിയെ സ്ഫുടമാക്കുക: അപ്പോൾ ആ ക്രാന്തികൾ രണ്ടും ഒത്തുവെങ്കിൽ അവിടെ ലാഭവൈകല്യം മദ്ധ്യമാകുന്നു. ഒത്തല്ലെങ്കിൽ (അവ തമ്മിലുള്ള അന്തരം ഉണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ) മുകളിലൊ ചുവട്ടിലൊ എന്നു നോക്കുകയും, ചുവട്ടിലാണെങ്കിൽ പിടുന്നയും ചുവട്ടിലെക്കു നീക്കി ഇങ്ങനെ ക്രിയ ചെയ്യുകയും

വേഷം. ഇങ്ങിനെ ഒരു നാളിന്റെ ഒട്ടക്കത്തേക്കു ക്രിയ ചെയ്യുവാൻ ഭോഷാ ചുവട്ടിലെന്നാ, ആ നാളിന്റെ ആദിയിലേക്കു ക്രിയ ചെയ്യുവാൻ ഭോഷാ മുകുളിലെന്നാ വന്നാൽ, ഭോഷാ ആ നാളിന്മേൽ തന്നെയെന്നും അറിയണ്ടതാകുന്നു ഭോഷാ മുകുളിലാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രനിൽ “നരലോക”വും, ആദിത്യാനിൽ ഹ-ര-യു കൂട്ടുകയാണു വേണ്ടതെന്നാ മാത്രമേ ഭേദമുള്ളൂ. മഹാറാജാ മുൻപാഞ്ഞതുപോലെ തന്നെയൊക്കുന്നു. പിന്നെ ചന്ദ്രനിൽ “നരലോക”വും സൂര്യനിൽ ഹ-യു കൂട്ടി മേൽപട്ടു നിക്ഷിയാലും ശരി; വാങ്ങി കിഴുപ്പട്ടു നിക്ഷിയാലും ശരി; അപ്പോൾ പദം ഒന്നായി വന്നാൽ, പിന്നെ രണ്ടിന്നും പദം ഒന്നല്ലാതാവുന്നതുവരെ ഇങ്ങിനെ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുവേഷം ക്രിയ ചെയ്യുവാൻ.

൧൩൫

ഇനി പദം ഒന്നായി വന്നാലത്തെ ക്രിയയാണു പറയുന്നതു്.

(നവ) പാദൈക്യേ യ ഗതഃ പദാദ്യദളൈ ഭാണേ സ ഭാവ്യസ്യ ഖേതി-പാദൈക്യേ യ ഭാണേ പദാദ്യദളൈ സ ഹി സഃ ഗതഃ, അന്ത്യമാഭാവീ ഇത്യുപയഃ ഭവതിതി ശേഷഃ.

സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ രണ്ടിന്നും പദം ഒന്നായി വരുമ്പോൾ, ആദിത്യാൻ പദത്തിന്റെ പുഷ്പാലത്തിൽ (പക്ഷതിയ്ക്കു ചൊടെ) അങ്ങു നിൽക്കുന്നതെങ്കിൽ ഭോഷവും, എവിടെയെച്ചൊക്കണോ പദം ഒന്നായത് അതിന്റെ, ചുവട്ടിലാണെന്നും, സൂര്യൻ പദത്തിന്റെ ഉത്തരാലത്തിലാണെങ്കിൽ ഭോഷവും മുകുളിലാണെന്നും മനസ്സിലാക്കണം. ഇങ്ങിനെ ഭോഷാ മുകുളിലോ ചുവട്ടിലോ എന്നറിഞ്ഞു്, ചന്ദ്രനിൽ “നരലോക” വാ സൂര്യനിൽ ഹ-യു കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടും പദം രണ്ടായി വന്നില്ലെങ്കിൽ പദം രണ്ടാവുന്നതുവരെ നിക്ഷി,

രണ്ടിന്നും ക്രാന്തിജ്യാവുകൾ കൊണ്ടു, മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം
ഭോഷം ഏതു നാളിനേലാണെന്നു അറിയേണ്ടതാകുന്നു.

ചുരുക്കം

ചില കാലങ്ങളിൽ ലാഭവൈധ്യതഭോഷം ഒരു നാളി
നേലും ഇല്ലാതെ വരും. അതിനാൽ പറയുന്നു.

(നൂറു) ദൃഷ്ടി സ്വല്പമുണ്ടായനാൽ ഇഹ ചെൽ തത്രാപയാനാ
നരേ തൽബിംബൈകൃദാധികേ സതി തദാ ദോഷോ ന തത്സന്നിധാ
വധി—ഇഹ സ്വല്പമുണ്ടായനാൽ ദൃഷ്ടി ചെൽ തത്ര അപയാനാൽ
തൽബിംബൈകൃദാധികേ സതി, തദാ തത്സന്നിധൗ ദോഷോ ന ഇത്യ
നവയഃ. ഭവേൽ ഇത്യുവാചി അനുവർത്തതഃ.

“അപയാനം” എന്നു പറയുന്നതും ക്രാന്തിജ്യാവിനെത്ത
ന്നേയാകുന്നു. മൂന്നു രാശിയും ഒൻപതു രാശിയുമാണ് ‘അ
യനാനന്തം’ എന്നു പറയുന്നതു. ചന്ദ്രനായാലും ആദിത്യനാ
യാലും ശരി; ജ്യോതിഷമെടുത്തായിട്ടുള്ള ഗ്രഹാ അയനാന്തത്തി
ന്റെ ചുവട്ടിലൊ മുകളിലൊ അടുത്തു നിൽക്കുന്നതായാൽ,
ആ ഗ്രഹത്തെ അയനാന്തത്തിങ്കലേക്കാക്കി, മറ്റേ ഗ്രഹത്തേ
യും തൽസമയത്തേക്കാക്കുകയും, രണ്ടിന്നും ക്രാന്തിജ്യാവുകൾ
വരുന്നതുകയും വേണം. അപ്പോഴും അയനാന്തത്തിൽ നിൽ
ക്കുന്നതിന്റെ ക്രാന്തി ചെറുതായിട്ടും, ക്രാന്ത്യന്തരം ബിംബ
യോഗാൽ തിന്നേക്കാൻ അധികമായും വരുന്ന പക്ഷം ഉറപ്പി
ച്ച നാളിന്റെ അടുത്തേക്കും ലാഭവൈധ്യതഭോഷമുണ്ടാവാം സ
ർവ്വമോക്ഷങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്നു വെച്ചാൽ, നൂ രാശി
യിൽ നിന്നു സൂര്യനെ വാങ്ങിയിട്ടാണ് ഉറപ്പിച്ചതെങ്കിൽ,
ഇങ്ങിനെ വന്നാൽ പിന്നെ ചു രാശിയിൽ നിന്നു സൂര്യനെ
വാങ്ങി ഉറപ്പിച്ചു കാണുന്നതായ നാളിനേലൊ അതിന്നു സമീ
പത്തേക്കാത്രമെ ഭോഷം ഉണ്ടാവുകയുള്ളവെന്നും, ചു രാശി
യിൽ നിന്നു വാങ്ങിയെന്നെങ്കിൽ പിന്നെ നൂ രാശിയിൽ നി

ന്നു വാങ്ങിക്കാണുന്ന നാളിന്മേലൊ അതിന്നു സമീപത്തൊ മാത്രമെ ഉണ്ടാവുകയുള്ളവെന്നും താല്പര്യം. ചില കാലത്തു പിന്നത്തെ നാളിന്റെ സമീപത്തും, ചിലപ്പോൾ പിന്നത്തെ മാസത്തിൽപോലും ദോഷമില്ലാതെ വരും. അതെല്ലാം പ്രത്യേകം ഗണിച്ചു തന്നെ അറിയുകയോ വേണം.

൧൩൭

ലാഭവൈധ്യതദോഷമദ്ധ്യം നാളിന്മേൽ ഇത്ര നാഴിക ചെല്ലുമ്പോഴാണെന്നു സൂക്ഷ്യം അറിയാനുള്ള ക്രിയയാണ് ഇനി പറയുന്നതു. അവിടെ ഈ പാഠകൊണ്ട് ഈ ക്രിയക്കു വേണ്ടതായ ഒരു ഹാരകം വരുത്തുവാനാണ് പറയുന്നതു.

(നന്മ) ഭാദ്യന്മാപമഭേദേയോ ദ്വിപദേയോ യോഗാത്ര ഹാര ഇതി— വിപദേയോഃ ഭാദ്യന്മാപമഭേദേയോഃ യോഗഃ അത്ര ഹാര ഇത്യുപായഃ. വേതീതി ശേഷഃ.

ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ പദം ഒന്നല്ലാതെ നിൽക്കുമ്പോൾ മാത്രമെ ദോഷമുള്ളവല്ലോ. അങ്ങിനെ വന്ന ദോഷമദ്ധ്യം ഇന്നു നാളിന്മേലെന്നു അറിഞ്ഞാൽ ആ നാളിന്റെ ആദിയിലേക്കു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ ഉണ്ടാക്കി രണ്ടിനും ക്രാന്തി വരുത്തി തമ്മിലന്തരിച്ചിട്ടുള്ള അന്തരവും; ആ നാളിന്റെ ഒടുക്കത്തേക്കും ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ ഉണ്ടാക്കി ക്രാന്തികൾ വരുത്തി അവ തമ്മിലന്തരിച്ചു കാണുന്ന അന്തരവും, ഈ രണ്ടു ക്രാന്ത്യന്തരങ്ങളും തമ്മിൽ കൂട്ടണം: എന്നാൽ അതു ഇവിടക്കു ഒരു ഹാരകമാകുന്നു.

൧൩൮

(നന്മ) അമൃതാ “നീതാ”, “നന്മ” ഹതാപയാനവിവരാൽ ലബ്ധം ഇ ഭാഷെ ഗതെ. ധൊദ്ധ്യം, ഭാവിനി യൊദ്ധ്യ, മക്കശശിനൊഃ സ്വാൽ ക്രാന്തിസാദ്ധ്യം തദർത്ഥം— “നീതാ”, “നന്മ” ഹതാപയാനവിവരാൽ അമൃ

നാ പഞ്ചം തു ദോഷേ ഗതേ അക്താഗിനോഃ ശോദ്ധ്യം, ഭാവിനിയൊജ്യം, തദാ ക്രാന്തിസാമ്യം സ്വാ ദിത്യന്വയഃ.

അവിടെ നാളിന്റെ ആദിയിലേക്കു ഉണ്ടാക്കിയ ക്രാന്ത്യന്തരവും, ഒട്ടവിലേക്കുണ്ടാക്കിയ ക്രാന്ത്യന്തരവും തമ്മിൽ നോക്കുമ്പോൾ ചെറുതിനെ രണ്ടേടത്തു വെച്ചു, അതിൽ ഒന്നിനെ “നീതം” എന്ന നാമം കൊണ്ടും, മറ്റേതിനെ “ആനന്ദൻ” എന്ന പവാദം കൊണ്ടും പെരുക്കി, മേൽപറഞ്ഞ ഹാരകം കൊണ്ടു തന്നെ രണ്ടിനേയും ഹരിക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാം. പിന്നെ “നിതം”കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഫലത്തെ ആദിത്വനിലും, മറ്റേതു ചന്ദ്രനിലും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. അവിടെ നാളിന്റെ ആദിയിലേക്കു ഉണ്ടാക്കിയ ക്രാന്ത്യന്തരം കൊണ്ടാണ് ഈ ക്രിയ ചെയ്യേതെങ്കിൽ ഫലം കൂടുകയാണു് വേണ്ടതു്. അപ്പോൾ ഭോഷാ മുകളിലാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നതു്. ഒട്ടക്കത്തക്കുണ്ടാക്കിയ ക്രാന്ത്യന്തരംകൊണ്ടാണെന്നിൽ, ഭോഷാ ചുവട്ടിലാകയാൽ ഫലം സൂര്യചന്ദ്രന്മാരിൽ നിന്നു കളയുകയും വേണം. ഇങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ടുള്ള തൽകാലസൂര്യചന്ദ്രന്മാരിൽ നിന്നു സഫടക്രാന്തികൾ വരുത്തിയാൽ രണ്ടു ക്രാന്തികളും തുല്യമായി വരുന്നതാകുന്നു.

ഫലം

മേൽപ്രകാരം ക്രിയ ചെയ്തിട്ടും ക്രാന്തികൾ ഒരു വന്നില്ലെങ്കിൽ ചെയ്യേണ്ടതായ ക്രിയ പറയുന്നു.

(നന്ദ) തൽ ഹോമൈൽ പുന രവേമവ ഗണയെ ദ്വാവൽ സമത്വം തയൊ രിവി— തൽ ഹോമൈൽ പുനഃ യാവൽ തയൊഃ സമത്വം താവൽ എവമവ ഗണയെ ദിത്യന്വയഃ.

ഇപ്രകാരം ക്രിയ ചെയ്തിട്ടും ക്രാന്തികൾക്കു സാമ്യം വന്നില്ലെങ്കിൽ, അപ്പോഴുള്ള ക്രാന്ത്യന്തരത്തേയും രണ്ടേടത്തു വെച്ചു് മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ “നിതം”കൊണ്ടും പെരുക്കി ഹാരകം

കൊണ്ടു ഹരിച്ച ഫലം സൂര്യചന്ദ്രന്മാരിൽ സംസ്കരിക്കണം അപ്പോൾ ദോഷം മുകളിലെങ്കിൽ കൂടുകയും, ചുവട്ടിലാണെങ്കിൽ കളയുകയുമാണു വേണ്ടതു്. അപ്പോഴും ക്രാന്തികർ തമ്മിൽ സമമായി വന്നില്ലെങ്കിൽ സമമാവുന്നതു വരെയും ഇങ്ങിനെ ക്രിയ ചെയ്യുകയും വേണം.

ഇവിടെ ഒരു നാളിന്റെ ഒട്ടക്കത്തേക്കു വെച്ചു ക്രിയ ചെയ്യുമ്പോൾ ദോഷം മുകളിലെന്നു കാണുകയും, ചന്ദ്രനിൽ ഒരു 'നരലോക'വും ആദിത്യനിൽ ഒരു തീയതിയും കൂട്ടുമ്പോൾ പദം ഒന്നായി വരികയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, പദം രണ്ടാകുന്നതു വരെ മേല്പട്ടനീക്കി, അവിടക്കു രണ്ടിന്റേയും ക്രാന്തികർ വരുത്തണമെന്നും, ആ ക്രാന്ത്യന്തരം നാളിന്റെ ആദിക്കുള്ള ക്രാന്ത്യന്തരവും തമ്മിൽ കൂട്ടിക്കാണു ഹാരകമെന്നും ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നെ നാളിന്റെ ആദിയിൽ നിന്നു ഏതു നാഴിക മേല്പട്ടു നീക്കിയൊ അത്ര ഇലിയാണു "നിത"ത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ആദിത്യനുള്ള ഗുണകാരമെന്നും, ആദിത്യന്റെ ഈ ഗുണകാരത്തെ ൪൦-ൽ പെരുക്കി ൩-ൽ ഹരിച്ച ഫലമാണു "ആനന്ദ"ത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ചന്ദ്രനുള്ള ഗുണകാരമെന്നും അറിയുകയും വേണം. മറ്റൊറ്റല്ലാ ക്രിയകളും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരവുമാകുന്നു: ഇങ്ങിനെ ക്രാന്തിസാമ്യം വരുത്തേണ്ടതു ലാഭവൈധ്യതദോഷത്തിന്റെ മദ്ധ്യമാകുന്നു. ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ പദം രണ്ടായി വരുന്നതാണു ദോഷലക്ഷണമെന്നു മുഖ്യപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചിലപ്പോൾ ഈ ലക്ഷണമില്ലാതെയും (പദം ഒന്നു തന്നെയായിട്ടും) ക്രാന്തിസാമ്യം വന്നേക്കാവുന്നതുമാണു. എന്നാൽ ദോഷമില്ലെന്നതും.

ഫുൾ

ക്രാന്തിസാമ്യം വന്നാൽ തൽകാലചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ദോഷമല്ലോ ഏതു നാഴികക്കെന്നറിയാൻ പറയുന്നു.

(൭൦) സാമ്യേ വൈധൃതലാടമദ്ധ്യമശരീ തൽകാലജ ഇതി - സാമ്യേ തൽകാലജഃ വൈധൃതലാടമദ്ധ്യമശരീ ഇത്യന്വയഃ. സ്വാ ദിതി ശേഷഃ.

ഇതിനെ ക്രാന്തിസാമ്യം വരുത്തേണ്ടതെക്കുള്ള തൽകാല ചന്ദ്രനെ വേറെ വെച്ച് അയനചലനവും വിക്ഷേപചലനവും അതാതിന്റെ ദിക്കിനു വിപരീതം സംസ്കരിച്ച് ചന്ദ്രനെ കാണുക: അപ്പോൾ ചന്ദ്രൻ നിൽക്കുന്ന നാളിൽ അത്ര നാഴിക ചെല്ലുമ്പോൾ ലാടവൈധൃത മദ്ധ്യമാകുന്നു.

ഫർമ

ഇനി ലാടവൈധൃതങ്ങളുടെ സ്പർശമോക്ഷങ്ങളറിയാൻ പറയുന്നു.

(൭൧) ബിംബയോ യോഗാൽ “നിനദൈ” “നൈവരപി ഹതാ ഭാരാപ്ത മിത്യാക്കയോഃ. സ്വസ്തമിതി - “നിനദൈ”, “നൈവരപി ഹതാൽ ബിംബയോ യോഗാൽ ഹാരാപ്തം ഇത്യാക്കയോ സ്വസ്തമിത്യന്വയഃ. ക്യാ ദിതി ശേഷഃ.

ഇവിടെ ദോഷമദ്ധ്യം വന്നേടത്തേക്കുണ്ടാക്കിയ ബിംബ യോഗാൽ രണ്ടേടത്തു വെച്ച്, ഒന്നിനെ “നിനദം” എന്ന വാർ കൊണ്ടും, മറ്റേതിനെ “നിതം” എന്ന നാർ കൊണ്ടും പെരുക്കി, ദോഷമദ്ധ്യം വരുത്തുന്നേടത്തേക്കു ഉണ്ടാക്കിയ ഹാരകം കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിക്കണം. അയനചലനവും വിക്ഷേപചലനവും സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യകാല ചന്ദ്രനേയും, മദ്ധ്യകാലസായനാക്കനേയും ഇരരണ്ടു ദിക്കിൽ വെച്ച്, മേൽ പ്രകാരം ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തെ ഒരു ചന്ദ്രനിൽ നിന്നും ആദിത്യനിൽ നിന്നും കളയുകയും, മറ്റേ ചന്ദ്രനിലും ആദിത്യനിലും കൂട്ടുകയും വേണം. ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടും ഉണ്ടല്ലോ.

ഫർമ

(൭൨) ക്രാന്തിമണൗ തയോ രപി തഥാ നിതാ തയോ രതരേ ബിംബൈക്യാൽസമേ ഇ രത്രവിധൗ ദോഷാന്തിമാദിസ്ഥിതാ വിതി - ത

യോഃ ക്രാന്തിമണൌ അപി തഥാ, നിതപാതയോഃ അന്ത, ഹേതു ബിംബൈ
കൃാർസമേ തത്രജവധ്യു ഓഷാന്നിമാദിസ്ഥിതൌ ഇത്യുപായഃ. സ്വാതാ
മിതിശേഷഃ.

അവിടെ ഫലം വാങ്ങിയിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രാദിത്യന്മാരിൽ
നിന്നു മുൻ പറഞ്ഞതു പോലെത്തന്നെ സ്തംഭകാന്തികർ വ
രുത്തി അവതമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ആ ക്രാന്ത്യന്തരം ബിംബ
യോഗാർദ്ധത്തോടു സമമായി വരും. അങ്ങിനെ സമമായി വ
ന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ ക്രാന്ത്യന്തരവും ബിംബയോഗാർദ്ധവും തമ്മി
ൽ അന്തരിച്ച്, ശേഷമുള്ളതിനേയും രണ്ടേടത്തു വെച്ച്,
മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം “നിനദ”നെക്കൊണ്ടും, “നീത”നെ
ക്കൊണ്ടും പെരുക്കി ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിക്കണം. ബിംബ
യോഗാർദ്ധത്തിനേക്കാൾ ക്രാന്ത്യന്തരം കുറയുമെങ്കിൽ ഹരിച്ച
ഫലം ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയും, ക്രാന്ത്യന്തരം
ഏറുമെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും ആണു വേണ്ടതു്. പിന്നേയും ആദി
ത്യചന്ദ്രന്മാർ രണ്ടിന്നും ക്രാന്തികർ വരുത്തുക: അല്പോഴും സ
മമായില്ലെങ്കിൽ പിന്നേയും വരുത്തുക. ഇങ്ങിനെ ക്രാന്ത്യ
ന്തരവും ബിംബയോഗാർദ്ധവും സമമായി വരുന്നതു വരെ ക്രി
യ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ക്രിയ ചെയ്തു അവ രണ്ടും
സമമായി വന്നാൽ, പിന്നെ തൽക്കാലചന്ദ്രനെ വെച്ച് അ
യനചലനവും വിക്ഷേപചലനവും ഒക്കിന്നു വിപരീതമായി
സാസ്തരിച്ചു നാളുകളോൽ, ആ ചന്ദ്രൻ നിൽക്കുന്ന നാളിൽ
അത്ര നാഴിക ചെയ്ലുണ്വാൻ ലാഭവൈധ്യതദോഷത്തിന്റെ ആ
രാഭോകുന്നു. ഫലം കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രദിത്യന്മാരോക്കൊ
ണ്ടു ഇപ്രകാരം ക്രിയ ചെയ്താൽ ദോഷാവസാനവും വരു
ത്താം. പക്ഷെ, ഇവിടെ ക്രാന്ത്യന്തരം ബിംബയോഗാർ
ത്തേക്കാൾ കുറയുമെങ്കിൽ, ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ചുണ്ടാവുന്ന
ഫലം ചന്ദ്രാദിത്യന്മാരിൽ കൂട്ടുകയാണെന്നും, ഏറുമെങ്കിൽ

ചന്ദ്രാഭിമുഖമാകാൻ നിന്നു കളയുകയാണു വേണ്ടതെന്നുള്ള ഭേദത്തെ ധരിക്കുകയും വേണം. മറ്റു ക്രിയക്കൊന്നും വ്യത്യാസവുമില്ല. ഇങ്ങിനെ ക്രിയ ചെയ്തു ആ ക്രാന്ത്യന്തരവും ബിംബയോഗാലും സമമായി വന്നാൽ, തൽക്കാലചന്ദ്രനിൽ മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം അയനചലനവും വിക്ഷേപചലനവും വിപരീതം സംസ്കരിച്ചു നാളികണ്ടാൽ ആ ചന്ദ്രൻ നിൽക്കുന്ന നാളിൽ അത്ര നാഴിക ചെല്ലുമ്പോൾ ഭോഷാവസാനവുമാകുന്നു.

ഇവിടെ ഒരു നാളിന്റെ ഒട്ടക്കത്തേക്കു വെച്ചു ക്രാന്തികൾ വരുത്തുമ്പോൾ മുമ്പിലത്തെ ക്രാന്തിക്കു തന്നെ ക്രാന്തിസംഗ്രഹം വന്നുവെങ്കിൽ, അവിടെ സ്പർശമോക്ഷങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ ആ നാളിന്റെ ആദിയിലേക്കു വരുത്തിയ ക്രാന്ത്യന്തരവും, പിന്നത്തെ നാളിന്റെ ഒടുവിലേക്കു വരുത്തിയ ക്രാന്ത്യന്തരവും തമ്മിൽ കൂട്ടിത്തന്നു ഛായാകരണവും, “നീത”വും “ആനന്ദ”വും ഘൂരപ്പിച്ചതാണു രണ്ടിന്നും ഇണകാരണവും ഭേദവുമുണ്ടു്.

പിന്നെ സ്പർശമോക്ഷങ്ങളിലെ ക്രാന്തികൾ വരുത്തുവാൻ ചന്ദ്രാഭിമുഖമാകെ നീക്കി ക്രിയ ചെയ്യുമ്പോൾ, ക്രാന്ത്യന്തരവും ബിംബയോഗാലും സമമായി വന്നു മുഖേന രണ്ടിന്റെയും പദം ഒന്നായിവന്നാൽ അവിടെ സ്പർശമോക്ഷങ്ങൾ ഇല്ലെന്നും അറിയാം. ലോകവൈധൃതമധ്യവും, സ്പർശമോക്ഷങ്ങളും തട്ടുന്ന നാളുകൾ മുഹൂർത്തമെന്നു വർണ്ണനയുമാകുന്നു.

ലോകവൈധൃതവണ്ണം കഴിഞ്ഞു.

൭. മെരുവുവണ്ണം.

൧൪൩

ഇനി പാട് (മെരുവുവണ്ണം) ഗാനിജ്ഞാൻ പറയുന്നു. സൂര്യൻ നും ചന്ദ്രനും ചന്ദ്രാദികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഗ്രഹവുമായി ഉൾപ്പെട്ട പാതയിൽ പറയുന്ന പ്രകാരം അടുത്ത വരുമ്പോഴാണ് മെരുവുവണ്ണം ഉണ്ടാകുമെന്നു ഉറപ്പിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇനി ക്രിയ പറയുന്നു.

(൭൧) വെടാക്കു വഴിയെ കൃതായനലവൗ കാൽ വിതീ-ക്രമണാമ്പയഃ ഭവതി ഇതി ശബ്ദഃ.

മേൽപ്രകാരം ഉറപ്പിച്ചു കണ്ട ദിവസത്തെ സൂര്യന്റെയതിന്നു ഇഴുഗ്രഹത്തേയും ആദിത്യനേയും ഭരിക്കുകാരുണ്ടാക്കി രണ്ടു സ്തൂപ്പങ്ങളിലും ഭഗവാനും *സംസ്കരിച്ചു. കളൗമനന്ദന്മാരുടെ സ്തൂപ്പങ്ങളാക്കുമ്പോൾ, മുമ്പാ പാതയിൽ പാഞ്ഞിട്ടുള്ളപ്രകാരം, മൂന്നാമത്തെ മന്ദ്ര ഫലം സംസ്കരിച്ച മന്ദ്രസ്തൂപ്പത്തെ കളയാതെ സൂക്ഷിച്ചു വെക്കണം. ഒടുവിൽ ഞ്ഞ ശബ്ദമുണ്ടാകുന്നതു് കർമ്മാദികളായ മകരാർക്കായാ എന്നു ധരിച്ചുകൊണ്ടു, ആ ജ്യാവണ്ഡം കളയാതെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതു കർമ്മാദികളായി ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ആ വശമുണ്ടാകുന്നു.

൧൪൪

(൭൨) ഇന്നു രണ്ടു സ്തൂപ്പ ഇതി. ക്രമണാമ്പയഃ. കാൽ വിതീ-ഇതി ശബ്ദഃ അഥ വർത്തതേ.

ഇവിടെ സൂര്യസ്തൂപ്പം ഗ്രഹസ്തൂപ്പത്തേക്കാൾ ചെറുതാക്കുന്നതിൽ, സ്തൂപ്പങ്ങൾ രണ്ടും സൂര്യോദയത്തിങ്കലേയ്ക്കാണ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടതു്.

* ഭഗവാനും മുമ്പാ പാത മുതൽക്കു നോക്കുക.

൧൪൫

ഇനി പാതന്മാരെ പറയുന്നു.

(൧൧) പാതന്മാർ “പ്ര”, “യ”, “ഭൂ”, “ഗ”, “ണ”, “നേരം” ഹതാ ഹോമാ ദിതി—“നര” ഹതാ “പ്രി” “യം” “ഭൂ” “ഗ” “ണ” ഹോമാ പാതന്മാർ ഇതുപയോഗിക്കുന്നു. സ്വരീതി ശേഷം.

“പ്ര” “യ” “ഭൂ” “ഗ” “ണ” ഇങ്ങിനെ ഓരോ അക്ഷരം തീയതിയെന്നു കല്പിച്ചുവെച്ചു അവയെ “നരൻ” എന്നു ൨൦-ൽ പെരുക്കി കയറുവാൻണ്ടെങ്കിൽ രാശിയിൽ കയറുക: എന്നാൽ അവ നൂറുടങ്ങിയുള്ള പാതന്മാരായി വരും. ചൊവ്വയ്ക്കു “പ്ര” എന്ന ൨-ം, ബുധനു “യ” എന്ന ൧-ം, വ്യാഴത്തിനു “ഭൂ” എന്ന ൪-ം, ശുക്രനു “ഗ” എന്ന ൩-ം, ശനിയ്ക്കു “ണ” എന്ന ൫ മാകുന്നു. അവയെ ൨൦-ൽ പെരുക്കിയാൽ ചൊവ്വയ്ക്കു “നായകം” എന്നും, ബുധനു “നൈരൂപം” എന്നും, വ്യാഴത്തിനു “അഭ്യർത്ഥം” എന്നും, ശുക്രനു “ജ്ഞാനശ്രീ” എന്നും, ശനിയ്ക്കു “നക്ഷത്രം” എന്നും തീയതി ആദിയായിട്ടു വരും. ഇവ സൂക്ഷ്മങ്ങളാകുന്നു. ഇവ പാതന്മാർ കാലാന്തരത്തിൽ വ്യത്യാസം വരുന്നതാണെങ്കിലും ആ വ്യത്യാസം വളരെ ചെറുതാകയാൽ ചിന്തിക്കുന്നില്ല.

൧൪൬

(൧൧) വിധായകൻ പന്നഗ ഇതി.

ചന്ദ്രനു പാതന്മാർ രാജാവാണെന്നു താല്പര്യം.

൧൪൭

ഇനി വിദഗ്ദ്ധന്മാരെ പറയുന്നു

(൧൧) ചന്ദ്രനെ നീക്കമുള്ളതെല്ലാം കൃത്യം ഇതി—

ചന്ദ്രാദികൾക്കു തന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ തന്റെ മന്ദോഹം ഫലം സംസ്കരിച്ചു ‘മന്ദോഹം’ മുന്മാണെന്നു മെന്നാൽ. ഇ

വിടെ ചന്ദ്രന്റെ മനസ്സ് ഹൃദയം തന്റെ സ്വർഗ്ഗം തന്നെ
യാകുന്നു. കഷ്ടം, വ്യാഴം, ശനി എന്നീ മൂന്ന് ഗ്രഹങ്ങൾക്കും
സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നാലു ക്രിയ ഉള്ളതിൽ മൂന്നാമത്തെ ക്രിയയ്ക്കു
മനസ്സാലു സംസ്കരിച്ചതാണു അവയുടെ മനസ്സ് ഹൃദയങ്ങൾ.

‘ഉപാധിസ്വർഗ്ഗം മാനുഷമനസ്സാണു സ്വാർത്ഥമുദേശം,

എന്നു വചനമുണ്ടു. പിന്നെ ബുദ്ധനും ശുക്രനും അതാതി-
ന്റെ ശീലപ്രാപ്തിയും രണ്ടുതന്നെ വെച്ചു, ഒന്നിൽ നിന്നു തന്റെ
മനോഭാവം വാങ്ങി മനസ്സാലുകൊണ്ടു മറ്റേതിൽ സംസ്കരി-
ക്കുന്നു. അതാണു ബുദ്ധശുക്രന്മാരുടെ മനസ്സ് ഹൃദയങ്ങൾ.

‘ശുക്രജ്ഞായാ സ്തു ശീലപ്രാപ്തിയും സ്വർഗ്ഗഫലസംസ്കൃതം,

എന്നു വചനമുണ്ടു.

മർദ്വ

(൭൧) സ്വപാതാനിതാൽ ഉതി.

അതാതിന്റെ മനസ്സ് ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു അതാതിന്റെ
പാതനെ വാങ്ങുന്നു.

മർദ്വ

(൭൧) നിതാൽ ചന്ദ്രനാക “ധി” “ഗീ” “ശ്വ” “ര” “ഭൂ”
“വ്യാ” ക്ഷണാൽ “നയാ” പൂർവ്വം ക്രമാദിതി.

പാതനെ വാങ്ങിയ മനസ്സ് ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു തുലാമേ-
ഷാദി സൂക്ഷിച്ചു ഭൂമിക്കു ചന്ദ്രന്റെ ദക്ഷിണേ ജ്യാവുകൊള്ളണം.
ഇവിടെ എല്ലാ ഗ്രഹത്തിനും ചന്ദ്രജ്യാവു തന്നെയാണു കൊ-
ള്ളേണ്ടതു. “ധി” “ഗീ” “ശ്വ” “ര” “ഭൂ” “വ” എന്നു ഓ-
രോ അക്ഷരം ക്രമേണ ചന്ദ്രൻ തുടങ്ങിയ ഓരോ ഗ്രഹത്തി-
ന്റേയും ഗുണകാരങ്ങളാകുന്നു. മേൽപ്രകാരം അതാതു ഗ-
്രഹത്തിന്നു വരുത്തിയ ചന്ദ്രജ്യാവുകളെ അതാതിന്റെ ഗുണ

കാരം കൊണ്ടു പെരുക്കി ൧൦-ൽ ഹരിക്കണം. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലങ്ങൾ അതാതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 'മദ്ധ്യവിക്ഷേപ'ങ്ങളാകുന്നു.

൧൫൦

ഇനി ഈ മദ്ധ്യവിക്ഷേപങ്ങളെ സ്ഫുടീകാൻ പറയുന്നു.

(൭൨) 1 മേക്കുന്നാദിഗന്താന്തുകേന്ദ്രജനിതജ്യാവണ്ഡയുകൈനാമിത "സ്തോതംഗി" എന്നിതാ "നിതംബം" വിഹതാ വിക്ഷേപലക്ഷ്ണഃ സ്ഫുടഃ ഇതി-പ്രമേയമാപയഃ. സൂ. ഹി. ൧ ശേഷം.

ഇവിടെ ൧൪൩-ാം പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ശിശുജ്യാവന്തരത്തെ "സ്തോതംഗി" എന്നു നന്ദനാ നിർമ്മിതം ആയിട്ടുള്ളതായി സ.സ്ക.രിക്കുന്നു. ജ്യാവന്തരം കർമ്മാഭിയാണെങ്കിൽ സ്തോതംഗിയാൽ കൂടുകയും, മകരാദിയാണെങ്കിൽ കാക്കകയുമാണു വേണ്ടതു്. അവയുടെ ജ്യാവം എന്നും പോയിപ്പേരിൽ ആദ്യത്തെ ജ്യാവതന്നേയാണു ജ്യാവന്തരമെന്നു ചെച്ചു സംസ്കരിക്കേണ്ടതു്. അങ്ങിനെ ജ്യാവന്തരം സംസ്കരിച്ച "സ്തോതംഗി"കൊണ്ടു അതാതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മദ്ധ്യവിക്ഷേപലക്ഷ്ണങ്ങളെ പെരുക്കി "നിതംബം" എന്നു നന്ദനാ കൊണ്ടു ഹരിക്കണം. ഈ ഫലം അതാതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്ഫുടവിക്ഷേപമായി വരും. ചന്ദ്രനു മാത്രം ഈ ക്രിയ വേണ്ട. മദ്ധ്യവിക്ഷേപം തന്നേയാണു ചന്ദ്രന്റെ സ്ഫുടവിക്ഷേപവും. മന്ദസ്ഫുടത്തിൽ നിന്നു പാതനെ വാങ്ങിയാൽ ശേഷത്തിന്റെ ദിക്കുപോലേയാണു സ്ഫുടവിക്ഷേപത്തിന്റെ തുല്യമേഷ്ടി ദിക്കെന്നും അറിയേണ്ടതാകുക.

൧൫൧

ഇനി പ്രപഞ്ച സാമുദായത്തെ പറയുന്നു.

(൭൨) വിക്ഷേപം പലഭാവത്തോടെ “പ്രിയ” എന്ന് കയ്യോൽ ഗ്രഹണ ഇതി—പലഭാവത്തോടെ “പ്രിയ” എന്ന് വിക്ഷേപം ഗ്രഹണ കയ്യോൽ ഇതുനവയം.

സ്വദേശ പലാംഗുലത്തെ വെച്ച് * വിക്ഷേപംകൊണ്ടു മുകളും ചുവടും (അംഗുലവ്യാഗുലങ്ങളെ) പെരുക്കി ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം നൂറ—ൽ കയറ്റി മുകളിലെ സ്ഥാനം “പ്രിയം” എന്ന ൧൨—ൽ ഹരിക്കണം: കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലികളാകുന്നു. ഈ ഇലികളെ വിക്ഷേപത്തിന്റെ ദിക്കുപോലെ ഋണധനമായി ഇഷ്ടഗ്രഹത്തിന്റെ ഇലിയിൽ സംസ്കരിക്കണം. വിക്ഷേപം ഒരിക്കൽ കൂടി ആവശ്യമുള്ളതിനാൽ കളയാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം.

൧൦൪

(൭൨) അഞ്ചു യമി വൃന്ദ മിതി.

അസ്തമനത്തിലേക്കാണ് ഗണിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഈ വിക്ഷേപം സംസ്കരിക്കുന്നതു അതിന്റെ ദിക്കിന്നു വിചരിതമായിട്ടു വേണ്ടതാകുന്നു. വിക്ഷേപം മേഞ്ഞാടി എങ്കിൽ കൂടുകയും തുലാദി എങ്കിൽ കുറയുകയുമെന്നു സാരം:

൧൦൫

(൭൨) തത്ര പൂമകം ത്രിരാശിരഹിതാൽ വീതോ പമൊ ഭാഗിതഃ.

(൭൩) ക്ഷേപപ്ലാ വികലാ ഇതി.

പലഭവെ സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തെ വേറെ വെച്ച്, അതിൽ നിന്നു മൂൻ രാശി വാങ്ങി, ഋണധനം നോക്കി ഭൂജം യുദ്ധേന രാജന്യ എന്നു തുടങ്ങി നവാനവയ എന്നവാസാനിക്കുന്ന ക്രാന്തിചാപം * കൊള്ളുക: പിന്നെ ഈ ക്രാന്തിയെ നൂറ—ൽ കയറ്റി സ്ഫുടവിക്ഷേപം കൊ

* സ്വദേശപലാംഗുലം മൂവുവു—ാം പാര നോക്കുക.

* ക്രാന്തിചാപം മൂന്നു—ാംപാര നോക്കുക.

ണ്ടു അതിന്റെ ചുവട്ടും മുകളും സ്ഥാനങ്ങളായ ഇലിയേയും ന്യേയേയും പെരുക്കി ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം നാ-ൽ കയറ്റിയാൽ മുകളിലെ സ്ഥാനം വിലിയാകുന്നു. അതിനെ ഒരിക്കൽ കൂടി നാ-ൽ കയറ്റി ഇലിയാക്കുക: ചുവട്ടിലെ രണ്ടു സ്ഥാനങ്ങളും അദ്ധ്വായികും കൂടി കുളിയുകയും ചെയ്യും. ആ ഇലികൾക്കു 'ദർശനമലം' എന്നു പേർ. ഇതിന്നു 'ദൃക് മലം' എന്നും പറയാം. ഇവിടെ ക്രാന്തിമാപത്തെ നാ-ൽ കയറ്റാതെ തന്നെ വിക്ഷേപംകൊണ്ടു പെരുക്കി "ജ്ഞാനതാംഗ"നെ (൩൬൦൦) കൊണ്ടു ഹരിച്ചാലും ദർശനമലം കിട്ടുന്നതാകുന്നു.

൧൫൪

(൭൩) ധനസ്തേ മനയോ ദൃക് സാമ്യമേ ക്രമാദിതി.

ക്രാന്തിമാപവും വിക്ഷേപവും ദിക്കു ഒന്നാണെന്നിൽ ദർശനമലം ധനമാകുന്നു; ദിക്കു ഒന്നല്ലെങ്കിൽ ജ്ഞവുമാകുന്നു. അസ്തമനത്തിന്നായാലും ദർശനമലത്തിന്റെ ജ്ഞധനം ഇതു പോലെത്തന്നെയാണെന്നും ധരിച്ചുകൊൾക. പിന്നെ ജ്ഞധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം ദർശനമലം ഗ്രഹത്തിന്റെ ഇലിയിൽ സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക.

൧൫൫

ഇനി കാലലഗ്നം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൭൩) കയ്യാൽ രക്തഗ്രഹസൂര്യയോ ശ്വരകലാപ്രാണാന്തരം ചൊഴയെ ഇതി.

ദർശനമലം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രഹത്തേയും ആദിത്യനേയും കണ്ടു വെച്ചു, രണ്ടിൽ നിന്നും സ്വദേശചരവും പ്രാണകലാന്തരവും * കൊണ്ടു അതുകൂട്ടിൽ തന്നെ ദിക്കിന്നു തക്കവണ്ണം സംസ്കരിക്കണം. ചരത്തിന്റെ ജ്ഞധനം മേ

* പ്രാണകലാന്തരം ൨൭൨-ാം വാരി നോക്കുക.

ഷതുലാഭിതുന്നയാകുന്നു. പ്രാണകലാന്തരത്തിന്നു ആദ്യം മൂന്നു രാശി ഓരോ ജ്ഞം, പിന്നെ മൂന്നു രാശി യഥാ ധനം, പിന്നേയും മൂന്നു രാശി ജ്ഞവും, പിന്നേയും മൂന്നു രാശി ധനവും ഇങ്ങിനയാണു് ദിക്കെന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക.

സമുത്ര യുക്തമുദപദക്രമേണ
ധനുർണ്ണതാ പ്രാണകലാന്തരസ്യ
എന്നുണ്ടു്

൧൫൬

അസ്തമനത്തിന്നു ഗണിക്കുമ്പോൾ ചരസംസ്കാരത്തിന്നു ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ടു്. അതിനെ പറയുന്നു.

(൭൩) വ്യസം ചാസ്യമയെ ചരമിതി.

ഗണിക്കുന്നതു അസ്തമനത്തിങ്കലേക്കുണ്ടെന്നെങ്കിൽ ചരംഭിക്കുന്നു വിപരീതമായിട്ടാണു സംസ്കരിക്കേണ്ടതെന്നു താല്പര്യം.

൧൫൭

ഇതു കാലലഗ്നങ്ങളേകൊണ്ടു മെരഡ്യം ഉണ്ടൊ ഇല്ലയൊ എന്നറിയാൻ പറയുന്നു.

(൭൪) തദ്യേയോ ദ്വൈദാശകേ ല്ലേധികേ “ശ്രേയഃ” “സേവ്യം” “ഗയാ” “പയോ” “ധന” “മയാ” ദണ്ഡോദയം യാന്ത്രികീ ഇതി-തദ്യേയോ ദ്വൈദാശകേ “ശ്രേയഃ” “സേവ്യം” “ഗയാ” “പയോ” “ധന” “മയാ” അല്ലെ അധികേ അധി അണ്ഡോദയം യാന്ത്രികീ ഇത്യന്വയഃ.

പിന്നെ ആ ഇഷ്ടഗ്രഹത്തിന്റേയും ആഭിത്യന്റേയും കാലലഗ്നങ്ങൾ തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്ന തിയ്യതികൾ ക്രമേണ “ശ്രേയഃ” “സേവ്യം” “ഗയാ” “പയോ” “ധന” “മയാ” എന്നീ സംഖ്യകളിൽ കുറയുമെങ്കിൽ ക്രമേണ ചന്ദ്രാഭിഗ്രഹങ്ങൾക്കു മെരഡ്യമുണ്ടെന്നും, അതിലധികമുണ്ടെങ്കിൽ മെരഡ്യം ഇല്ലെന്നും അറിഞ്ഞുകൊൾക. “ശ്രേയഃ” “സേവ്യം” എന്നു തുടങ്ങിപ്പറഞ്ഞ സംഖ്യകളെല്ലാം നൂറായിരുന്നു അറികയും വേണം.

മെരഡ്യവണ്ഡം കഴിഞ്ഞു.

വ സൂര്യനായാചണ്ഡം.



மடுவ

‘ഇന്നു സമയത്തേക്കു എത്ര അടിച്ചായ എന്ന അറിയേണ്ടതിന്നു “ക്രമമായാ” എന്നുപ, ഇത്ര അടിച്ചാകുമ്പോൾ ഇന്നു സമയം മൊന്നറിയുന്നതിന്നു “വിപരീതമായാ” എന്നും പറയുന്നു. സൂര്യന്റേയും ചന്ദ്രന്റേയും ക്ലായാഗണിതത്തിൽ വളരെ വ്യത്യാസമുള്ളതിനാൽ രണ്ടും വേറെത്തന്നേയെന്നു പറയുന്നതു്. അദ്വിതീയ സൂര്യന്റെ ക്രമമായാ ഗണിക്കാൻ പറയുന്നു.

(98) ഫായായാ ഗണനെ കൃതായനരവെ സുത്രാപദമഷ്ടം ചരം
ചാനീയാ പമസായകം ത്രിഭുജോക്തം ജഗദ്യം ദൃഷ്ടിവാപ്തം ഇതി—ഫാ
യായാ ഗണനെ തത്ര കൃതായനരവഃ അപരമഷ്ടം ചരം ച ഭൂമിയിട്ട ദൃ
ഷ്ടിവാപ്തം അപമസായകം ത്രിഭുജോക്തം ജഗദ്യം ഇതി—

ഇഷ്ടദിവസത്തെ സൂര്യോദയത്തിന്നു ദക്ഷകൊണ്ടു സൂര്യസ്തംഭത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിനെ ഇഷ്ടനാഴികയ്ക്കു തൽക്കാലിക്കണം. ഉച്ചക്കുശേഷമാണു ഇഷ്ടസമയ മെങ്കിൽ സൂര്യന്റെ അസ്തമനത്തിന്നു സൂര്യസ്തംഭമുണ്ടാക്കി ഇഷ്ടസമയത്തേക്കു കിട്ടേണ്ട നിക്ഷിതതൽക്കാലിക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങിനെ തൽക്കാലിച്ചിട്ടുള്ള ആദിത്യനിൽ ദഗ്ദ്ധനം സംസ്കരിച്ചു, തുലാമേഷാദി സൂക്ഷിച്ചു, ഭൂജക്കു സ്വദേശേഘരവും “പുനഃ” “മുനിഃ” എന്നതു തുടങ്ങിച്ചുള്ള അപമദ്ധ്വാനവും (൨൮൦) കൊള്ളണം. ഛരജ്യാവ് ഒരു ദിക്കൽ വെച്ചേക്കുക. പിന്നെ “ജലവേഗം” എന്ന ത്രിച്ഛായ നാളത്തിൽ വെച്ചു അതിൽനിന്നും അപമദ്ധ്വാനം വാങ്ങുക. ശിഷും ‘ദ്വീജ്യ’ദിനജ്യാവ് ആകുന്നു. അപമദ്ധ്വാനം തുലാദിയാന്മാലും മേഷാദിയാന്മാലും “ജലവേഗ”ത്തിങ്കൽ നിന്നു കളയുകയാണു വേണ്ടതെന്നും അറിയണം.

൧൫൯

(൭൪) യാതൊരു കൃഷിക്കാരനും “സുന്ദര” എന്ന ഇതി-യാതൊരു കൃഷിക്കാരനും “തന്” എന്നാലോ: ഇതുപയോഗം. സൂരികി ഷഷ്ടം.

ഉച്ചക മുമ്പാണെങ്കിൽ, ഉച്ചക മുതൽ ഇപ്പോൾ വരേയുള്ള നാഴികകളെയും വിനാഴികകളെയും വെച്ച്, “തന്” എന്ന ന കൊണ്ടു ചോട്ടം മുക്താ പെരുക്കണം; എന്നാൽ നാഴികകൾ തീയതിയായിട്ടാ, വിനാഴികകൾ ഇലിയായിട്ടാ വരും. ഈ ഇലികളെ നാലും, തീയതികളെ നാലും കയറുവാൻ കയറാൻ, അതൊരു സ്വ. സമ്പ്രദായമാക്കി വെക്കുകയും ചെയ്യും. ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടാണ് ഇപ്പോൾ വരേയുള്ള നാഴികവിനാഴികകളാണു വെച്ച് ന-ൽ പെരുക്കേണ്ടെന്നു ധരിയ്ക്കുകയും വേണം.

൧൬൦

(൭൫) കൃതാ ചരം തെച്ച തട്ടോഴ്ച, അതുകൊണ്ടു ചരം ഞാണെന്നു ചൂണ്ടിവാക്കണം.

(൭൬) ശങ്ക: സമീപമൊരുതാ ദിനകൃത: ഇതി-തെച്ച ചരം കൃതാ തട്ടോഴ്ച, അതുകൊണ്ടു ചരം ഞാണെന്നു ചൂണ്ടിവാക്കണം സമീപമൊരുതാ ദിനകൃത: ശങ്ക: സ്വർ ഇതുപയോഗം.

മേൽപ്രകാരം ഇപ്പോഴുള്ള നാഴികവിനാഴികകളെ പെരുക്കി അതറി വെച്ചിരിക്കുന്ന സ്വ. കത്തിൽ, മുൻപ് ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന ചരം തുലാമേഷാദിക്കു തക്കവണ്ണം ധനമുണ്ടായി സംസ്കരിച്ചു, അതിൽ നിന്നും ഭൂമിയിൽ മഹാപ്രാപ്തി കൊള്ളുക (൧൭൩) ഈ കൊണ്ടു മഹാപ്രാപ്തി എപ്പോഴും മേഷാദിയായിട്ടെ വരുകയുള്ളു. ഈ പ്രാപ്തി മുൻ ഉണ്ടാക്കിയ ചരം സംസ്കരിക്കണം. ഈ ചരം മേഷാദിയാണെങ്കിൽ ധനമായിട്ടാ, തുലാദിയാണെങ്കിൽ ഭൂമിയായിട്ടാ മഹാപ്രാപ്തി

സംസ്കരിക്കേണ്ടതു്. പിന്നെ ഈ മരസംസ്കൃതജ്ഞാവിനെ മുൻപ് ഉണ്ടാക്കിയ ഭൂജ്ഞ കൊണ്ടു പെരുക്കി സ്വദേശഹാരകാ * കൊണ്ടു ഹരിക്കേണം. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം സൂര്യന്റെ ക്രമമായുള്ള 'മഹാശങ്ക' ആയി വരും. ഇവിടെ പറഞ്ഞ സ്വദേശഹാരകം ദേശം തോറും മാറി മാറി വരുന്നതാണ്.

൧൬൧

ഇനി ഈ മഹാശങ്കകൊണ്ടു മഹാമായ വരുത്തി പട്ടമായ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൭൭) തത്ത്വീകാവർഗ്ഗയോ ദ്വിജ്ഞാസ്വ പദാർത്ഥതോ "ലയം" തതാ ഹാകൃദ്ധ്യതാം ഹി പ്രവേതി— ക്രമേണ അന്വയഃ.

ഇവിടെ ശങ്ക വേറെ വെച്ചു വെച്ചിട്ടു്, ത്രിജ്ഞാവർഗ്ഗമായ "ഗാനംകന്ദപ്പദപ്പകൃത്" എന്നു നിളത്തിൽ വെച്ചു അതിൽ നിന്നു വാങ്ങി, ശേഷം മൂലിച്ചാൽ മഹാമായ വരും. പിന്നെ ആ മഹാമായയെ അർദ്ധിച്ചു "ലയം" എന്നു ൧൩ കൊണ്ടു പെരുക്കി മുൻപു വെച്ചിട്ടുള്ള ശംകകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ഇഷ്ടനാശ്ഠികളുള്ള അടിയാകുന്നു. ശേഷത്തെ വൃ-ൽ പെരുക്കി ശങ്കകൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ അംഗലാപം കിട്ടും.

൧൬൨

ഇനി വിപരീതമായ ഗണിക്കാൻ പറയുന്നു. ഇവിടെ ആദ്യം തന്നെ ഇഷ്ടപദജ്ഞായയിങ്കലേക്കു ഉദയത്തിൽ നിന്നു ചെന്ന നാശികയൊ, അസ്തമനം വരേ ചെല്ലുവാനുള്ള നാശികയൊ അടിവാക്യം കൊണ്ടും മറ്റും ഏകദേശം അറിഞ്ഞു, അവിടക്കു ആടിതുനെ തൽക്കാലിച്ചു്, ക്രമജ്ഞായയിൽ

* സ്വദേശഹാരകം വരുത്താൻ മുൻപി-ാം പാഠം നോക്കുക.

പറഞ്ഞപോലെ പരവും ദൃഢവും വരുത്തിവെക്കണം. എന്തിനാണിത് ചെയ്യണം.

(൭൫) പക്ഷായാഗ്രഹവർഗ്ഗം “വനസുഖം” യുക്താൽ പദം ലഭ്യമാകുന്നു— ക്രമേണാഗമം.

ഇഷ്ടമായ അടി വെച്ചു എട്ടിൽ പെരുക്കി, അഗ്രലം ഉണ്ടാക്കി അതും കൂടി വെച്ചു അതിനേയും നരശംഭവായ ഒരു അഗ്രലത്തിന്റെ വർഗ്ഗമായ “വനസുഖം” എന്ന സംഖ്യയേയും തമ്മിൽ കൂട്ടി മൂലിക്കുക. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാകുന്നു. ശിഷ്ടത്തെ നൂറു-ൽ പെരുക്കി വീണ്ടും മൂലിച്ചു വിലിയും കൂടി ഉണ്ടാക്കണം. അതു ഇഷ്ടപദമായയുടെ കണ്ഠമാകുന്നു.

൧൬൩

ഇനി മഹാശങ്ക വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു:

(൭൬) ശങ്ക “ഗീതസഹാസിക” ശ്രുതിയുത ഇതി— ശ്രുതിയുത “ഗീതസഹാസിക” ശങ്ക രിത്യനാകുന്നു. ഭവതിതി ശേഷം.

“ഗീതസഹാസിക” എന്ന നീളത്തിൽ വെച്ചു അതിനെ ഇടപാഴുണ്ടാക്കിയ ക്ലായാകണ്ഠംകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ഇഷ്ടപദമായയുടെ മഹാശങ്കവായി വരും.

൧൬൪

(൭൭) തസ്താൽ സ്വഹാരാഹതാൽ.

(൭൮) ഉച്ചാപേ ക്രമശ ശ്വരം ധന മൂന്നു കയ്യാൽ തുലാജാദികരികി— സ്വഹാരാഹതാൽ തസ്താൽ ഉച്ചാപേ ചരം ക്രമശ തുലാജാദികം ധനം ധനം കയ്യാൽ ഇത്യനാകുന്നു.

അവിടെ ഇനി അവിശേഷം വേണ്ടി വന്നാൽ അപ്പോഴും ഈ ശങ്കവിനു ഭേദമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു ഈ ശങ്കവിനെ കൂടിയൊരു ഒരേയൊരു ചെയ്യേണ്ടുക. ആ ശങ്കവിനെ കണ്ടുവെ

യ്ക്ക് സ്വദേശഹാരകം കൊണ്ടു പെരുകിട്ടുജ്ജ്വലിക്കാണ്ടു ഹരിക്കു
ണം: കിട്ടുന്ന ഫലത്തിൽ ചരം സംസ്കരിക്കയും വേണം. ഇ
വിടെ ചരം മേഷാദിയാണെങ്കിൽ വണ്ടുക്കയും, തുലാദിയാ
ണെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും മാണു താനും.

൧൧൫

(൧൩) തച്ചാപാ വിപരീതസംസ്കൃതചരം ഗമ്യം ഗതാ വാ സവ
ജലീ-വപരീതസംസ്കൃതചരം തച്ചാപം ഗമ്യം ഗതാ വാ അസവ
ഇത്യന്വയഃ. സ്വരീതി ശേഷഃ.

ചരം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു ആ ഫലത്തെ ചാപിയ്ക്കു
ണം: *ചാപിച്ചു കിട്ടിയ ഫലത്തിൽ ചരം മുൻപറഞ്ഞതിന്നു
വിപരീതമായി സംസ്കരിച്ച സാൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന
ഫലം വിനാശികയാകുന്നു. അവയെ സാൽ കയററി നാശി
കയും വരുത്തുക. ഗണിച്ചതു ഉച്ചയ്ക്കു മുൻപിലെക്കുണെ
ങ്കിൽ അവ ഉദയം മുതൽ ഇഴുപദച്ഛായാകാലത്തുള്ള
ചെന്ന നാഴികവിനാഴികകളാണെന്നും, ഗണിച്ചതു ഉച്ചയ്ക്കു
ശേഷമാണെങ്കിൽ ഇഴുപദച്ഛായാകാലം മുതൽ സൂര്യാസ്ത
മനത്തിന്നു ചെല്ലുവാനുള്ള നാഴികവിനാഴികകളാണെന്നും
അറിയണം.

ഇങ്ങിനെ ഗണിച്ചു വന്ന നാഴികയും മുൻപ് ആദി
ത്വനെ തൽക്കാലിച്ചു നാഴികയും തമ്മിൽ ഭേദമുണ്ടെങ്കിൽ
ആദിത്വനെ അപ്പോൾ കിട്ടിയ നാഴികയ്ക്കു തൽക്കാലിയ്ക്കുകയും,
അതിൽ നിന്നു ചരവും ലുജ്യയും വരുത്തി മുൻവെച്ചിരിയ്ക്കു
ന്ന ശങ്കുചിനെ സ്വദേശഹാരകംകൊണ്ടു പെരുകി ഇര
ലുജ്ജ്വലിക്കുകയും, അപ്പോൾ കിട്ടിയ ഫലത്തിൽ
ചരം സംസ്കരിച്ചു ചാപിച്ചു ചരം വിപരീതവും സംസ്ക

* ചാപിയ്ക്കുവാൻ വെച്ചാലും പാദ നോക്കുക.

രിച്ച് ന-ൽ ഹരിച്ച വിനാഴികയും, നാ-ൽ കയാറി നാഴികയും ഉണ്ടാകയും വേണം. ഇങ്ങിനെ ക്രിയ ചെ യ്ക്കുണ്ടായ നാഴികയും, ആദിത്യനെതൽക്കാലിച്ച നാഴികയും തെളവന്നാൽ ഇഷ്ടപദജ്ഞാനാഴിക സൂക്ഷ്മമായി പ്പിന്നത്ഥം. സൂര്യന്റെ വിപരീതജ്ഞായ ഗണിക്കുന്നതു ഇങ്ങിനേയാകുന്നു

ഇനി മദ്ധ്യായനാശ്ചര്യ ജ്ഞാക്കായ, കോടിജ്ഞായ, കോണ ജ്ഞായ ഇങ്ങിനെ പല വിധവും മായാഗണിതമുണ്ട്. ഇതു കളിക്കേണ്ട ഉപദയാഗാ വട്ടരെ കുറവാകയാൽ അവയുടെ ക്രിയ ഇവിടെ പറയുന്നില്ല. അവയും ഇത പറഞ്ഞ ഗണി തപ്രകാരം തന്നെ ഗണിച്ചു വരുത്താവുന്നതുമാകുന്നു.

സൂര്യജ്ഞായാവണ്യം കഴിഞ്ഞു.

ന. സാമഹായാവണ്യം.

മന്നന

ഇനി ചന്ദ്രന്റെ ക്രമമായ ഗണിക്കാൻ പറയുന്നു.

(൭൬) കാൽപ്പം സൂര്യശാങ്കതുംഗഫണിന സങ്കാലജാഃ സായനാ ഇതി— സൂര്യശാങ്കതുംഗഫണിനഃ തത്കാലജാഃ സായനാഃ കാൽപ്പം ഇത്യ നപയഃ സ്വരീതി ശേഷം.

അവിടെ ഇഷ്ടദിവസം സൂര്യാസ്തമനസമയത്തേക്കു ആ ദിത്യനേയും, ചന്ദ്രനേയും, തുംഗനേയും, രാജ്യാധിനേയും ദിക്കു കൊണ്ടു ഇലിയാദിയാലി ഉണ്ടാക്കി, അവനാലും ഇഷ്ടസമയ ത്തേക്കു തൽക്കാലിച്ച്, നാലിലും ദ്രവ്യനം സംസ്കരിക്കണം.

മന്നന

ഇനി ചന്ദ്രന്റെ 'വിക്ഷേപം' വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൬) പാതാണസ്ത്ര വിധിയാ സ്ത്ര ബഹുജനമലം കെടപാ ദശാശ്ചൈവ മതി-പാതാണസ്ത്ര വിധിയാ ബഹുജനമലം തു ദശാശ്ചൈവ കെടപാ ഇതു നവയഃ സ്ത്രാണി ശേഷഃ

ചന്ദ്രനെ വേറെ പെച്ച് രാജവിനെ വാങ്ങി തുലാമേഷാദി അറിഞ്ഞ ഭജക "നരോന്" എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ഭൂവു കൊള്ളണം. ഈ ജവ രണ്ടേടത്തുവെച്ച് ഒന്നിനെ പത്തിൽ ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം മറ്റേതിൽനിന്നു കളനന്നം. എന്നാൽ അതു ചന്ദ്രന്റെ 'വീക്ഷേപ' മായി വരും. ഈ "നരോന്" ഹിജ്യാവിന്റെ തുലാമേഷാദിയാണു വിക്ഷേപത്തിനേറായും ഭിക്ഷ എന്നറിയുകയും വേണം.

൧൬൮

ഇനി കാലലഗ്നം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൧൭) കൃതപാ ഷാഭ്യേതെ രവോ വസ്തുകലാഭദോ മഹാ പാശകൈ യൊജ്യാഃ ഷാഗുണരാത്രിയാതഃപടികാഃ കാലരജ്വലഗ്നാപുതയ ഇതി- ഷാഭ്യേതെ രവേന്ദ്ര അസ്തകലാഭദോ ചരം ച കൃതപാ കാലാഖ്യാലഗ്നാപുതയ ഷാഗുണരാത്രിയാതഃപടികാഃ അംശകൈ യൊജ്യാ ഇത്യനവയഃ. സ്വരിതി ശേഷഃ.

ആദിത്യനെ വേറെ രണ്ടേടത്തുവെച്ച്, രണ്ടിലും ആറു രാശി കൂട്ടി, ഒന്നിൽനിന്നു ചരവാ പ്രാണകലാന്തരവും കൊണ്ടു മറ്റേതിൽ സംസ്കരിക്കുക: പിന്നെ ഇച്ഛസമയത്തേക്കു രാച്ചെന്ന നാഴികവിനാഴിക്ക് കള്ള ആറിൽ പെരുക്കി വിനാഴി കാസ്ഥാനത്തെ അറുപതിലും നാഴികാസ്ഥാനത്തെ മുപ്പതിലും കയറ്റി, വിനാഴികസ്ഥാനം ഇലിയിൽ "വരുമാൻ" ചരപ്രാണ കലാന്തരങ്ങൾ സംസ്കരിച്ചു ആദിത്യനിൽ കൂട്ടണം. എന്നാൽ അതു തൽകാലകാല ലഗ്നമായിട്ടു വരും. ഭജക കൊള്ളുന്ന ജ്യാക്കളൊക്കെയും തുലാദി ധനവും മേഷാദി ഋണവും മാകുന്നു.

* നരോന്-ഹിജ്യാവ് ൨൫൯-ാം പാശയിൽ കാണാം.

പ്രാണകലാന്തരാ മാത്രം ഓജപദമാനേകിൽ ജ്ഞാപ്തം. യുഗ
പദമാനേകിൽ ധനവുമാകുന്നു. മുൻപ് ഉണ്ടാക്കിയ വി
ഷേപവും ഈ കാലഗണവും ഒരേ ഒരു സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുക.

ചന്ദ്രൻ

ഇനി “ദപിതീയസ്തംഭചന്ദ്രനെ വരത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൭൭) ചന്ദ്രാ ദപിതീയേതേതാപി തവനം തൃക്തപാ “നരോ
ന്യാ”ദികം നീതപാ തദധ “സൂ”ണാം”ഗ മുഖപെ സ്വർണ്ണം ദിഗൈക്യാ
ന്തരാ ദിതി— ചന്ദ്രാക്വിത്രിതേതേതഃ അപി തവനം തൃക്തപാ “നരോ
ന്യാ”ദികം നീതപാ തദധസൂരണാംഗം ദിഗൈക്യാന്തരാക് ഉദ്ധപെ സ്വ
ർണ്ണം കർമ്മം ഇത്യന്വയഃ.

അവിടെ ചന്ദ്രനെ വേദേവെച്ച് ആദിത്യനെ വാങ്ങി
ഭജിക്ക “നരോന്യാ”ദി ജ്യാവ കൊള്ളുക. പിന്നെ തുറഗന്തേ
യും വേദേ വെച്ച് മൂന്നു രാശികളുടെ അതിൽ നിന്നും ആ
ദിത്യനെ വാങ്ങി “നരോന്യാ”ദി ജ്യാവ തന്നെ കൊള്ളുക. ആ
കൊണ്ടു രണ്ടു “നരോന്യാ”ദി ജ്യാക്കളേയും തമ്മിൽ പെരുങ്ങി
“സൂരണം” എന്ന ഒരു കൊണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ച
ന്ദ്രനിൽ സംസ്കരിക്കുകയും വേണം. “നരോന്യാ”ദി ജ്യാവ
കൾ രണ്ടു ദിക്കു ഒന്നാണെങ്കിൽ ഹരിച്ച ഫലം ചന്ദ്രനിൽ
കൂട്ടുകയും, ദിക്കു ഒന്നല്ലെങ്കിൽ ചന്ദ്രനിൽ നിന്നു കൂട്ടുകയും
മാണ് വേണ്ടതെന്നും അറിയണം. ഈ സംസ്കാരവും കൂടി
സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ “ദപിതീയസ്തംഭചന്ദ്രൻ” എന്നു
പേർ പറയും.

൧൭൦

ഇനി ദക്ഷ്ഫലസംസ്കാരത്തെ പറയുന്നു.

(൭൮) ക്ഷേപം വിത്രിതേന്ദ്രഭാഗോഃ ഫലാന്തോ “ഭൂസമു” ഹക്
ഭക്ഫലം ഇതി— വത്രിതേന്ദ്രഭാഗോഃ ഫലാന്തോ “ഭൂസമു” ഹക് ക്ഷേപഃ ദ
ക്ഷ്ഫലം സ്വർണ്ണം ഇത്യന്വയഃ.

പിന്നെ ദ്വിതീയസ്തംഭചക്രനെ വേറെ വെച്ച് മൂന്നു രാശി വാങ്ങി ഭജിക്കു “നരോനപാ”ദിജ്യാവ കൊണ്ടു, അതിനെ മുൻപ് ഉണ്ടാക്കിയ വിഷേപം കൊണ്ടു പെരുക്കി “ഭൂസേതു” എന്ന നാമം കൊണ്ടു ഹരിക്കണം: കിട്ടിയ ഫലം “ഭൂക്ഫലം” ആകുന്നു.

൧൭൧

(൭൮) കൃതപാ തദ്ദളിതം വിധൗ തദപമഃ ക്ഷേപാനപിതാനഃ സ്ഫട ഇതി— തദ്ദളിതം വിധൗ കൃതപാ തദപമഃ ക്ഷേപാനപിതാനഃ സ്ഫട കാൽ ഇത്യുപായഃ.

പിന്നെ ആ ഭൂക്ഫലത്തിൽ പകുതി വേറെവെച്ചു, ഒരു പകുതി ദ്വിതീയ ചക്രസ്തംഭത്തിൽ സംസ്കരിക്കുക. ദ്വിതീയചക്രസ്തംഭത്തിൽ നിന്നു മുമ്പു കൊണ്ട “നരോനപാ”ദിജ്യാവിനും വിഷേപത്തിനും ദിക്കു നന്നാണെങ്കിൽ ഭൂക്ഫലം ദ്വിതീയസ്തംഭചക്രനിൽ കൂട്ടുകയും, ഒന്നല്ലെങ്കിൽ കുറയുകയുമാണ് വേണ്ടതു്. പിന്നെ ഇതിനെ ഭൂക്ഫലാലം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ദ്വിതീയ സ്ഫടചക്രനെ വേറെ വെച്ചു അതിന്റെ ഭജിക്കു അപമചാപം (൨൯) കൊണ്ടു അതിൽ വിഷേപം സംസ്കരിച്ചാൽ അപമചാപം സ്ഫടമാന്വവരണം ഇവിടെയും ഈ അപമചാപത്തിനും വിഷേപത്തിനും ദിക്കു നന്നാണെങ്കിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയും, ഒന്നല്ലെങ്കിൽ അന്തരിക്കുകയും ആണു വേണ്ടതു്. തമ്മിൽ അന്തരിക്കുമ്പോൾ വിഷേപം അപമചാപത്തേക്കാൾ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ വിഷേപത്തിൽ നിന്നു അപമചാപം കുറയുകയും, ശേഷമുള്ളതു “ക്രാന്തിചാപ”മാണെന്നു കല്പിച്ചു അതിന്റെ ദിക്കു ധരിച്ചു ഒരേ ഇതു കുറയാതെ വെക്കുകയും വേണം.

൧൭൨

ഇതി ചരവും ഭൂജയും വരസ്തുവാൽ പായുന്നു.

(൭൮) തദ്ദാഃ കൊടിജലംനോദികമനാജീവേ ചരദ്വൃജ്ജകേ ഇ
തി—ക്രമേണ അന്ധയഃ. സ്വതാ മിതി ശേഷഃ.

പിന്നെ ഇതിന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം വിദേഷപാ
സാസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ക്രാന്തിചാപത്തിന്റെ ഇചികളെ വേറെ
വെച്ച്, നാ-ലും ഉണ്ടെങ്കിൽ ഫാലം കയറി, അതിൽ
നിന്നു 'ലംഭനാ' ദിച്ഛാവ * കൊണ്ടാൽ അതു ചരമായി വരുന്നതാകുന്നു. അതിന്റെ ജ്ഞാധനം ക്രാന്തി ചാപത്തിന്റെ
ജ്ഞാധനം പോലെ യെന്നറിയുകയും വേണം. പിന്നെയും
സ്തംഭക്രാന്തി ചാപത്തെ 'വെച്ച്' അറുപതിലും മുപ്പതിലും കയ
റി, അതുമുൻ രാശിയിൽ നിന്നു കട്ടം ഒരു ശേഷമുള്ളതിൽ നി
ന്നു മഹാച്ഛാവ കൊണ്ടാൽ അതു 'ദ്വജ്ജ'യായും വരുന്നതാക
ുന്നു. അതിന്നു ജ്ഞാധനം നോക്കുകയും വേണ്ട.

൧൭൩

ഇനി ഈ ചരത്തിനെ ഇഷ്ടദേശത്തേക്കുക്കവാൻ പറ
യുന്നു.

(൭൮) സ്വാക്ഷവ്യംഗുലതാഡിത ശ്വാമുനഃ സ്പഷ്ടോ 'ദിഖിപവ,
ധൃതഇതി—സ്വാക്ഷവ്യംഗുലതാഡിതഃ 'ദിഖിപവ'ധൃതഃ ചരമുനഃ സ്പഷ്ടഃ
ഇത്യന്ധയഃ സ്വാദിതി ശേഷഃ.

"ലംഭനാദി" ജ്ഞാവ് ആലത്തുക്കു ഉള്ളതാകകൊണ്ടു, മേ
ൽപറഞ്ഞതുപോലെ വരത്തില ചരത്തെ വെച്ച്, അവരവ
രുടെ ദേശത്തേക്കുള്ള പലാംഗുലം കൊണ്ടു വ്യാഗുലമാക്കിയു
കൊണ്ടു പെരുക്കി "ദിഖിപവ" എന്നതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ
വരുന്ന ഫലം അവരവരുടെ ദേശത്തേക്കുള്ള ചരമായിവരും.

൧൭൪

ഇനി ശേഷ വരത്തുവാൻ പറയുന്നു.

* ലംഭനാച്ഛാവ് വ്യവഹാര പാരയിൽ കാണാം.

(൭൯) തൃപ്തപദം കൃത്യകൃതിയും കൃത്യകൃതിപ്രാണാധാരം കാലത
സുരേഷ്ചാ മരസംസ്കൃതാ ദിനമുണർക്കുണ്ണാ സ്വഹാരായുതാ— ശങ്കരി
തി— കൃത്യകൃതിയും കൃത്യകൃതിപ്രാണാധാരം ഇതും കാലതഃ തൃപ്തപദം, തദ്ദാ
ഷ്ടാ മരസംസ്കൃതാ ദിനമുണർക്കുണ്ണാ സ്വഹാരായുതാ ശങ്കരിത്യന്വ
യാപ്താ ദിതി ശൈലം.

പിന്നെ ദക്ഷിണാർദ്ധം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ദ്വിതീയ
സ്തോത്രചന്ദ്രനിൽ ദക്ഷിണാർദ്ധം പകുതി വെച്ചിരിക്കുന്നതും കൂടി
സംസ്കരിച്ച്, ആ ചന്ദ്രനെ വേറേ ചെച്ചു പ്രാണകലാധാരം
(൨൨൨) വരുത്തി, അതു ആ ചന്ദ്രനിൽ തന്നെ പ്രാണധനത്തിന്നു
തക്കവണ്ണം സംസ്കരിക്കുക: ആ ചന്ദ്രനു 'സംസ്കൃതചന്ദ്രൻ'
എന്നു പേർ. പിന്നെ ഈ സംസ്കൃതചന്ദ്രനെ മുമ്പേ ഉ
ണ്ടാക്കിയ കാലലഗ്നത്തിൽ നിന്നും വാങ്ങി, തുലാമഷാദിയും
കർക്കിരകാദിയും സൂക്ഷിച്ച്, ഭൂക്കു മഹാജ്യാവി (൨൨൨൨)
കൊണ്ടു, അതിൽ മറ്റൊരു ഉണ്ടാക്കി ചെമ്മിരിക്കുന്ന ചരം സം
സ്കരിച്ചു. ഈ മഹാജ്യാവിന്റെയും മുൻവരുത്തിയ ച
രത്തിന്റെയും തുലാമഷാദി ഒന്നാണെങ്കിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടുക
യും, നെല്ലെങ്കിൽ അന്നരിക്കുകയുമാണു വേണ്ടതു. പിന്നെ
ചരസംസ്കൃതമായ മഹാജ്യാവിനെ ഭൂജ്യാകൊണ്ടു പെരുക്കി
സ്വദേശവാഹകം കൊണ്ടു പറിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ചന്ദ്ര
ജ്യായുക്തമേ മഹാശങ്കവായി വരുന്നതാകുന്നു.

൧൭൭

ഇനി ഈ മഹാശങ്കകൊണ്ടു മഹാജ്യാ വരുത്തി; അ
തു കൊണ്ടു അടി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൮൦) തത്ത്വജീവയോഃ കൃതിദിദാ മൃഗാൽഖലാകാഹതിഃ. ശീതാഃ
ശോഃ പദോ ചതുർണിത ഗത്യംഗൈനശക്തയുതേതി— തത്ത്വജീവയോഃ
കൃതിദിദാമൃഗാൽഖലാകാഹതിഃ ചതുർണിതഗത്യം ഗൈനശക്ത യുതാ ശീതാം
ശോഃ പദോ ഇത്യന്വദം. സ്വാതിതി ശൈലം.

പിന്നെ ശംകുവിനെ വേദേ വെച്ചു വളിച്ച് അതിനെ ത്രിജ്യാവല്യമായ “ഗാനം കന്ദപ്പദ്യകൃത്” എന്നതിൽ നിന്നു വാങ്ങി, ശേഷത്തെ മുലിച്ചാൽ ചന്ദ്രന്റെ മഹാച്ഛായ വരും. അതിനെ അലിച്ച് ‘ഹന്ദ കൊണ്ടു പെരുക്കുക: പിന്നെ ചന്ദ്രഗതി ഇലിയും തീയതിയുമായി വെച്ച്, രണ്ടു സ്ഥാനത്തേയും നാലിൽ പെരുക്കി ഇലി നറ-ൽ കയറ്റി, അലോധിക്യമുണ്ടെങ്കിൽ നാളും കൂടി തീയതിയിൽ കൂടി ആ തീയതിയെ മഹാശംകുവിൽ നിന്നും കളഞ്ഞ ശേഷംകൊണ്ടു മുന്പു ഹന്ദ-ൽ പെരുക്കി വെച്ചതിനെ ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ഇഷ്ടകാലഃത്തക്കുള്ള ചന്ദ്രച്ഛായയുടെ അടിയിായി വരുന്നതാകുന്നു. ശേഷത്തെ വൃ-ൽ പെരുക്കി മേൽപറഞ്ഞ ഹാരകം കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം അംഗുലവുമാകുന്നു.

൧൭൬

ഇനി ച്ഛായ കാണുന്നതൊ കാണാത്തതൊ എന്നും, ചന്ദ്രൻ ഉച്ചക്കു മുൻപൊ പിൻപൊ എന്നും അറിയാൻ പറയുന്നു.

(൮൦) ശംകു സൊയ മജാദിഗൊ യദി ശശീ ദൃശ്യാർഹൊ നാന്യഥൈ-സൊയം ശംകു അജാദിഗഃ യദി ശശീ ദൃശ്യാർഹഃ, അന്യഥാ ന ഇത്യന്യഥഃ സ്വാഭിതി ശേഷഃ.

അവിടെ ശംകു വരുത്തുവാൻ കാലലഗ്നത്തിൽ നിന്നു സംസ്കൃതചരണെ വാങ്ങിയാൽ ശേഷം ദിക്കു മേഷാദിയുണ്ടെങ്കിൽ അപ്പോൾ ഗണിക്കുന്ന നേരത്തു ച്ഛായ കാണുമെന്നും, ഇലാദിയാണെങ്കിൽ കണ്ടുകയില്ലെന്നും താല്പര്യം.

൧൭൭

(൮൦) ശങ്കോ കർക്കിമുഗാദിത സ്വപരവുച്ഛായാപഗ അന്യഥാ ഇതി- ക്രമേണാന്യഥഃ വേദിതി ശേഷഃ.

കാലലഗ്നത്തിൽ നിന്നു ചന്ദ്രനെ വാങ്ങിയാൽ ശേഷത്തിന്റെ ദിക്കു മകരാദിയാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചക്കു മുൻപു

യാണെന്നും, കർമ്മാഭിവാണെങ്കിൽ ഉച്ചിതമെന്നുവെന്നും അറിയിക്കുക, ചന്ദ്രന്റെ കൃമമായ ഗണിക്കുക ഇതിനേയാകുന്നു.

൧൭൭

ഇനി ചന്ദ്രന്റെ വിപരീതമായ ഗണിക്കാൻ പറയുന്നു. ഇവിടെ ഇത്ര അഭിവാകുമ്പോഴും ഇത്ര നാഴികയായി എന്നു ആദ്യം ഉദ്ധരിക്കേണ്ടതാകയാണു് ഉദ്ധരിപ്പാൻ ആദ്യം പറയുന്നു.

(൮൦) അഭിവാക്യം കേൾക്കുന്നവർ നിങ്ങളുടേതിൽ ഉണ്ടാ നാശത്തെ ഇതിന്നു ക്രമേണ അന്വർത്ഥം. സൂരിയി ശബ്ദം.

ഇവിടെ ഇഷ്ടഭിവാസത്തെ അസ്തമനത്തിന്നു സൂര്യന്റെ സ്ഫുടം ദിക്കുകൊണ്ടുണ്ടാക്കി, അന്നത്തെ പക്കം ഏതൊരു ചാലുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യയാളുള്ള നാഴികകൊണ്ടു് അതിനെ സൂര്യസ്തമനത്തിൽ നിന്നു മേൽപട്ടു തൽക്കാലിക്കുകയും, ആഭിത്യനിൽ അരാഹി കൂട്ടി ആഭിത്യന്റെ അസ്തമനാൽ പരം വരുന്നതുകയും വേണം.

൧൭൮

(൮൦) തമിഴൊരു കൃതാശാ ഇതിന്നു ക്രമേണാപയം.

മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ സൂര്യസ്തമനത്തിങ്കലേക്കു ചന്ദ്രസ്ഫുടവും ദിക്കുകൊണ്ടുണ്ടാക്കി അന്നത്തെ പക്കം ഏതൊരു ചാലുണ്ടാകുന്ന നാഴികകൊണ്ടു മേല്പട്ടു (ചന്ദ്രോദയത്തിങ്കലേക്കു) തൽക്കാലിച്ചു, അതിൽനിന്നു ചന്ദ്രന്റെ ഉദയാൽപൂർവ്വം വരുന്നതെന്നതിന്നും.

൧൭൯

(൮൦) മദ്ധ്യഭാഗം മിതി രേഖി സമീപെ ചൈവദ ഭാനാഡികാഃ സ്വ മിതി— ക്രമേണാപയം

ഇങ്ങിനെ ആഭിത്യന്റെ അസ്തമനാൽ പരവും, ചന്ദ്രന്റെ ഉദയാൽപൂർവ്വമുള്ള നാഴികകൾ വരുത്തി അവതമ്മി

ൽ കൂട്ടി ആ രണ്ടു രാശികളുടെ ഇടയിലുള്ള രാശിപ്രമാണനാശികളും അതിൽ കൂട്ടിയാൽ അതു ആദിത്യാസ്തമനത്തിൽ നിന്നു ചന്ദ്രൻ ഉദിക്കുമ്പോഴുള്ള രാമച്ചെന്ന നാഴികകളായിട്ടു വരും. അവിടെ ഈ നാഴികകൾക്കു സൂക്ഷ്മത പോരായ്മയുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ആ ചന്ദ്രോദയനാഴികക്കു ആദിത്യാചന്ദ്രന്മാരെ തൽക്കാലിച്ച് പിന്നെയും സൂര്യാസ്തമനാൽ പരവും, ചന്ദ്രോദയാൽ പുറവും വരുത്തി ഏടക്കുള്ള രാശിപ്രമാണനാഴികകളും കൂട്ടണം. അപ്പോഴും അതു മുമ്പേ വന്ന നാഴികകളോടു ഒത്തു വന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ, തൽക്കാലിച്ചു നാഴികകളും ചന്ദ്രോദയനാഴികകളും ഒത്തു വരുന്നതു വരെ വീണ്ടും ഇങ്ങിനെ ക്രിയ ചെയ്യണം, അതു രണ്ടും ഒത്തുവന്നാൽ ചന്ദ്രോദയസമയത്തേക്കുള്ള രാമച്ചെന്ന നാഴിക സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുന്നതാകുന്നു. അവിടെ കറുത്ത പക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചയാകും മുമ്പേയുള്ള ക്രിയയാണു ആദ്യം പറയുന്നത്. അവിടെ ചന്ദ്രൻ നിൽക്കുന്ന രാശിമാസത്തിലെ ആദിത്യന്റെ അടിവാക്യംകൊണ്ട് ചന്ദ്രനുകിടന്നുപോകു തുടങ്ങിട്ട് ഇഷ്ടപദച്ഛായയിലേക്കു ചെന്ന നാഴികകളെ ഏകദേശം അറിഞ്ഞു, ആ നാഴികകളെ ചന്ദ്രോദയകാലനാഴികകളിൽ കൂട്ടിയാൽ ആദിത്യാസ്തമനത്തിൽനിന്നു ഇഷ്ടപദമൊഴികാലത്തേക്കു രാമച്ചെന്ന നാഴികകൾ വരുന്നതാണ്. അവിടെ കറുത്ത പക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രോദയവും ആദിത്യാസ്തമനവും ഒരു രാശിയിൽ തന്നെയാകുന്നു വെങ്കിൽ ആദിത്യന്റെ അസ്തമനാൽപരം വരുത്തി അതിൽ നിന്നു ചന്ദ്രന്റെ ഉദയാൽപരം വാങ്ങിയാൽ ശേഷിച്ചതു ചന്ദ്രോദയകാലനാഴികകളായി വരുമെന്നറിക.

ഫലം

വെളുത്ത പക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചയാകുമുമ്പേ ഉള്ള ക്രിയ ഇനിയത്തെ പാരയിൽ പറയുന്നതാണ്. ചന്ദ്രൻ

ഉച്ചതിരിഞ്ഞാലത്തെ ക്രിയ രണ്ടു പക്ഷത്തിലും ഒരുപോലെ ആകുകൊണ്ടു അതിനേയാണ് ഇവിടെ പറയുന്നതു്.

(വൃഥ) ഹോശ്യാഃ പ്രത്യക്ഷപാലെ വിധു ദിനേ സന്ധൗ ഇതി—
പ്രത്യക്ഷപാലെ ഹോശ്യാഃ, ഇതി വിധുഃ സന്ധൗ ഇത്യപഞ്ച. സ്വാഭിതി
ഹോശഃ.

ചന്ദ്രന്റെ ഉച്ചക്കു മുമ്പെയുള്ള കാലത്തിന്നു 'പ്രാക്കപാ
ല'മെന്നും, ഉച്ചതിരിഞ്ഞാലുള്ള കാലത്തിന്നു 'പ്രത്യക്ഷപാല'
മെന്നും പേരാകുന്നു. അവിടെ രണ്ടു പക്ഷത്തിലും ചന്ദ്രൻ ഉ
ച്ചതിരിഞ്ഞാൽ ചന്ദ്രനിൽ കൂടി ആറു രാശി കൂടുന്നു. ച
ന്ദ്രനിൽ ആറു രാശി കൂടുന്നവർ വരുന്നതു രണ്ടു പക്ഷത്തിലും
ചന്ദ്രൻ അസ്തമിക്കുന്ന രാശിയാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു ഇവി
ടെ ചന്ദ്രന്റെ അസ്തമനാൽ പൂർവ്വത്തെ വരുത്തേണമെന്നു മാ
ത്രം പ്രസ്താവമുണ്ടു്. മറ്റൊരല്ലാം മുൻ പറഞ്ഞതുപോലെത്ത
ന്നേയാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആഭിത്യാസ്തമനാൽ പരവം, ചന്ദ്രാ
സ്തമനാൽ പൂർവ്വം, അതിനിടക്കുള്ള രാശിപ്രമാണനാഴികക
ളും തമ്മിൽ കൂട്ടിയാൽ വരുന്ന നാഴികയിൽനിന്നു ഇഷ്ടപദ
ച്ഛായാനാഴികകളെ വാങ്ങിയാൽ, ശേഷം ഇഷ്ട പദത്തി
ങ്കലേക്കു രാജ്യമെന്ന നാഴികകളായി വരുന്നതാകുന്നു. അ
വിടെ കറുത്ത പക്ഷത്തിൽ പാതിക്കുപ്പറ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചതിരി
ഞ്ഞിട്ടുള്ള ച്ഛായ പിറന്നാൽ സൂര്യോദയത്തിന്നു ശേഷമാണ
ല്ലോ വരിക. പാതിക്കുമുമ്പെ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടുള്ള ച്ഛായ
ക്കു ചന്ദ്രാസ്തമനം വരുത്തേണ്ടിവരികകൊണ്ടും, ചന്ദ്രാസ്തമനം
പിറന്നാൽ സൂര്യോദയത്തിന്നു ശേഷം മാകുകൊണ്ടും അവിടെ
പിറന്നാൽ ആഭിത്യാദയത്തിന്നു ചന്ദ്രാഭിത്യാന്മാരെ ഉണ്ടാക്കി
അന്നത്തെ പക്ഷം ഇരട്ടിച്ചു നാഴികകൊണ്ടു രണ്ടിനേയും മേൽ
പട്ടു (ചന്ദ്രാസ്തമനത്തിങ്കലേക്കു്) തൽക്കാലിച്ചു്, ചന്ദ്രനിൽ
മാത്രം ആറു രാശികൂടി, ആഭിത്യാന്റെ ഉദയാൽപറവം ചന്ദ്ര

ന്റെ അസ്കമനാൽ പൂർവ്വം അതിനാടകളുള്ള രാശിപ്രമാണ
നാഴികകളും ഇവ ഒക്കയും തമ്മിൽ കൂട്ടിയാൽ സൂര്യോദയത്ത
ങ്കൽനിന്നു ചന്ദ്രാസ്കമനത്തിങ്കലേക്കു പുലർന്ന നാഴികകളായി
വരും. പിന്നെ അതിനെ മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ അവിശേഷം
വരുത്തിയാൽ സൂക്ഷ്മാകയും ചെയ്യും. പിന്നെ, ആ
നാഴികകളിൽ പൂർവ്വരാത്രിപ്രമാണനാഴികകളേയും കൂട്ടി, അ
തിൽനിന്നു ഇഷ്ടപദച്ഛായാനാഴികകളെ വാങ്ങിയാൽ ശേഷി
ച്ചതു ആദിത്യാസ്കമനത്തിങ്കൽ നിന്നു ഇഷ്ടപദച്ഛായാകാലത്തേ
ക്കു രാമെന്നു നാഴികകളായി വരും. അവിടെ ചന്ദ്രാസ്കമന
വും സൂര്യോദയവും ഒരു രാശിയിലാകുമ്പോൾ ആദിത്യാദയ
ത്തിന്നു മുമ്പാണു ചന്ദ്രാസ്കമനമെങ്കിൽ വൈഷമ്യമില്ലല്ലോ.
സൂര്യോദയത്തിന്നു ശേഷമാണെങ്കിൽ അവിടെ ചന്ദ്രന്റെ അ
സ്കമനാൽ പൂർവ്വം വരുത്തി, അതിൽനിന്നു സൂര്യന്റെ ഉദയാൽ
പൂർവ്വം വാങ്ങിയാൽ ശേഷം ചന്ദ്രോദയത്തിങ്കലേക്കു പുലർന്ന
നാഴികകളായിവരും. അതിൽ പൂർവ്വരാത്രിപ്രമാണവും കൂട്ടി
കൊൾക. പിന്നെ കറുത്തപക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രോദയത്തിന്നും
സൂര്യോദയത്തിന്നും രാശി ഒന്നായി വരുമ്പോൾ ചന്ദ്രനെ കാ
ണാമെങ്കിലും മറയ കണ്മാനങ്ങളാകയില്ലെന്നു അറിയുക. ഇ
ങ്ങിനെയാണു രണ്ടു പക്ഷത്തിലും ചന്ദ്രൻ ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടുള്ള
ക്രിയ.

൧൮൧

ഇനി വെളുത്ത പക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചയാകും മുമ്പുള്ള
ക്രിയ പറയുന്നു.

(൮൧) അനുപക്ഷേ തൃജൽപ്രാക്. ചന്ദ്രോദ്യാംശാദിഷ്ഠഭാ
സ്ഥിതരവിഗതഭാഗാനുമാഭാലിളി ഇതി— അനുപക്ഷേ പ്രാക് ചന്ദ്രോ
ദ്യാംശാദിഷ്ഠഭാസ്ഥിതരവിഗതഭാഗാനുമാഭാലിളി തൃജ ദിത്യ
സ്ഥായം.

അവിടെ ആദിത്യാസ്ഥമനത്തിങ്കലേക്കു തന്നെ ചന്ദ്രാദി
 ത്വന്മാരെ ഉണ്ടാക്കി, അന്നത്തെ പക്കം ഇരട്ടിച്ചു വന്ന നാഴിക
 കളെ മുപ്പതു നാഴികകളിൽ നിന്നു വാങ്ങി ശേഷമുള്ള നാഴി
 കകൊണ്ടു രണ്ടിനേയും ആദിത്യാസ്ഥമനത്തിങ്കൽ നിന്നു കിഴ
 പ്പട്ടു തൽക്കാലിച്ച്, ആദിത്യനുമത്രം ആറു രാശി കൂടി, ആ
 ദിത്യന്റെ അസ്ഥനാൽ പൂർവ്വം ചന്ദ്രന്റെ ഉഭയാൽ പരവും
 വരുത്തി, അതിനിടയിലുള്ള രാശിപ്രമാണനാഴികകളും തമ്മി
 ൾ കൂട്ടിയാൽ അതു ആദിത്യാസ്ഥമനത്തിങ്കൽനിന്നു ചുവട്ടിലെ
 കുള്ള ചന്ദ്രോദയനാഴികകളായി വരും. ആ നാഴികകളേ
 യും മുഖ്യ പരന്തതുപോലെ അവിശേഷം വരുത്തി സൂക്ഷ്യ
 മാക്കുക. പിന്നെ, ആ നാഴികകളെ ഇഷ്ടപദമായാ:നാഴി
 കകളിൽനിന്നു വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ളതു ആദിത്യാസ്ഥമനത്തി
 ൾനിന്നു ഇഷ്ടപദതികളേക്കു രാമ്യെന്ന നാഴികകളായി വ
 രുന്നതാകുന്നു. പിന്നെ പൂർവ്വപക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രോദയത്തിന്നും
 സൂര്യാസ്ഥമനത്തിന്നും രാശി ഒന്നായി വരുമ്പോൾ ചന്ദ്രന്റെ
 ഉഭയാൽപരം വരുത്തി, അതിൽനിന്നു ആദിത്യന്റെ അസ്ഥ
 നാൽപരം വാങ്ങി ശേഷമുള്ളതിനെ ഇഷ്ടപദമായാ:നാഴിക
 കളിൽ നിന്നു വാങ്ങണമെന്നു മാത്രം വ്യത്യാസമുണ്ടു്. അവിടെ
 വെളുത്ത പക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രാസ്ഥമനത്തിന്നും സൂര്യാസ്ഥമനത്തി
 ന്നും രാശി ഒന്നായി വരുമ്പോൾ ചന്ദ്രനെ കാണാമെങ്കിലും
 മരായ കാണുകയില്ലെന്നറിക. ഇങ്ങിനേയാണു ഇഷ്ടപദത്തിങ്ക
 ലേക്കു രാമ്യെന്ന നാഴികകളെ ഉരചിക്കുന്ന ക്രിയ. ഇവിടെ
 'നാഴിക' എന്നു പറഞ്ഞ ദിക്കിന്റെയും വിനാഴികകളെ കൂടി
 ഉണ്ടാക്കുകയും വേണം.

൧൮൨

ഇനി ചന്ദ്രന്റെ പിപരീതജ്ഞായ ഗണിക്കുവാനുള്ള ക്രി
 യ പറയുന്നു.

(൮൦) വൃന്ദേ ഇഹിതകാലത സ്മരണഗോഃ ക്ഷേപാദിനാപൈ-
 ക്തവൽ കഷ്ടാർഷദമേവ രവോ വസ്കലാദഭോ ചരാസ്മനവി ഇതി-
 വൃന്ദേ ഇഹിതകാലതഃ ഉക്തവൽ ഇഹിനഗോഃ ക്ഷേപാദി നിശാ ഷ-
 ടഭ്യേവ രവൗ അസുകലാദഭോ ചരാസ്മൻ അപി കഷ്ടാർഷ ഇത്യന്വയഃ.

അവിടെ മുഖ്യ പരഞ്ഞപ്രകാരം ഇഷ്ടപദത്തിനേക്കു
 രാജ്യന്ന നാഴികകളെ ഉന്ധിച്ചു തൽകാലത്തിനേക്കു ക്ര-
 മച്ഛായക്കു പരഞ്ഞപോലെ ചന്ദ്രാദിത്യതുംഗരാജ്യങ്ങളെ ഉ-
 ണ്ടാക്കി, കാലലഗ്നവും വിക്ഷേപവും ദ്വിതീയസ്തംഭചന്ദ്രനും
 ഭക്തമലവും ക്രാന്തിചാപവും ചരവും ദ്വ്യയം സാസ്കൃത
 ചന്ദ്രനും വരുന്നതന്നെ മെന്നതും. അവിടെ കാലലഗ്നം വര-
 ത്തന്വോർ ഇഷ്ടനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി കൃത്യേനേതി-
 പ്ത എന്നു ഭേദവ്യത്യം. മരോല്ലാസം മുൻ ക്രമച്ഛായക്കു പര-
 ണ്ണതു പോലെത്തന്നെയു മർക്കനും.

൧൮൩

ഇനി ച്ഛായാകണ്ഠം വരത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൮൧) പാദായാംഗുലവർഗ്ഗതോ “വനസുഖൈ” യുക്താർഷാ ശീ-
 തഗോ ദ്വ്യയം “നരകാ” “ഹതം” “ബലം” എതം യുക്തം നപധോ ഭാഗ്രതി-
 രിതി- “വനസുഖൈ” യുക്താർഷ പാദായാംഗുലവർഗ്ഗതഃ പദാ ശീതഗോഃ
 ഗത്യം “നരകാ” “ഹതം” “ബലം” എതം യുക്തം ഭാഗ്രതിഃ ഇത്യ-
 ന്വയഃ.

അവിടെ ആദിത്യന്റെ വിപരീതച്ഛായക്കു പരഞ്ഞതു
 പോലെ ഇഷ്ടമായ അടി.എട്ടിൽ പെരുക്കി അംഗുലമുണ്ടെന്നി-
 ന് അതും കൂടി വർഗ്ഗിച്ച് അതിൽ “വനസുഖം” എന്നും കൂടി
 കൂടി മുഖിച്ചു ചോടു കൂടി ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ഇലിയും വി-
 ലിയുമായി വരും. പിന്നെ ചന്ദ്രന്റെ തൽകാലഗതി വെ-
 ച്ച് അതിന്റെ തീയതി നാൾ ഇറക്കി ഇലിയിൽ കൂടി എ-
 രുട്ടിച്ച “ബലം” കൊണ്ടു ഹരിച്ചുവന്ന ഫലം മുഖ്യ മുഖിച്ചു

വെച്ചതിന്റെ വിവിധിയിൽ കൂട്ടിയാൽ അതു ക്ഷായാകണ്ഠമാ
യി വരുന്നതാകുന്നു.

൧൮൪

ഇനി ശങ്കു വരുത്തുവാനാണു പറയുന്നതു്.

(൮൨) ശങ്കു “ഗീതസഹാസികഃ” ശ്രുതി ഏതൊ “വൈന” ഏതൊ
ത്യാശകൈ യ്ക്കു ക്കു ഇതി— ശ്രുതിപ്രകാരം “ഗീതസഹാസികഃ” “വൈന” ഏതൊ
ത്യാശകൈ യ്ക്കു ക്കു ശങ്കു സ്വാഭാവികമായും.

പിന്നെ “ഗീതസഹാസികഃ” എന്ന നീളത്തിൽ വെച്ചു്
മേൽപറഞ്ഞ ക്ഷായാകണ്ഠംകൊണ്ടു് ഹരിച്ചു വന്ന ഫലത്തിൽ
ചന്ദ്രന്റെ തൽകാലഗതി വെച്ചു ഇലിയാക്കി മുൻ-ൽ ഹരി
ച്ചു കിട്ടിയ ഫലവും കൂടി കൂട്ടിയാൽ അതു ശങ്കുവായി വരുന്നതാകുന്നു. അവിടെ അവിശേഷിക്കുമ്പോഴും ഈ ശങ്കുവ
ന്നു ഭേദമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ശങ്കു കളയാതെ ഒരേടത്തു വെക്കുക
യും ചെയ്യും.

൧൮൫

(൮൩) തം നിജദേശഹാരമുണ്ടിതം കൊട്ടാ പമസ്യാഹരേൽ ഇ
തി— നിജദേശഹാരമുണ്ടിതം തം അപമസ്യാ കൊട്ടാ അന്തരേൽ ഇത്യുപ
ധിഃ.

പിന്നെ ശങ്കുവിനെ വേദേ വെച്ചു സ്വദേശഹാരകം
കൊണ്ടു് പെരുക്കി ദ്വജ * കൊണ്ടു് ഹരിക്കണമെന്നാകുന്നു.

൧൮൬

(൮൪) തത്ത്വാപ്തം ചരസംസ്കൃതം കൃത്യന്തഃ പ്രത്യക്ഷപാലേ യ
തൽ ഷർഭാനം കൃത്യക് ഫലേ കൃത്യകലാപ്രാണാന്തരേ സ്വാ വിധാവിതി—
തത്ത്വാപ്തം ചരസംസ്കൃതം കൃത്യന്തഃ തൽ പ്രത്യക്ഷപാലേ യ ഷർഭാനം
കൃത്യക് ഫലേ കൃത്യകലാപ്രാണാന്തരേ വിധൗ സ്വാ ഇത്യുപധിഃ.

* ദ്വജ വരുന്നതുകൊണ്ടു് മറ്റു പാലായിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്

പിന്നെ ദുഷ്ടകൊണ്ടു ഹരിച്ചു വന്ന ഫലത്തിൽ ചരം തു
ലാമേഷാദി ധനസ്തുമായി സംസ്കരിച്ചു, അതിനെ ചാപിക്കു
കയും, * പിന്നെ അതിനെ മുന്യുണ്ടാക്കിയ സംസ്കൃതചന്ദ്ര
നിൽ കൂട്ടുകയും വേണം. അവിടെ രണ്ടു പക്ഷത്തിലായാലും
ചന്ദ്രൻ ഉച്ച തിരിഞ്ഞിട്ടുള്ള മരായയാകുമ്പോൾ ഈ ചാപത്തെ
കയറ്റി ആറു രാശിയിൽ നിന്നു വാങ്ങി ശേഷമുള്ളതു സംസ്കൃ
തചന്ദ്രനിൽ കൂട്ടണമെന്നു ഭേദമുണ്ടു്.

൧൮൭

(വൃ) തന്ത്രാദന്യുകകാലലഗ്നരഹിതാൽ നാഡ്യഃ ഷഡാപ്താംശകാ
ഇതി— അന്യുകകാലലഗ്നരഹിതാൽ തന്ത്രാൽ ഷഡാപ്താംശകാഃ നാഡ്യ ഇത്യേ
വായഃ സ്വരീതി ശേഷഃ.

ചാപം കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ആ സംസ്കൃതചന്ദ്രനിൽ നി
ന്നു മുന്യുണ്ടാക്കിയ അസ്തമനകാലലഗ്നത്തെ വാങ്ങി ശേഷം
രാശി ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉള്ള രാശികളെ ൩൦-ൽ ഇറക്കി തീയ
തിയാക്കി, ആ തീയതിയെ ആറിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം
നാഴികകളായി വരും. ശേഷം തീയതിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇലി
യാക്കി ആറു കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ വിനാഴികകളാ വ
രുന്നതാകുന്നു.

൧൮൮

(വൃ) നാഡീഭേദസുഖാംശയുക്തരഹിതാ സുപല്ലേ ധികേ ഭൂഹ
തേ ഇതി— അഭ്യുഹിതേ അല്ലെ അധികേ സതി തു നാഡീഭേദസുഖാംശയു
ക്തരഹിതാഃ ഇതഃ.

പിന്നെ ഈ വന്ന നാഴികകളേയും മുന്യു ഉറഹിച്ചു
നാഴികകളേയും തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷം നാഴികയു
ണ്ടെങ്കിൽ അതിനുള്ള വിനാഴികയാക്കി ഇരുപത്തേഴുകൊ
ണ്ടു ഹരിച്ചു കിട്ടിയ ഫലം ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായ നാഴികയുടെ

വിനാശികൾ സംസ്കരിക്കുന്നു. ഉരവിച്ച നാഴികകൾ (ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായ നാഴികയേക്കാൾ) കുറയുമെങ്കിൽ (ഇപ്പോഴുണ്ടായ നാഴികയിൽ) കൂട്ടുകയും, അധികമുണ്ടെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നവേണ്ടതു്. ഇങ്ങിനെ സംസ്കരിച്ചാൽ വരുന്ന നാഴികകളും ഉരവിച്ച നാഴികകളും സമമായി വന്നുവെങ്കിൽ ആ നാഴികകൾ തന്നെ ഇഷ്ടപദമോയാകാലത്തേക്കു രാമിച്ച നാഴികകൾ. സൂക്ഷ്മങ്ങളായി എന്നറിക. അവിടെ ഇപ്പോൾ വന്ന നാഴികകളും മുമ്പു ഉരവിച്ച നാഴികകളും തമ്മിൽ ഭേദമുണ്ടെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ വന്ന നാഴികക്കു ആദിത്വമന്ത്രം ഗരാഹുക്കളെ തൽക്കാലിച്ചു്, വിക്ഷേപം തുടങ്ങി സംസ്കൃതമന്ത്രനോളം വരുത്തി, മുമ്പേ വെച്ചിരിക്കുന്ന ശങ്കുവിനെ വേദേ വെച്ചു്, സ്വദേശഹാരകാകൊണ്ടു പെരുക്കുക തുടങ്ങി ആദിത്വം ഹരിച്ച നാഴിക ഉണ്ടായോളം ക്രിയ ചെയ്തു. പിന്നേയും ആ നാഴികകളാ അപ്പോൾ തൽക്കാലിച്ച നാഴികകളും തമ്മിൽ ഭേദമുണ്ടെങ്കിൽ, ആദിത്വം, മന്ത്രം, ത്രാഗൻ, രാഹു ഇവർ നാലിന്നേയും അപ്പോൾ വന്ന നാഴികക്കു തൽക്കാലിച്ചു് പിന്നേയും വിക്ഷേപാദി നാഴികാന്തം വരുത്തുക. ഇങ്ങിനെ ക്രിയചെയ്തു് സൂർയാദിഗ്രഹങ്ങളെ തൽക്കാലിച്ച നാഴികവിനാശികളും, ക്രിയ ചെയ്തുവന്ന നാഴികവിനാശികളും സമമായി വന്നാൽ അപ്പോൾ വന്ന നാഴികവിനാശികൾ സൂക്ഷ്മങ്ങളായി എന്നറിക. ഇങ്ങിനെ അവിദേശിച്ച നാഴികകളും വിനാശികകളും സൂക്ഷ്മങ്ങളായി വന്നാൽ ആദിത്വാനുസ്മരണത്തിങ്കൽ നിന്നു ഇഷ്ടപദമോയാകാലത്തേക്കു അത്ര നാഴികയും വിനാശികയും രാമിച്ചുവെന്നു സൂക്ഷ്മമാകുമെന്നറിക. മന്ത്രന്റെ വിപരീതമായയുടെ ക്രിയ ഇങ്ങിനെയാകുന്നു.

സോമച്ഛായാവണ്യം കഴിഞ്ഞു.



൧൦. ശൃംഗോന്നതിഖണ്ഡം.



൧൮൯

ഇനി ശൃംഗോന്നതി ഗണിക്കാനാണു പറയുന്നത്. അവിടെ ചന്ദ്രന്റെ ശൃംഗങ്ങളിൽ ഏതു ഉയർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നറിയാനും, അതിനെ വരക്കാനും ഉള്ള ക്രിയയാണു 'ശൃംഗോന്നതി' എന്നു പറയുന്നത്. അവിടെ ആദ്യമായി അക്ഷവലനം വരുത്തുവാനുള്ള ക്രിയപറയുന്നു.

(൮൯) കൃതാസംസ്കൃതഭക്തമഖല ഇഹിനഗൌ സ്വസ്യാസുലിപ്താ ഞരം തൃക്താ കാലവിലഗത സ്രിയേതാൽ തമൈഷദോർജ്ജാമതാൽ. അക്ഷാ ദ്വ്യാസഭോപ്ത മാക്ഷവലന മിതി—സംസ്കൃതഭക്തമഖല ഇഹിനഗൌ സ്വസ്യാ അസുലിപ്താ ഞരം കൃതാ ത്രിയേതാൽ കാലവിലഗത തൃക്താ തമൈഷദോർജ്ജാമതാൽ അക്ഷാൽ ദ്വ്യാസഭോപ്തം അക്ഷവലനം സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

അവിടെ അപരപക്ഷത്തിൽ ഏകാദശി തുടങ്ങി പൂർവ്വപക്ഷത്തിൽ പഞ്ചമി കഴിയുന്നതു വരേയുള്ള ൧൦ പക്ഷങ്ങളിൽ വാവു ഒഴിച്ചു ബാക്കി ഒൻപതു പക്ഷങ്ങളിലെ ശൃംഗോന്നതി ഗണിക്കേണ്ടു. അവിടെ പൂർവ്വപക്ഷത്തിലാണെങ്കിൽ ഇഷ്ടദിവസത്തുനാൾ ആദിതാസ്തമനത്തിനലേക്കു ആദിത്യചന്ദ്രതുംഗരാശിക്കുള്ള ഉണ്ടാക്കി ചന്ദ്രന്മാരയക്കു പറഞ്ഞപോലെ വിക്ഷേപം തുടങ്ങി ഭക്തമഖലാന്തം എല്ലാ ക്രിയയും ചെയ്യണം. അവിടെ കാലലഗ്നം വരുത്തുമ്പോൾ ഇഷ്ടനാഴിക ആറിൽ പെരുക്കി കൂട്ടേണ്ട എന്നു മാത്രമേ ഭേദമുള്ളൂ. കുറുത പക്ഷത്തിലാണെങ്കിൽ വിപരീതമായുള്ള ഉപഹിക്കാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ ചന്ദ്രോദയകാലനാഴികകൾ സൂക്ഷ്മമായി വരുത്തി അവിടക്കു (ചന്ദ്രോദയത്തിനലക്കു) ആദിത്യചന്ദ്ര

തുംഗരാജകുളെ തൽക്കാലിച്ച്, അതുകൊണ്ടു, വിക്ഷേപം തുടങ്ങി ദുഷ്ടഫലാന്തരം വരുത്തണമെന്നും, കാലലഗ്നത്തിൽ ചന്ദ്രോദയ കാലത്തേക്കു രാച്ചെന്ന നാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി കൂട്ടണമെന്നും ഭേദവുണ്ടു്. പിന്നെ ദുഷ്ടഫലം വരുത്തിയു മുഴുവനും ആകൃം തന്നെ “ദപിതീയസ്സുട” ചന്ദ്രനിൽ സംസ്കരിച്ചു്, ആ ചന്ദ്രനിൽനിന്നു പ്രാണകലാന്തരം കൊണ്ടു ആ ചന്ദ്രനിൽ തന്നെ സംസ്കരിച്ചാൽ അതിന്നു സംസ്കൃതചന്ദ്രനെന്നുപെരാകുന്നു. പിന്നെ കാലലഗ്നത്തെ വെച്ചു്, അതിൽ മൂന്നു രാശി കൂടി, അതിൽ നിന്നു ഈ സംസ്കൃതചന്ദ്രനെ വാങ്ങി, ശേഷിച്ചതിന്റെ തുലാമേഷാദി അറിഞ്ഞു ഭൂജസ്സു മഹാജ്യാവുകൊണ്ടു, അതിനെ സ്വഭേദത്തേക്കുള്ള അക്ഷം *കൊണ്ടു പെരുക്കി ത്രിജ്യ (൩൪൩൮) കൊണ്ടു ഹരിച്ചുവന്ന ഫലം “ആക്ഷവലന” മാനുന്നു.

൧൩൦

(വൃശ്) ദൊർജ്യാവശാൽ തസ്ത്രദിഗ്വിതി—തസ്ത്ര ദിക് ദൊർജ്യാവശാൽ ഇതുനവയഃ സ്വാഭതി ശേഷം.

കാലലഗ്നത്തിൽ നിന്നു സംസ്കൃത ചന്ദ്രനെ വാങ്ങി വരുത്തിയ ആ മഹാജ്യാവിന്റെ തുലാമേഷാദിചാലെയൊന്നു ആക്ഷവലനത്തിന്റേയും തുലാമേഷാദി യെന്നു താല്പര്യം.

൧൩൧

(വൃശ്) തപക്ത്രേയസംയുതസ്ത്ര ശരിനൊ ദൊക്ത്രാന്തിരവായന മിതി—ക്രമണാനവയഃ. സ്വാഭതി ശേഷം.

അവിടെ സൂര്യാസ്തമനത്തിങ്കലേക്കൊ ചന്ദ്രോദയത്തിങ്കലേക്കൊ ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്ന സായന ചന്ദ്രനെ വേറെ വെച്ചു്, മൂന്നുരാശി കൂടി, ഋണധനമറിഞ്ഞു ഭൂജക്കു ക്രാന്തിജ്യാവ്.

* സ്വഭേദത്തേക്കുള്ള അക്ഷം ൨൯൩-ാം പാദ നോക്കുക.

* വരുത്തിയാൽ ആജ്ഞാപ്തം “ആയനവലനം” മാകുന്നതാണ്. ഈ ജ്ഞാവിനെ മേലിൽ ചാപിക്കേണ്ടതാകകൊണ്ടു ഇപ്പോൾ തന്നെ മൌഢ്യഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞ ക്രാന്തിചാപം (1) കൊണ്ടാലും മതി. ക്രാന്തിചാപം കൊണ്ടാൽ പിന്നെ ചാപിക്കുകയും വേണ്ട.

൧൩൨

ഇനി “വിഷേപവലനം” വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(വൃത) ചണ്ഡാതുനവിയൊ സു കൊടിമുണതഃ ക്ഷേപാരാതാൽ ശൈബ്യയാ ലബ്ധം ക്ഷേപദി ഗർഭമീനശശിനൊ യഥോ പവ്യസ്യേദി നിതി—കൃമെന്നാപയഃ.

അവിടേയും ആഭിത്യാസ്തമനത്തിന്നോ ചന്ദ്രാസ്തമനത്തിന്നോ ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്ന സായനചന്ദ്രനെ വെച്ച്, അതിൽനിന്നു തൽക്കാലസായനാക്കുന്ന വാങ്ങി, ഓജയുഗപദവും മൃഗകർത്യാലിയും സൂക്ഷിച്ച്, അതിന്റെ ഭുജക്കും കോടിക്കും മഹാജ്വാല വരുത്തിയിട്ടു കോടിജ്വാല* ഒരേതത്തു സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുക. പിന്നെ ആ കോടിജ്വാലിനെ വേറെ വെച്ചു വിഷേപാകൊണ്ടു പെരുക്കി അപ്പോൾ ഭുജക്കുകൊണ്ടു മഹാജ്വാലകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം “വിഷേപവലനം” മായ് വരും. ഈ വിഷേപവലനത്തിന്റെ ഋണധനം, സൂർയ്യാനെ വാങ്ങിയ ചന്ദ്രൻ ഓജപദമാണെന്നിൽ വിഷേപത്തിന്റെ ദിക്കുപോലെ തന്നെ. സൂർയ്യാനെ വാങ്ങിയ ചന്ദ്രൻ യുഗപദമാണെന്നിൽ വിഷേപവലനത്തിന്റെ ദിക്കു വിഷേപത്തിന്റെ ദിക്കിന്നു വിപരീതവുമാകുന്നു.

൧൩൩

ഇനി ശൃംഗോന്നതിയെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

* ക്രാന്തിജ്വാല* മൌഢ്യാം പാരനോക്കുക.

1 ക്രാന്തിചാപം മൌഢ്യാം പാരയിൽ നോക്കുക.

(വൃതി) ഏതെന്നോ ധനുഷാം സമാസമിശാം യോഗാന്തരാൽ
 ചൊല്ലുന്നു സ്വച്ഛാസാദ്ധ്യതയാ “ജലവല” ഏതഃ ശൃംഗോന്നതിഃ ശീത
 ഗൊ രിതി— സമാസമിശാം ഏതെന്നോ ധനുഷാം യോഗാന്തരാൽ
 ചൊല്ലുന്നു സ്വച്ഛാസാദ്ധ്യതയാ “ജലവല” ഏതഃ ശീതഗോഃ ശൃംഗോന്ന
 തിഃ സ്വാൽ ഇത്യന്വയഃ.

അവിടെ ആക്ഷേപവനം ആയനവലനം വിക്ഷേപവ
 ലനം ഇവ മൂന്നും വേദേ വേദേ വെച്ചു ചാപിക്കണം. *
 ആയനവലനം വരുത്തുമ്പോൾ ക്രാന്തിചാപമാണു കൊണ്ടു
 തെങ്കിൽ അതു മാത്രം ഇപ്പോൾ ചാപിക്കയും വേണ്ട. പിന്നെ
 ആ ചാപങ്ങൾ മൂന്നിനും മേഷതുലാഭി ഒന്നാണെങ്കിൽ അവ
 തമ്മിൽ കൂട്ടി നാ-ലും നൂറ-ലും കയറ്റി സ്മൃത സ്വരൂപ
 മാക്കിവെച്ച് അതിൽ നിന്നു മഹാജ്യാവ കൊള്ളുക. ചാപ
 ങ്ങൾക്കു മേഷതുലാഭി ഒന്നല്ലെങ്കിൽ അവ തമ്മിൽ ദിക്കറി
 ത്തെ അന്തരിച്ച ശേഷിച്ചതിൽ നിന്നു മഹാജ്യാവ വരുത്ത
 ണമെന്നു ഭേദം. പിന്നെ ഈ വരുത്തിയ മഹാജ്യാവിനെ
 ചന്ദ്രബിംബവ്യാസാൽ കൊണ്ടു പെരുക്കി “ജലവലം”
 എന്നു നീളത്തിൽ വെച്ച് അതുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന
 ഫലം ശൃംഗോന്നതിയുടെ അംഗുലമാകുന്നു. പിന്നെ ശേഷ
 തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി “ജലവലംകൊണ്ടു” തന്നെ ഹരിച്ചു
 തോരയും ഉണ്ടാക്കുക. അവിടെ ചാപങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടുക
 യായി വരുമ്പോൾ ആ ചാപയോഗത്തിന്റെ മേഷതുലാഭി
 പോലെത്തന്നെയാണ് ശൃംഗോന്നതിയുടെ മേഷതുലാഭിയെ
 ന്നും, ചാപങ്ങൾ തമ്മിൽ അന്തരിക്കയായി വരുമ്പോൾ അ
 വിടെ ശേഷിച്ചതിന്റെ മേഷതുലാഭിപോലെയാണ് ശൃം
 ഗോന്നതിയുടെ മേഷതുലാഭിയെന്നും അറിക. ശൃംഗോന്നതി
 മേഷാഭ്യാണെങ്കിൽ ശൃംഗോന്നതിയുടെ ദിക്കു ഉത്തരയും
 (വടക്കു) തുലാഭിയാണെങ്കിൽ ദക്ഷിണവും ആണെന്നു

* ചാപിക്കാൻ രവ്യമ-ാംപാൻ നോക്കുക.

റിക. അവിടെ ചന്ദ്രൻ ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടു പിന്നേയുള്ള നേരത്തെ ശ്രംഗോന്നതിയാകുമ്പോൾ ശ്രംഗോന്നതി മേഷാദിയായിരുന്നെങ്കിൽ ദിക്കു ദക്ഷിണ (തെക്കു) എന്നും, തുലാദിയായിരുന്നെങ്കിൽ ഉത്തരം (വടക്കു) എന്നുമുള്ള ഭേദത്തെധരിക്കയും വേണം.

ഫുറീർ

ഇനി ശ്രംഗോന്നതി വരക്കാൻ പറയുന്നു.

(പുന) പ്രാഞ്ചനമ്യാം ശശിമണ്ഡലേ സ്വദിഗി താം നീചാ തദേ ഗ്രഹസ്തപ്താ വ്യാസേ നൃന്ദ്ര സിതം തദഗ്രവുതി പാശ്ചാസ്തപ്തവൃത്തം ലിഖെൽ ഇതി— ശശിമണ്ഡലേ പ്രാഞ്ചനമ്യാം സ്വദിഗി താം നീചാ തദേ ഗ്രഹസ്തപ്താ വ്യാസേ സിതം നൃന്ദ്ര തദഗ്രവുതി പാശ്ചാസ്തപ്തവൃത്തം ലിഖെൽ ഇത്യന്വയഃ.

അവിടെ ശ്രംഗോന്നതി വരക്കാൻ ഖിംബത്തിന്റെ ഇലിയുടെ അംശംകൊണ്ടാണ് പറയുന്നത്. പുച്ഛപക്ഷത്തിലെ ശ്രംഗോന്നതിയാണു വരക്കുന്നതെങ്കിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള ഭിത്തിയുടെ കിഴക്കുപറ്റത്തു വരക്കണം. അപരപക്ഷത്തിലെതന്നെങ്കിൽ ആ ഭിത്തിയുടെ പടിഞ്ഞാറു ദശത്താണ് വരക്കേണ്ടതു്. രണ്ടു പക്ഷത്തിലെ ശ്രംഗോന്നതിയും സമനിലത്തു വരക്കുന്നതിനും വിരോധവുമില്ല. അവിടെ നിലത്താണ് വരക്കുന്നതെങ്കിൽ, പുച്ഛപക്ഷത്തിലാണെങ്കിൽ നേരെ പടിഞ്ഞാട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്നും, അപരപക്ഷത്തിലാണെങ്കിൽ കിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്നും ആണു വരക്കേണ്ടതു്. അവിടെ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ ഇലികളുടെ എട്ടിലൊന്നു നീളമുള്ള ചരട്ട കൊണ്ടു ഒരു വൃത്തം വരച്ചാൽ അതു ചന്ദ്രബിംബമണ്ഡപമാകുന്നു. ആ ബിംബമണ്ഡപത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ രേഖ പ്രാശ്നോമി ആകുന്നു. പിന്നെ ആ ബിംബമണ്ഡലത്തിന്റെ മുകളിലെ രേഖ മുതൽ ചുവട്ടിലെ രേഖയോളം നേരെ മദ്ധ്യത്തിൽ കൂടി ഒരു വര വരക്കുക. ആ രേഖയെ 'പുച്ഛപരമേ

ഖം എന്നു പേരാകുന്നു. പിന്നെ ശൃംഗോന്നതിയുടെ അംഗ
ലത്തോളം നീളത്തിൽ ഒരു ഇരക്കിലയുണ്ടാക്കി നീളം കുറഞ്ഞ
പോകാതെ രണ്ടു തലയും കൂപ്പിച്ചു, അതിന്റെ നേരേ നടു
ക്കു ഒരു വരയും വരച്ച്, ആ ഇരക്കില തെക്കുവടക്കു തല
യായി ബിംബമദ്ധ്യത്തിൽ കിടത്തിവെച്ച്, ഇരക്കിലയുടെ
മദ്ധ്യത്തിലുള്ള വര പൂർവാപരരേഖയിൽ ഒപ്പിച്ചു വെച്ചു നീ
ണ്ടിപ്പോകാതെ പിടിച്ചു, ഇരക്കില പൂർവാപര രേഖയിൽ
കൂടിത്തന്നെ (നീണ്ടിപ്പോകാതെ) നേരേ ചുവട്ടിലേക്കു കൊ
ണ്ടുപോന്നു ബിംബത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ രേഖയിന്മേൽ ഇര
ക്കിലയുടെ തല രണ്ടും തട്ടിയാൽ, ശൃംഗോന്നതിയുടെ ദിക്കു
ഉത്തരമെങ്കിൽ ഇരക്കിലയുടെ വടക്കേത്തല ബിംബരേഖ
യിൽ തട്ടിയേക്കത്തു ഒരു ബിന്ദു ഇടുക; ശൃംഗോന്നതി ദക്ഷി
ണദിക്കാണെങ്കിൽ ബിന്ദു ഇടേണ്ടതു തെക്കേത്തല തട്ടിയേക്ക
ത്തുമാകുന്നു. ആ ബിന്ദുവിന്നു 'ശൃംഗോന്നതിബിന്ദു' എന്നു
പേർ. പിന്നെ ആ ഇരക്കില സൂത്രത്തിൽ കൂടിത്തന്നെ, നീ
ണ്ടി(ചരിഞ്ഞ)പ്പോകാതെ, നേരെ മേല്പട്ടു കൊണ്ടുപോയി അ
വിടെ തല രണ്ടും ബിംബരേഖയിന്മേൽ തട്ടിയാൽ, മുമ്പ
ഇട്ട ശൃംഗോന്നതിബിന്ദുവിന്റെ മറുദിക്കിൽ തല തട്ടിയേക്ക
ത്തും ഒരുബിന്ദു ഇട്ടു, ആ രണ്ടു ബിന്ദുക്കളേയും അനുസരിച്ചു
ഒരു സൂത്രം വരക്കുക; ആ സൂത്രത്തിന്നു 'വ്യാസം' എന്നു
പേർ. പിന്നെ പൂർവാപരസൂത്രം മാച്ചു കിട്ടിയുകയും ചെയ്യും.
പിന്നെ മുകളിൽ മൺതൂ-ാം പാറയിൽ പായാൻ പോകുന്ന
മാതിരി ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ സിന്ധമാന്നാം ഗുല മുണ്ടാക്കി,
ആ അംഗലത്തിന്റെ ചുരുക്കി നീളമായിട്ടു ഒരു കോലം ഉണ്ടാ
ക്കി, ആ കോലിന്റെ ഒരു തല ശൃംഗോന്നതിബിന്ദുവിന്മേ
ൽ വെച്ചു മറോത്തല മുകളിലേക്കാക്കി വ്യാസരേഖയിലും
വെച്ച്, ആ മേഖലത്തല തട്ടിയേക്കത്തു വ്യാസരേഖയിന്മേലും

ഒരു ബിന്ദു ഇടുക. ആ ബിന്ദുവിന്നു 'സിതബിന്ദു' എന്നു പേർ. അനന്തരം മുകളിൽ ൧൪൭-ാം പാദത്തിൽ പറയുന്നതു പോലെ ഒരു സൂത്രമുണ്ടാക്കി, ആ സൂത്രത്തിന്റെ ഒരു തല സിതബിന്ദുവിന്മേൽ വെച്ച് പിടിച്ചു, മറ്റേതലമുകളിലേക്കു വ്യാസരേഖയിൽ തന്നെ വെച്ച്, ആ തലത്തിലേക്കു തല ഉറപ്പിച്ചു പാടിക്കുക. അവിടെ വ്യാസരേഖയ്ക്കു നീളം കുറയുമെങ്കിൽ വ്യാസരേഖ ചെരിയായപോകാതെ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ പുറത്തേക്കു സൂത്രത്തോളം നീളമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളുകയും വേണം. അല്ലെങ്കിൽ സൂത്രം ചെരിയായപോകാതെ വ്യാസരേഖയെ അനുസരിച്ചു ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ പുറത്തേക്കു നീട്ടിവെച്ചാലും മതി. ഇങ്ങിനെ സൂത്രം വെച്ചു വലിച്ചു പിടിച്ചു, രണ്ടാമതു വെച്ചു ഈ സൂത്രത്തിന്റെ മുകളിലെത്തല ഉറപ്പിച്ചു പിടിച്ചു, മുമ്പു സിതബിന്ദുവിന്മേൽ വെച്ച ചുവട്ടിലെ തലകൊണ്ടു ഒരു വൃത്തം വരക്കണം. അങ്ങിനെ വൃത്തം വരച്ചാൽ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ താഴത്തെ രേഖയുടെ മീതെ ബിംബത്തിനകത്തു ഒരു രേഖയുണ്ടാകുമല്ലോ. ആ രേഖയും, താഴത്തെ രേഖയും കൂടിയിന്റെ ഏക ഒക്കയും വെളിപ്പെടുത്തൽ അതുപോലെത്തന്നെ ആകാശത്തു ചന്ദ്രബിംബകലയും കാണുന്നതാകുന്നു. ശ്രീഗോപാലനാഥസ്വാമിയിടെ ദിക്കു ഉത്തരമാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രബിംബകലയുടെ വടക്കേതലം ശ്രീഗോപാലനാഥസ്വാമിയിൽ ഉയർന്നു കാണുകയും ചെയ്യും.

൧൩൮

ഇനി മുൻപറഞ്ഞ സൂത്രം വരുത്തുവാനാണു പറയുന്നതു്.

(വൃത്ത) ബിംബാർദ്ധസ്യ സിതസ്യ ചാന്തര മിഥ പ്രൊക്കുതഃ 'ശരാ'ഖ്യാ ബുദ്ധ്യൈ ബ്വിംബാർദ്ധസ്യ കൃതഃ ശരാപുസ്തകിതഃ സൂത്രം ഭവേദ്യേത മിതി- ബിംബാർദ്ധസ്യ സിതസ്യ ചാന്തരം ബുദ്ധ്യൈ ഇഥ ശരാഖ്യഃ

പ്രൊക്തഃ. ബിംബാർത്ഥസ്യ കൃതഃ ശരാപുസ്തകം അർദ്ധം സൂത്രം വേദം
 ക്കുതൃപയഃ.

അവിടെ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ ഇലകളെ നാലിൽ ഹ
 രിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ചന്ദ്രബിംബാസ്തകത്തിന്റെ അംഗുല
 മാകുന്നു. ആ വ്യാസാംഗുലത്തിന്റെ അർദ്ധവും, ചന്ദ്രബിംബ
 സിതമാനാംഗുലവും തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതി
 ന്നു 'ശരം' എന്നു പേരാകുന്നു. ബിംബവ്യാസാംഗുലാർദ്ധത്തെ
 വഴിച്ച് ശരംകൊണ്ടു ഹരിച്ചുണ്ടായ ഫലത്തെ ശരത്തിൽ
 തന്നെ കൂട്ടി അർദ്ധിച്ചാൽ വരുന്ന അംഗുലത്തോളം നീളമാണു
 സൂത്രത്തിന്നു വേണ്ടതെന്നർത്ഥം.

മുൻപു

ഇനി ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ സിതമാനാംഗുലത്തെ വര
 ത്തുവാൻ പാറുന്നു.

(൮) വൃക്കണ്ഠൗ മുഗകക്ലിടാദ്യപഗന്തേ ത്തകൊടിജീവാനയു
 ക്കുത്രിജാ ബിംബഭജാഹതാ തുഹിനഗൊ സിജാഹതാ സ്പാൽ സിത മിതി—
 വൃക്കണ്ഠൗ മുഗകക്ലിടാദ്യപഗന്തേ ത്തകൊടിജീവാനയുക്തരിജാ ബിംബ
 ഭജാഹതാ ത്രിജാഹതാ തുഹിനഗൊഃ സിതം സ്പാൽ ഇത്യുപയഃ.

അവിടെ മുഖ്യ വിക്ഷേപവലനം വരുത്തുമ്പോൾ ഉണ്ടാ
 കിയ കോടിജ്വാവിനെ വേറെ വെച്ച് തന്നതു മകരാദിയാ
 ണെങ്കിൽ ത്രിജയിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയും, കർക്കാദിയാണെ
 ങ്കിൽ ത്രിജയിൽ കൂട്ടുകയും ചെയ്തു, ആ ത്രിജയെ ചന്ദ്രബിം
 ബലിച്ഛാർദ്ധം കൊണ്ടു പെരുക്കി "ജലവലം" കൊണ്ടു ഹ
 രിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന ഫലം ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ സിതമാനാം
 ഗുലമായി വരുന്നതാണ്. ശേഷത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി
 തോരയും വരുത്തിക്കാൾക.

ശ്രംഗോന്നതിവണ്ഡം കഴിഞ്ഞു.



പ്ര. ഗ്രാമണിഖണ്ഡം.

൧൩൭

ഇനി ചന്ദ്രാഭിത്യന്മാരുടെ ഗ്രഹണം ഗണിക്കാത്തതു ക്രി
യ പറയുന്നു. അവിടെ ഗ്രഹണം എത്രയും കാലങ്ങളിൽ ചി
ന്തിക്കണമെന്നു ഒന്നാമതായി പറയുന്നു. വെളുത്ത വായിന്നു
ചന്ദ്രഗ്രഹനവും കറുത്ത വായിന്നു സൂര്യഗ്രഹണവുമാണു ഉണ്ടാ
വുക എന്നറിയുകയും വേണം.

(൮൭) പാത കണ്ടു “പാതാ” ഗോപാലകാതെ ചിന്താ ഗ്രഹ
ജ്ഞി—പാതെ അർത്ഥം “പാതാ” ഗോപാലകാതെ ഗ്രഹം ചിന്താ ഇത്യന്വ
യം. സ്വാഭാവികം.

അവിടെ വെളുത്ത വായിന്റേയോ കറുത്ത വായി
ന്റേയോ അവസാനത്തേക്കു ഭ്രമിക്കാൻ ഉണ്ടാക്കിയ ആഭി
ത്യൻ, ഭ്രമിക്കാൻ ഉണ്ടാക്കിയ രാഹുവിനോടോ കേതുവിനോ
ടോ “ലയം” എന്ന ൧൩-നു-യൊടു അടുക്കുമ്പോൾ മാത്രമെ
ചന്ദ്രാഭിത്യന്മാരുടെ ഗ്രഹണം ചിന്തിക്കേണ്ടതുള്ളൂ.

൧൩൮

മേൽപ്രകാരം നോക്കുമ്പോൾ ചിന്തിക്കേണ്ട കാലമാ
ണെന്നു കണ്ടാൽ അവിടെ ഗ്രഹണം ഉണ്ടാകുമൊ എന്നു ഉറ
പ്പിപ്പാൻ പറയുന്നു. അവിടെ ആദ്യം ചന്ദ്രന്റെ ഗ്രഹണം
തെളുത്തുചിപ്പാനാണു പറയുന്നതു്.

(൮൮) അക്കാ ദഹിം തൃക്കുപാ ശിഷ്ടഭൂമി തു ഭൂമിവിവരം ദല്ലേ
വിധായ സ്വാൽ ഗ്രഹ ഇതി—അക്കാൽ അഹിം തൃക്കുപാ അത്ര ശിഷ്ടഭൂമി
ഭൂമിവിവരം ദല്ലേസതി വിധായ ഗ്രഹം സ്വാൽ ഇത്യന്വയം.

ഇവിടെ വെളുത്തവായ് കഴിയുന്നേടത്തേക്കു ഭ്രമിക്കാ
ൻ ആഭിത്യനെയും രാഹുവിനേയും ഉണ്ടാക്കി ആഭിത്യനിൽ
൧൮ ൪.

നിന്നു രാഹുവിനെ വാങ്ങുക: ശേഷമുള്ള ഭുജ സൂത്രചന്ദ്രനാരുടെ ഗത്യന്തരത്തിന്റെ (൨൦൨) തീയതിയേക്കാൾ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ ആ വാവിനു ചട്ടന്റെ ഗ്രാമണ മില്ലെന്നും, കുറയെങ്കിൽ ഗണിച്ചു നോക്കണമെന്നും അറിയണം.

മനസ്സു

ഇനി സൂത്രന്റെ ഗ്രാമണം ഉപരിപ്പാനാണു പറയുന്നത്.

(വൃ) കൃഷ്ണ സ്തീൽ പരഭാം ദിശാ “പ്രിയ” ലവാല്ലെ രവേരിതി—അസ്തിൽ പരഭാം ദിശാ കൃഷ്ണ “പ്രിയ” ലവാൽ അല്ലെ സരി രവേജ്ജതപയഃ. ഗ്രാമസ്താൽ ഇച്ചുരൂപി അനുവർത്തതെ.

കറുത്ത വാവിന്റെ ഒട്ടനേകത്തക്ക ദിക്കുകൊണ്ടു ആദിത്യനേയും രാഹുവിനേയും ഉണ്ടാക്കി, ആദിത്യനിൽനിന്നു രാഹുവിനെ വാങ്ങി, തുലാമന്ദിരം ദിക്കു സൂക്ഷിച്ചു, ശേഷത്തിന്റെ ഭുജക്കു അവരവരുടെ ദിക്കുചെയ്തുള്ള പലാഗുലം സാസ്തരിക്കുക: പലാഗുലത്തിന്റെ അംഗുലസ്ഥാനം ഭുജയുടെ തീയതിയിലും, ഗ്യാഗുലസ്ഥാനം ഇലിയിലും ആണു സംസ്കരിക്കേണ്ടതെന്നു ധരിക്കുകയും വേണം. രാഹുവിനെ വാങ്ങിയ സൂത്രന്റെ ദിക്കു മേഘാദിയാണെങ്കിൽ ഭുജയിൽനിന്നു പലാഗുലം വാങ്ങുകയും, തുലാദിയാണെങ്കിൽ കൂട്ടുകയും മാണു വേണ്ടതു്. ഇങ്ങിനെ പലാഗുലം സാസ്തരിച്ചിരിക്കുന്ന ഭുജയുടെ തീയതികൾ മുമ്പിൽ കുറയുമെങ്കിലും ഗണിച്ചു നോക്കണമെന്നും മുമ്പിൽ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ ഗ്രാമണമില്ലെന്നും അറിയണം.

അവിടെ നാലരനാഴിക പകലെ മുതൽ പിറേറ ദിവസം നാലര നാഴിക പുലരുനതിനകത്തു വെളുത്ത വാവിന്റെ അവസാനം വരുമെങ്കിൽ മാത്രമേ സോമഗ്രാമണം ഗണിക്കേണ്ടു. ഒരു നാഴിക പുലർ മുതൽ ഒരു നാഴിക പ

കൽ ആകുന്നതിലകത്തു കറുത്ത വാവിന്റെ അവസാനം ഉണ്ടാകുമ്പോഴേ സൂര്യഗ്രഹണവും ഗണിക്കേണ്ടു. ഗ്രഹണത്തിന്നു വാവു കഴിയുന്നതറിയുവാൻ ദൃഷ്ടകൊണ്ടു നാളും പക്കവും കാണുന്നു.

൨൦൦

ഇങ്ങിനെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടു ഗ്രഹണം ഗണിക്കേണമെന്നു വന്നാൽ ഗണിക്കാൻ കൃിയ പറയുന്നു.

(വ്യ) പ്രായികെ പദ്യത്തെ തു നഞ്ച ദ്രവീദമണിന ഇതി—തേ തു പ്രായികെ പദ്യത്തെ രവീദ മണിനഃ നഞ്ചൽ ഇത്യുപായഃ.

അവിടെ രാജ ഗ്രഹണത്തന്നും കൃിയ ഏകദേശം ഒരു പോലെ താക്കുകൊണ്ടു കൃിയകൾ ഒന്നായിട്ടാണു പറയുന്നതു്. ചില ഭേദങ്ങളുള്ള അതാതു ദിക്കിൽ പറയുകയും ചെയ്യാം. പിന്നെ ചന്ദ്രഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ ആദിത്യാസ്തമനത്തിങ്കലേക്കും സൂര്യഗ്രഹണ മാണെങ്കിൽ ആദിത്യോദയത്തിങ്കലേക്കും ദൃഷ്ടകൊണ്ടു ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരും ഉണ്ടാക്കി ചന്ദ്രനിൽ നിന്നു ആദിത്യനെ വാങ്ങുക ശേഷത്തെ ഭൂജ യല്ലങ്കിൽ ഭൂജതാക്കി ആ ഭൂജ ന്നാ—ൽ ഏറക്കി ഇലിയാക്കി ന്നാ—ൽ പെരുക്കുകയും, സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗത്യന്തരത്തിന്റെ (൨൦൨) തിരുതികളെ ഇലിയാക്കിയുകൊണ്ടു വരികയും ചെയ്യുന്ന അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം നാഴികയാകുന്നു. ശേഷത്തെ ന്നാ—ൽ പെരുക്കി വീണ്ടും മേൽപറഞ്ഞ ധാരകകൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു വന്നാഴികയാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ വരുത്തിയ്ക്കുന്നു 'പ്രായികപച്ചാന്തം' എന്നു പേരാകുന്നു. സോമഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ അതന്നു ശിക്ഷയും വന്നാഴികയും രാജയല്ലമ്പാൾ വാവു കഴിയുമെന്നും, സൂര്യഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ അത്ര നാഴികയും വന്നാഴികയും പൂജയമ്പാൾ വാവു കഴിയുമെന്നും അറിയുന്നു. അങ്ങിനെ വരുത്തിയ പ്രായികപച്ചാന്തത്തിങ്കലേക്കു

ഒക്കെകൊണ്ടു വിചിയാദിയാവിട്ടു ആദിത്യമദ്ധ്യമവും ചന്ദ്രമദ്ധ്യമവും വരുത്തി, അതാതു ദിക്കിലേക്കുള്ള ദേശാന്തരം അറിയാനും മുതലായവയെ സംസ്കരിച്ചു, രണ്ടു മദ്ധ്യമങ്ങളും ഒരു ദിക്കിൽ വെക്കുക. പിന്നെ രണ്ടിനെയും ("നിതപാമദ്ധ്യം വിചി പ്ലാവധികമെന്നു തുടങ്ങി മുമ്പ" ന്ന-ാം പാഠത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം) സ്വ.ദശാങ്കകയും, ആ പച്ചാത്തതികവേക്കു തന്നെ ദശാങ്കകാണ്ടു വിചിയാദിയാവി രാഹു ചിന്തയും ഉണ്ടാക്കുകയും വേണം. ചന്ദ്രനെ ഗണിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചന്ദ്ര ത്വാഗനെ കൂടി കളയാതെ ഒരിടത്തു വെക്കണം.

൨൦൧

ഇനി ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്നു ഒരു വിശേഷമുള്ളതിനെ പറയുന്നു.

(വ്യവ) രാകാരവിഃ ഷരഭയുക് ഇതി— ക്രമമെന്നാമ്പതഃ. സ്വാഭിതി ശേഷഃ.

ചന്ദ്രഗ്രഹണമാണെന്നതിൽ ആദിത്യസ്ത.ഭത്തിൽ ആറു രാശിയും കൂടി കൂട്ടണം. പ്രായികപച്ചാത്തവും, ആദിത്യാനുവാതകെ സ്ത.ഭങ്ങളും പേരിട്ടു ചാർത്തുക.

൨൦൨

ഇനി ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗതി വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(വ്യവ) കഷ്ട്വനാദിഗ്രഹൈരുകാദിഗുണൈഃ "നാമാന്തക"പും മദ്ധ്യ, "നാമാ"പും ച വായോഃ സ്വപര്യമഗ്നോ സ്വപര്യം തദാ സ്വാൽ ഗതിരിതി— വേദഃ കഷ്ട്വേണ ദിഗ്രഹൈരുകാദിഗുണൈഃ "നാമാന്തക"പും, വിശ്വോഃ "നാമാ"പും ച സ്വപര്യമഗ്നോഃ സ്വപര്യം, തദാ ഗതിഃ സ്വാൽ ഇത്യന്വതഃ.

അവിടെ വേറെ വെച്ചിരിക്കുന്ന ആദിത്യമുഖ്യത്തിൽ നിന്നു മാനുഷ്യനായും, ചന്ദ്രമുഖ്യത്തിൽ നിന്നു തുഗനേയും വാങ്ങി, രണ്ടിന്റെയും കർമ്മകരദി സൂക്ഷിച്ച്, രണ്ടിൽ നിന്നും കോടാൽ മനോഹരവെക്കൊണ്ടു, ആദിത്യന്റെ കോടിജ്വാലിനെ “നാമാമ്മകം” എന്ന കറുത്ത കൊണ്ടും, ചന്ദ്രന്റെ കോടിജ്വാലിനെ “നാമ” എന്ന റെ കൊണ്ടും ഹരിക്കുക; കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലകളാകുന്നു. ശേഷത്തെ നാൾ പെരുക്കി വീണ്ടും ഹരിച്ച് വിചിത്രമുണ്ടാക്കി, അതുകൊണ്ടു അതാതിന്റെ വിചിത്രമായ മദ്ധ്യമനാതിയിൽ സാസ്താവിച്ചാൽ അതു സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തിനായി വരുന്നതാകുന്നു. കോടിജ്വാല കർമ്മദിയാണെങ്കിൽ ഫലം മദ്ധ്യഗതിയിൽ കൂടുകയും, മകരാദിയാണെങ്കിൽ കൂടുകയും മാനുഷ്യനായും. ചന്ദ്രന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ നിന്നു ആദിത്യന്റെ സ്വഭാവത്തിലായിട്ട് ശേഷം ഗത്യന്തരമാകുന്നു. സ്വഭാവത്തിലായിട്ട്, ഗത്യന്തരവും പേരിട്ടു ചാർത്തുക.

റാസ

അനന്തരം സമചിപ്ത വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(സൂര്യൻ) വൃക്കയെ ഭൂമിയിലോ ഗതിഭാഗാപാദിയാ പച്ചണി സ്വർണ്ണ മിമി—ക്രമേണാപചര കയ്യടിയിൽ ശേഷം.

അവിടെ ആദിത്യസ്വഭാവം ചന്ദ്രസ്വഭാവം ഒരേതുപോലെ ചന്ദ്രസ്വഭാവത്തിൽ നിന്നു സൂര്യസ്വഭാവം വാങ്ങിയിരിക്കുന്നു, ഭൂമിയെപ്പോലെ ഭൂമിയെക്കൊണ്ടു, ആ ഭൂമിയെ ഏറക്കു വിചിത്രമാക്കുകയും, അതിനെ ഗത്യന്തരത്തിന്റെ തീയതികളെ നാൾ എന്നു വിചിത്രമാക്കുകയും കൊണ്ടു ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം നാഴികയാകുന്നു. ശേഷത്തെ നാൾ വെള്ളം ഹരിച്ചു വിനാശികളടി ഉണ്ടാക്കുകയും, ആ നാഴിക

കവിനാഴികകളെ പ്രായികപദ്യാന്തത്തിൽ സംസ്കരിക്കുവാൻ വേണം. സൂര്യനെ വാങ്ങിയ ചന്ദ്രൻ മേഷാദിമാണെങ്കിൽ ജനവും, തുലാദിമാണെങ്കിൽ ധനവുമായിട്ടാണ് പ്രായികപദ്യാന്തത്തിൽ സംസ്കരിക്കേണ്ടത്.

൨൦൪

(വൃൻ) ഭൂതിലവാഹനാ യാ വിഹഗേഷിതി— ഭൂതിലവാഹനാഃ വിഹഗേഷാ ച ഇത്യന്യായഃ. സ്വർണ്ണം കയ്യാൽ ഇത്യന്യായി അനുഷ്ഠാനം.

ഇപ്പോൾ ഗന്ധ്യന്തരത്തിന്റെ ഇലികളെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചുണ്ടാക്കിയ നാഴികയും വിനാഴികയും വെച്ചു സൂര്യന്റെ സ്തംഭഗതികൊണ്ടു ചോളം മുക്താ പെരുക്കി നാ-ൽ കയറ്റി സൂര്യസ്തംഭത്തിലും, ചന്ദ്രന്റെ സ്തംഭഗതികൊണ്ടു പെരുക്കി കയറ്റി ചന്ദ്രസ്തംഭത്തിലും സംസ്കരിക്കണം. ജനധനം ഇവിടേയും പ്രായികപദ്യാന്തത്തിലെ പ്രാവചനങ്ങളുമാകുന്നു. അങ്ങിനെ സംസ്കരിച്ചാൽ രണ്ടു സ്തംഭങ്ങളാലുമായി വന്നുവെങ്കിൽ അതു സമവിപ്ലവമാകുന്നു. രണ്ടു സ്തംഭത്തിന്റേയും ഇലികൾ ഒതു വന്നാൽ മതി, വിലാകൾ ഒതുവരോമെന്നില്ല. അപ്പോൾ ഇലികൾ ഒതുവന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നേയും ചന്ദ്രനെ വെച്ചു അതിൽ നിന്നും ആദിത്യനെ വാങ്ങുക (മുൻപാ രയിൽ പറഞ്ഞ ക്രിയ) മുതൽക്കുള്ള ക്രിയകളെല്ലാം, രണ്ടിന്റേയും ഇലികൾ ഒതുവരുന്നതുവരെ, പട്ടണയുഷ്പിനേയും ചെയ്യുകയും വേണം. രണ്ടിന്റേയും ഇലികൾ സമമായി വന്നാൽ അതു സമവിപ്ലവമാകുന്നു. സമവിപ്ലവയാൽ പിന്നെ അതിൽ ഒരു സ്തംഭം കളയാം. സമവിപ്ലവന നേരത്തെ പദ്യാന്തം സോമഗ്രഹണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലമാകുന്നു. സൂര്യഗ്രഹണത്തിൽ സമവിപ്ലവനനോടെ പദ്യാന്തം സ്തംഭപദ്യാന്തം മാത്രമേ ഭൂകണമുള്ളൂ. ഈ സ്തംഭപദ്യാന്തത്തിൽ, മുക്തിക്ക് പറയുപ്രകാരം അവശിഷ്ടലാഭനം സംസ്കരിച്ചാലെ സൂര്യഗ്രഹണത്തിങ്കലെ മദ്ധ്യകാലം കിട്ടുകയുള്ളൂ.

൨൦൩

(വുൻ) എങ്ങോ യനം ച ക്കിലെ ഭിതി—കൃമെന്നനയം.

പിന്നെ ഭൂമിയിലെ അനന്യചലനം വിലിയാദിയാതി ഉണ്ടാക്കി സമലിപ്തയിലും രാഹുവിലും വിലിയാദിയാതി സംസ്കരിക്കണം പിന്നെ അതു രണ്ടിനും വിലയിൽ അർദ്ധം ധികൃ. ൧. രണ്ടിയിൽ അതു കൂടി ഇലിയൽ കൂടി രണ്ടിനേറും വിലി കളയാം. പിന്നെ ആസായനസമലിപ്തയും രാഹുവും പേരിട്ട ചാത്തുകയും ചെയ്യും.

൨൦൩

ഇനി സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ബിംബങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(വുൻ) സൂര്യന്റെ “നവകെ” “നടൈ” ഭൂരികൾ ഹതമാ “കമാരം” തന്നെ ബിംബം ഇതി—സൂര്യന്റെ ഗതികൾ “നവകെ” “നടൈ” ഹതമാ “കമാരം” ഹതം ബിംബം ഇതുനയം സ്വാതാ മിതി ശേഷം.

ആദിത്യന്റെ സ്ഫുടഗതി വെച്ച് അതിന്റെ ഇലിയേയും വിലിയേയും “നവകം” (൧൦൦) കൊണ്ടു പെരുക്കി വിവി ‘നവകം’ കയറ്റി ആ ഇലിയെ “കമാരം” എന്ന ൨൦൧ കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം ഇവിധാകുന്നു; ശേഷത്തെ നവകം പെരുക്കി “കമാരം” നെ കൊണ്ടു ഹരിച്ചു വിലിയും വരുത്തിയാൽ അതു സൂര്യബിംബമാകുന്നു. പിന്നെ ചന്ദ്രന്റെ സ്ഫുടഗതിയെ “നടൈ” എന്ന ൧൦ കൊണ്ടു പെരുക്കി “കമാരം” നെ കൊണ്ടു തന്നെ ഹരിച്ചു ഇലിയും ശിഷ്ടത്തിൽ നിന്നു വിലിയും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ചന്ദ്ര ബിംബവാമാകുന്നു.

൨൦൪

ഇനി തുമാബിംബത്തെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൨൦) “പ്രതിബദ്ധം” എന്ന പദം ക്രമം ക്രമം “വിവിധം”
സംഗ്രഹം—പ്രതിബദ്ധം. പ്രതിബദ്ധം.

മന്ത്രന്റെ സ്ഥാനം മെച്ചം അതിന്റെ ഇലിയും
വിവിധം “പ്രതിബദ്ധം” എന്ന പദം കൊണ്ടും, സൂത്രത്തിലെയും
അതിന്റെ ഇലിയും വിവിധം “പ്രതിബദ്ധം” എന്ന പദം കൊ
ണ്ടും പെരുപ്പി രണ്ടിനെയും വിവിധം സാ—ൽ കയറ്റി
ഇലിയായതുകൊണ്ട്, ഈ പെരുപ്പി കയറ്റിയ മന്ത്രത്തിൽ
നിന്നു പെരുപ്പിക്കയറ്റിയ സൂത്രത്തിൽ കയറ്റിയും മെച്ചം
ശേഷത്തെ “വിവിധം” എന്ന പദം കൊണ്ടു ഹരിച്ച
ഇലിയും, ശേഷത്തെ സാ—ൽ പെരുപ്പി ഹരിച്ച വിവിധം
വരുത്തിയാൽ അതു തമോബിംബം മാകുന്നു. ആ ബിംബ
ങ്ങളും പേരിട്ടു ചാത്തുക.

ഇവിടെ മന്ത്രഗ്രഹണത്തിന്നു സൂത്രബിംബവും സൂത്ര
ഗ്രഹണത്തിന്നു തമോബിംബവും വരുത്തേണ്ടതില്ലെന്നും ധരിച്ചു
കൊൾക. മന്ത്രബിംബവും തമോബിംബവും തമ്മിൽ കൂട്ടി
അദ്ധിച്ചു വന്നതു മന്ത്രഗ്രഹണത്തിന്റേയും, സൂത്രബിംബവും
മന്ത്രബിംബവും തമ്മിൽ കൂട്ടി അദ്ധിച്ചു വന്നതു സൂത്രഗ്രഹണ
ത്തിന്റേയും ‘സമ്പർക്കാൽ’ മാകുന്നു. പിന്നെ ഈ സമ്പ
ർക്കാൽ വേറെ കയറ്റിയെടുത്ത അതിന്റെ ഇലി സാ—ൽ
പുറക്കി വിവിധമായി വഴിക്കുകയും, ആ സമ്പർക്കാലും
സമ്പർക്കാലുവറ്റവും പേരിട്ടു ചാത്തുകയും ചെയ്യും. ഈ ക്രി
യകളെല്ലാം രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിന്നും ഒരുപോലെയുമാകുന്നു.

൨൦൮

ഇനി സൂത്രഗ്രഹണത്തിന്നുള്ള വിശേഷക്രിയ പറയുന്നു.
ഇതുകൊണ്ട് “ആകുലം” ഒരു വരുത്തുവാനാണ് പറയുന്നത്.

(൯൦) ആക്ഷാ “സുന്ദരകാ” ക്ഷഭാഹരിഭട്ടാ ഇതി— “സുന്ദരകാ” ക്ഷഭാഹരിഭട്ടാ ആക്ഷാ ഇത്യുപായം. സ്വം ഭിതി ശേഷം.

സ്വഭവത്തെ പലാംഗമം ചെയ്ത്, അതിന്റെ ഇലിയും വിലിയും “സുന്ദരക” എന്നു ഹൃദയം നിർമ്മിതിൽ ചെയ്ത പെരുക്കി വിലിയെ സാ-ൽ കയറ്റി ഇലിയിൽ കൂട്ടി അർദ്ധിച്ചാൽ അതിന്നു ‘ആക്ഷാ’ എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതു ആക്ഷം എപ്പോഴും തുലാദിയുമാണു. ഇതു പേരിട്ട ചാതുര്യം.

൨൦൯

അനന്തരം ഭേദപ്പിത്തിനെ വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൦) “നാമ” സ്വഹാരാഹതഃ “പാദം” പേഷാ ഗതിഭേദാഗവി എതാ ഭേദമിദാഖ്യോ ഭവൽ ഇതി— ക്രമേണാപായം.

സ്വഭവഹാരകത്തെ “നാമം” എന്ന ഓ കൊണ്ടു പെരുക്കി “പാദം” എന്ന വൃഥ കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലത്തെ അർദ്ധത്തിൽ പെരുക്കി ഗത്യന്തരംകൊണ്ടു ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു: കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാകുന്നു. ശേഷം കൊണ്ടു വിലിയും വരുത്തിയാൽ അതിന്നു ‘ഭേദപ്പിത്തം’ എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതിന്നു “നതിഹാരകം” എന്നും പെരുപറയാറുണ്ടു. അതും പേരിട്ട ചാതുര്യം.

൨൧൦

ഇനി ലംബനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൦) കൃതാ പ്രാണകലാന്തരം ധര മിനെ ഷർപ്പാ: ക്ഷപൽ നാഡികാ ഭാഗേ കാലവിലഗക മിതി— ഇനെ പ്രാണകലാന്തരം ധരം ചക്ര ത്വം, ശർപ്പാ: നാഡികാ ഭാഗേ ക്ഷപൽ, കാലവിലഗക മിത്യുപായം. സ്വം ഭിതിശേഷം.

സായനസമലിപ്തയെ സൂർയ്യാനെ കല്പിച്ചു അടുക്കെ രണ്ടേത്തു വെച്ച്, ഒന്നിൽനിന്നും ധരപ്രാണകലാന്തരങ്ങൾ കൊണ്ടു ഭിക്കിന്നു തക്കവണ്ണം മറ്റേതിൽ സംസ്കരിച്ച്, അ

തിന്റെ തിന്മയിൽ സ്വപവ്യാനനാഴികകളേയും, ഇലിയിൽ സ്വപവ്യാനവിനാഴികകളേയും ആറിൽ പെരുക്കി കൂട്ടുക എന്നാൽ അതു 'കാലലഗ്ന' മാകുന്നു.

൨൧൧

(൯൦) ചരഹ്വയെ വിശ്വദൈവം ന്നയെ ദിതി— വിശ്വദൈവം ചരഹ്വയെ ദിത്യന്വയം.

പിന്നെ, സായനസമലിപ്തയെ ചന്ദ്രനെന്ന് കല്പിച്ചു. ദിതിക്ക് കൂടി രണ്ടേടത്തു വെച്ച്, ഒന്നിൽനിന്നു മൂന്നുരാശി കളഞ്ഞു മേഘതുലാദിയും ഓജശ്ശുഭപദവും സൂക്ഷിച്ചു, അതിൽ നിന്നു ഹാരജ്യവും * സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ചരജ്യവും കൊള്ളണം. അവിടെ മേലിൽ പ്രാണകലാന്തരം വരുത്തുന്നതു ആവശ്യമാകയാൽ ഈ ഹാരജ്യവും ചരജ്യവും വരുത്തുമ്പോൾ തന്നെ പ്രാണകലാന്തരംകൂടി വരുത്തുക, എന്നാൽ എടുപ്പമുണ്ട്, ഹാരജ്യം എപ്പോഴും ധനമാകുന്നു. ഈ മൂന്നു ജ്യോതികളും ഒരേടത്തു വെക്കുക.

൨൧൨

(൯൧) ഹാരജ്യസമിതഃ സ്വഹാരചരണോ ഹാര ഇതി— ക്രമേണാന്വയം. സ്വാ ദിതി ശേഷം.

പിന്നെ സ്വദേശഹാരകത്തെ നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലത്തിൽ ഹാരജ്യം കൂട്ടിയാൽ അതു 'ലംബനഹാരകം' ആകുന്നു.

൨൧൩

(൯൨) ത്രിഭാവൈ വിധൌ കർമ്മാൽ സ്വസുകലാന്തരമിതി— ത്രിഭാവൈ വിധൌ സ്വാസുകലാന്തരം കർമ്മാദിത്യന്വയം.

പിന്നേയും സായനസമലിപ്തയെ ചന്ദ്രനെന്ന് കൽപ്പിച്ചു വെറേ വെച്ച് മൂന്നു രാശികൂടി, മുമ്പേ വരുത്തിയ പ്രാണ

* ഹാരജ്യം രവ്യന്മാരാ പാരയിൽ നോക്കുക.

കലാനന്ദൻ ഓരോ മനുഷ്യനെയും ജനമനുഷ്യനായി അതിൽ സംസ്കരിക്കുന്നു.

൨൧൪

(൯൧) പുനരതഃ കാലാനന്ദൻ ദോഷിണഃ ദിശൈരഭ്യക്തവശാൽ ചരണസന്ധിതഃ ഹാരാഹൃതഃ ലംബന മിഥാ— പുനഃ കാലാനന്ദൻ അതഃ ദോഷിണഃ ദിശൈരഭ്യക്തവശാൽ ചരണസന്ധിതഃ ഹാരാഹൃതഃ ലംബന മിത്രപയഃ. സ്വാദിതി ശേഷഃ.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധം പ്രാപ്തകലാനന്ദൻ സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ചന്ദ്രനിൽനിന്നു മുഖ്യഭാഗംകിടന്നു ചിട്ടുള്ള കാലലഗ്നത്തെ വാങ്ങി, തുലാമേഘാദി സൂക്ഷിച്ച് ഭജിക്കു മഹാജ്യോതി (൨൧൨) കൊള്ളുകയും ആ-ജ്യാവിൽ മുൻപ് ഉണ്ടാക്കിവെച്ചിരിക്കുന്ന ചരം സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാം ദിക്കു ഒന്നാണെങ്കിൽ തമ്മിൽ കൂടുകയും, രണ്ടാണെങ്കിൽ അന്തരിക്കുകയുമാണു വേണ്ടതു്. പിന്നെ ചരം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ മഹാജ്യാവിനെ മുൻ ഉണ്ടാക്കിവെച്ചിരിക്കുന്ന ലംബനഹാരകം കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: കിട്ടുന്ന ഫലം നാഴികയാകുന്നു. ശേഷത്തെ നാൽപ്പതു പെരുക്കി “ലംബനഹാരകം” കൊണ്ടു ഹരിച്ചു വിനാഴികയും ഉണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ അതു ലംബനമാകുന്നു. മഹാജ്യാവിന്റെ തുലാമേഘാദി തന്നെയുണ്ടു ലംബനത്തിന്റേയും ദിക്കു്. അവിടെ മഹാജ്യാവിനും ചരത്തിനും ദിക്കു രണ്ടായി വരികയും, ചരം വലുതായിരിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾ അവ തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ചരം ശേഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു, അതിനെ വന്നാൽ ലംബനത്തിന്റെ ദിക്കു ചരത്തിന്റെ ദിക്കാണെന്നു ധരിക്കയും വേണം. ഉച്ചക്കു മുമ്പാണെങ്കിൽ ലംബനം ജ്ഞാതമായിട്ടും, ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടാണെങ്കിൽ ധനമായിട്ടും മാത്രമെ വരികയുള്ളു വെന്നു നിന്ദമുണ്ടെന്നും അറിയണം.

൨൧൫

(൯൧) യദോ ലംബനശിഷ്ടീ കൃതചരാ ഹാരണ ഭക്താഗ്രിമദ്ധ്യകി— ക്രമേണാപയഃ. സ്വാദിതി ശേഷഃ.

അവിടെ ലാബനം അവിശേഷം വരുത്തുവാൻ ഒന്നി
ലധികം തവണ ഇതുപോലെ ക്രിയ ചെയ്യേണ്ടിവരു നതു കൊ
ണ്ടു, ഇപ്പോൾ (ഒന്നുമത്തെ പ്രാവശ്യം) പറഞ്ഞ ക്രിയക്കു മ
ഹാത്യാവു കൊള്ളുവാൻ പറഞ്ഞ സ്ഥാനത്തു ലാബനജ്യാവു
കൊണ്ടു * അതിൽ ചരം സംസ്കരിച്ച ലാബനഹാരകംകൊ
ണ്ടു ഹരിച്ചിട്ടു ലാബനം വരുത്താം. ആദ്യത്തെ ക്രിയക്കു
ലാബനജ്യാവു കൊണ്ടാൽ പിന്നെ അവിശേഷം വരുത്തുവാൻ
കുറെ വേണ്ടു. രണ്ടാമത്തെ ക്രിയ മുതൽ മഹാജ്യാവുത
ന്നെ കൊള്ളുകയും വേണം.

൨൧൬

ഇനി ലാബനത്തെ അവിശേഷിപ്പാൻ പറയുന്നു.

(൯൨) സ്വർണ്ണം പവ്വണി രക്ത ച തത്സമയജം നീതപാ വശിഷാ
സ്മൃതേന ഇതി— രക്ത ച പവ്വണി സ്വർണ്ണം തത്സമയജം നീതപാ അപശി
ഷം സ്മൃതേന മത്സ്യനാഭഃ. സ്വാ ദിതി ശേഷഃ.

അവിടെ ഒന്നാമത്തെ ക്രിയക്ക് ഉണ്ടായ ലാബനത്തെ
ഈണധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം സ്മൃതപവ്വ നത്തതിൽ സംസ്ക
രിക്കണം. അനന്തരാസമലിപ്ത രണ്ടേടത്തു വെച്ചു* ഒന്നി
നെ സൂര്യനെന്നും മറ്റേതിനെ ചന്ദ്രനെന്നും കല്പിച്ചു, പി
ന്നെ ലാബനം രണ്ടേടത്തു വേറൊ വെച്ചു, ഒന്നിനെ സൂര്യ
ഗതികൊണ്ടു പെരുക്കിക്കയറ്റി സമലിപ്താദിത്വ നിലും, മറ്റേ
തിനെ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു പെരുക്കി കയറ്റി സമലിപ്തേന വി
ലും ഈണധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം സംസ്കരിക്കുകയും, ആ ആ
ദിത്വനെ വെച്ചു മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ കാലധനം വരുത്ത
കയും വേണം. അതിന്നു ഇവിടെ ലാബനം സംസ്കരിച്ചി
രിക്കുന്ന സ്മൃതപവ്വാനന്താശ്ഠികവിനാശികകളെ ആണു ആ
റിൽ പെരുക്കി കൂട്ടേണ്ടതെന്നു ഭേദത്തെ ധരിക്കുകയും വേണം.

* വയർ-ാം പാദത്തിൽ ലാബനജ്യാവു ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

പിന്നെ ഇവിടെക്ക് തൽക്കാലിച്ചു വെച്ചു ചന്ദ്രനെ വെച്ച് മൂന്നു രാശി വാങ്ങി ഹാരജ്യാവാ ചരജ്യാവം പ്രാണകലാന്തര ജ്യാവാ വരത്തുക തുടങ്ങിയ ക്രിയ ചെയ്തു ലാബനം വരത്തുക: ഇങ്ങിനെ ലാബനത്തിന്നു അവിശേഷം വരുന്നതു വരെ പിന്നെയും ചിന്നേയും ക്രിയ ചെയ്തു അവിശേഷം വരത്തന്നം. അവിശേഷം വന്ന ലാബനം സ്ഫുടപദ്യന്തത്തിൽ ഋണധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം സംസ്കരിച്ചാൽ അതു സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലമാകുന്നു. ആ മദ്ധ്യകാലത്തെയും, ആ മദ്ധ്യകാലത്തേക്കുള്ള സൂര്യചന്ദ്രകാലചഗ്നചംബനങ്ങളേയും പേർട്ടു ചാത്തുക.

൨൧൭

ഇനി “നതി” വരത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൨) ആക്ഷാ ദിഗ്വികോലഭാഗ്ഗ്നകൃതാൽ ഭേദമിദാപ്താ നതരിതി— വിത്രികോലഭാഗ്ഗ്നകൃതാൽ ആക്ഷാൽ ഭേദമിദാപ്താ നതി രിത്യന്വയഃ. സ്വാഭാതിശേഷഃ.

പിന്നെ മദ്ധ്യകാലത്തിങ്കലെ കാലലഗ്നത്തിൽ നിന്നു മൂന്നു രാശി വാങ്ങി തുലാമേഷാദി സൂക്ഷിച്ച ഭൂജക്ക മഹാജ്യാവകോളകയും, ആ ജ്യാവിന്നെ മൂന്നു ഉണ്ടാക്കിയ ആക്ഷത്തിൽ സംസ്കരിക്കുകയും വേണം. മഹാജ്യാവാ ആക്ഷവാ ദിക്കു ഒന്നാണെന്നിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയും, ഒന്നല്ലെങ്കിൽ അന്തരക്കുകയും മാത്രമേ വേണ്ടൂ. ഇങ്ങിനെ മഹാജ്യാവ സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന ആക്ഷത്തെ മൂൻചു ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന ഭേദച്ചിത്രകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ഇവിടാകുന്നു; ശേഷം കൊണ്ടു വിലിയും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ‘നതി’ ആകുന്നു. ആക്ഷം ഏല്പാ കാലവും തുലാദിനാകയാൽ മഹാജ്യാവാ ആക്ഷവും ദിക്കു ഒന്നാണെന്നിൽ നതിയുടെ ദിക്കു തുലാദിയാകും; ദിക്കു രണ്ടാണെന്നിൽ, അവ തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷം

കുന്നതിന്റെ ദിക്കുമാകുന്നു നതിയുടെ ദിക്കു്. ഇതെല്ലാം സൂര്യ ഗ്രഹണത്തിനുള്ള പ്രത്യേക ക്രിയകളാകുന്നു.

പ്രഥമം

ഇനി രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിന്നും ഒന്നായിട്ടുള്ള ക്രിയയാണു പറയുന്നതു. ഇതിൽ ആദ്യം വിഷേപം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൨) ക്ഷേപം വേനന്താ ദൃഹീന്ദുണഃ “കാമൈ” ഹിതി-
ഏതഃ സ്വാ ദിതി ശേഷഃ. വേനഹതാക് വൃഹീന്ദുണഃ “കാമൈ” ഏ-
തഃ ക്ഷേപഃ സ്വാ ദിത്യന്വയഃ.

വിനെ മദ്ധ്യകാലചന്ദ്രനിൽ നിന്നു സായനരാഹവിനെ വാങ്ങി, തുലാമേഷാദി സൂക്ഷിച്ച് ഭുജിക്കു മഹാജ്വാലകൊള്ളുകയും, ആ ജ്വാലിനെ നാലിൽ പെരുക്കി “കാമാ” എന്ന തുകൊണ്ടു ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു, അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം ഇലിയാകുന്നു. ശേഷംകൊണ്ടു വിലിയും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു വിഷേപമായി വരും. സോമഗ്രഹണത്തിങ്കലെ വിഷേപം വരുത്തുന്നേടത്തു കുറച്ചു വിശേഷമുള്ളതിനെ പറയുന്നു.

സോമഗ്രഹണത്തിന്നു ലംബനസംസ്കാരമില്ലാത്തതിനാൽ മദ്ധ്യകാലചന്ദ്രനെ വെക്കേണ്ടേടത്തു സായനസമലിപ്തയാണവേണ്ടതു. ഇവിടെ വരുത്തിയ വിഷേപം വിഷേപവുമാണു. മഹാജ്വാലിന്റെ തുലാമേഷാദിപോലെയോണു വിഷേപത്തിന്റെ തുലാമേഷാദി ദിക്കു ഏന്നും അറിയണം. ഈ വിഷേപവും പേരിട്ടു ചാർത്തുക.

പ്രഥമം

സൂര്യഗ്രഹണത്തിങ്കൽ മേൽപ്രകാരം വരുത്തിയ വിഷേപത്തിൽ ഒരു സംസ്കാരവും കൂടിയുണ്ടു. അതാണിതി പറയുന്നതു.

(൯൨) സ നയ്യാ കൃത ഇതി— ക്രമേണാനന്ധഃ വിക്ഷേപഃ സ്യാദിതി ശേഷഃ.

ഇത വിക്ഷേപത്തിൽ മുൻപു ഉണ്ടാക്കിയ നതി സംസ്കരിച്ചാൽ അതു സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിലെ വിക്ഷേപമായി വരും. അതും പേരിട്ടു മാറ്റുക. വിക്ഷേപവും നതിയും ഒക്കെ ഒന്നുണെങ്കിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയും, ഒന്നല്ലെങ്കിൽ തമ്മിൽ അന്തരികകൂടുമാണു വേണ്ടതു്. അന്തരികകൂടുയാണു ചെയ്തതെങ്കിൽ ശേഷിച്ചതിന്റെ ഒക്കോണ വിക്ഷേപത്തിന്റെ ഒക്കോണാ ധരിക്കണം.

൨൨൦

ഇനി പരമഗ്രാസം വരുത്താൻ പറയുന്നു.

(൯൨) തം സമ്പർക്കോ ഭിശോഭ്യ പരമഗ്രാസപ്രമാണം വിഭരിതി— ക്രമേണാനന്ധഃ.

ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിങ്കലെ സമ്പർക്കാൽത്തിൽ നിന്നു ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്റെ വിക്ഷേപം വാങ്ങിയാൽ ശേഷം ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്റെ പരമഗ്രാസപ്രമാണമാകുന്നു. സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിങ്കലെ സമ്പർക്കാൽത്തിൽ നിന്നു സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിന്റെ വിക്ഷേപം വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ളതു സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിന്റെ പരമഗ്രാസപ്രമാണവുമാകുന്നു. പരമഗ്രാസം എന്നു പറയുന്നതു, അതാതു ബിംബത്തിനുള്ള ഇലികളിൽ പരമഗ്രാസത്തിന്റെ ഇലികളോളം ഗ്രസിക്കും (മറയും) എന്നാകുന്നു.

ഇവിടെ രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിന്നും സമ്പർക്കാൽത്തേക്കാൾ വിക്ഷേപം വലുതായി വന്നാൽ ആ വാവിനു ഗ്രഹണമില്ലെന്നും, വിക്ഷേപത്തേക്കാൾ സമ്പർക്കാൽ വലുതായി വന്നാൽ ഗ്രഹണമുണ്ടെന്നും അറിവുണ്ടാകും. എന്നാൽ പരമഗ്രാസം സൂർയ്യബിംബത്തിന്റെ വൃത്തം ഒരംശത്തിൽ കുറഞ്ഞാൽ, സൂർയ്യഗ്ര

ഹണവു, ചന്ദ്രാധിപതിന്റെ മന-ൽ ഒരാശത്തിൽ കുറഞ്ഞാൽ ചന്ദ്രഗ്രഹണവും വജ്രഭയംകണ്ടെ എന്നു അരിക. ബിംബത്തിന്റെയും പരമഗ്രഹത്തിന്റെയും ഇലികളുടെ അംശങ്ങളെ നോക്കിയിട്ടാണു "കാൽഗ്രഹണം" അർത്ഥം എന്നും മറ്റും പറയുന്നതു. പരമഗ്രഹവും ബിംബവും സമമായി വന്നാൽ സമഞ്ജ (മുഴുവനും മറയുന്ന) ഗ്രഹണമുണ്ടെന്നും ധരിപ്പിക്കുന്നു.

൨൨൧

ഇനി സ്ഥിത്യം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൩) ക്ഷയപെട്ടാൽകൃതിപയാന്തരപദം ഗത്യന്തരാശാഹുതം സ്ഥിത്യം മിതി— പ്രമേണാപയുഃ സ്വാഭതി ശേഷഃ.

അതാതിന്റെ (സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്നു അതിന്റെയും ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്നു അതിന്റെയും) വിക്ഷേപത്തെ ഏറക്കു വിചിയാക്കി വർദ്ധിച്ചതിനെ അതിന്റെ സമ്പർക്കാൽവർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നും കളയുകയും, ശേഷത്തെ മുഖിച്ച ഗത്യന്തരം കൊണ്ടു ഫരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അതു മദ്ധ്യകാലസ്ഥിത്യമാകുന്നു. ഹരിച്ചാൽ അല്പം കിട്ടുന്ന ഫലം സ്ഥിരസ്ഥിതിയുടെ നാഴികകളാകുന്നു. ശേഷംകൊണ്ടു വിനാശികയും ഉണ്ടാക്കുകയും വേണം.

ഇനി ഈ മദ്ധ്യകാലസ്ഥിത്യം കൊണ്ടു സ്പർശമോക്ഷകാലങ്ങളിലേക്കു സ്ഥിത്യമുണ്ടാക്കി അതുകളെ അവിശേഷിപ്പാൻ പറയുന്നു. അവിടെ ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്റെ ക്രിയ വേറിട്ടു തന്നെ പറഞ്ഞാൽ കുറെ എളുപ്പമുണ്ടാകുകൊണ്ടു അതു മുമ്പെ പറയുന്നു. ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്നു മദ്ധ്യകാലത്തേക്കു ഉണ്ടാക്കിയ സ്ഥിത്യത്തെ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു പെരുക്കിക്കയറ്റി സാധനസമലിപ്പെടുപ്പിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയും, ആ ചന്ദ്രനി

ൽ നിന്നു രാജവിനെ വാങ്ങി മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ചന്ദ്രവിഷ്ണുപവും, ആ വിഷ്ണുവിനൊക്കെ സ്ഥിതിയുമാകയും ചെയ്താൽ അതു സ്പർശാലസ്ഥിതിയുമാകുന്നു. പിന്നെ ആ സ്പർശാലസ്ഥിതിയുടേതായ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു പെരുക്കിക്കയറ്റി സമലിപ്തസ്ഥിതിയിൽ നിന്നു കളന്നു, ആ ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു പിന്നെയും വിഷ്ണുപവും സ്ഥിതിയുമാകയും ഉണ്ടാക്കുക. ഇങ്ങനെ സ്പർശാലസ്ഥിതിയുമാകും അവിശേഷിച്ചു വരുത്തുക. പിന്നെ മദ്ധ്യകാലസ്ഥിതിയുടേതായ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു പെരുക്കിക്കയറ്റി സമലിപ്തസ്ഥിതിയിൽ കൂട്ടുകയും, ആ ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ചന്ദ്രവിഷ്ണുപവും സ്ഥിതിയുമാകയും ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്താൽ അതു മോക്ഷകാലസ്ഥിതിയുമാകുന്നു. പിന്നെ ആ മോക്ഷകാലസ്ഥിതിയുടേതായ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു പെരുക്കിക്കയറ്റി സമലിപ്തസ്ഥിതിയിൽ കൂട്ടി, ആ ചന്ദ്രനിൽ നിന്നു രാജവിനെ വാങ്ങി മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ ചന്ദ്രവിഷ്ണുപവും സ്ഥിതിയുമാകയും അവിശേഷം വരുത്തുന്നു. അവിടെ ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു മദ്ധ്യകാലം സ്മൃതപൂർവ്വം തന്നെയുണ്ടാകുന്നു. മദ്ധ്യകാലം സ്മൃതപൂർവ്വം തന്നെ ആകുകൊണ്ടു ആ മദ്ധ്യകാലത്തിൽ നിന്നു അവിശേഷം വന്ന സ്പർശാലസ്ഥിതിയും വന്നിയാൽ ശേഷമുള്ളതു ചന്ദ്രഗതികൊണ്ടു സ്പർശാലമാകുന്നു. പിന്നെ ആ മദ്ധ്യകാലത്തിൽ അവിശേഷം വന്ന മോക്ഷകാലസ്ഥിതിയും കൂട്ടിയാൽ മോക്ഷകാലവും വരുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ, സ്പർശസ്ഥിതിയുമാകും മോക്ഷസ്ഥിതിയുമാകും വരുത്തുമ്പോൾ പരമഗ്രാസം വരുത്തേണ്ട എന്നു ഭേദം. ഇങ്ങനെ വരുത്തിയ സ്പർശാലസ്ഥിതിയുമാകും, മോക്ഷകാലസ്ഥിതിയുമാകും സ്പർശാലവും, മോക്ഷകാലവും, ആ രണ്ടു സമയങ്ങളിലേക്കുമുള്ള വിഷ്ണുപങ്ങളും പേരിട്ടു ചാത്തുക.

൨൨൨

ഇനി സൂത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ക്രിയാശേഷത്തെ പറയുന്നു.

(൯൩) കൃതലംബനെ ധനമുണ്ടാ പൂർണ്ണതൊലംബനം. സ്ഥിത്യം ച വിധായ കൈവരിതൊ കൃതാ വശിഷ്ഠ സ്മൃതേ മൊക്ഷസ്തർവിഥി ഇതി— കൃതലംബനെ പൂർണ്ണധനം ഉണ്ടാ, അതാലംബനം സ്ഥിത്യം ച കൈവരിതൊ വിധായ അവശിഷ്ഠ കൃതാ മൊക്ഷസ്തർവിഥി സ്മൃതേ ഇത്യന്വയം. കാശ്ഠേ ഇതി ശേഷം.

അവിടെ സൂത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലത്തിൽനിന്നു മദ്ധ്യകാലസ്ഥിത്യം വാങ്ങി, തൽക്കാലത്തേക്കു സമലിപ്താദിചന്ദ്രനാരം തൽക്കാലിച്ചു, ആ ആദിതുനെകൊണ്ടു കാലലഗ്നം വരുത്തുക: അവിടെ തൽക്കാലനാശികകളാണു ജന്മിൽ പെരുകി കൂട്ടേണ്ടതു്. പിന്നെ മുൻപറഞ്ഞതു പോലെ ഹാഷ്ടാവും, ചരട്ടാവും, ലംബനവും നതിയും വിഷേഖവും, സ്ഥിത്യവും വരുത്തണം. എന്നാലതു സ്തർകാലസ്ഥിത്യമാകുന്നു. ഇവിടേയും പരമഗ്രാസം വരുത്തേണ്ടു. പിന്നെ അപ്പോഴുണ്ടായ ലംബനത്തെ സ്മൃതപൂർണ്ണതത്തിൽ സംസ്കരിച്ചു, അതിൽ നിന്നു സ്തർകാലസ്ഥിത്യം വാങ്ങി, തൽക്കാലത്തേക്കു സൂത്രചന്ദ്രനാരം തൽക്കാലിച്ചു, അതുകൊണ്ടു കാലലഗ്നാദി സ്ഥിത്യലംബനം വരുത്തി, അപ്പോഴുണ്ടായ ലംബനം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്മൃതപൂർണ്ണതത്തിൽ നിന്നു അപ്പോഴുണ്ടായ സ്തർസ്ഥിത്യം വാങ്ങി, അവിടെക്കു സൂത്രചന്ദ്രനാരം തൽക്കാലിച്ചു, അതുകൊണ്ടു ഇങ്ങിനെ തന്നെ ക്രിയ ചെയ്തു സ്തർലംബനസ്ഥിത്യങ്ങൾക്കു അവിശേഷം വരുത്തുക. പിന്നെ അവിശേഷം വന്നിരിക്കുന്ന സ്തർലംബനം സ്മൃതപൂർണ്ണതത്തിൽ സംസ്കരിച്ചു, അതിൽനിന്നു അവിശേഷം വന്നിരിക്കുന്ന സ്തർസ്ഥിത്യം വാങ്ങിയു സൂത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്തർകാലമാകുന്നു. ഈ സ്തർകാലവും,

തൽകാലത്തേക്കുള്ള സൂർയ്യചന്ദ്രസ്ഫുടങ്ങളും, കാലവഗ്നാദി സ്ഥിത്രാർത്ഥവും പേരിട്ടു ചാത്തുക. പിന്നെ മദ്ധ്യകാലസ്ഥിത്രാർത്ഥം മദ്ധ്യകാലത്തിൽ കൂട്ടി, അവിടെക്കു സമലിപ്പാദിത്യചന്ദ്രന്മാരെ തൽക്കാലിച്ച് അതുകൊണ്ടു കാലവഗ്നാദി സ്ഥിത്രാർത്ഥം വരുത്തിയാൽ അതു മോക്ഷസ്ഥിത്രാർത്ഥമാകുന്നു. പിന്നെ അപ്പോഴുണ്ടായ ലംബനം സ്ഫുടപച്ഛാന്തത്തിൽ സംസ്കരിച്ച്, മോക്ഷസ്ഥിത്രാർത്ഥം കൂട്ടി, അവിടെക്കു സൂർയ്യചന്ദ്രന്മാരെ തൽക്കാലിച്ച്, സ്വർകാലത്തിൻ പറഞ്ഞതുപോലെ മോക്ഷ ലംബനസ്ഥിത്രാർത്ഥങ്ങൾക്കും അവിശേഷം വരുത്തി, അവിശേഷം വന്നിരിക്കുന്ന മോക്ഷലംബനം സ്ഫുടപച്ഛാന്തത്തിൽ സംസ്കരിക്കുകയും, അവിശേഷം വന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥിത്രാർത്ഥം അതിൽ കൂട്ടുകയും ചെയ്താൽ അതു സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിന്റെ മോക്ഷകാലവുമായിവരും, ഇതു മോക്ഷകാലവും, തൽക്കാലത്തേക്കുള്ള സൂർയ്യചന്ദ്രസ്ഫുടങ്ങളും, കാലവഗ്നാദി സ്ഥിത്രാർത്ഥവും പേരിട്ടു ചാത്തുക. അവിടെ സ്വർകാലം എന്നു പറയുന്നതു ഗ്രഹണം തുടങ്ങുന്നതിന്റേയും, മദ്ധ്യകാലമെന്നു പറയുന്നതു ഗ്രാസം കഴിഞ്ഞു മോചനം തുടങ്ങുന്നതിന്റേയും, മോക്ഷകാലമെന്നതു മോചനം കഴിഞ്ഞു ശുദ്ധമണ്ഡലം കാണുന്നതിന്റേ സമയമാണെന്നും അറിക. സ്വർമോക്ഷങ്ങൾ വരുത്തുവാനുള്ള ക്രിയ ഇങ്ങിനെയാകുന്നു.

൨൨൩

ഇനി നിമീലനവും ഉന്മീലനവും വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൩) തഥാ തന്മേളാൽ കേവലാ പിമളേ ഭംഗേ ഇതി—ശ്രമേണ ത്വന്വയഃ. സ്വാതാ മിതി ശേഷഃ.

അവിടെ സൂർയ്യഗ്രഹണത്തിന്നു ഗ്രാഹ്യഗ്രാഹകബിംബങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ അധികം വ്യത്യാസമില്ലാത്തതിനാൽ ചന്ദ്രഗ്രഹ

ണത്തിന്നു മാത്രമെ നിമിത്തമാകുന്നതിനാൽ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന
 ഉള്ള. ഇവിടെ “ഗ്രാഹ്യം” എന്ന പറയുന്നതു ചന്ദ്രബിംബവും,
 “ഗ്രാഹകം” എന്ന പറയുന്നതു തുടങ്ങിയവയും മാത്രം. അതു
 കൊണ്ടു തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നു ചന്ദ്രബിംബം വാങ്ങി,
 ശേഷത്തെ അഴിച്ചു പറക്കി വിവിധാക്കി വഴിച്ചതും, മദ്ധ്യ
 കാല വിക്ഷേപം പറക്കി വിവിധാക്കി വഴിച്ചതും, തമ്മി
 ൽ അന്തരിച്ച ശേഷത്തെ മുലിക്കുകയും, അതിനെ ഗത്യന്ത
 രംകൊണ്ടു പറക്കുകയും ചെയ്താൽ കിട്ടുന്ന ഫലം വിമദ്ഭാഗ്
 മാത്രം. പറച്ചിൽ അല്ല കിട്ടുന്നതു നാഴികയായാൽ
 ശേഷത്തെ നാൽ പെരക്കി പറച്ചു വിനാഴികയും ഉണ്ടാ
 കുന്നു. പിന്നെ മദ്ധ്യകാലത്തെ രണ്ടേക്കൂട്ടം വെച്ചു, ഒന്നി
 ൽനിന്നു വിമദ്ഭാഗ് കളഞ്ഞാൽ അതു നിമീലനകലവും,
 മറ്റേതിൽ വിമദ്ഭാഗ് കൂടിയാൽ അതു ഉപരിലനകലവും മാതി
 വരാം. ചന്ദ്രനു സമസ്തഗ്രഹണ മുഖേപ്പാർ മാത്രമെ ഇതു
 വരികയുള്ളൂ. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ മദ്ധ്യകാലത്തിൽ നിന്നു
 വിമദ്ഭാഗ്നാഴികയോളം മുഖേ ചന്ദ്രബിംബം ഒട്ടും കാണുന്ന
 ഗ്ലാതയൊക്കുമെന്നും, മദ്ധ്യകാലം കഴിഞ്ഞു വിമദ്ഭാഗ്ത്താളം
 നാഴിക ചെന്നാൽ ബിംബം വീണ്ടും കണ്ടു തുടങ്ങുമെന്നും
 അറിക. ഇതു വിമദ്ഭാഗ്നാഴികകളെ സ്ഥിത്യത്തിന്നു പറഞ്ഞ
 തുടങ്ങിയ അവിടേക്കു വരുത്തിയാൽ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷ്മ
 മാത്രയും ചെയ്യാം.

പറയ്ക്ക

ഇനി ഇഷ്ടകാരണങ്ങൾ ബിംബത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗത്തി
 റിക്കു മെന്നറിയാൻ പറയുന്നു.

(൯൪) ഗത്യന്തരം മിശ്രലംബയുതമകപഞ്ചേഷ്ടഭോജനം തര
 ക്കപ്പെട്ടാൽ കൃതിയോഗമുപരഹിതം യോഗാൽ മിശ്രഗ്രഹ ഇതി—ഇഷ്ടലംബ
 യുതമക പഞ്ചേഷ്ടഭോജനം ഗത്യന്തരം തൽക്ഷിപ്താഃ കൃതിയോഗ
 മുപരഹിതം യോഗാൽ ഇഷ്ടഗ്രഹമിത്യുപായഃ. സ്വാഭിതി ഗേഷഃ,

അവിടെ സ്വർഗ്ഗകാലത്തിൽ നിന്നു അര നാഴിക, ഒരു നാഴിക, ഒന്നര നാഴിക ഈദിനെ ചെല്ലുമ്പോഴുണ്ടു ബിംബത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗം ഗ്രസിക്കുമെന്നു വരുത്തുകയാണ് 'ഇഷ്ടഗ്രഹം' എന്നു പറയുന്നത്. അതുകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗകാലം തുടങ്ങി മദ്ധ്യകാലത്തിന്നിടക്കു ഏതെങ്കിലും ഇഷ്ടകാലത്തേക്കു സായനസമലിപ്താദിത്വചന്ദ്രമാരെ തൽക്കു ലിച്ച് ആ സമയത്തേക്കു കാലലഗ്നം മുതൽ ലംബനവും, നരിയും, വിക്ഷേപവും വരുത്തി, വിക്ഷേപത്തിൽ നതി സംസ്കരിച്ചു വെക്കുക. ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്നുണ്ടെന്നെങ്കിൽ ലംബനവും നരിയും വരുത്തുകയും വിക്ഷേപത്തിൽ നതി സംസ്കരിക്കുകയും മാത്രം വേണ്ട. പിന്നെ ഇഷ്ടകാലലംബനം ഋണധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം സ്ഫുടപച്ഛാന്തത്തിൽ സംസ്കരിച്ച്, ആ ലംബനം സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഫുടപച്ഛാന്തനാഴികയും, ഇഷ്ടകാലനാഴികയും തമ്മിൽ അന്തരിച്ചാൽ ശേഷിച്ച നാഴികപിന്നു ശികകളുണ്ടെന്നു ഗന്ധനത്തെയെ പെരുക്കി വറ്റിച്ചുതും, തൽക്കാലവിക്ഷേപത്തെ ഹരക്കി വറ്റിച്ചതും തമ്മിൽ കൂട്ടി മൂലിച്ചു നാൽകയാറിയാൽ ഇലിയും വിലിയും വരും. അതിനെ അതിന്റെ സമ്പർക്കാലത്തിൽ നിന്നു വാങ്ങിയാൽ ഇഷ്ടകാലത്തേക്കുള്ള ഗ്രാഹം വരുന്നതാകുന്നു. ചന്ദ്രഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ ലംബനമില്ലായ്മയാൽ കേവല സ്ഫുടപച്ഛാന്തവും ഇഷ്ടകാലവും തമ്മിൽ അന്തരിച്ചു ശേഷിച്ച നാഴികകൊണ്ടാണു ഗന്ധനത്തെയെ പെരുക്കേണ്ടതെന്നു ഭേദിച്ചുമാറുക.

൨൨൫

ഇനിഃസാമഗ്രാഹണത്തിന്നു ആവശ്യ മില്ലാത്തതു ഇന്നിന്ന വരുന്നെ പറയുന്നു.

(൯൪) ന ഗ്രാഹണ നതിലംബനെ ദിവസകൃത്തി ബേ പി സാമഗ്രഹ ഇതി- സാമഗ്രാഹണ നതിലംബനെ ന ഗ്രാഹണ. ദിവസകൃത്തി. കഞ്ചപി ഇത്യന്വയഃ ന ഗ്രാഹ്യഃ ഇതി ച യോജ്യം.

ഇവിടെ രണ്ടു ഗ്രന്ഥത്തിനും ക്രിയ ഒന്നിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ സോമഗ്രന്ഥത്തിന്നു നതിയും, ലംബനവും, സൂർയ്യാഖ്യായം വരുത്തേണ്ട.

൨൨൬

ഇനി എത്ര ഉണ്ടായാലാണ് വർഷിക്കേണ്ടതു എന്നതിനെ പറ്റിയുടന.

(൯൪) ഗ്രാസെ ബിംബദിനാശതാ ലോകതര വർഷം ന സൂര്യ ഗ്രഹ ഇതി— ഗ്രാസെ ബിംബദിനാശതാ അല്ലെങ്കൾ സൂര്യഗ്രഹം ന വർഷം ഇത്രനായും സ്വാഭാവി ശേഷം.

സൂർയ്യാഖ്യായത്തിന്റെ എട്ടിൽ ഒരു ഭാഗത്തോളം പരമ ഗ്രാസം ഉണ്ടെങ്കിലെ സൂര്യഗ്രഹണം വർഷിക്കേണ്ട എന്നതിനും.

൨൨൭

(൯൫) ഗ്രാസെ ഷാഡശഭാഗതഃ ശിശിരശാ രല്ലേ ന വർഷം ഗ്രഹ ഇതി— ഗ്രാസെ ഷാഡശഭാഗതഃ അല്ലെ ശിശിരശാ ഗ്രഹം ന വർഷം ഇത്രനായും സ്വാഭാവി ശേഷം.

ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ പതിനാറിലൊന്നിനേക്കാൾ പരമ ഗ്രാസം അധികമല്ലെങ്കിൽ ചന്ദ്രഗ്രഹണവും വിജ്ഞിക്കേണ്ട.

൨൨൮

ഇനി ഗ്രഹണം തുടങ്ങുന്ന ദിക്കറിയാൻ പറയുന്നു.

(൯൬) മണ്ഡാംശാ ഗ്രഹണേ സദാ നതിദിശി ഗ്രാസ ഇതി— ക്രമേണാനായം. ചേരീതി ശേഷം.

അവിടെ സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്നു നതി സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന വിശേഷത്തിന്റെ ദിക്കിൽ നിന്നാണ് ഗ്രഹിച്ചു തുടങ്ങുകമേക്കാലി ഉത്തരദിക്കും, തുലാദി ദിക്കിന്നദിക്കു മാകുന്നു. അതു കൊണ്ടു നതിസംസ്കൃതവിശേഷം മേക്കാലിയാണെങ്കിൽ സൂര്യ

ബിംബത്തിന്റെ വടക്കേ വക്കത്തുനിന്നും, തുലാഭിയാണെങ്കിൽ തെക്കേ വക്കത്തുനിന്നും ആണു ഗ്രാപിച്ചു തുടങ്ങുകയെന്നും അറിക.

൨൨൯

(൯൫) വിധോരന്യമേതി—ക്രമേണാപയഃ.

ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്നു ഗ്രാസം സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ വിപരീതമാകുന്നു. ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്റെ വിക്ഷേപം മേഘാഭിയാണെങ്കിൽ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ തെക്കേ വക്കത്തുനിന്നു ഗ്രാസം തുടങ്ങുമെന്നും, തുലാഭിയാണെങ്കിൽ ഗ്രാപിച്ചു തുടങ്ങുക വടക്കേ വക്കത്തു നിന്നാണെന്നും താല്പര്യം.

൨൩൦

സൂര്യന്റെ ഉദയാസ്തമയ സമ്പ്രകർക്കു ഗ്രഹണം തട്ടുമൊ എന്നു സംശയം വരുമ്പോൾ അതു അറിവാൻ പറയുന്നു.

(൯൫) ഗത്യംശാന്തരനിഷ്ഠലംബനരവിന്ദോ ഭേദയോ രന്തരക്ഷിപ്തോ വ്യത്യതാൽ പദം തൃപ്ത യോഗാബ്ധി ഇതി— ഗത്യംശാന്തരനിഷ്ഠലംബനരവിന്ദോഃ ഭേദയോഃ അന്തരക്ഷിപ്തോഃ വ്യത്യതാൽ പദം യോഗാബ്ധി തൃപ്ത ഇത്യപയഃ.

അവിടെ ആദിത്യാദയത്തിന്നോ അസ്തമയത്തിന്നോ ആദിത്യസ്ഫുടവും ചന്ദ്രസ്ഫുടവും ദിക്കുകൊണ്ടു വിലിയാടിയായിട്ടു ദേശാന്തരാമർമ്മങ്ങളും സംസ്കരിച്ചുണ്ടാക്കി, രാജവിനേയും വിലിയാടിയാടി ഉണ്ടാക്കുകയും, വിലിയാടിയാടി ഉണ്ടാക്കിയ ദഗന്ധനം മൂനിലും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു പിന്നെ മുൻപറഞ്ഞതു പോലെ ഗത്യന്തരങ്ങളും, അതാതിന്റെ സമ്പർക്കാൽപ്പം, ആക്ഷേപം, ഭേദക്ഷിപ്തം, സമ്പർക്കാൽപ്പവ്യർത്ഥം ഉണ്ടാക്കുക അനന്തരം ആ ആദിത്യസ്ഫുടവും

ചന്ദ്രസ്ഫുടവും വെടവെച്ചു അവ തമ്മിലന്തരിക്കുകയും, ശൈത്യമുള്ള ഇലിയും വിലിയും ഒരേമട്ടു വെക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നു “സ്ഫുടാന്തരം” എന്നു പേര്. പിന്നെ സൂര്യചന്ദ്രവാദകയും, രാഹുവേദവും അധികൃത് മുണ്ടെങ്കിൽ കയറ്റി വിളിക്കുകയും. പിന്നെ അസ്തമനത്തിനുള്ള ആദിത്യനാണെങ്കിൽ ആറു രാശി കൂടി രണ്ടേടത്തു വെച്ചു, ഒന്നിനൊന്നു ചരപ്രാണകലാന്തര മർദ്ദം വരുത്തി മറ്റേതിൽ സംസ്കരിച്ചാൽ അതു അവിടക്കുള്ള കാലലഗ്നമായിവരും. ആദിത്യോദയത്തിന്നും അസ്തമനത്തിന്നും കാലലഗ്നം വരുത്തുമ്പോൾ നാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി കൂട്ടുവാണില്ലല്ലോ. പിന്നെ ആ ചന്ദ്രനേയും വെച്ചു ആ ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടും, ആ കാലലഗ്നംകൊണ്ടും മുൻപറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ ലംബനവും നതിയും വിക്ഷേപവും വരുത്തി, വിക്ഷേപത്തിൽ നതി സംസ്കരിച്ചു വെക്കുക; ഇവിടെ ലംബനം ഒരിക്കൽ മാത്രം ഉണ്ടാക്കിയാൽ മതിയെന്നും, അപ്പോൾ ലംബനജ്യാവുകൊള്ളാതെ മഹദ്യവു തന്നെ കൊള്ളണമെന്നും ഭേദമുണ്ട്. ചന്ദ്രഗ്രഹണ മാനേയിൽ ആ ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു വിക്ഷേപം മാത്രമേ വരുത്തേണ്ടതുളളവെന്നും ധരിച്ചുകൊള്ളണം. ഇനി സൂര്യഗ്രഹണത്തിങ്കലെ ക്രിയ മുഖെ പറയുന്നു.

ഇവിടെ ഗത്യന്തരത്തെ വെച്ചു ഇലി കയറ്റി തീയതിയാക്കി, ആ തീയതിയും ഇലിയും വിലിയും ലംബനനാഴിക വിനാഴികകളേക്കൊണ്ടു പെരുക്കുക. അങ്ങിനെ പെരുക്കിയാൽ ലംബനത്തിന്നു വിനാഴികയില്ലെങ്കിൽ ഗത്യന്തരത്തിന്റെ തീയതി ഇലിയായി വരും. ലംബനത്തിന്നു വിനാഴിക ഉണ്ടെങ്കിൽ ഗത്യന്തരത്തിന്റെ തീയതിയുടെ മുകളിൽ വന്നു സ്ഥാനമെ ഇലിയായവകയുള്ളു. ഇങ്ങിനെ പെരുക്കി അധികൃത് മുണ്ടെങ്കിൽ കയറ്റി ഇലിയും വിലിയും സൂക്ഷിച്ചു

ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ കളയുക. പിന്നെ ഈ ഇലിവിലികളും, മുൻവെച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഫുടാദന്തത്തിന്റെ ഇലിവിലികളും തമ്മിൽ അന്തരിക്കുകയും, ശേഷമുള്ള ഇലയെ വിലിയാക്കി വളിക്കുകയും ചെയ്യും. പിന്നെ നതി സംസ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന വിക്ഷേപത്തെയും എറക്കി വളിക്കുകയും, ഈ ഉഷാക്കിയ രണ്ടു വളങ്ങളും തമ്മിൽ കൂട്ടി മൂലിച്ചു കിട്ടുന്ന ഫലത്തെ നാ-ൽ കയറ്റി സൂര്യഗ്രഹണത്തിലെ സമ്പർക്കാൽത്തിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയും വേണം.

൨൩൧

(൯൫) അത്ര ശിഷ്യ രവേഃ.

(൯൬) ബിംബപാദശോഭാഗതഃ സമധികേ സന്ധ്യാസ്ഫുഗ്ഗ്ലേന ഇതി—അത്ര ശിഷ്യ രവേഃ ബിംബപാദശോഭാഗതഃ സമധികേ അക്രമഃ സന്ധ്യാസ്ഫുക് ഇത്യുപായഃ. ഭവതീതി ശേഷഃ.

മുഖ്യ പരഞ്ഞ വിധം മൂലിച്ചു നാ-ൽ കയറ്റിയ ഫലത്തെ സൂര്യഗ്രഹണത്തിങ്കലെ സമ്പർക്കാൽത്തിൽ നിന്നു വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ള (സമ്പർക്കാൽത്തിന്റെ) ഇലിയും വിലിയും സൂര്യബിംബത്തെ ൧൨-ൽ ഹരിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന ഫലത്തേക്കാൾ അധികമുണ്ടെങ്കിലും, ഫലത്തോടു തുല്യമാണെങ്കിലും സൂര്യഗ്രണം സന്ധ്യക്കു തട്ടുന്നതാകുന്നു; ബിംബപാദശോഭത്തേക്കാൾ മൂലഫലം കുറയുമെങ്കിൽ സന്ധ്യക്കു തട്ടുകയുമില്ല. സൂര്യബിംബത്തിന്റെ ൧൨-ൽ ഒരംശത്തേക്കാൾ മൂലം വാങ്ങിയ സമ്പർക്കാൽത്തിന്റെ ഇലിവിലികൾ കുറയുമെങ്കിൽ സൂര്യഗ്രഹണം സന്ധ്യക്കു തട്ടുക ഇല്ലെന്നും അറിയണം.

൨൩൨

ഇതി ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിങ്കലെ ക്രിയ പറയുന്നു.

(൯൬) തദപത ബിംബവയാംശതഃ സ്ഫുടഭിദാക്ഷിഷ്ഠ്യാഃ കൃതിഭ്യാം വിധയാ രിതി—സ്ഫുടഭിദാക്ഷിഷ്ഠ്യാഃ കൃതിഭ്യാം ബിംബവയാംശതഃ തദപത വിധയാ ഇത്യുപായഃ. ഭവതീതി ശേഷഃ.

ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിനു ലംബന മില്ലാത്തതു മുൻപു ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്ന സൂ.ഭാഗത്തുതന്നെ വിചിയാടി വഴ്ത്തി, തന്റെ (ചന്ദ്രന്റെ) വിദക്ഷപത്തേയും ഏറ്റക്കി വഴ്ത്തി, ആ രണ്ടു വസ്തുക്കളും തമ്മിൽ കൂട്ടി മൂലിക്കുകയും, മൂലത്തെ നാ-ൽ കയറ്റി തന്റെ സമ്പർക്കാർത്തിൽനിന്നു വാങ്ങുകയും ചെയ്തു. ശേഷമുള്ള ഇലിയും വിലിയും ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തേക്കാൾ എറക്കയൊ സമമായി വരികയൊ ചെയ്താൽ ചന്ദ്രഗ്രഹണം സമ്പൂർണ്ണതന്നതാണെന്നും, കുറയുമെങ്കിൽ സമ്പൂർണ്ണ തട്ടുന്നതല്ലെന്നും അറിയുക. ഗ്രഹണം ഗണിക്കുവാനുള്ള ക്രിയ ഇങ്ങിനെയാകുന്നു.

൨൩൩

ഇനി ഗ്രഹണം വരക്കേണ്ടതിന്നു വലനം വരുത്തുവാൻ പറയുന്നു.

(൯൬) ഭാഗം: ഷർമുണിയെഴുകാലഘടികാ ഇതി—ഷർമുണിയെഴുകാലഘടികാ ഭാഗം ഇത്രപയം. സ്വ രിതി ശേഷം.

അവിടെ വലനം വരുത്തുവാനുള്ള ക്രിയ രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിന്നും ഒതുപോലെയാകുന്നു. സൂര്യന്റേയും ചന്ദ്രന്റേയും ഗ്രഹണമദ്ധ്യകാലനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കിയാൽ അവ തിരുതികളായി വരുമെന്നും, വിനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കിയാൽ ഇലികളായി വരുമെന്നും അർത്ഥം. അങ്ങിനെ ഗ്രഹണമദ്ധ്യകാലനാഴികയേയും വിനാഴികയേയും ആറിൽ പെരുക്കിയാലും, ഉണ്ടേയിൽ നാലും കയറ്റി ഒരേരട്ടതു വെക്കുക.

൨൩൪

(൯൬) തദ്യക്തരാരിത്രയെ കൃതപാ ഗ്രഹ്യചരം മരൊ ഭൂമുണ്ടു നീചപാ മരൊ ക്ഷാഹരം.

(൯൭) ത്രിജ്യാപുസ്ത്ര ധനു ഭൂതി ത്രിജ്യേതഗ്രാഹാപഥമ ചാപിതെ കഷ്ടാദിതി— തദ്യുക്തരാശിത്രയെ ഗ്രാഹ്യമരം കൃതാ, തതഃ ഭൂജമണ്ഡം വീ രാ, അക്ഷാഹതാൽ തതഃ ത്രിജ്യാപുസ്ത്ര ധനുഃ ചാപിതെ ത്രിജ്യേതഗ്രാഹാ പഥമേദിരാ കഷ്ടാൽ ഇത്യുപായഃ.

മദ്ധ്യകാല നാഴികവിനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി ക യറി പെച്ചിരിക്കുന്നതിൽ മൂന്നു രാശികളി കൂട്ടി, ഗ്രാഹ്യകൽ നിന്നു കൊണ്ടു ചരം ഋണധനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം അതിൽ സംസ്കരിക്കുക. സോമഗ്രാഹണത്തിന്നു ഗ്രാഹ്യൻ സായന സമലിപ്പായും, സൂര്യഗ്രാഹണത്തിന്റെ ഗ്രാഹ്യം മദ്ധ്യകാലത്തി ലെ സായനാദിത്യന്മാരും. ഇങ്ങനെ ഗ്രാഹ്യചരം സം സ്കരിച്ചു തുലാമേഷാദി അറിഞ്ഞ ഭൂജക്കു മഹാജ്യാവുകൊണ്ടു അതിനെ സ്വദേശത്തുള്ള അക്ഷംകൊണ്ടു പെരുക്കി “ജ ലവേഗം” എന്ന ത്രിജ്യകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന ഫലം ആ ക്ഷവലനമാകുന്നു. അതിനെ “ശോച്യാ വിശോച്യാ” എന്ന പറഞ്ഞപ്രകാരം ചാപിച്ചു (൨൮൧) വെക്കുക. പിന്നെ അ താതു ഗ്രാഹണത്തിലെ ഗ്രാഹ്യാന വെച്ചു മൂന്നു രാശികളി തു ലാമേഷാദി അറിഞ്ഞ ഭൂജക്കു ക്രാന്തിചാപം (൨൯൦) കൊ ണ്ടാൽ അതു ആയനവലനമാകുന്നു. ആക്ഷവലനചാപവും, ആയനവലനമാകുന്ന ക്രാന്തിചാപവും ദിക്കു ഒന്നാണെന്നിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടുകയും, അതിന്റെ ദിക്കു ധരിക്കുകയും ചെയ്തു; ദി ക്കു രണ്ടാണെന്നിൽ തമ്മിൽ അന്തരിക്കുകയും, ശേഷിച്ചതി ന്റെ ദിക്കു ധരിക്കുകയും വേണം.

൨൩൫

(൯൭) തസ്യ ഭൂജാഫലാൽ ച വലനം വിദ്വാൽ “മയൂരാ” ഏത മി തി— തസ്യ ഭൂജാഫലാൽ ച “മയൂരാ” ഏതം വലനം വിദ്വാൽ ഇത്യുപായഃ.

പിന്നെ ആ ചാപങ്ങളുടെ യോഗാഭേദത്തെയോ അന്തരത്തേ യോ അറുപതിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ മേപ്പതിലും കയറി, അ

തിൽ നിന്നു മഹാജ്യപുകാണ്, ആ മഹാജ്യാവിനെ “മയൂരം” എന്ന പേര് കൊണ്ടു ഹരിച്ചുവരുന്ന ഫലം വലനാംഗുലമാകുന്നു. ശേഷത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി “മയൂരം” കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചു വ്യാഗുലവു മുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളുക. ചാപഭാഗത്തിൽ നിന്നാണു മഹാജ്യാവു കൊണ്ടുതെളിൽ ആ യോഗത്തിന്റെ തുലാമേഷാദിതന്നെയാണു വലനാംഗുലത്തിന്റെയും തുലാമേഷാദി. ചാപഭാഗത്തിൽ നിന്നാണു മഹാജ്യാവു കൊണ്ടുതെളിൽ ചാപങ്ങൾ തമ്മിലുന്തരിയ്ക്കുമ്പോൾ ബാക്കി വന്നതിന്റെ ദിക്കുമാകുന്നു വലനത്തിന്റെ ദിക്ക്. വലനം മേഷാദിയാണെന്നിൽ ദിക്കു ഉത്തരമാണെന്നും, തുലാദിയാണെന്നിൽ ദക്ഷിണമാണെന്നും അറിക.

പന്ത്ര

ഇനി ഗ്രഹണം വരക്കാൻ പറയുന്നു.

(൯൭) ദിക്സൂത്രാദ്ധ്യായം നയെ ദിതി— ക്രമേണാനന്തരം.

അവിടെ ചന്ദ്രാഭിത്യന്മാർ ഉദിച്ചിട്ടു പത്തു നാഴിക പൊങ്ങുന്നതിലകത്തുള്ള നേരത്തെ ഗ്രഹണമാകുമ്പോൾ പടിഞ്ഞാറെ ഭിത്തിമേൽ പടിഞ്ഞാറേ പുറത്തു വരക്കണം; അസ്തമിക്കുന്നതിന്നു പത്തു നാഴിക മുമ്പു മുതൽക്കു അസ്തമിക്കുന്നതിനകത്തുള്ള ഗ്രഹണമാണെന്നിൽ കിഴക്കേ ഭിത്തിയിന്മേൽ കിഴക്കു വശത്തുമാണു വരക്കേണ്ടതു്. പകുലിന്റേയൊരാറിയുടെ ധ്രുവം നടുപ്പത്തിലാണു ഗ്രഹണമെന്നിൽ വരക്കുന്നതു സമഭൂമിയിലും വേണം. നടുപ്പത്തിലെ ഗ്രഹണം ഉച്ചക്കു മുമ്പുള്ള അഞ്ചു നാഴികയിലാണെന്നിൽ നേരെ കിഴക്കു നോക്കി ഇരുത്തിട്ടു, ഉച്ചക്കു ശേഷമുള്ള അഞ്ചു നാഴികയിലാണെന്നിൽ പടിഞ്ഞാറു തിരിഞ്ഞിരുന്നിട്ടുമാണു വരക്കേണ്ടതു്. അവിടെ ഭിത്തിയിന്മേലാണെന്നിൽ, മുകളിൽനിന്നു ചുവട്ടിലേക്കു ഒഴുകുന്നിട്ടുതീർത്താൽ നേരെ ഒരു രേഖ വരക്കുക. നിലത്താണെന്നിൽ

കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു നീളത്തിലും ആണ്ടു വരക്കേണ്ടതു്. ആ രേഖക്കു “ദിക് സൂത്രം” എന്നു പേർ. പിന്നെ വലനാഗുലവും തോരയും കൂടിയേടത്തോളം നീളത്തിൽ ഒരു കോലംകാക്കുക: ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ ഉച്ചക്കു മുമ്പാണെന്നതിൽ ആ കോലിന്റെ ഒരു തല ഭിത്തിയിന്മേലുള്ള ദിക് സൂത്രത്തിന്റെ മുകളിലെ അറ്റത്തോടു ഒപ്പിച്ചു, വലനാ ഭക്ഷിണമാണെന്നതിൽ കോലിന്റെ മറ്റേതല നേരെ തെക്കോട്ടാക്കി വെച്ചു്, ആ തല തട്ടുന്നടത്തു ഒരു ബിന്ദു, ഇടുക. വലനാ ഉത്തരമാണെന്നതിൽ ആ കോലിന്റെ മറ്റേതല വടക്കോട്ടാക്കുകയും വേണം. നിലത്താണെന്നതിൽ കോലിന്റെ അഗ്രം ഒപ്പിച്ചു വെക്കേണ്ടതു ദിക് സൂത്രത്തിന്റെ കിഴക്കെ അറ്റത്തുകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഇടുന്ന ബിന്ദുവിനു “വലനബിന്ദു” എന്നു പേർ.

൨൩൭

(൯൭) ചയമിതാം രേഖാം തതൊ വാരുണീം ദിക് സൂത്രാവധിതി-
തതഃ ചയമിതാം രേഖാം ദിക് സൂത്രാവധി വാരുണീം ഇത്യന്വയഃ. നയെക
ഇത്യത്രാവയോജം.

പിന്നെ മുഴക്കുതക്ക പതിനാറ് അംഗുലം നീളത്തിൽ ഒരു സൂത്രം (ചരടു) ഉണ്ടാക്കി, ആ സൂത്രത്തിന്റെ ഒരു തല വലനബിന്ദുവിന്മേൽ വെച്ചുറപ്പിച്ചു, മറ്റേ തല ചുവട്ടിലേക്കു കൊണ്ടു പോന്ന ചരടു വലിഞ്ഞാൽ ആ തല ദിക് സൂത്രത്തിന്മേൽ തട്ടത്തക്കവണ്ണം വെച്ചുറപ്പിച്ചു പിടിച്ച്, ആ സൂത്രത്തിൽ കൂടിത്തന്നെ സൂത്രത്തോളം നീളത്തിൽ ഒരു രേഖ വരക്കണം. ആ രേഖ ആദിത്യഗ്രഹണത്തിങ്കൽ ആദിത്യന്റെയും, ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിങ്കൽ തമസ്സിന്റെയും മാറ്റമാകുമെന്നറിക.

൨൩൮

(൯൮) താദൃശീം നിജദിശി ക്ഷേപാംശ്ചിദ്രേഖാമചിചി. ക്രമേ
ന്നാന്വയഃ രേഖാം നയെ ദിത്യത്രാവി യോജം.

പിന്നെ ദിക് സൂത്രം മാതൃകയുക: ഇപ്പോഴുണ്ടായ സൂ
 യ്ക്കുന്റയൊ തമസ്സിൻറയൊ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ നിന്നു അതാ
 തിൻറ വിക്ഷേപത്തെ നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ വരുന്ന അംഗ
 ലത്തോളം അകലെ വിക്ഷേപത്തിൻറ ദിക്കിലും, ആ മാർഗ്ഗ
 രേഖയോളം നീളത്തിലും, മാർഗ്ഗരേഖാനുസാരേണയും ഒരു
 രേഖ വരക്കണം. ഇവ പദാന്തര രേഖയുടെ രണ്ടു തലയും
 സൂയ്മാർഗ്ഗരേഖയുടെ അഗ്രത്തോളം ഉള്ള വരികയും വേണം.
 ആയ്ക്കു ഉള്ള വരുവാൻ സൂയ്മാർഗ്ഗരേഖയിൽ നിന്നു വിക്ഷേ
 പദിക്കുന്ന തക്കവണ്ണം തെക്കോട്ടോ വടക്കോട്ടോ വരക്കു
 ന്നോർ, സൂയ്മാർഗ്ഗരേഖ നേരെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറാണെന്നു
 കല്പിച്ചു, അതിൻറ അഗ്രത്തിൽ നിന്നു അതിൻറ നേരെ
 തെക്കുവടക്കു നീക്കി വരക്കയും വേണം.

പന്ത്രണ്ടാം

(പു) മാർഗ്ഗം തൊ മുദഗാഞ്ചിയൊ രിതി— തൊ മുദഗാഞ്ചി
 യൊ: മാർഗ്ഗം ഇതുപയ: . സ്വാതാ മിതി ശേഷ:

അവിടെ മുൻവുണ്ടായ രേഖ സൂയ്മഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ
 ആദിത്യൻറയും, ചന്ദ്രഗ്രഹണമാണെങ്കിൽ തമസ്സിൻറയും
 മാർഗ്ഗമാണെന്നും മുഖ്യ പദാന്തരവല്ലൊ. രണ്ടാമതു വിക്ഷേപ
 ദിക്കിലുണ്ടായ രേഖ രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിന്നും ചന്ദ്രൻറ മാർഗ്ഗമാ
 കുന്നു. അവിടെ വലനമിപ്പെങ്കിൽ സൂയ്മതമോമാർഗ്ഗം ദിക്
 സൂത്രം തന്നെയുണ്ടല്ലൊ. ചന്ദ്രമാർഗ്ഗവും അപ്പോൾ നേരെകി
 ഴക്കുപടിഞ്ഞാറു തന്നെ വരക്കാം.

പന്ത്രണ്ടാം

(പു) അതായത്: സ്വാതാമിതി— ക്രമേ
 ണാപയ:

ഇങ്ങിനെ രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിങ്കലും
 ചന്ദ്രമാർഗ്ഗമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഒരു ബിന്ദു ഇട്ടു, ചന്ദ്രബിന്ദുവെ

ന്റെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഭാഗത്തുനിന്നു തല ആ വിന്ദുവിന്മേൽ വെച്ചു പിടിച്ചു, മറ്റേ അലകൊണ്ടു ചന്ദ്രബിംബവൃത്തം വരക്കണം. പിന്നെ സൂര്യമാറ്റമല്ലെങ്കിൽ ഒരു വിന്ദു ഇട്ടു, സോമഗ്രഹണമാണെന്നിൽ തമോബിംബത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഭാഗത്തു വെച്ചു മുളയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. സൂര്യഗ്രഹണമാണെന്നിൽ സൂര്യബിംബാക്ഷാംശസൂര്യം കൊണ്ടും മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ വൃത്തം വരക്കണം. അങ്ങിനെ വരച്ചാൽ, ചന്ദ്രഗ്രഹണമാണെന്നിൽ ചന്ദ്രബിംബം മുഴുവൻ തമോബിംബത്തിനകത്തു വന്നുവെങ്കിൽ സമസ്തഗ്രഹണമാണെന്നും, ചന്ദ്രബിംബം മുഴുവനും കാണാതാകുമെന്നും അറിയുക. ചന്ദ്രബിംബം തമോബിംബത്തിനു പുറത്തു കാണുവാനുള്ളതായാ വെളിച്ചിച്ചാൽ ഗ്രഹണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലത്തു ചന്ദ്രബിംബം അതുപോലെ കാണുന്നതുമാകുന്നു. അതുപോലെത്തന്നെ സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്നു ബിംബം ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ അകത്തു വരുന്ന ഭാഗം കാണുകയില്ലെന്നും അറിയുക.

൨൪൧

ഇനി സൂര്യമോക്ഷങ്ങൾ വരക്കാൻ പറയുന്നു.

(നവ) ഗ്രാസോന്നൈകൃദലാംഘ്രിമുഖ്യവിവരേ സ്പെർ പ്രതിച്ചാം വിധി മിതി— സ്പെർ ഗ്രാസോന്നൈകൃദലാംഘ്രിമുഖ്യവിവരേ പ്രതിച്ചാം വധം ഇത്യന്വയഃ. ലിഖെ ദിത്യത്രാപി യൊജ്യാ.

അവിടെ രണ്ടു ഗ്രഹണമായാലും അതാതിന്റെ സമ്പർക്കത്തിന്റെ നാലിലൊന്നു നീളത്തിൽ ഒരു ചരടുണ്ടാക്കി, അതിന്റെ ഒരു തല സൂര്യമാറ്റമദ്ധ്യത്തിൽ മുൻപു ഇട്ട വിന്ദുവിൽ വെച്ചു പിടിച്ചു, മറ്റേ തല മുകളിലേക്കു പൊക്കി ചരടു വലിഞ്ഞാൽ, ആ തല ചന്ദ്രമാറ്റമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ തട്ടിച്ചു, തല തട്ടിയേടത്തു ചന്ദ്രമാറ്റത്തിങ്കൽ ഒരു വിന്ദു വിട്ടു, ചന്ദ്ര

ബാഹ്യാശസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു തല ആ ബിരുവിന്ദേൽ
 വെച്ചു പിടിച്ചു, അവിടെ ഒരു ചന്ദ്രബിംബപ്പുത്തം വരച്ചാ
 ൽ സ്പർശപേലെ കാണുന്നതാകുന്നു. പിന്നേയും സമ്പർക്കാ
 ൽതിന്റെ നാലിലൊന്നു നീളമുള്ള സൂത്രത്തിന്റെ ഒരു തല
 വ്യയമാഗ്ഗമദ്ധ്യബിരുവിന്ദേൽ വെച്ചു പിടിച്ചു, മറ്റേ തല
 ചുവട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോന്നു അവിടെയും ചന്ദ്രമാഗ്ഗത്തിൽ ത
 ളിച്ച ഒരു ബാഹ് ഇടു, അവിടെയും മുൻപറഞ്ഞതു പോലെ
 ബിംബപ്പുത്തം വരച്ചാൽ മോക്ഷാ പോലേയും കാണുന്നതാക
 ന്നു. ഈ പറഞ്ഞതെല്ലാം ചന്ദ്രാഭിത്വന്മാർ ഉച്ചയാകും മുന്പു
 ൽ ഉപദേശം വരക്കുവാനുള്ള സമ്പ്രദായമാകുന്നു. ഗ്രഹണം ഉ
 ച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടാവുകയും, വലനം ഉത്തരദിക്കാവുകയും ചെയ്താ
 ൽ ദിക്സൂത്രത്തിൽ നിന്നു തെക്കോട്ടു നിൽക്കുമെന്നും, മുക
 ളിലുണ്ടാകുന്ന ചന്ദ്രബിംബം മോക്ഷസമയത്തേയും, ചുവട്ടിലു
 ന്നു സ്പർശമയത്തേയുമാകുമെന്നും, നിലത്താണെങ്കിൽ ദിക്
 സൂത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറോ തലക്കൽ നിന്നാണു വലനം നി
 ക്കേണ്ടതെന്നും ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു കൂട്ടമാണ് വ്യത്യാസമുള്ളതെ
 ന്നും അറിക. മറ്റൊല്ലാം മുൻ പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നേയു
 മാകുന്നു. ഗ്രഹണം വരക്കാനുള്ള ക്രിയ ഇപ്രകാരമാകുന്നു.

പിടുന്ന ഗ്രഹണത്തിന്റെ ക്രിയകൾക്കു ഇനിയും അന്വേ
 കം സാശയങ്ങൾ വരുവാനുണ്ട്. അവയിൽ ചിലതും താ
 ടെ പറയുന്നു. ആഭിത്വഗ്രഹണത്തിങ്കൽ പട്ടാറ്റൊ ഒരു നാ
 ഴിക പുലരുത്തതിനകത്താണെങ്കിൽ ഗ്രഹണമില്ലെന്നു മുൻപു പ
 രക്കുവല്ലോ. ഒരു നാഴിക പുലർന്നിട്ടു അതിനടുത്തു സ്തംഭ
 പട്ടാറ്റൊ വരികയും ലംബനം ഞ്ഞമാവുകയും ചെയ്യുമ്പോ
 ള്, ലംബനനാഴിക സ്തംഭപട്ടാറ്റൊനാഴികയിൽ നിന്നു കള
 ഞ്ഞു മദ്ധ്യകാലമാകുകൊണ്ടും, സ്തംഭപട്ടാറ്റൊനാഴികയേക്ക
 ൾ ലംബനനാഴിക ഏറ്റി വരുമ്പോൾ, ലംബനനാഴികയിൽ

നിന്നു സ്വപ്നപൂർവ്വമായി കളഞ്ഞാൽ ശേഷമുള്ള നാഴികയോളം രാവുള്ളപ്പോൾ മദ്യകാലമെന്നു വരും. അവിടേ ലംബനം അവിശേഷിക്കേണ്ടതിന്നു തൽക്കാലകാലലഗ്നം വരുത്തുവാൻ തൽക്കാലസായനാക്ഷസ്തത്തിൽ തങ്കൽ നിന്നു വരുത്തിയ ചരപ്രാണകലാന്തരങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുകയും, ഇഷ്ടനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി അതിൽ നിന്നു വാങ്ങുകയും ചെയ്താൽ തൽക്കാലകാലലഗ്നം വരുന്നതാണ്. അവിടെ 'ഇഷ്ടനാഴിക' എന്നു വെച്ചാൽ ലംബനത്തിൽ നിന്നു സ്വപ്നപൂർവ്വമായി വാങ്ങിയ ശേഷമുള്ളതുമാകുന്നു.

പിന്നെ ഒരു നാഴിക പകലാകുന്നതിനടുത്തു മുമ്പെ സ്വപ്നപൂർവ്വമായി ലംബനം ധനമാകുകൊണ്ടു സ്വപ്നപൂർവ്വത്തിൽ ലംബനം കൂട്ടിയാൽ മദ്യകാലം അസ്തമിച്ചിട്ടായി വരും. അപ്പോൾ ലംബനം അവിശേഷിച്ചാൽ തൽക്കാലകാലലഗ്നം വരുത്തേണ്ടതിന്നു തൽക്കാലസായനാക്ഷസ്തത്തിൽ ആറു രാശി കൂട്ടി സ്വചരപ്രാണകലാന്തരങ്ങൾ സംസ്കരിച്ച്, അതിൽ ഇഷ്ടനാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി വാങ്ങിയാൽ തൽക്കാലകാലലഗ്നം വരും. ലംബനത്തിൽ നിന്നു സ്വപ്നപൂർവ്വമായി വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ളതാണ് ഇവിടെ ഇഷ്ടനാഴികകളെന്നും ധരിക്കുക.

പിന്നെ ഒരു നാഴിക പകലാകുന്നതിന്നു അടുത്തു മുമ്പെ സ്വപ്നപൂർവ്വമായി ലംബനം ധനമാകുകൊണ്ടു സ്വപ്നപൂർവ്വത്തിൽ ലംബനം കൂട്ടിയാൽ മദ്യകാലം അസ്തമിച്ചിട്ടായി വരും. അപ്പോൾ ലംബനം അവിശേഷിച്ചാൽ തൽക്കാലകാലലഗ്നം വരുത്തേണ്ടതിന്നു സായനാക്ഷസ്തത്തിൽ ആറു രാശി കൂട്ടി സ്വചരപ്രാണകലാന്തരങ്ങൾ സംസ്കരിച്ച്, അതിൽ ഇഷ്ടനാഴികകളേയും ആറിൽ പെരുക്കിക്കൂട്ടിയാണു അ

വിഭജിക്കുക കാലമെന്നും. അവിടെ ഇഷ്ടനാഴികകൾ, ലംബനം കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന സ്തംഭപാത്രത്തിൽ നിന്നു തന്നെ ഒരു നമ്പ്രമാണം വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ളതുമാകുന്നു.

പിന്നെ രണ്ടു ഗ്രഹണത്തിനും ആദിത്യാദയത്തിനപ്പുറം ഉദയത്തിനടുത്തു മദ്ധ്യകാലമായി വരികയും, ഉദയത്തിൽ നിന്നു മദ്ധ്യകാലത്തേക്കുള്ള നാഴികയേക്കാൾ സ്പർശിതൃബ്നാഴിക ഏറ്റവും വരികയും ചെയ്യുമ്പോൾ, സ്പർശിതൃബ്നാഴികയിൽ നിന്നു ഉദയാൽപരമുള്ള മദ്ധ്യകാലനാഴികയെ വാങ്ങിയാൽ ശേഷമുള്ള നാഴികയോളം രാവുള്ളപ്പോൾ സ്പർശംതുടങ്ങുമെന്നറിക. ഇനി അസ്തമനത്തിനടുത്തു ഗ്രഹണം വരുമ്പോഴും, ഇവിടെ പരഞ്ഞതല്ലാതെ വല്ല സാധാരണ നേരിട്ടുമ്പോഴും യുക്തികൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഗ്രഹണം വരുന്നതിന്നു മദ്ധ്യകാലത്തിലേക്കുവന്നു വലം വരുത്തുന്നത്. അവിടെ ചന്ദ്രഗ്രഹണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലം ആദിത്യാദയാൽ പരമായി വരുമ്പോൾ ആദിത്യാദയത്തിൽ നിന്നു മദ്ധ്യകാലത്തിലേക്കുള്ള നാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി, അവ തീയതികളെന്നു കല്പിച്ച്, അതിൽ മൂന്നു രാശി കൂട്ടുകയും, അതിൽ ഗ്രാഹ്യചരം ദിക്കു പോലെ സംസ്കരിച്ച് അതിന്റെ ഭൂജക്കു ജ്യാവു കൊള്ളുകയും വേണം.

സൂര്യഗ്രഹണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലം സൂര്യോദയാൽപുറമായി വരുമ്പോൾ ഉദയാൽപുറം മദ്ധ്യകാലത്തിലേക്കുള്ള നാഴികകളെ വെച്ച് ആറിൽ പെരുക്കി മൂന്നു രാശി വാങ്ങുകയും, ഗ്രാഹ്യചരം വിപരിതമായി സംസ്കരിച്ച് അതിന്റെ ഭൂജക്കു മഹാജ്യാവു കൊള്ളുകയും ലേഖനമെന്നു ഭേദമുണ്ട്.

ആദിത്യഗ്രാമണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലം സൂര്യാസ്തമനാൽ പരമാണെങ്കിൽ അസ്തമനാൽപരം മദ്ധ്യകാലത്തിനേക്കാളുള്ള നാഴികകളെ ആറിൽ പെരുക്കി, അതിൽ മൂന്നു രാശി കൂടി, ആദിത്യാസ്തമനത്തിനേക്കാളുള്ള ദിക്കുപോലെ ഗ്രാഹചരവാസംസ്കരിച്ച്, അതിന്റെ ഭുജക്കാണ് മഹാജ്യാവുകൊള്ളേണ്ടത്. ഇരുപറ്റത്തെ നാലു ദിക്കിലേക്കും മഹാജ്യാവുകൊള്ളുക തുടങ്ങി മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ക്രിയ ചെയ്യു. വലനവും വരത്തിക്കൊർക, ഇതിന്നു ഇനിയും ഒരു ക്രിയ പറയുന്നു.

ഇവിടെ രണ്ടു ഗ്രാമണത്തിന്നായാലും മദ്ധ്യകാലം പകലാണെങ്കിൽ അന്നത്തെ ദിനപ്രമാണം ഉണ്ടാക്കി അദ്ധിച്ചതും മദ്ധ്യകാലനാഴികകളും തമ്മിൽ അന്തരിക്കുകയും, ശേഷിച്ച നാഴികകൾ തീയതികളെന്നും വിനാഴികകൾ ഇലികളെന്നും കല്പിച്ചു അവ ആറിൽ പെരുക്കുകയും, അറുപതിലും മുപ്പതിലും കയറ്റി അതിൽ നിന്നു മഹാജ്യാവുകൊള്ളുക തുടങ്ങി ക്രിയ ചെയ്തിട്ടും വലനം വരുത്താം. അവിടെ മദ്ധ്യകാലനാഴികകളെന്നു പറഞ്ഞതു ഉദയാൽ പരം മദ്ധ്യകാലത്തിനേക്കാളുള്ള നാഴികകളായാലും, മദ്ധ്യകാലത്തിൽ നിന്നു അസ്തമനത്തിനേക്കാളുള്ള നാഴികകളായാലും പോരായ്മയുമില്ല. അവിടെ മദ്ധ്യകാലം ഉച്ചക്കുമ്പോണെങ്കിൽ കൊള്ളുന്ന മഹാജ്യാവുമേഷാദിയും, ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടാണെങ്കിൽ തുലാദിയുമാകുന്നു.

ഇനി അസ്തമിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രാമണമാണെങ്കിൽ ദിനപ്രമാണാൽത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു രാത്രിപ്രമാണാൽ വരുത്തുന്നതെന്നും, അൽരാത്രിയെ മുമ്പാണ് മദ്ധ്യകാലമെങ്കിൽ മഹാജ്യാവുമേഷാദിയും അൽരാത്രിയെ ശേഷമാണെങ്കിൽ മഹാജ്യാവു തുലാദിയാണെന്നും ശരിക്കയും വേണം. മറ്റൊറ്റാം പകലുള്ള പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെയുമാകുന്നു.

ഗ്രാമണവണ്ഡം കഴിഞ്ഞു.

൧൨. കർന്നവണ്ഡം.

൨൪൨

യോഗാദി വാക്യങ്ങൾ.

യോഗ്യോ, ബൈദ്യ, സ്തപഃ, സത്യാ, ധന്യഃ, പുത്രഃ, വരോ വരാ.
 വീരഃ, ശുഭഃ, ശരോ, വജ്രീ, ഭരം, ഗൊത്രോ, തത്വഃ, കരി.
 ധന്യഃ, സൈവ്യാ, മയാ, ലോക, കായോ, ഭീനഃ, സ്തനാം, ഗനാ
 യാജ്ഞാ, യജ്ഞാ, ഗനഃ, ശുഭന, സ്തനൊ, ഭീനൊ, യുനി, ന്നഃ
 ആപഃ, പാപഃ, പയഃ, പത്യാ, പുഷ്പോ, ധൈനൊ, ഭീനൊ, രമിനഃ
 തന, ഭീനഃ, വന, ജ്ഞാനീ, രത്ന, ഭാനഃ, സുനി, ന്നയെ
 യോഗ്യാദി പാദം മേഷാദെ വ്യാക്യ മഷ്ടഭിനസ്യ ച
 രത്ന യജ്ഞാദി വാക്യ, തു ഹീനയുക്താ രവഃ സ്ത. ൧.

‘യോഗ്യോ വൈദ്യസ്തപഃ സ്തപഃ’ എന്ന പാദം മേടമാസത്തിലേ
 ക്കും ‘ധന്യഃ പുത്രഃ വരോ വരാ’ എന്ന രണ്ടാമത്തെ പാദം ഏടമാസത്തി
 ലേക്കു മാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ “രത്നഭാനം” എന്നു കൂടിയുള്ള ൧൨ പാദങ്ങൾ പ
 ത്രങ്ങളു മാസത്തിലേക്കും ഉള്ളതാകുന്നു. ഒരോ പാദവും “യോഗ്യഃ”
 “വൈദ്യഃ” എന്നിങ്ങനെ ഈരണ്ടക്ഷരങ്ങൾ കൂടിയ നന്നാലു വാക്യങ്ങളാ
 കുന്നു. ഈ ഓരോ വാക്യവും അതതു മാസത്തിലെ എട്ടെട്ടു ദിവസങ്ങളെ ശു
 ഭ്രമാകുന്നു. ഈ ഓരോ വാക്യവും എട്ടാക്കി ഭാഗിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഓഹരി
 സംക്രമസമയം മുതൽ കണക്കാക്കി അതതു ദിവസങ്ങളിൽ സംസ്കരിക്കുക
 യും വേണം. ഇതു ഒരു കൂടി സ്പഷ്ടമാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കാം. “യോഗ്യഃ” എ
 ന്ന ൧൧നെ വു അക്കി ഭാഗിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഓരോ ഓഹരി ഒന്നേകാലെ അര
 കാൽ ആണല്ലോ. മേടം ൨-ാം-ന-ക്കാണെങ്കിൽ ഇലിയിൽ ൧ സംസ്കരിക്ക
 ണം. ബാക്കി കാലെഅക്കാൽ അദ്ധ്യധികൃതല്ലാത്തതിനാൽ സംസ്കരിക്കാ
 ദില്ല. ൩-ാം-ന-യാകുമ്പോൾ, മേൽപറഞ്ഞ സംഖ്യ ഇരട്ടിച്ചാൽ രണ്ടു
 കാൽ ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ ൩ സംസ്കരിക്കയും ചെയ്യും. ഈ ക്രമത്തിൽ ൨൪
 ദിവസത്തിന്നു ‘യോഗ്യോ’ വൈദ്യഃ, പത്വഃ എന്ന ൩ വാക്യം മുഴു പനും, പ
 ന്ന ഓരോ മാസത്തിലും എത്ര ദിവസമുണ്ടോ ഒട്ടുവിലുത്തെ വാക്യത്തിന്റെ
 അത്ര ഓഹരിയും സംസ്കരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാൽ പിന്നത്തെ മാസ

തിൽ ആ മാസത്തിലെ വാക്യങ്ങളെ മാത്രമല്ലാതെ കഴിഞ്ഞ മാസത്തിലെ വാക്യങ്ങളെ സംസ്കരിക്കുകയും വേണ്ട. മീനം ൧-ാംനം മുതൽക്കുള്ള വാക്യമായ “അത” എന്നു തുടങ്ങി ഉത്തരമായിട്ടും, തുലാം ൯-ാംനം മുതൽക്കുള്ള “യജ്ഞ” എന്നു തുടങ്ങി ധനമായിട്ടും സംസ്കരിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

൨൪൩

ഗീർശ്രോയാദി വാക്യങ്ങൾ.

ഗീർ ശ്രോയഃ	ശ്രുതപാ സ്യ യുദ്ധം
ധൈനവ ശ്രീഃ	അഭവ ക്രൂദ്ധം
അഭി സ്ത നമഃ	ഗോരസോ നനുസ്യാൽ
ഭവോ ഹി യാജ്യഃ	ഭുമാ ധന്യാ നയെ
ധന്വേയം നാരീ	ഇഷ്ടം രാജാഃ കുന്തൽ
ധനവാൻ പതഃ	ധന്യാ വിദ്വേയം സ്യാൽ
ശാഹ്വഃ സുരാ രാജാഃ	തപഃ രക്ഷാ രാജ്യസ്യ
ബാലൈന ക്ഷപം	ക്ഷേത്രജഃ
ധനുഭിഃ വലൈഃ	നിലൈ നൈതേ
൧൦ ദശ സുനവഃ	൩൦ ജലം പ്രാജ്ഞായ
ഹോമസ്യ സ്രവഃ	ശശീ വന്ദ്യഃ സ്യാൽ
ദിനാ സ്തേ നൃണാം	ഗോരസപ്രിയഃ
മുഖം നാരാണാം	വനാനി യത്ര
ഭവഗ്നോ സ്തേ	അന്നം ഗോത്രശ്രീഃ
ശ്രീ നിധീയതൈ	അഷ്ടാ സ്തേ നാഗാഃ
ശാകില നാഥഃ	ധിഗന്ധഃ കില
ശ്രോഷ്ടാ സാ കഥാ	പുരോഗാ അഭിഃ
സൈരഖ്യ സ്യാനന്ദഃ	മാന്യഃ സ കവഃ
ധ്യാനം മാന്യം ഹി	അമിഷ്ടനാശം
൨൦ ധിരോ ഹി രാജാ	൨൦ ബാലൈ മൈ കൈശഃ

കശധാരിണഃ ഇഷ്ടി മൃദൃതേ സ രാജാ പ്രീതഃ സമുപ്രായോസൌ ധിഗന്തൂ ധ്യാസഃ അംഗാനി യദാ സെന്നാവാൻ രാജാ ധീരാഃ സന്നദ്ധാഃ ശാഖീനം പ്രധാനം ഓ ക്ഷീരം ഗോ ന്നാനയെൽ വ്യാ	കാമാസനഃ സഃ ഹോമാ പുത്രാത്ഥം മന്നി ജാനദഃ നാവിധഃ പാദേ ഉൽപലാ നിധിഃ ശുഭ സു യോഗാ വിജയം സ്രീധനം ഹീനപ്രായോ നദഃ ധി ഗശപഃ ഖിന്നനായം ദിശതു നഃ പത്മം
രത്നമയൈ നൃപഃ താഃ പ്രജാഃ പ്രാജ്ഞാഃ സുഃ അശ്വാനാം കൊ യോഗ്യഃ തദൈവരം പ്രിയായാഃ ധവതപം ഗ്രാമ സ്മൃത്യ ജനജരാ ഇഷ്ടകാ കാർത്ഥം കലഗുരുഃ സ്വാൽ നാമ മനി സ്മ ഉഗ്രഃ	ജനോന്ധഃ പാപകഃ ശുദ്ധാ സ്വാത് മാന്യം ലോകേ ധന്യഃ ശരൈഃ സഖീ സ നിത്യം ലാഭോ ധാന്യസ്യ അങ്കുരം നീദര ധാവ ദൈവദ്രോ ത്ര ഗതധ സരാശ്രാ നാമ ഗമന കാലാ
പ്രദമാദികരഃ ശശാങ്കാനുരഃ വക്ഷാമി കാലാ സംഭേദഃ ഖലൈഃ ശീലപ്രിയ സ്മപം വെലാതരവഃ വിഭിന്നം കർമ്മ ധർമ്മവാൻ രാമഃ ദിഗ്ഗോളോ നാസ്തി ഓ തെ ബാലാ ഭ്രാന്താഃ	ദയാവാൻ രൊഗീ ഹോമസ്ഥാനം വനം ശ്രീമാൻ പുത്രോ വാ ത നമ നാമാ ഭാനാനാം ക്രമഃ ക്ഷേത്രവാ നസ്മ ശംഭ ജ്ഞയതി രത്നാംഗനാത്ഥം ലക്ഷ്മണ സൌ പാത്മഃ പാപ സാപത്യനിന്ദാ

ജനോ മാനോ ഹി
സ വാഭീ രാജാ
ആകാരോ യുദ്ധം
ഭാസ്യാമി ശ്രാദ്ധം
കാൽഹാനി നാൽ
ഭാഭാ നരാനാ
വികലാനാം കാൽ
ഹരണം പാദ്യ
തുലാസമ്പ്രത്യയാ
൧൧൦ ധിഗസ:

സേനായാ: ക്രോധ:
ഭാനം ഭാനോനാ
ഭൂമി സ്തൃ നീതും
ചതാദ്ധം പ്രാജ്ഞായ
താഭായാ: പാപായം
ഭിശ്ശാ:ബരാ ബൃസ്യ
ജ്ഞേ നാസ്തി
മിനജ്ഞായം
ഭാനാനി നിതാ
൧൧൦ തപ: ശ്രേയ: സ്യാൽ

കവി: പുത്ര:
തതപാഗനെയം
ജിജ്ഞാ മെ കായ:
ഭയാ ഹരസ്യ
അശനപര:
താലുലൈവൈത്ര
സംഗതോ നാഗ:
വിശുദ്ധോ യോഗീ
താരാഗം നഭ:
൧൨൦ പ്രിയായാ: കവി:

അംബുഭി രിഭൈ:
ക്ഷമാസ്ത നഭൈ:
ലോലധി: പുത്ര:
തൈരൈഭാ നാഗാ:
വിലാമകലം
സ മന്ദോ രാഗീ
തൈലപ്രിയ സ്തപം
സാന്ദ്രതം രവി:
കലാനാം കൽ
൧൨൦ ശ്രുതാ സ്വരാണി

പാപായം നിശി
ധന്യോ മാനോഭാ
ഭോഗാദ്ധം രാമാ
രാമാ ഗീയതൈ
അത്യാഹാര സ്ത
ശാരിരകോ സേന
ലോല ചക്രസ്ത:
പ്രാമുനീഷ്ഠം
ഭിദ്യചാൽ രാജാ
൧൩൦ അംശാമിനോദ്ധി:

ധമ്മോ ഭാനാ തു
ഭൂഷാ ഗൊത്രം തൈ
തുലാമിനോമി
ജിതപാസ്ത രഭ:
ശ്രമേണാ നിന്ദാ
ഷഡപിധാന്യാഹ:
തത്ര ഗൊ നിധി:
കേശാ സ്തേ കാലാ:
താനാനി നൊ നയേൽ
൧൩൦ ശിശിരൈ പാനിയാ

ഓഗമാത്രം നിത്യം	താവദേത കയ്യുഃ
ജനാം ദാനം പത്നീ	ഗ്രാമോ നഷ്ടഃ
സത്യേന ശ്രേയഃ സ്വാൽ	ശശീ രാത്രേത
മുഖേ ശ്രീഃ	ദുഃശ്രുഭാ നഷ്ടഃ
ധാരാപ്തഃ	ഭാനഃ സദ്യസ്യാൽ
പലിതാ രാജ്ഞഃ	ദയാലുഃ ശ്രേയഃ
തൈലജാ നാഷ്ടഃ	പ്രഭായാഃ പുത്രഃ
താഭി ന്നരാ സ്വഃ	ഹസ്തശപഃ ശ്രേയഃ
മീനലഗ്നാത	ധനഃ സെന്നാംഗാ
൧൭൦ താലമദ്ധ്യേ ശ്രീഃ	൨൦൦ ശാക്രജ്ഞാ രാജീ

നൊഗ്രാ ദാരാ രാജ്ഞഃ	സഖിലം നവാ
ധന്യ പ്രാൽ കാലഃ	വൈദ്യഃ സ കവിഃ
വർഗ്ഗപം ഖലൈഃ	മെന്നകാനാമാ
ശ്വാന്നോ ദീനാ വാ	സെന്നാ മദ്ധ്യമാ
ധവാഃ കാശവഃ	സംയുദ്ധ കുമഃ
ജ്ഞാദുഃശന്നൈഃശന്നൈഃ	സ്വപ്നലോകോസ്തി
ഗോശുലികാമഃ	ഗുണാത്മി രതിഃ
ദീനോ വഃ ജ്ഞാതിഃ	കാവ്യപ്രിയൊസേത
തത്ര ദിവതെ	ഭദ്രതരോത്ഥീ
൧൮൦ ശോഭാ രാജ്ഞഃ നെന്നാ	൨൧൦ ധൂരാജ്ഞഃ പാദഭ

ആജ്ഞാസാദ്ധ്യോ സാ	ഗുരു വ്യാരഭഃ
നദസ്യാനന്ദഃ	മാനഭോ നിധിഃ
ധനൈശ്ചായം ജനഃ	രംഗസ്വ ശ്രദ്ധാ
സമന്തോഭ്രൂഃ	സ്വപഭാവോ ജ്ഞാനസ്വ
നാഗരോ യുദ്ധഃ	അവസ്ഥയം നാഷ്ടഃ
ധീവശഃ ക്രോധഃ	പത്രോ ജ്ഞാനാഖ്യായം
ശ്രമോ ദീനോ നിത്യം	ധവശ്രേയഃ പത്മം
ധൂവീ സ്വാ ദാജ്ഞായം	തെന്ന ശന്നൈഃ പട്ടഃ
ബഹുവന്നെ യോഗം	വൈദ്യോസേത
൧൯൦ വിഗതചക്ഷായം	൨൨൦ ഹയോ ധന്യഃ

അപ്രിയൊ നയെ	തിലസ്യാ രസ്:
ശാസ്ത്രവാക്യേ യം	തവ മാനദി:
ഭോഗമാത്രസ്യാ	ഷഡപിധാ പദം
ഗ്രാമാന്മീനര:	മംഗലം നീളം
യത്രാനം ശ്രേഷ്ഠം	൨൪൦ യോഗ്യ: സംഖ്യയേ
ഭിന്നാഗോ നാഗ:	യോഗാ ജ്ഞാനിന:
പ്രജ്ഞാതൊ യോഗീ	സ്വാർത്ഥ
മുഖ്യോ ധീരോ ലീന:	ശൈലാലയൊ നമു:
ഗാവ: പ്രിയ വ:	മന്ത്രിതം പ്രാജ്ഞായ
൨൨൦ സുരതം ത്രിഭി:	അനിധാനം കലപ:
ത്രിരാജ്ഞാം കശ:	ശ്രോത്രിയ പ്രിയസ്യാ
ധാരാഭി: ശ്രമ:	മംഗലം
ത്രിഭി ധ്വാനിസ്തേ	കവേ: ശക്ത്യാ
അനംഗാശ്രിതാ	൨൪൮ ഭവേൽ സുഖം.
ധന്യ: സ നാഥ:	

വാക്യദശകങ്ങൾ.

ഭോഗമ	൧൧	സെന്നാ	൧൨൧
ശ്രുതപാ	൨൧	അരംബ	൧൪൧
ശശി	൩൧	ധമ്മ	൧൫൧
കശ	൪൧	ഭോഗ	൧൬൧
രത	൫൧	നോഗ്രാ	൧൭൧
പ്രമോദ	൬൧	അജ്ഞാ	൧൮൧
കാമാ	൭൧	താവൽ	൧൯൧
ജനോസ്യാ	൮൧	സലി	൨൦൧
ഭയാവാൻ *	൯൧	ഇരു	൨൧൧
ജനോമാൻ	൧൦൧	അപ്രി	൨൨൧
കവി:	൧൧൧	ത്രിരാജ്ഞാം	൨൩൧
പുറവ:	൧൨൧	യോഗ:	൨൪൧

(നാളം പക്കവും പ്രസിദ്ധമാകയാൽ ഏഴുതുന്നില്ല.)

൨൪൪

നിത്യയോഗങ്ങൾ.

൧ വിഷ്ണുഃ	൧൦ ഗണ്യഃ	൧൯ പരിവൃഃ
൨ പ്രീതിഃ	൧൧ വൃദ്ധിഃ	൨൦ ശിവഃ
൩ ആയുഷ്ഠാൽ	൧൨ യുവഃ	൨൧ സിദ്ധഃ
൪ സൗഭാഗ്യഃ	൧൩ വ്യാഘാതഃ	൨൨ സാദ്ധ്യഃ
൫ ശൊഭനം	൧൪ ഹർഷനഃ	൨൩ ശുഭഃ
൬ അതിഗണ്യഃ	൧൫ വജ്രഃ	൨൪ ശുഭഃ
൭ സുകർമ്മം	൧൬ സിദ്ധഃ	൨൫ ബ്രാഹ്മഃ
൮ യുതിഃ	൧൭ വൃതീപാതഃ	൨൬ മാഹേന്ദ്രഃ
൯ ശുദ്ധം	൧൮ വരീയാൻ	൨൭ വൈധൃതി

നാമകാണവാൻ.

൨൪൫

൧ നാ കാർത്തികക്കാൽക്കു	൧൦	൧൧ നാ തൃക്കേട്ട പോകും
൨ നാ മകേരത്തരക്കു	൨൦	൧൨ നാ ഉത്രാടത്തിൽ കാ
൩ നാ പുണർതത്തിൽ		൧൩ തക്ക ൧൫
൪ നാ മൂക്കാൽക്കു	൩൦	൧൪ നാ അവിട്ടത്തരക്കു
൫ നാ ആയില്യം പോകും.		൧൫ നാ പുരോട്ടാതി മു
൬ നാ ഉത്രത്തിൽ കാൽക്കു	൪൦	൧൬ നാ കാൽക്കു
൭ നാ ചിത്രരക്കു	൫൦	൧൭ നാ മേവതി പോകും
൮ നാ വിശാഖത്തിൽ മു		
൯ നാ കാൽക്കു	൬൦	

൨൪൬

പക്കം കാണുവാൻ

൧ന്നു തൃതീയരക്കു	൨൦	൭ന്നു തൃതീയരക്കു	൨൦
൨ന്നു പഞ്ചമിപോവു		൮ന്നു പഞ്ചമി പോകും	
൩ന്നു അഷ്ടമിഅരക്കു	൨൦	൯ന്നു അഷ്ടമിഅരക്കു	൨൦
൪ന്നു ദശമി പോകും		൧൦ന്നു ദശമി പോകും	
൭ന്നു ത്രയോദശിഅരക്കു	൨൦	൧൧ന്നു ത്രയോദശി അരക്കു	൨൦
൯ന്നു വെളുത്തചാവു പോകും		൧൨ന്നു കറുത്തചാവു പോകും	

൨൪൭

ലോകാദിസംക്രമയാകൃതങ്ങൾ

൧ ലോകാനാംലക്ഷണാകൃ	൭ ദണ്ഡാർക്കിതപാസിഭിന്നൈ
൨ വിഭാഗബുധപത്തൈ	൮ വ്യാഗ്രണയന്മയപാൻ
൩ ധൃതിധാരാശാമിളാ	൯ സർവ്വസൈന്യാൽ ഗാന്താൻ
൪ ധന്വന്തരനന്ദനപ്പരകാന്തൻ	൧൦ ഗൌരാംകുവ്വിതനൊവ്വിം
൫ ജയയനന്ദിബരാൻ	൧൧ സ്ഥഗയകൃശമമു
൬ ഖലാലഖർഗാംബുതരം	൧൨ മുഷ്ടികം ബാണകുളൈ
കൈഭം.	

“ലോകാനാം ലക്ഷണാകൃ” എന്ന ഒന്നാം വാക്യം മേടത്തിൽ നിന്നു എടുത്തസംക്രമത്തിന്റെ വാക്യവും, ക്രമത്തിൽ ഒടുവിലുള്ള വാക്യമായ “മുഷ്ടികം ബാണകുളൈ” എന്നു മിതമേടം സംക്രമയാകൃതമാകുന്നു. ഇതുകൾ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം തുടങ്ങി ഇവ്വക്ഷണം, വിനാശിക, നാശിക, ദിവസം ഇതിന്റേയുമാകുന്നു.

രവ്യ

പ്രമാണി

മ പ്രഭവഃ	രവ സർവ്വധാരി	രവ കീലകഃ
ര വിഭവഃ	രവ വിശ്വാധാരി	രവ സന്തതഃ
ന ശുക്ലഃ	രവ വിക്രതിഃ	രവ സാധാരണഃ
ര പ്രമോദതഃ	രവ ഖരഃ	രവ വിശ്വാധാരി
ര പ്രജ്ഞാൽപത്തിഃ	രവ നന്ദനഃ	രവ പരിതാപി
ന അംഗിരസഃ	രവ വിജയഃ	രവ പ്രമോദി
ര ശ്രീമതഃ	രവ ജയഃ	രവ ആനന്ദഃ
വ ഭവഃ	രവ മന്ദമഃ	രവ രാജസഃ
ന യുവാ	രവ ഭയമഃ	രവ നളഃ
മറ ധാതുഃ	രവ ഹൈവിജ്ഞാ	രവ പീഠമഃ
മമ ഇസരപരഃ	രവ വിജ്ഞാ	രവ കാലയുക്തിഃ
മവ ബലധാതൃഃ	രവ വികാരി	രവ സിദ്ധാർത്ഥി
മവ പ്രമാദി	രവ സാധുരി	രവ രതമഃ
മവ വിക്രമഃ	രവ പ്ലവഃ	രവ ഭയമഃ
മവ വൃഷഃ	രവ സന്തതമഃ	രവ ഭയമഃ
മവ ചിത്രഭാസഃ	രവ ശൈലമഃ	രവ ജ്ഞാതാർത്ഥി
മവ സഭാസഃ	രവ ശ്രീധാരി	രവ
മവ താജനഃ	രവ വിശ്വാധാരി	രവ രാജാജി
മവ പാതാലഃ	രവ പരാജയഃ	രവ ശ്രീധാരി
രവ വൃദ്ധഃ	രവ പ്ലവഃ	രവ അജയഃ
രവ സർവ്വജിതഃ		

രവൻ

പ്രമാണി

മ കലിന	രവ ക്ഷന്ദ	രവ തമാശി
ര രക്ഷാജി	രവ സിദ്ധാരി	രവ മീനാഗി
ന വിധാസ	രവ സുപ്ര	രവ മീനാഗി
ര മാത്രയാ	രവ ചൈതന്യ	രവ മാതൃലഃ

‘കുറി’ എന്ന മ-ാം വാക്യം മേടമാസത്തിലെ ദിവസവും, ക്രമേണ ‘കുറുപ്പു’ എന്ന മ-ാം വാക്യം മ കൊല്ലത്തെ (മ- മാസത്തെ) ദിവസവുമാകുന്നു. ഇതി മ കൊല്ലത്തെ ദിവസം, മ കൊല്ലത്തെ ദിവസം ഇങ്ങനെ ക്രമേണ ൧൦൦ കൊല്ലത്തെ ദിവസം കൂടി ചേരിട്ടുമാണായിട്ടുള്ള പട്ടിക ൩൦൧-ാം വണ്ഡമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളത്.

൨൫൦

പരമിതത്തിലെ

ഗുണകാരണങ്ങൾ

ഗുണകാരണം “കുലം” ഭാണാ ഭാജകൊ “ഗൊത്രഗായകം”
 “അനന്തം” ഗുണയെ ലിന്ദൊ പൂജിക്കു “ഗന്ധഗീതകുൽ” മ
 “കിം” ഗുണ ശുഭ്രഗായക “രാഗരാഗി” വിഭാജകം
 ഗുണകാരണം ക്ഷമാസുന്ദരം “കിം” “സുജാതൊ” വിഭാജകം മ
 “അനീകം” ഗുണകുൽ ചന്ദ്രം “സാധുസാധി” വിഭാജകം
 ഗുണകാരണം ഗുണ “നാകം” ഹാരകൊ “ഗുരുഗായകം” മ
 “ധീഭോഗപ്രാപകൊ” ഹാരകൊ “നനാമ” ഗുണകുൽ ഭഗവത്
 “കിം” ഗുണ സുശ്ചിത്രസ്യ ഹാരക “സ്തവൈസനികം” മ
 പാതസ്യ ഗുണകാരണം “കിം” “ശുദ്ധ സാക്ഷി” വിഭാജകം
 ഹതപാതം വണ്ഡം വണ്ഡം ഇ ഹാരക മദ്യമസിദ്ധയെ മ

ഗുണങ്ങൾ	ഗുണകാരണം	ഹാരകങ്ങൾ	അതതു ഗുണത്തി
രവി	കുലം	ഗൊത്രഗായകം	ഒൻ മദ്യമം ഉണ്ടാക്ക
ചന്ദ്രൻ	അനന്തം	ഗന്ധഗീതകുൽ	ധാൻ മേൽപറഞ്ഞ അ
രാഗൻ	കിം	രാഗരാഗി	താതിന്റെ ഗുണകാരം
കുജൻ	കിം	സുജാതം	കൊണ്ടു വണ്ഡം മേടം
ഭുവൻ	അനീകം	സാധുസാധി	ഒന്നു പൂജിക്കി അതാ
വ്യാഴം	നാകം	ഗുരുഗായകം	തിന്റെ ഹാരകം കൊ
ശുക്രൻ	നനാമ	ധീഭോഗപ്രാപകം	ഒരു മിടിക്കുന്ന മാതൃക
ശനി	കിം	സ്തവൈസനികം	മേടം വണ്ഡം
രാഹു	കുലം	ഗുരുഗായകം	മേടം വണ്ഡം

൨൫൧

ദിതീയപാഠകങ്ങൾ

സുയ്യു “ചന്ദ്രാനനയാ” വിശേഷ്യ
 മൂന്നം ശശാങ്കസ്യ ച “നിരധിഃ”.
 “ഹസ്താർത്ഥം” മുഖ്യസ്യ വിശേഷാദനിയം
 ധനം തു വക്ത്രസ്യ ച “താതദൈന്ദ്ര്യം” ൧

ശശാങ്കപത്രസ്യ ധനം “കളായം”
 തുരം “സ്തവാൽക്യ” മൂന്നം സുരാണാം.
 “ഗർഭേണ” ശൂത്രസ്യ ഭവേ ദൂന്നം ച
 ശനേ മൂന്നം സ്ത്വാ ദപി “ചന്ദ്രശാഭാ” ൨

സായാജനീയം ഹന്നിനോ “ഖയാദഃ”
 എതേ ഹരാ മദ്ധ്യഭിധൗ ദിതീയാഃ.
 ശിഷ്ടം തു ഖണ്ഡസ്യ ച തൈ വ്വിഭജ്യ
 ക്ഷ്യാ ദ്വൈമാകതം സ്വ മൂന്നം കലാദൈ ൩

പ്രകാരം	വാക്യങ്ങൾ	ജ്ഞാധനം	ഈ വാക്യങ്ങളെ
രവി	ചന്ദ്രാനനയാ	ജ്ഞം	റീട്ടി വെളിച്ചം വ
ചന്ദ്രൻ	നിരധിഃ	ജ്ഞം	ബല ശേഷത്തെ ഹരി
തൂക്കൻ	സ്തവാർത്ഥം	ജ്ഞം	ഭേദമു്. ഇവയിൽ
കുടൻ	താതദൈന്ദ്ര്യം	ധനം	സ്വയ്തം ചന്ദ്ര തുൾ രാജ
ഖണ്ഡൻ	കളായം	ധനം	കുടിയെ ഹ. കേകൾ
ഗുരു	സ്തവാൽക്യം	ജ്ഞം	കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതിനെ
ശൂത്രൻ	ഗർഭേണ	ജ്ഞം	വിവിധാദിയാൽ ഹരി
മന്ദൻ	ചന്ദ്രശാഭാ	ധനം	മുൽ “ഇത്ര ദിവസ
രാജ	ഖയാദഃ	ധനം	നേക്കേ ഇത്രയാണെന്നു

വക്യം എന്നു എഴുപ്പത്തിൽ അറയാൻ വേണ്ടി ഒരു പട്ടിക വേറിട്ടു ചാർത്തിയു
 മന്ദൻ-രാജാക്കന്മാർക്ക് ചാർത്തിട്ടുണ്ട്.

൨൫൨

ഗ്രഹമദ്ധ്യഗതികൾ

“ഭാനധർ,” “മൃഗനിളസു,” “താര
യോഗ,” “രാഗശുഭരം,” “നന്ദമാനീ,”
“ഭീനതാള,” “നന്ദരാജാ,” “കവിശ്വേ,”
“പുഷ്പഗാന” ഗതയൊ വികലാഭാഃ—

ഗ്രഹങ്ങൾ	ഗതികൾ	വിവരണം
സൂര്യൻ	ഭാനധർ	ഈ മദ്ധ്യഗതിവാക്യങ്ങൾ വിലിയാടി
ചന്ദ്രൻ	മൃഗനിളസു	യായിട്ടാകയാൽ ഇതുകണ്ടെക്കുന്നു ക്രിയ
കുജൻ	താരയോഗം	ചെയ്യുന്നതെല്ലാം മടക്കിവെച്ചിട്ടു വേണ്ടതാ
ബുധൻ	രാഗശുഭരം	കുന്നു. എന്നു വെച്ചാൽ ആദ്യത്തെ അക്ഷ
ഗുരു	നന്ദമാനീ	രങ്ങൾ വിലിയായിട്ടു ചുട്ടിപ്പു, ബാക്ക
ശുക്രൻ	ഭീനതാളം	അക്ഷരങ്ങൾ ഇലായായി മുട്ടിച്ചുമാണ്
മന്ദൻ	നന്ദരാജാ	വേണ്ടതെന്നർത്ഥം. സൗകര്യത്തിനായി
ബ്രഹ്മ	കവിശ്വേ	ജൻ, ബുധൻ, ശുക്രൻ ഇവരുടെ മദ്ധ്യഗതി
രഹു	പുഷ്പഗാനം	കൾ ൧ നാഴിക മുതൽ ൩ നാഴിക കൂടിയും

൧ ദിവസം മുതൽ ൩൨ ദിവസം കൂടിയും (൧ മാസം കൂടിയും) പെരുത്തി വേ
രിട്ടു മാഞ്ഞിട്ടു വെച്ചിട്ടു ൩൨൧-ാം വാരിയൽ മേഞ്ഞിട്ടു മൂന്നാം.

൨൫൩

സംക്രമസമയത്തെ രവിമദ്ധ്യമങ്ങൾ

“ശ്രേഷ്ഠാഹിരണം,” “ധക്വീരയൊനിഃ”
“സാരോന്നനാഗൊ,” “ധൂരിയാനഭിനഃ”
“വാനാരിനാമാ,” “മുനിരത്നാനൊ”
“ബാലായനാമാ,” “ജലനഗ്നാഹിനഃ”
“മാഗ്നാധിരാജൊ,” “സുബാഹുരൊധനം”
“ധിമത്സരൈനാപി,” “ഗുണാർത്ഥിരാധയൈരഃ”

ഉക്താ സു മെഷാ ദപുഷ്ഠീദിസംക്രമെ

സൂര്യസ്യ മദ്ധ്യഃ ക്രമശഃ കലാദിതഃ

“ശ്രേഷ്ഠാഹിരണം” എന്ന ഒന്നാമത്തെ വാക്യം സൂര്യൻ തേടത്തിൽ ന്ന
ന്നു എടുത്തതിലേക്കു കടക്കുന്ന (സംക്രമ)സമയത്തെ സൂര്യമദ്ധ്യമാകുന്നു:

ശ്രമത്തെ പരമാർത്ഥമായ വാക്യമായ “ഗുണാവിധിയെയെ” എന്നതു മിനത്തിൽനിന്നു സൂക്ഷ്മ മനോഭാവങ്ങളെ കടക്കുന്ന സമയത്തേക്കുള്ള സൂക്ഷ്മഭൂമവമാണെന്നർത്ഥം. ഇപ്രകാരം ഇവിശ്വാസമാകുന്നു.

൨൦൪

പരമിതത്തിലെ മന്ദോച്ചങ്ങൾ.

“ഘോഷം” ഭിന്നനാമസ്യ, ഇംഗ് സ്യോ ചൂഷിനസ്സമാ

ഭൂമിജസ്യ “ജരാമഃ” ശ്വ, “ആനംസ” ശശിജ സ്യ ച
ഇതാ “രനന്തഃ,” ശുക്രിസ്യ “ജ്ഞാനാംഗം” “സ്തരസ” ശനൈഃ.
മന്ദോച്ചാ ഭാഗരാശിപ്ര സ്തപ്താസ്തദവിധേന ക്രമാൽ.

ഗ്രന്ഥങ്ങൾ	വാക്യങ്ങൾ	വിവരണം
രവി	ഘോഷം	
ചന്ദ്രൻ	(ഇംഗ്)	മാർജ്ജനിക കാണിച്ചു കാരോ വാക്യ
കുജൻ	ജരാമഃ	വം അതാതു ഗ്രഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യമത്ത ലെ
ബുധൻ	ആനംസഃ	ന-യിൽ നിന്നും രാശിയിൽ നിന്നും കളയേ
ഗുര	അനന്തഃ	ണ്ടതാകുന്നു. ചന്ദ്രനു തന്റെ തുറന്നേയ്ക്ക
ശുക്രൻ	ജ്ഞാനാംഗം	മാണു കളയേണ്ടതു്.
മന്ദൻ	തരസാ	

൨൦൫

ദൂക്കിലെ മന്ദോച്ചങ്ങൾ.

വന്ദ്യാജയശ്രീ, ബ്ലാഷൂനഭാഷഃ,
സംഗ്രാമനാമെന്ന, മനീശ്രാമഃ.
അഭീഷ്ടരാത്രേ, ധനരത്നഭാഷഃ;
സൂക്ഷ്മഭിക്ഷാച്ഛഃ; ശശിന സ്ത ഇംഗ്.

ഗ്രന്ഥങ്ങൾ	വാക്യങ്ങൾ	വിവരണം
രവി	വന്ദ്യാജയശ്രീ	ചന്ദ്രനു തുറന്നു മാകദ. ഇതി
കുജൻ	ബ്ലാഷൂനഭാഷ	ലെ ചന്ദ്രൻ ഒഴിച്ചു മറ്റു കാരോ വാ
ബുധൻ	സംഗ്രാമനാമെന്ന	പ്രവൃത്തി ഇവി മുതൽക്കുള്ളതാകുന്നു. ച
ഗുര	മനീശ്രാമഃ	വട്ട ലെസ്ഥാനം ഇലിയും, അതിന്ന
ശുക്രൻ	അഭീഷ്ടരാത്രേ	മുക്തിലേതു ന-യോ, അതിന്നാ മുക്തി
മന്ദൻ	ധനരത്നഭാഷ	ലേതു രാശിയുമാണെന്നർത്ഥം.

൨൫൬

ശ്രീകൃഷ്ണപ്രാശ്നം.

൧ ശുഭാനന്ദ, ൨ നന്ദനാഭ, ൩ മാന്യം പുണ്യാ, ൪ അനാമം, ൫ ശുഭദക്ഷിണ, ൬ നഗരശ്രീ, ൭ മായാചാരം.

൨൫൭

ശ്രീകൃഷ്ണപ്രാശ്നം.

൧ അനന്ത, ൨ അനന്തപ്രിയ, ൩ അനന്തേന്ദ്ര, ൪ അനന്തവിഠം

൨൫൮

പരമിതത്തിൽ സുജ്ഞാപ്തം

൨൫൯

പരമിതത്തിൽ ചന്ദ്രജ്ഞാപ്തം

സുജ്ഞാപ്തം			ചന്ദ്രജ്ഞാപ്തം		
നമ്പർ	പദം	അർത്ഥം	നമ്പർ	പദം	അർത്ഥം
൧	ജനന	൯	നൈരാന	൧൯	൧
൨	നൈരാന	൧൦	ധൈരാന	൨൦	൨
൩	മൈരാന	൧൧	ധൈരാന	൨൧	൩
൪	ലിംഗിന	൧൨	ഹാസന	൨൨	൪
൫	അപന	൧൩	സുധൈര	൨൩	൫
൬	ധാവന	൧൪	മാന്യസ്വ	൨൪	൬
൭	സമൈര	൧൫	ബലസ്വ	൨൫	൭
൮	വർത്തന	൧൬	നാമകം	൨൬	൮
൯	രൈരാന	൧൭	സുതസ്വ	൨൭	൯
൧൦	ഹാസന	൧൮	ലോഹസ്വ	൨൮	൧൦
൧൧	മൈരാന	൧൯	ജ്ഞാസ്വ	൨൯	൧൧
൧൨	ചൈരാന	൨൦	ഹൈരാന	൩൦	൧൨
൧൩	സുധൈര	൨൧	ചരിത്ര	൩൧	൧൩
൧൪	മാന്യസ്വ	൨൨	ധൈരാന	൩൨	൧൪
൧൫	സുനിപ	൨൩	നുമൈര	൩൩	൧൫
൧൬	രൂപക	൨൪	പക്ഷിരാജ	൩൪	൧൬
൧൭	തടസ്വ	൨൫	അന്വിത	൩൫	൧൭
൧൮	ധാസ്വ	൨൬	ദാസ്വിത	൩൬	൧൮
൧൯	ബലസ്വ	൨൭	മൈരാന	൩൭	൧൯
൨൦	ഭൂക	൨൮	കന്ധര	൩൮	൨൦
൨൧	ചരസ്വ	൨൯	മുധാര	൩൯	൨൧
൨൨	ഹാസ്വ	൩൦	ഭൂധാസ്വ	൪൦	൨൨
൨൩	ധരാസ്വ	൩൧	സുനാസ്വ	൪൧	൨൩
൨൪	ധാരിക	൩൨	പന്നാസ്വ	൪൨	൨൪

പഞ്ചായത്ത് രാജ്
പഞ്ചായത്ത് രാജ്

നമ്പർ	മുഖ്യസ്ഥാപനം	ജില്ലാതല സ്ഥാപനങ്ങൾ	പഞ്ചായത്ത് രാജ്				നമ്പർ
			മുഖ്യസ്ഥാപനം	പഞ്ചായത്ത് രാജ്	പഞ്ചായത്ത് രാജ്	ജില്ലാതല സ്ഥാപനങ്ങൾ	
൧	നാലിനം	൧൧	നാലിനം	൧൧	൧൧	൧൧	൧
൨	തൊഴിലാളി	൧൨	തൊഴിലാളി	൧൨	൧൨	൧൨	൨
൩	തൊഴിലാളി	൧൩	തൊഴിലാളി	൧൩	൧൩	൧൩	൩
൪	തൊഴിലാളി	൧൪	തൊഴിലാളി	൧൪	൧൪	൧൪	൪
൫	തൊഴിലാളി	൧൫	തൊഴിലാളി	൧൫	൧൫	൧൫	൫
൬	തൊഴിലാളി	൧൬	തൊഴിലാളി	൧൬	൧൬	൧൬	൬
൭	തൊഴിലാളി	൧൭	തൊഴിലാളി	൧൭	൧൭	൧൭	൭
൮	തൊഴിലാളി	൧൮	തൊഴിലാളി	൧൮	൧൮	൧൮	൮
൯	തൊഴിലാളി	൧൯	തൊഴിലാളി	൧൯	൧൯	൧൯	൯
൧൦	തൊഴിലാളി	൨൦	തൊഴിലാളി	൨൦	൨൦	൨൦	൧൦

[illegible]

பெரிய

ചരമിതത്തിൽ ബ്രഹ്മന്റെ ജ്ഞാപകം.

നമ്പ്	മനുഷ്യാവകൾ	ജാവിന്റെ അന്തരങ്ങൾ	ശിശുത്വാവകൾ			നമ്പ്
			മകരാദിത്വാവകൾ	ജ്യാവ് അന്തരങ്ങൾ	കുട്ടു ദിത്വാവകൾ	
൧	ധൂവിനാ	൧൪	ഖൊചനം	൯൨	യവോപനം	൧൨൭
൨	ഘാവിനാ	൧൭	മളിപ്പ	൯൨	ദിഹ്സരനം	൧൨൧
൩	മന്തനാ	൧൭	മരദകൊ	൯൧	ധനം വിനാ	൧൨൩
൪	ഗ്രിവിനാ	൧൯	ദൈവരൊ	൯൦	ഫലാശനം	൧൧൪
൫	ഭൈവിനാ	൧൩	ഭിന്നതഃ	൯൪	തദേചനം	൧൧൯
൬	ലിനസാ	൧൩	സെതുതഃ	൭൮	പ്രശംസനം	൯൪
൭	സ്തോകസാ	൧൨	തുരവിൽ	൭൮	തവോജനം	൭൩
൮	ധാരാ	൧൨	ബാഹരൊ	൭൭	യോഗാനം	൭൭
൯	പാവകം	൧൦	നിർബ്ബിനഃ	൭൭	അഭിനാചാൽ	൯൪

[illegible]

൨൩൨.
പരമിതത്തിൽ ജനവിഭാഗം ജനവിഭാഗം

നമ്പർ	മതവിഭാഗം	ജനവിഭാഗം	ജനവിഭാഗം			നമ്പർ
			മതവിഭാഗം	ജനവിഭാഗം	ജനവിഭാഗം	
൧	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൧
൨	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൨
൩	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൩
൪	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൪
൫	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൫
൬	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൬
൭	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൭
൮	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൮
൯	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൯
൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	മതവിഭാഗം	൧൦	൧൦	൧൦

൨൬൩
പരമിതത്തിൽ ശുഭന്റെ ജ്യാപകർ

നമ്പ്	മനുജ്യാപകർ	ജ്യാവിന്റെ അനന്തരങ്ങൾ	ശീശുജ്യാപകർ				നമ്പ്
			മകരാടി ജ്യാപകർ	ജ്യാപ്താനന്തരങ്ങൾ	കുടുംബി ജ്യാപകർ	ജ്യാപകന്റെ അനന്തരങ്ങൾ	
൧൨൩	കുടുംബി	൧൦൪൮	മധുജനീ നീചപനി മഹാഖനി	൯൭ ൯൭ ൯൭	തകിത്തൻ അനന്തകി ജ്യാപകർ	൭൭൭ ൭൭൭ ൭൭൭	൧൨൩
൪൭൯	ജലം തവ ക്ലൈമാ	൮൭൯	നിജാംഗനാ ഗോസവനാ സതോമനാ	൯൩ ൯൩ ൯൩	സതാളിക നിഖലരോ വരാപരം	൨൯൩ ൧൯൩ ൧൯൩	൪൭൯
൭൮൯	ധമ ദ്വീപ്തം ധത്ത	൭൮൯	നതസ്തനം ഗോകിമനം ശുഭാർജനം	൯൨ ൯൨ ൯൨	പിതൃത്വം സ്വാനന്തരം സകൃത്വം	൯൨ ൯൨ ൯൨	൭൮൯

൧൦	ലസൽ	൩	സംസ്ഥാനം	൩	ഭരണാധികാരി	൧൦
൧൧	തല	൩	സംസ്ഥാനം	൩	ഭരണാധികാരി	൧൧
൧൨	ധന	൨	ധന	൨	ഭരണാധികാരി	൧൨
൧൩	കുടുംബ	൧	കുടുംബ	൧	ഭരണാധികാരി	൧൩
൧൪	അഭി	൧	അഭി	൧	ഭരണാധികാരി	൧൪
൧൫	ഗോ	൧	ഗോ	൧	ഭരണാധികാരി	൧൫
൧൬	വിദ്യാ	൧	വിദ്യാ	൧	ഭരണാധികാരി	൧൬
൧൭	മന്ദി	...	മന്ദി	...	ഭരണാധികാരി	൧൭
൧൮	മന്ദി	...	മന്ദി	...	ഭരണാധികാരി	൧൮
൧൯	മുദ്ര	൧	മുദ്ര	൧	ഭരണാധികാരി	൧൯
൨൦	തുട	...	തുട	...	ഭരണാധികാരി	൨൦
൨൧	തുട	...	തുട	...	ഭരണാധികാരി	൨൧
൨൨	തുട	...	തുട	...	ഭരണാധികാരി	൨൨
൨൩	തുട	...	തുട	...	ഭരണാധികാരി	൨൩
൨൪	തുട	...	തുട	...	ഭരണാധികാരി	൨൪

൨൬൪
പരമിതത്തിന് കജന്റെ ജ്യാപകർ

നമ്പ്	മനജ്യാപകർ	ജ്യാവി ന്റെ അന്തരം	ശബ്ദപ്രകർ				നമ്പ്
			മകരാദി പ്രകർ	ജ്യാപ് കൃന്തര ങ്ങൾ	കക്ചി ജ്യാപകർ	ജ്യാവിന്റെ അന്തരങ്ങൾ	
൧	തീരൻ	൨൭	തന്ത	൧൪	ഹരിജ്ഞ	൨൮	൧
൨	ഗോമനം	൨൯	ശൈവജ്ഞ	൨൦	ചമ്മജ്ഞ	൨൯	൨
൩	പ്രാജ്ഞം	൩൦	ശുചിജ്ഞ	൨൨	ജ്ഞാന	൩൦	൩
൪	പ്രാപകീ	൩൦	ഭേദിനാ	൨൧	ധ്വനകീ	൨൭	൪
൫	ഗ്രാവാകാ	൩൧	ധ്വനപ്ര	൨൦	ഖിഖാകീ	൨൩	൫
൬	ഗാഥകാ	൩൨	ധ്വനാശ്വാ	൧൯	സാമന്ത്രിം	൨൩	൬
൭	മെന്ദര	൩൧	ജവായ	൧൯	നദീപ	൨൧	൭
൮	തൂംബുരു	൩൨	സഞ്ചാരം	൧൮	കിന്നരം	൨൦	൮
൯	ഭോജരാർ	൩൧	മഹാശ്വ	൧൭	പരമ	൧൮	൯

പ്രശ്നം	ഉത്തരം	പ്രശ്നം	ഉത്തരം	പ്രശ്നം	ഉത്തരം
1. ധർമ്മം എന്താണ്?	ധർമ്മം എന്നത് നീതിയും നല്ലതും ആണ്.	2. ദൈവം എന്താണ്?	ദൈവം എന്നത് സർവ്വജ്ഞാനിയും സർവ്വശക്തിയുമായവനാണ്.	3. മനുഷ്യന്റെ ദൗത്യം എന്താണ്?	മനുഷ്യന്റെ ദൗത്യം ദൈവത്തെ അറിയുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്.
4. പാപം എന്താണ്?	പാപം എന്നത് ദൈവത്തിന്റെ നിയമം ലംഘിക്കുക എന്നതാണ്.	5. പാപം ചെയ്താൽ എന്താകും ഫലം?	പാപം ചെയ്താൽ ദൈവത്തിൽനിന്ന് ദൂരപ്പെടുകയും ശിക്ഷ നേടുകയും ചെയ്യും.	6. പാപം ചെയ്യാതെ ജീവിക്കാൻ എങ്ങനെ?	പാപം ചെയ്യാതെ ജീവിക്കാൻ ദൈവത്തിൽനിന്ന് പ്രാപ്തമാകുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
7. ദൈവത്തിന്റെ സ്വഭാവം എന്താണ്?	ദൈവത്തിന്റെ സ്വഭാവം സ്നേഹവും കരുതലുമാണ്.	8. ദൈവത്തിന്റെ നിയമം എന്താണ്?	ദൈവത്തിന്റെ നിയമം നീതിയും നല്ലതും ആണ്.	9. ദൈവത്തിന്റെ കരുതലിനെക്കുറിച്ച് എന്താണ്?	ദൈവത്തിന്റെ കരുതലിനെക്കുറിച്ച് എന്താണ്?

<div> <div>൨൬൫</div> <div>ഒക്കിൽ ^{സൂര്യ} ചന്ദ്ര ജ്യാപകർ</div> </div>			<div> <div>൨൬൬</div> <div>ഒക്കിൽ ^{ചന്ദ്ര} സൂര്യ ജ്യാപകർ</div> </div>		
നമ്പ്ര	സൂര്യ ജ്യാപകർ	സൂര്യ ജ്യാപകർ വർഷം അനുര ങ്ങൾ	ചന്ദ്ര ജ്യാപകർ	ചന്ദ്ര ജ്യാപകർ വർഷം അനുര ങ്ങൾ	നമ്പ്ര
൧	ചൊക്രി	൧൪	കല	൩൨	൧
൨	സുര	൧൨	ഗതി	൩൦	൨
൩	നിള	൧൨	ഗന്ധം	൨൯	൩
൪	രാമോ	൧൨	ഖരപൊ	൨൮	൪
൫	ഭോ	൧൨	നതകു	൨൭	൫
൬	തിഞ്ച	൧൦	സുസുപ	൨൬	൬
൭	തദാ	൧൦	കന്തെ	൨൫	൭
൮	കുഡാ	൮	ഭൂരിശ്വ	൧൯	൮
൯	വിനയം	൮	ഗവര	൧൮	൯
൧൦	തൂപക	൭	കചാരം	൧൭	൧൦
൧൧	ടിപക	൭	മുസബി	൧൧	൧൧
൧൨	ഗിരയ	൩	ചന്ദ്ര	൮	൧൨
൧൩	മരകൊ	൨	വിയുർ	൭	൧൩
൧൪	മരയൊ	൧	ധന്ദാ	൨	൧൪
൧൫	ധന്ദായ	...	യന്താ	...	൧൫

റൂ. ൧൦൦

കുടിശ്ശികയുടെ അനുബന്ധങ്ങൾ

നമ്പർ	മുദ്രാപത്രം	മുദ്രാപത്രം	മുദ്രാപത്രം	മുദ്രാപത്രം		നമ്പർ
				മുദ്രാപത്രം	മുദ്രാപത്രം	
൧	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧
൨	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൨
൩	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൩
൪	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൪
൫	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൫
൬	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൬
൭	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൭
൮	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൮
൯	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൯
൧൦	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦
൧൧	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൧
൧൨	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൨
൧൩	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൩
൧൪	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൪
൧൫	കുടിശ്ശിക	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൫

പുറം ഒക്കിൻ ബുധൻരജ്യവകു

നമ്പർ	പേര്	മകരദിയാവകൾ	കിഴക്കിന്റെ വകൾ			നമ്പർ
			മകരദിയാവകൾ	കിഴക്കിന്റെ വകൾ	മകരദിയാവകൾ	
൧	ശ്രീ	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧
൨	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൨
൩	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൩
൪	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൪
൫	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൫
൬	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൬
൭	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൭
൮	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൮
൯	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൯
൧൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦
൧൧	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൧
൧൨	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൨
൧൩	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൩
൧൪	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൪
൧൫	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൦൦	൧൫

൨൦൦

ദക്ഷിണ പ്രവിശ്യയിലെ

നമ്പർ	മുഖ്യസ്ഥാപനം	മുഖ്യസ്ഥാപനത്തിന്റെ നാമം	പ്രവിശ്യയിലെ			നമ്പർ
			മുഖ്യസ്ഥാപനം	കെന്ദ്രം	മുഖ്യസ്ഥാപനത്തിന്റെ നാമം	
൧	ദക്ഷിണ	൧൦	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧
൨	ബാലാ	൧൧	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൨
൩	വിശ്വം	൧൨	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൩
൪	കെന്ദ്രം	൧൩	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൪
൫	പ്രവിശ്യ	൧൪	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൫
൬	പ്രവിശ്യ	൧൫	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൬
൭	പ്രവിശ്യ	൧൬	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൭
൮	പ്രവിശ്യ	൧൭	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൮
൯	പ്രവിശ്യ	൧൮	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൯
൧൦	പ്രവിശ്യ	൧൯	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൦
൧൧	പ്രവിശ്യ	൨൦	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൧
൧൨	പ്രവിശ്യ	൨൧	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൨
൧൩	പ്രവിശ്യ	൨൨	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൩
൧൪	പ്രവിശ്യ	൨൩	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൪
൧൫	പ്രവിശ്യ	൨൪	പ്രവിശ്യ	കെന്ദ്രം	പ്രവിശ്യ	൧൫

ദിക്കിൽ ശനിപ്പുടയ്ക്കുകൾ

നമ്പ്	മനുഷ്യാവകൾ	മനുഷ്യാവകൾ	മനുഷ്യാവകൾ				നമ്പ്
			മകരാദി ജ്യാവകൾ	മകരാദി ജ്യാവകൾ	കർമ്മാദി ജ്യാവകൾ	കർമ്മാദി ജ്യാവകൾ	
൧	ഗുഹ	൧൧	ദൃഗ്	൧൧	ദൈവം	൧൧	൧
൨	മഹാ	൧൨	മാസം	൧൨	മഹാ	൧൨	൨
൩	സുഹൃദ്	൧൩	പ്രകടം	൧൩	ധിഗ്രഹം	൧൩	൩
൪	സുഹൃദ്	൧൪	സദാ	൧൪	കർമ്മ	൧൪	൪
൫	സുഹൃദ്	൧൫	കിഞ്ചിത	൧൫	പുരം	൧൫	൫
൬	വിപ്ര	൧൬	പുരം	൧൬	ശിശിര	൧൬	൬
൭	ദാസാദി	൧൭	ഗുഹ	൧൭	ദൈവം	൧൭	൭
൮	ധനു	൧൮	അസുരം	൧൮	സകലം	൧൮	൮
൯	സ്ഥലഗോ	൧൯	മധുരം	൧൯	സകലം	൧൯	൯
൧൦	രതിഗോ	൨൦	സകലം	൨൦	ശിശിര	൨൦	൧൦
൧൧	ഗുഹ	൨൧	അസുരം	൨൧	സകലം	൨൧	൧൧
൧൨	കർമ്മ	൨൨	മധുരം	൨൨	സകലം	൨൨	൧൨
൧൩	സകലം	൨൩	അസുരം	൨൩	സകലം	൨൩	൧൩
൧൪	സകലം	൨൪	മധുരം	൨൪	സകലം	൨൪	൧൪
൧൫	സകലം	൨൫	അസുരം	൨൫	സകലം	൨൫	൧൫

൨൦൨

പ്രാണകലാത്തരജ്ഞാപുരം

ജ്ഞാപുരം	അന്തരം	ജ്ഞാപുരം	അന്തരം
൧ ധിയാനം	൧൯	൧൩ ശമയ	൩
൨ ജാലന	൧൯	൧൪ രാമായ	൩
൩ സമന	൧൯	൧൫ തപാത്ര	൩
൪ ശാസനം	൧൯	൧൬ ദണ്ഡകൃത്	൧൧
൫ യുദ്ധന	൧൯	൧൭ സ്വരൂപ	൧൪
൬ തത്ത്വസ്ത	൧൯	൧൮ ഗോപായ	൧൫
൭ നരസ്ത	൧൯	൧൯ ജ്ഞാന	൧൭
൮ ചൈതന്യ	൧൯	൨൦ കിഷ്കന്ദ	൧൭
൯ കവീന്ദ്ര	൧൯	൨൧ രതിന	൨൦
൧൦ ദൈവസ്ത	൧൯	൨൨ രംഭാന	൨൧
൧൧ ഗുണസ്ത	൨൦	൨൩ പരാന	൨൧
൧൨ മാമകം		൨൪ നന്നന	

ഇതിന്റെ സംസ്കാരം പുതിയ പാഠത്തിൽ പഠിപ്പിക്കും.

൨൦൩

വിവിധ മഹാജ്ഞാപുരം.

ജ്ഞാപുരം	അന്തരം
൧ ആത്മവിൽ ശ്രദ്ധ:	ഗുണീകരിച്ചു:
൨ ഗോവിന്ദാവിദപാൻ	സോമ: പുരാരി:
൩ അശ്വമേധസ്ത:	മാനീധന്യോരു
൪ ശിവാലംഭന:	സൈവ്യശ: പുരു:
൫ പ്രാജ്ഞാമുനി: പുഷ്പ:	രോഗീനപുരു:
൬ സ്വർഗ്ഗാശ്വാലംഭന:	ശമീവിജ്ഞാരു
൭ ധരാനിരമയ:	ഗുണീധനമു:
൮ രാമോജ്ഞാതപ:	ഗാനീധ്യാലന:
൯ മൂന്നാളിനാളിക:	കാമീരാജായ:
൧൦ തനീധിയാതിഷ്ഠ:	വശഗണ്ഡായ:
൧൧ അഭിഷിഞ്ചൈശ്വര:	പുണ്യവാൻ മാധി:

൧൧ യമുനാഗംഭീരം	സംഭോഗഗോമായുഃ
൧൩ ഭൃഗുവ്യാകോ മാരുഃ	ഗാഭീരരാഭവ്യഃ
൧൪ കണ്യാസ്ത്രം സ്ഥിരം	പ്രാജ്ഞായാലോകം
൧൫ ഇന്ദ്രാമൊദരുഃ	ദൈവാഹിയോഗ്യഃ
൧൬ കാകത്സ് മൊന്തസരധീരഃ	പ്രാജ്ഞസ്തനമ്യഃ
൧൭ ലോകാംഗജാനുഗഃ	കാമീപ്രധാനഃ
൧൮ വിനീതം സൽക്ഷം	ഭൂപാസ്യാസൗ
൧൯ ഭൃഗുജിശിരശഃ	ജയം മിതം
൨൦ ചണ്ഡാനാവണ്ഡഃ	മാനീയമഃ
൨൧ കവിഃ കഥാലോലഃ	ധൃതീതലം
൨൨ നീരങ്കാനഭോഗഃ	ഗാനിശ്രേഷ്ഠഃ
൨൩ ഗൌരാനലജപാലാ	അഭ്യസ്ഥാനീ
൨൪ ശരപത്സാംബാഭൃഗഃ	

൨൭൪

സ്തോത്രം പെരുക്കിയ മനോജയ് (൭൬)

൧ ആളീചിലയം	൧൩ ഭാസാനമാമകഃ
൨ ഗരജം ചിത്രം	൧൪ കവിസ്തുലത്തയം
൩ അഭീഃ പ്രജ്ഞാവാൻ	൧൫ ഗാനിശ്രേഷ്ഠസൗമ്യഃ
൪ മന്ദോബാലിശഃ	൧൬ കവിസ്തുഭാസായം
൫ പ്രാജ്ഞാലം താതഃ	൧൭ ബാധാധവഭാസ്യം
൬ ഭോഗധീഭാസഃ	൧൮ വഷമാനീധന്യഃ
൭ ധരിശ്ചിന്യാധഃ	൧൯ ഭൃഗുജിശിരശഃ
൮ രാഗികാലജ്ഞായം	൨൦ തിലരാധാധന്യാ
൯ മുഖാശിവയംസ്യാൻ	൨൧ യന്തേ ഇന്ദ്രാണീ
൧൦ താതഃ ശമപ്രിയഃ	൨൨ അജ്ഞഃ ശിവാനരഃ
൧൧ അജ്ഞാനീ തിലകഃ	൨൩ ഇന്ദ്രാമിമാനരഃ
൧൨ കൃഷ്ണാഹിശിവായം	൨൪ മുതാരതിന്ദ്രാ

൧൭൫

ചാവജ്വാല.

൧	ഗുണമെന്നക	൧൩	വാരിജംഭരം
൨	പുഷ്പാഗാഗൈയം	൧൪	താഡധാ മിശ്രം
൩	ചന്ദ്രശ്രീമയം	൧൫	കലേന്ദനാചാരം
൪	സ്തംഭസ്ഥിതികൃത്	൧൬	ആജ്യാപ്തിഃ ക്ഷിരാൽ
൫	ഗുണാന്നദീപഃ	൧൭	ചണ്ഡഃ കൈസരീ
൬	പ്രാജ്ഞാരായണഃ	൧൮	ധാവതിസരിൽ
൭	ധനിത്രിനെത്രഃ	൧൯	ഉമൈഷ്ടാഹരഃ
൮	ഉഗ്രഃ കക്ഷരഃ	൨൦	അതുതൈഹാരഃ
൯	സാധധിഃ പുര	൨൧	ഭൂതായാലാരഃ
൧൦	ദുർഗ്ഗംസരാശ്വം	൨൨	ശിശുജയരഃ
൧൧	ഹിമവാൻകൈരഃ	൨൩	ധൈര്യം ജ്ഞാനാഗം
൧൨	രാമോത്സവിരഃ	൨൪	തിലേന്ദനൈഹാനീലഃ

൧൭൬

ഗാനാദിജ്വാല.

പ്രാവ്	അന്തരം	ജ്വാല	അന്തരം
൧	ഗാനം	൧൩	ഗാനേന്ദ്ര
൨	ജന	൧൪	സ്തംഭരഃ
൩	താപ	൧൫	സകലം
൪	ഹരം	൧൬	ധവാഗി
൫	രവി	൧൭	ധിസാഗി
൬	നത	൧൮	സനഭാ
൭	ജ്ജി	൧൯	കലവിൽ
൮	തനയ	൨൦	കൃമവിൽ
൯	രാഗകൃത്	൨൧	പുഥിവി
൧൦	നിഖയം	൨൨	ഗജവിൽ
൧൧	അധിക	൨൩	കുളഭ
൧൨	പുരാരി	൨൪	ഗോളാഭഃ

൨൭൭

സുതാഭജാപ്.

ജാപ്	അന്തരം	ജാപ്	അന്തരം
൧ സുത	നവ	൧൨ ധനത്തു	൧
൨ മുനയുക	നര	൧൩ ദാനത്തു	൧൩
൩ ധിയൈയ്ക്കു	നര	൧൪ മധമൽ	൨൪
൪ ഗതയുക	നര	൧൫ കസമം	൩൩
൫ ഗതയൈ	൫൫	൧൬ മുനിനി	൪൮
൬ നിജാംഗ	൫൨	൧൭ സുഹവി:	൯൦
൭ രോഗാഭ:	൪൮	൧൮ സുരവി:	൭൦
൮ അജയാ	൪൦	൧൯ സമാഗി	൮൦
൯ നന്നണ	൩൫	൨൦ സംസാര:	൮൮
൧൦ മണിമാൻ	൨൯	൨൧ ധീജയ	൯൩
൧൧ വിദിശൈ	൧൯	൨൨ താളം	൯൯
൧൨ നന്നതെ	൯	൨൩ ആനം	...

൨൭൮

അപമജാപ്.

ജാപ്	അന്തരം	ജാപ്	അന്തരം
൧ യുദ്ധേന	൯൧	൧൩ കൃഷ്ണപൊ	൮൮
൨ രാജസ്ത്ര	൯൧	൧൪ ധനീ ഭൂ:	൭൪
൩ ലസെന്ദ്ര	൮൯	൧൫ ഗതപ്രഭ:	൪൮
൪ രേതിഹ	൮൭	൧൬ പൊയ്ക്കായ:	൪൩
൫ ധവാഭ	൮൩	൧൭ പൊയ്ക്കായ:	൮൮
൬ മാക്കണ്ണ	൮൨	൧൮ രാധാപ്രിയ:	൩൨
൭ ജയന്തി	൮൧	൧൯ ഭൂമിയൊ	൨൭
൮ ധീപ്രതം	൮൦	൨൦ യമാലയ	൨൦
൯ സാമോതന്നം	൭൪	൨൧ കഥാലയ	൧൫
൧൦ കൃഷ്ണജനം	൭൧	൨൨ സ്തോഭാലയ	൯
൧൧ ലക്ഷ്മണ	൯൯	൨൩ മധാലയ	൩
൧൨ ഭദ്രമന്ദ	൯൨	൨൪ ഭൂമോലയ:	...

൨൭൯

അപമാപ ജ്യാവകൾ.

ജ്യാവ്	അന്തരം	ജ്യാവ്	അന്തരം
൧ യുദ്ധന	൯൧	൧൨ ജാതനയൊ	൩൧
൨ മാജന്യ	൯൨	൧൩ ധരാപട്ടം	൫൩
൩ വിസാരി	൮൮	൧൪ മദാത്രയൊ	൫൩
൪ രതിഗെ	൮൮	൧൫ ദണ്ഡരയം	൪൩
൫ നിഷേവ	൮൭	൧൬ ഭൂജപ്രിയൊ	൪൦
൬ സെണ്ണ	൮൪	൧൭ വിരാഗകൃൽ	൩൫
൭ ക്ഷൊതി	൮൨	൧൯ ധർമ്മയം	൨൯
൮ ഗൊനസം	൮൦	൨൦ ദേശഗയം	൨൨
൯ ഗജാസയാ	൭൭	൨൧ അയാവകം	൧൩
൧൦ ധിഷ്ഠ മദനം	൭൪	൨൨ ചൊരയം	൧൦
൧൧ ബബന്ധനം	൭൩	൨൩ തിലാവകൊ	൪
൧൨ പ്രാജ്ഞപഃ	൭൩	൨൪ നചാനപയഃ	...

൨൮൦

ക്രാന്തിബാണ ജ്യാവ്.

ജ്യാവ്	അന്തരം	ജ്യാവ്	അന്തരം
൧ പുന	൪	൧൩ ശാന്തായ	൧൯
൨ മൂനിഃ	൩	൧൪ വിഹായ	൧൯
൩ പാണ്യ	൮	൧൫ ഗൊനയൊ	൧൭
൪ ധിയാ	൧൧	൧൬ നരേന്ദ്ര	൧൭
൫ നഗൊ	൧൨	൧൭ സാഖെന്ദ്ര	൧൪
൬ രവി	൧൪	൧൮ കമാര	൧൪
൭ സ്തമൊ	൧൩	൧൯ മാതരഃ	൧൨
൮ രസൊ	൧൭	൨൦ സസാര	൮
൯ ധിജ	൧൮	൨൧ മാഖെന്ദ്ര	൭
൧൦ സുനീപ	൧൯	൨൨ ഖല്ലരി	൪
൧൧ താരകാ	൧൯	൨൩ തലരഃ	൧
൧൨ ശിദ്ധായ	൨൦	൨൪ സധാരഃ	...

൨൮൧

ചാവിക്കാൻ.

ശൊല്യോ വിശൊല്യ തത്സംല്യാ

“ശരീര” ഫ്ലീ യുതാ ധനുഃ.

“ശരീര” ഫ്ലേന ശേഷണ

സെപാല്പഖണ്ഡാല്യുതന ച

ചാവിക്കേണ്ടുന്ന ഫലത്തെ വെച്ച്, അതിൽ നിന്നു പോകാവുന്ന മഹാ ജ്യാവുപോയി, ശേഷത്തെ “ശരീരം” കൊണ്ടു പെരുക്കി, അതിനെ ജ്യാവ ന്തരം കൊണ്ടു ഹരിക്കുക: അപ്പോൾ കിട്ടിയ ഫലവും, എത്രാമത്തെ മഹാ ജ്യാവാശ്വാ പൊയതു അത്ര സംഖ്യകൊണ്ടു “ശരീര”ത്തെ ഒപ്പുരുക്കിയും തമ്മിൽ കൂട്ടിയാൽ ചാപ മാകുമെന്നറിക. പോയ മഹാജ്യാവിന്റെ മുകളിലെ മഹാജ്യാവു വെച്ച്, അതിൽ നിന്നു പോയ മഹാജ്യാവുവാങ്ങി യാൽ ശേഷിച്ചതാണു ഇവിടെ പറഞ്ഞ ജ്യാവന്തരം.

൨൮൨

ലംനോഭി ജ്യാവുകൾ.

ജ്യാവ്	അന്തരം	ജ്യാവ്	അന്തരം
൧ ലഭനം	൪൪	൧ മഭിരാൽ	൪൮
൨ സജ്ജനം	൪൪	൨ ഗൊസ്മിരാ	൭൨
൩ പാലന്ദഃ	൪൩	൩ കമഖലാ	൭൩
൪ സാത്മകൃൽ	൪൮	൪ നജ്ജലാ	...

൨൮൩

ഹാരജ്യാവ്.

ജ്യാവ്	അ	ജ്യാവ്	അ	ജ്യാവ്	അ
൧ ഇനഃ	൧	൧ ഗാത്ര	൪	൧ ശതം	൪
൨ പുന	൨	൨ ഹരൈ	൭	൨ ധൃതം	൪
൩ ഗ്ലാന	൨	൩ ബലീ	൭	൩ ലസൽ	൩
൪ മനാഃ	൨	൪ ഹലീ	൭	൪ തഥാ	൩
൫ സനീ	൨	൫ വിഭൂ	൭	൫ ധീസ്ഥ	൨
൬ പട്ട	൪	൬ ദ്വന്ദ്വഃ	൩	൬ പദം	൧
൭ ഭിയാ	൩	൭ ശത്ത	൭	൭ ബ്രഹ്മ	൧
൮ ധിയാ	൭	൮ നന്ദഃ	൭	൮ ഗദഃ	

പുന

ലംബനാദി ജ്യാവകരം.

ജ്യാവകരം	അന്തരം	ജ്യാവകരം	അന്തരം
൧ പ്രീതാഗനാ	൩൭	൧൩ പരോരൊഗീ	൮൪
൨ ധിയാസനാ	൩൪൪	൧൪ പ്രനീലാംഗം	൩൨
൩ ഗീതിജ്ഞായം	൩൨൭	൧൫ ഭത്താലൊലം	൪൧
൪ നളാലയെ	൩൦൭	൧൬ മുനിർഭൃഗു	൨൪
൫ സുധാതാപാ	൨൮൧	൧൭ ധീരോഭൃഗു	൮
൬ ഹസലന്യം	൨൭൩	൧൮ സുലാഭോഗം	൧൧
൭ ഭൃഗുഭൃഗു	൨൨൧	൧൯ അഭോഗം	൧൦
൮ മതിവ്യാ	൨൦൩	൨൦ പ്രിയോഭൃഗു	൩൭
൯ ഭന്താലയം	൧൭൩	൨൧ സോസരലംബം	൪൩
൧൦ വിഭൃഗു	൧൭൦	൨൨ ഭോഗാലീലാ	൭൭
൧൧ വിധുലീരം	൧൨൭	൨൩ ധീരോരൊഗീ	൩൪
൧൨ പരാലം	൧൦൦	൨൪ മയൂരം	...

പുന

ഹരികവാൻ,

ഭാജാ ലരം ശുദ്ധി യൽഗുണാ സ്വ

ഭാജാൻ, ഫലം തൽ ലല ഭാഗഹാരം.

എതു സംഖ്യയെക്കൊണ്ടു ഹരിക്കുന്നതു അതു ഹാരകവും, ഹരിക്കപ്പെടുന്നതു ഹായ്യാകുന്നു. ഹായ്യാത്തിൽ നിന്നു ഹാരകം എത്രയവണ പാകമോ അത്ര തവണ കളയുന്നതാണു 'ഹരിക്കുക' എന്നു പറയുന്നത്. ഹാരകം ഹായ്യാത്തിൽ നിന്നു എത്ര തവണ പോയി അതു ഹരിച്ചു ഫലമാകുന്നു.

ഹായ്യാതിന്റെ മുകളിൽ ഹാരകത്തെ വെക്കുക: അതു ഹായ്യാതിന്റേയും ഹാരകത്തിന്റേയും എടത്തേ സ്ഥാനം നേക്കു മുകളിൽ വരുന്ന വിധത്തിലായിരിക്കയും വേണം. പിന്നെ ആ ഹാരകം ഹായ്യാതിൽ നിന്നു എത്ര തവണ പോകട്ടെ അത്രവട്ടം കളയുകയും, പോയേടത്തോളം സംഖ്യ ഒരു കിടത്തി വെക്കുകയും ചെയ്യേ. പിന്നെ ഹാരകത്തെ വലത്തോട്ടുവീക്കി ഹായ്യാതിന്റെ പിന്നെത്ത എടത്തേ സ്ഥാനത്തു ഹാരകത്തിന്റെ എടത്തേ സ്ഥാനം വരുമാൻ വെച്ച് പിന്നെയും മിൻപറഞ്ഞപ്രകാരം ക്രിയചെയ്തയും, ഫലം മുമ്പെച്ചതിന്റെ വലത്തുവശത്തു വെക്കുകയും ചെയ്തതുടങ്ങിനെ വലത്തോട്ടു

നീക്കി നിമിശി ഹാജ്ജിന്റെ സ്ഥാനം കഴിയുന്നതു വരെ ക്രിയ ചെയ്തു പോകയും വേണം. ഇങ്ങിനെ മട്ടാകെ കിട്ടിയ ഫലമാണ് ഹരിമു ഫലം. ഒരു സ്ഥാനം ശുന്യമായാലൊ പോവത്തക്ക സംഖ്യ ഇല്ലാതെ വന്നാലൊ ഫലത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തും ഒരു പൂജ്യം ഇടണമെന്നു ധരിക്കുകയും വേണം.

൨൮൫

പെരുക്കാൻ.

ഗുണാന്തമങ്കാ ഗുണകനെ ഹന്ത്യാ

ഭൂസായ്ക്കതെ നൈവ മുപാഹിമാചിൻ.

ഏതിനേയാണ് പെരുക്കേണ്ടതു ആ തുകയെ 'ഗുണം, ഏനും. ഏകൊണ്ടാണൊ പെരുക്കുന്നതു ആ സംഖ്യയെ 'ഗുണകം,' അല്ലെങ്കിൽ 'ഗുണകാരാ' എന്നും പറയുന്നു. ആദ്യം ഗുണത്തെ വെക്കുക; അതിന്റെ മുകളിൽ ഗുണകാരത്തേയും വെക്കണം. ഗുണകാരം മുകളിൽ വെക്കുന്നതു, ഗുണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഉള്ളതിലും ഒട്ടക്കത്തേ സ്ഥാനമായ ഏകത്തുവശത്തെ സംഖ്യയുടെ മുകളിൽ ഗുണകാരത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ സ്ഥാനമായ വലത്തു വശത്തെ സംഖ്യ വരുമാറ് ആയിരിക്കുകയും വേണം. ഗുണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഉള്ളതിലും ഏകത്തുവശത്തിരിക്കുന്ന ഒട്ടുചിലുത്തെ സ്ഥാനത്തെ മാത്രം ഗുണകാരം കൊണ്ടു ആദ്യം പെരുക്കുക. പിന്നെ അതിന്റെ വലത്തുവശത്തു അധികം അടുത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തിന്റെ മുകളിലേക്കു ഗുണകാരത്തെ നീക്കി അതിനേയും മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം പെരുക്കണം. ഇങ്ങിനെ ക്രമത്താലെ ഗുണകാരത്തെ വലത്തോട്ടു നീക്കിനീക്കി പെരുക്കിപ്പെരുക്കി ഗുണത്തിന്റെ ഏകസ്ഥാനത്തെ കൂടി പെരുക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങിനേയാണ് പെരുക്കുക.

൨൮൬

വളിക്കാൻ.

സമദിപ്താതഃ ഹിതി തമ്യതെ മ

സ്ഥാപ്താ സ്തവദ്യോ ദിഗുണാസ്തനിഷ്ഠഃ.

൨൭ *

ന്റെ വർഗ്ഗത്തെ അടുത്ത വലത്തു വശത്തുള്ള വർഗ്ഗസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു കളയുകയും വേണം. അപ്പോൾ കിട്ടിയ ഫലത്തെയും എഴുതിച്ച് അതിനും (ഈ ഒടുവിൽ വർഗ്ഗം കളഞ്ഞ സ്ഥാനത്തിനും) ചെത്തു വശത്തുള്ള വർഗ്ഗസ്ഥാനത്തിന്റെ മുകളിൽ ചെക്കണം. പിന്നെ മുകളിൽ ആദ്യം വെച്ച സംഖ്യയെ രണ്ടാമത്തേ മിന്റെ ദശസ്ഥാനത്തുള്ള സ്ഥാനത്തിൽ അതുകൊണ്ടു (അപ്പോൾ മുകളിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാനത്താകാണ്ടോ) ചുവട്ടിലേതിനെ ഹരിക്കുക. അപ്പോൾ കിട്ടിയ ഫലത്തെ ന്റെ വർഗ്ഗത്തെയും അതിന്റെ അടുത്ത വലത്തെ അവർഗ്ഗസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു കളയുകയും, ആ വർഗ്ഗത്തെ പിന്നെ ചുട്ടു പിന്നത്തെ അവർഗ്ഗസ്ഥാനത്തു മുകളിലെ വീയിൽ വെക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങനെ സംഖ്യ കഴിയുന്നതുവരെ വലത്തോട്ടു തിരിഞ്ഞു കിട്ടിയ വരെയുണ്ട്. ഒടുവിൽ മുകളിലെ വരി അദ്ധിക്കുകയും വേണം എന്നാൽ അതു മൂലമായി വരും.

പ്രശ്നം

സ്വദേശത്തേക്കു പലാഗുലം വരുത്തുവാൻ.

വിഷ്ണുവതിനമദ്ധ്യംതന്നെയാംഗുലപ്രമാണമിതി.

ഭവദേശാഗുലശാസ്ത്രമം സ്വദേശപലഭാഗം.

സംസ്കൃതത്തിൽ രാമനാമം മഹാഭാരതം വിഖ്യാതം ദിവസത്തേയായ് “പ്രശ്നം” എന്ന പേരുണ്ട്. മഹാഭാരതം നീളമുള്ളതും വളരെ വലുത്തതുമായ ഒരു കൃതി (കൃതി) സ്വദേശത്തിൽ സമമായ നിലത്തു വെരിയുന്നതും വരുത്തും. വിഷ്ണുവതിനാലും സൂര്യൻ ഉച്ചയാകുമ്പോൾ കാണുന്നതായ ഒരു ദേശാഗുലശാസ്ത്രമിന്റെ നിലവാരം “പലാഗുലം” എന്ന പേരായ് ആ കൃതിയെ അളക്കുന്നതു അപരകൊണ്ടും, ബാക്കി വ്യാഖ്യാനം കൊണ്ടുമാകുന്നു. അംഗുലത്തെ സ്വരം വെക്കുന്നതായ വ്യാഖ്യാനം എന്ന പേരായ്. ഈ കൃതിയു കേരളത്തിൽ പലാഗുലം പേരിൽ പലാഗുലം എന്ന പേരായ് വേണം.

പ്രശ്നം

ദേശാന്തരപ്രാണനും ദേശാന്തരവനാശികയും വരുത്തുവാൻ

സ്വദേശപലഭാ “രാമ”നാമം ദേശാന്തരസം.

പശ്ചിമാണ്ഡിതക പ്രൊക്കു, തൽപ്പരം വിനാശികാ:

സ്വദേശത്തേക്കു പലാഗുലം വെച്ച് “രാമ” എന്ന പേരുകൊണ്ടു

പെക്കി ചു പട്ടിലെ സ്ഥാനം നൂപൽ കയറുക. എന്നാൽ മുക്കിലെ സ്ഥാനം സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ദേശാന്തരപ്ര. എന്ന് അതി വരുന്നതാണ് ആ ദേശാന്തരപ്രാണനെ നൂപൽ കയറിച്ചു ഫലം സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ദേശാന്തരചിന്തയികയുമാകുന്നു.

൨൯൦

സൂര്യാഭിഗ്രഹ അർക്ക

സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ദേശാന്തരം വരുത്തുവാൻ.

ദേശാന്തരവിനാശിഷ്ഠസ്വമല്യമഗതി ഹിതൽ
പ്രതൽപരാദ്യം സൂര്യാഭി ദേശാന്തര മിഹിയാച്യതെ.

അതാതു ഗ്രഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യഗതി ചെച്ചു, സ്വദേശത്തേക്കുള്ള ദേശാന്തരവിനാശികളേക്കൊണ്ടുപെരുക്കുക. അതാണ് 'ദേശാന്തരം' എന്നു പറയുന്നത്. അതിന്റെ ചു പട്ടിലെ സ്ഥാനം പ്രതൽപരയാണെന്നു അറികയും വേണം. വിചിത്രീയല്ലാതെ, സാധാരണഗണിതത്തിൽ തൽപരയും പ്രതൽപരയും ആ പശ്ചാത്തലത്തിനാൽ ചു പട്ടിലെ രണ്ടു സ്ഥാനവും നൂപൽ കയറൽ അർദ്ധാധികവും കൂടി കൂട്ടി (ആ രണ്ടു സ്ഥാനങ്ങളും) കളയുകയും ചെയ്യാം.

കരണഖണ്ഡം കഴിഞ്ഞു.

൨൯൧

൧൩. സൂര്യാഭിഗ്രഹങ്ങളുടെ

ഖണ്ഡവും ധ്രുവവും വരുത്തുവാൻ

(പരാഹിതം)

സൂര്യൻ മുതലായ ഭാരോ ഗ്രഹത്തിന്നും ഒരു ചതുര്യംഗത്തിൽ ഒട്ടാകെയുള്ള പര്യയങ്ങളേയും, ഒട്ടാകേയുള്ള സാവനദൂടിനങ്ങളേയും പറയുന്നു.

“നാനാജ്ഞാനപ്രഗത്ഭ,” “സ്ത്രീലബ്ധചമസുസു

ക്ഷ്യാ,” “ധന്യൈരാജ്ഞാഭാ,”

“മുഖോദനോധരൈര്യോ,” “നരനസുഗന്ധിസര

വ്യാ,” “വരിഷ്ഠാഭിഷേകം.

“ഭാട്ടാധിപതിനാലാം,” “വിഷമിതവിചിന്ത,”

“ചന്ദ്രഭാഷാബലിനാം,”

തപ്താദൈവപുരുഷം സൂര്യം, കലിതിഭിനമുശം

സംകല്പാദിസമുത്ഭവം.

പശ്ചാത്താദിഭിനവം

ഗ്രഹങ്ങൾ	വാക്യങ്ങൾ	ഗ്രഹങ്ങൾ	വാക്യങ്ങൾ
രവി	നാനാജനപ്രകാരം	ശുക്ര	വരിഷ്ഠാഭിഷാഗം
ചന്ദ്രൻ	തിലബലസൂര്യകൃഷ്ണ	ശുക്രൻ	ഭാട്ടാധിപതിനാലാം
മുഹൂർത്തം	ധനുർഭാഷാദൈവം	മന്ദൻ	വിഷമിതവിചിന്ത
കുരു	ഭദ്രാദൈവധനുർഭാഷാ	രാജ	ചന്ദ്രഭാഷാബലിനാം
ധനു	മരണസുഗന്ധസൗഖ്യം	ഭൂമിനം	അഗ്രം. സ കല്പാദി സമുത്ഭവം

ഇതി ക്രിയ പര്യായം.

അഹസ്താദി വൈചര്യപുരുഷാൽ

ധനുർഭാഷാ ഭാഷാദൈവം.

വിഭാഗിത സൂര്യഭാഷാ ദിവിധൗ

വിധുതാശ്ചക്രഭാഷാ ദിവിധൗ.

ഇഷ്ടദിവസത്തെ കലിദിനം വെച്ച് അതതു ഗ്രഹത്തിന്റെ പശ്ചാത്താദി പെരുക്കി ഭൂമി വസന്തകാലം നരിക്കുക. എന്നാൽ മുൻപ് ഭൂമിയിൽ ഉണ്ടാകുന്നതത്ര പാഞ്ഞുപോയെ ആദ്യത്തെ ഫലം ഭരണമായ വൃശാഭിഷാദം, ചാക്കിയെ ക്രമത്തിൽ മര-ലും മറ്റും വിവിധ വിവിധ പ്രാവർത്തം അറവിലും പെരുക്കി ഭൂമിനംകൊണ്ടു നന്നെ നാശിച്ചു കിട്ടുന്ന ഫലം ക്രമത്തിൽ രാശി, രീതിയിൽ ഇതി, വിവിധ, തട്ടാത്തതിങ്ങനെയുള്ള മദ്ധ്യമവുമാകുന്നു. ശ്രാദ്ധപുരുഷ ഗ്രഹണം മുതലായവക്കു സൂര്യകൃഷ്ണാതി ഗണിക്കേണ്ടതു അപര്യായകയാൽ സൂര്യചന്ദ്രനും ഗ്രഹങ്ങളുടെയും പരസ്പരകൂടിയ ഉണ്ടാകണം. എന്നാൽ മുഹൂർത്ത ഇങ്ങനെ ഉണ്ടാകിയതുകൊണ്ടു രാശി കൂട്ടുകയും, രാജ വിനയ രാശി വെച്ച് അതിൽ നന്നെ ഇവിടെ നാശിച്ചു കിട്ടിയ മദ്ധ്യമം കളയുകയും വന്നു.

മേൽപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഇഷ്ടദിവസത്തെ മദ്ധ്യമങ്ങളിൽ സൂര്യമദ്ധ്യം (ഇലിമുതൽ മേല്പട്ട മാത്രം) കണ്ടുവെച്ച്, രാശിയെ ൩൦-ൽ ഏറക്കി നശിക്കി ൧൦-ൽ പെരുക്കി ഒരേദത്തു വെക്കുക. പിന്നെ അതിനെ മേൽപറഞ്ഞ അതാതിന്റെ ഗുണകാരംകൊണ്ടു പെരുക്കി അതാതിന്റെ ഹാരകം കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിക്കുകയും ചെയ്തു; അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം തല്പരയാകുന്നു. ഈ ഫലത്തെ ൬൦-ൽ കയറുവാനുണ്ടെങ്കിൽ കയറ്റി സ്ഥാനം പിഴക്കുമെന്നു മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെ ജ്ഞാനം പോലെ അതാതു മദ്ധ്യമത്തിൽ സംസ്കരിക്കണം. എന്നാൽ മദ്ധ്യമങ്ങൾ സൂക്ഷ്മങ്ങളായി വരും, ഈ മദ്ധ്യമങ്ങളുണ്ടാക്കിയതു എതുദിവസത്തെ കലികൊണ്ടാണോ ആ അഭിഷ്ട ദിവസത്തേ കലിദിനമാണു “ഖണ്ഡം” എന്നു പറയുന്നത്. ഈ മദ്ധ്യമങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ ഉമാകുന്നു.

൧൩൧

സൂര്യാഭിഗ്രഹണത്തിന്റെ ഖണ്ഡവും പ്രഭയും വരുത്തുവാൻ

(இதில்)

சூத்திரிமுறையில் ஒரு கட்டத்தில் பத்யத்தைப் போடுகிறார்.

അന്യന ഏതാനും നൂറ്റാണ്ടിനും

“ധനം നമുക്കു വേണ്ടാതെ സന്തോഷം”.

“ധർമ്മാധിപനെന്നാഭിതയീരരത്നം

“പ്രിയമാപരിചിന്നസുഗന്ധദസവ്യഃ”

മലബാർ രാജാവ് തിരുവനന്തപുരം,

“മാംസാർത്ഥിനാം സുഖമനുഭവം”

“ശൃദ്ധാന്തചിത്രാചിതഭാഗ്യം അന്നാ,”

ധാത്രിമഖം പ്രാശ്നക മാർഗ്ഗനാതി."

തോന്നാത്തതും അതേ രണ്ടും:

സുപ്രഭാതം ഭരണാധിപ്യേ.

ശ്രീമദ്വേദം സ്മരണാർത്ഥം ചൈതന്യം ചൈതന്യം ചൈതന്യം

സ്മൃതസ്മിതൈർദ്വൈധ്യഭരണാം.

“சாந்து” எனும் து-நல்ல கிடைத்துள்ள குறைந்த அளவுக்கு, உயரில் வடிகால் செய்யப்படும் இடங்களில், குடிநீர், மழைநீர், ஊர்வன, பன்றிகள் போன்றவைகளைக் கொண்டு வருவதற்காக.

ഒരു കല്പത്തിൽ നാകകയ്യുള്ള ഭൂമിയിലെത്തെയ്യുന്നു.

“ധന്യ നന്മാകാമസുകെച്ചി പാതാ
മാന്ത്യാന” ക്ഷെപ്ത ധരണിദ നാനി.

ഒരു കല്പത്തിൽ നാകകയ്യുള്ള ഭൂമിയിലെത്തെയ്യുന്നു.
കല്യാദിയുവങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

“ഭാനു സുനമ്യോനനന്തന” മർക്ക:

“സെനാജ്ഞാതാലവനേന” ചന്ദ്ര:

“ശ്രുകാത്മമുദ്ധാനജപാപികാ” രൊ

“വ്യാജ്ഞിനാംസെവനരൂപഭൂ” മൂർത്തി.

“ലഗ്നേഷമാഹിക്യമയോന” ജീവ:

“പത്നീധവസ്ഥാനമിനസ്വ” ശുക്ര:

“നവനശരീരനയാകുപാ” കി:

“പാവാത്മയത്താമുരംഗനോ” ചന്ദ്ര:

“ചന്ദ്രാളൈഹൈകപിരസ്തി” രാഹു

മിഥ ഹി കല്യാഭ്യഭയഭൂവാഃ സ്വ:

“ഭാനു സുനമ്യോ” എന്ന തുടങ്ങിയ ഒൻപതു വാക്യങ്ങളും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ക്രമേണ സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ കല്യാദിയുവങ്ങളാകുന്നു. അതു വിശിഷ്ടഭാഷാ ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനമായ തൽപര ആദിയായിട്ടാണെന്നും ധരിച്ചിരിക്കണം.

സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ ഒരു കല്പത്തിങ്കലുള്ള ഭരണങ്ങൾ

ഗ്രഹങ്ങൾ

വാക്യങ്ങൾ

സൂര്യൻ

അനന്തനന്താനനരാഗഭിനം

ചന്ദ്രൻ

ധനംനൂപെന്ദ്രാംഗമുണ്ഡസുസുകൃഷ്ണം

കുജൻ

ധർമ്മാധിരന്തോദിതധീരരത്നം

ബുധൻ

വിശ്വപരിച്ഛിന്നസുഗന്ധസെവ്യം

വ്യാഴം

ചൊള്ളെന്ദ്രാംസാകവിതാംഗനാനാം

ശുക്രൻ

മാന്മാനന്താംസുരവരോന്മുഖം

മന്ദൻ

ശുദ്ധമന്ദമിത്രോചിതഭാഗ്യാനന്തം

ചന്ദ്രാശ്വംഗൻ

ധർമ്മാധിപംപ്രാശ്വഭാഗ്യാനന്തം

രാഹു

രോഗാലസാധുഃ ഖരശീരന്തം

കേതു

ധന്യാനന്താംസുകെച്ചിസാത്മാമാന്ത്യാ

കല്യാദിശ്ശുവങ്ങൾ.

ഗ്രഹങ്ങൾ	വാക്യങ്ങൾ
സൂര്യൻ	ഭാരതസുനമൊന്നനന്തനം
ചന്ദ്രൻ	സെന്നജയംതാലവനം
കുജൻ	ശ്രുകാത്മമുഷാൻജപാപികാ
ബുധൻ	വിദ്യാത്മിനാംസൈവ്യനരഃപട്ടഃ
ഗുരു	ലഗ്നേഷുമാണികൃമയഃ
ശുക്രൻ	പത്നീധവസ്ഥാനമിനസ്ത
മന്ദൻ	സമ്പന്നശാരിരനയാകൃപാ
രംഗൻ	പാപതമയത്താമുഹൂരംഗനാ
രാഹു	ചണ്ഡാളഗൈഹെ കപിരസ്തീ

ഇനി ക്രിയ പറയുന്നു.

കല്യാദിതൈഃ ഖേചരപയ്യന്യൈരൈവ

ശിഷ്ടാനി ഹതപാഥ കലേ ദ്വിനാനി.

കല്യാദിതൈ രഭ്രദിവസൈ വ്വിജ്യേ

ലഗ്നാ കലേന തെ ഗതപയ്യന്യഃ സ്യഃ.

ഇഷ്ടദിവസത്തേക്കുള്ള കലിദിനം വെച്ചു, അതാതു ഗ്രഹത്തിന്റെ മേൽ പറഞ്ഞ കല്യാദി പയ്യയങ്ങളേക്കൊണ്ടു പെരുക്കി, കല്യാദി ദിവസങ്ങളേക്കൊണ്ടു ഹരിക്കുക എന്നാൽ കിട്ടുന്നഫലം കലിയുഗം ആദിമുതൽ ആ ഇഷ്ടദിവസം വരേയുള്ള അതാതു ഗ്രഹത്തിന്റെ ഗതപയ്യയങ്ങളാകുന്നു. ഈ ഗതപയ്യയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ ആ ഫലം കളയാം.

ശിഷ്ടാൻ “പ്രിയ” ചൈ ത്വണിതാം ശ്ച ഹതപാ

തൈനൈവ ഖേകാ ഭഗന്നാദയഃ സ്യഃ.

തേഷു സചകല്യാദ്യഭയശ്ശുവം ച

ക്ഷീപെ, ദാമിഃ സപശ്ശുവതം വിശുദ്ധം.

മേൽപ്രകാരം ഗതപയ്യയം കളഞ്ഞിട്ടു, ബാക്കിയെ മര-ൽ പെരുക്കി അരിക്കണം. കിട്ടുന്ന ഫലം മദ്ധ്യമം വരേയുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞ പ്രകാരം, രാശി മുതലായവയാകുന്നു. ആ മദ്ധ്യമത്തിൽ അതാതു ഗ്രഹത്തിന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കല്യാദിശ്ശുവം കൂടുകയും വേണം എന്നാൽ രാഹുവിന്നു മാത്രം സാമദ്ധ്യമത്തെ ശ്ശുവത്തിൽ നിന്നു കൂട്ടുകയുമാകുന്നു.

൭. ഓട്ടിയായാം ഗ്രഹമദ്ധ്യമാഃ സ്വഃ

സഹിവ 'ഖണ്ഡ്യവ' നാമധേയഃ.

പ്രാക്സ്ഥാപിതാ ഭിഷ്ടദിനസ്ത ഖണ്ഡ

സ്തപ്താ ക്രിയൈവം സ്ത. ടനിണ്യായൈകൈഃ.

മേൽപ്രകാരം ക്രിയ ചെമ്പാൽ അടുകൾ നൂ അഭിഷ്ടദിവസഃത്തക്കള്ള ഗ്രഹമദ്ധ്യങ്ങളായി വരുന്നതാണ്. ഈ മദ്ധ്യമങ്ങൾ തന്നെയാണ് "ഖണ്ഡ്യവങ്ങൾ" എന്നു പറയുന്നവയും ആദ്യം നിശ്ചയിച്ചതായ ഇഷ്ടദിവസത്തെ കലിദിനസംഖ്യ ഖണ്ഡവുമാകുന്നു— ഈ ക്രിയ "സ്തപ്തനിണ്യം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം തന്നെയുമാകുന്നു.

൨൩

സ്വദേശത്തേക്കുള്ള അക്ഷജ്യാവു വരത്തുവാൻ.

വിഷുവദിനമദ്ധ്യഭാകൃതി

ഭവകാശ്വാ പദിതാ പലശ്രുതിഃ.

വിഷുവദിനമദ്ധ്യഭാഹതാൽ

ത്രിമുണാൽ തദപിഹതാ ക്ഷമെരവ്വികാ.

വിഷുവ (രാപ്പുകൽ തുല്യമാകുന്ന) ദിവസത്തെ മദ്ധ്യാഹ്നത്തിങ്കലെ ഭാഗശാഘ്രംഗംകരായയെ (പലാഘ്രംഗത്തെ വളിച്ചു അതിൽ ഭാഗശാഘ്രംഗംകവിന്റെ വളമായ "ഭവകം" എന്നു കൂട്ടി മൂലിച്ചാൽ അതു 'പലശ്രുതി'യാകുന്നു. ത്രിമുതാകുന്ന "ക്ഷമേരവ"ത്തെ പലാഘ്രംഗംകൊണ്ടു പെരുക്കി, ചോടും നൂറും കയററവാനുണ്ടെങ്കിൽ കയററി, ഈ പലശ്രുതികൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ സ്വദേശത്തേക്കുള്ള അക്ഷജ്യാവു വരുന്നതാകുന്നു.

൨൪

സ്വദേശം വരത്തുവാൻ.

തത്രിജാവർഗ്ഗവിശ്ലേഷമുലം ലംബനമെരവ്വികാ.

മേൽപറഞ്ഞ അക്ഷജ്യാവിനെ വളിച്ചു, അതിനെ ത്രിജാവർഗ്ഗമാക്കുന്ന "ഗ്രാനം കരപ്പുപ്പുകൽ" എന്നതിൽ നിന്നു കളഞ്ഞു ശേഷത്തെ മൂലിച്ചാൽ "ലംബനം" വരും.

൨൩൫

സ്വദേശഹാരകം വരുത്തുവാൻ.

വ്യാസാർദ്ധവർഗ്ഗത്തെ ലഘുഃ സ്തംഭം ലംബജീവയാ
സ്വദേശഹാരകം പ്രൊക്താ വ്യസ്തലംബഃ സമുപുതെ.

ത്രിജ്യാവർഗ്ഗമാകുന്ന “ഗാനം കന്ദപ്പുറപ്പുകുത്” എന്നതിനെ സ്വദേശ
‘ലംബനം’ കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഫലം സ്വദേശഹാരകമാകുന്നു. ഈ
സ്വദേശഹാരകത്തിന്നു “വ്യസ്തലംബം” എന്നും ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പേർ പറയും.

൨൩൬

സ്വദേശഹാരം വരുത്തുവാൻ.

ത്രിജ്യക്ഷാപാതാ ദിവലംബകാപ്തം -

നാഹത്യ ഓഃ ക്രാന്തിമുനം ചൈവമെവ്വചാ.

ഹരേ, ദിവപും ചരമൈരവ്വികാ സ്വാൽ;

തദീയ ചാപം ഹി ചരാസവഃ സ്വഃ.

ത്രിജ്യയാകുന്ന “ജലവേഗം”ത്തെ സ്വദേശാക്ഷജ്യാവുകൾണ്ടു പെരുക്കി
സ്വദേശ ‘ലംബനം’ കൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ സ്വദേശമണകാരം വരും. അതു
ണകാരംകൊണ്ടു ൨൭൮-ാം പാദയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അപമജ്യാവിനെ പെ
രുക്കി ഭൂജ്യകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ ചരജ്യാവുവരും. എത്രാമത്തെ അപമജ്യാവി
ന്നേയാണോ പെരുക്കി ഹരിച്ചതു അത്രാമത്തെ ചരജ്യാവാണു കിട്ടുകയെന്നു.
അറിയണം ത്രിജ്യയാകുന്ന “ജലവേഗം”ത്തിൽ നിന്നു മൗഢം പാദയിൽ പ
റഞ്ഞ അപമജ്യാണു കളഞ്ഞതാണു “ഭൂജ്യാ എന്നു പറയുന്നത്”. എത്രാമ
ത്തെ ചരജ്യാവാണോ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതു (എത്രാമത്തെ അപമജ്യാവിന്നേയാ
ണോ പെരുക്കിയു) ഭൂജയാക്കുവാൻ അത്രാമത്തെ ബാണജ്യാവാണു ത്രിജ്യ
യിൽ നിന്നു കളയേണ്ടതെന്നു ഗ്രഹിക്കയും വേണം.

൨൩൭

സ്വദേശരാശിപ്രമാണവും രാശിഹാരകവും വരുത്തുവാൻ.

പുഷ്പം നൃസ്പായനാശം പുനരയനയുതാം

ശൈകയുധാദിരാശീ

സ്തൈജ്യാ ലിപ്താസങ്കടാ ചര മപിച സമാ-

നീയ തൈഷ്ഠപച കർമ്മാൽ.

ലഗ്നാസ്ത്രം, പുച്ഛപുച്ഛം തൃജത പുനരത്നം,
ശിഷ്ടഭാഗം "നയ" ഏ
"നിതാ" പ്ലാ രാശിമാനാ; ഹരത "നനജപം"
തൈ: ക്രമാ ശാശിമാരാ:

ഒരിടത്തു ഭൂമിക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അയനചലനം മാത്രം വെക്കുക, പിന്നെ ഒരു രാശിവെച്ച അയന ചലനം കൂട്ടുക, രണ്ടു രാശിവെച്ച അയനചലനം കൂട്ടുക: ഇങ്ങിനെ ക്രമേണ ൧൧ രാശികളിലും അയനചലനം കൂട്ടി വെക്കുക. എന്നാൽ ആകെ ൧൨ എണ്ണം വരുമല്ലോ പിന്നെ ഒരോന്നും കണ്ടുവെച്ചു ചരപ്രാണകലാന്തരങ്ങൾ വരുത്തി ജനമാനം പോലെ മറ്റേതുകളിൽ സംസ്കരിക്കുക: എന്നാൽ അവക്കു കാലലഗ്നങ്ങൾ എന്നു പേരാകുന്നു. പിന്നെ ആദ്യത്തെ കാലലഗ്നം രണ്ടാമത്തേതിൽനിന്നു കളയുക, രണ്ടാമത്തേതു മൂന്നാമത്തേതിൽനിന്നും കളയുക: ഇങ്ങിനെ ചുവട്ടിലെ ചുവട്ടിലെ കാലലഗ്നം മുക്തിലേതിൽ നിന്നു കളയുന്നാ അങ്ങിനെ കളഞ്ഞാൽ ഓരോന്നിന്റേയും ബാക്കിയുടെ രാശി ഉണ്ടെങ്കിൽ ൩൦-ൽ ഏറക്കി നം-യാക്കുകയും ആ നം-യും ചുവട്ടിൽ ഇറിയുണ്ടെങ്കിൽ അതും ൧൦-ൽ വെക്കുകയും ചെയ്തു, ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ ൬൦-ൽ കയറ്റി അദ്ധാധിക്യം കൂട്ടിക്കളഞ്ഞു മുക്തിലെ സ്ഥാനം ൬൦-ൽ കയറ്റിയാൽ അതു അതതു രാശിയുടെ രാശിമാനപ്രമാണമായി വരുന്നതാണ്. മുക്തിലെ സ്ഥാനം നാഴികയും, ചുവട്ടിലെ സ്ഥാനം വിനാഴികയുമാകുന്നു.

"നനജപം" എന്നു റീട്ടിവെച്ച് ൬-ൽ വെക്കുക, അതിനെ രാശിമാനവിനാഴികകളേ കൊണ്ട് ഹരിച്ചാൽ രാശി ഹാരകവും കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

൨൯൮

മെരഡ്യം ഉപയോഗിക്കാൻ പറയുന്നു.

സപസ്തകത്തിൽ നിന്നു ചരവും പ്രാണകലാന്തരവും വരുത്തി സപസ്തകത്തിൽത്തന്നെ സംസ്കരിക്കുക: അങ്ങിനെയുള്ള സൂർയ്യാനം ഗ്രഹവും താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം അടുത്തു വരുമ്പോഴാണ മിക്കവാറും മെരഡ്യം ഗണിക്കേണ്ടതു്.

ചന്ദ്രൻ	൧൨	ഗുരു	൧൧
കുജൻ	൧൭	ശുക്രൻ	൯
ബുധൻ	൧൨	ശനി	൧൭

൨൯൯

സൂര്യന്റെ വിവിധാഭി ഭിതീയഹാരകം.

(ചന്ദ്രാനന്തര, ജ്ഞം)

ഭിതസം മുതൽ	സംഖ്യാ	ഭിതസം മുതൽ	സംഖ്യാ
൮൪	൧	൭൭൨	൭
൨൭൧	൨	൯൨൦	൯
൪൧൮	൩	൧൦൮൭	൧൦
൭൮൭	൪	൧൨൭൪	൧൧

ചന്ദ്രന്റെ വിവിധാഭി ഭിതീയഹാരകം.

(നീലധിര, ജ്ഞം)

ഭിതസം മുതൽ	സംഖ്യാ	ഭിതസം മുതൽ	സംഖ്യാ
൨൭	൧	൭൯൦	൧൨
൭൪	൨	൯൦൯	൧൩
൧൨൨	൩	൯൭൮	൧൪
൧൭൧	൪	൧൦൮൭	൧൫
൨൨൦	൫	൧൧൭൪	൧൬
൨൭൦	൬	൧൨൭൪	൧൭
൩൧൭	൭	൧൩൭൪	൧൮
൩൯൯	൮	൧൪൭൪	൧൯
൪൧൪	൯	൧൫൭൪	൨൦
൪൯൨	൧൦	൧൬൭൪	൨൧
൫൧൨	൧൧	൧൭൭൪	൨൨

ഇംഗ്ലീഷ് വിജ്ഞാന ദിനികൾ.

(ഹസ്താത്മം, ടിപ്പിംഗ്)

ദിവസം	സംഖ്യ	ദിവസം	സംഖ്യ
൧	...	൧൦	...
൨	...	൧൧	...
൩	...	൧൨	...
൪	...	൧൩	...
൫	...	൧൪	...
൬	...	൧൫	...
൭	...	൧൬	...
൮	...	൧൭	...
൯	...	൧൮	...
൧൦	...	൧൯	...
൧൧	...	൨൦	...
൧൨	...	൨൧	...
൧൩	...	൨൨	...
൧൪	...	൨൩	...
൧൫	...	൨൪	...
൧൬	...	൨൫	...
൧൭	...	൨൬	...
൧൮	...	൨൭	...
൧൯	...	൨൮	...
൨൦	...	൨൯	...
൨൧	...	൩൦	...
൨൨	...	൩൧	...
൨൩	...	൩൨	...
൨൪	...	൩൩	...
൨൫	...	൩൪	...
൨൬	...	൩൫	...
൨൭	...	൩൬	...
൨൮	...	൩൭	...
൨൯	...	൩൮	...
൩൦	...	൩൯	...
൩൧	...	൪൦	...
൩൨	...	൪൧	...
൩൩	...	൪൨	...
൩൪	...	൪൩	...
൩൫	...	൪൪	...
൩൬	...	൪൫	...
൩൭	...	൪൬	...
൩൮	...	൪൭	...
൩൯	...	൪൮	...
൪൦	...	൪൯	...
൪൧	...	൫൦	...
൪൨	...	൫൧	...
൪൩	...	൫൨	...
൪൪	...	൫൩	...
൪൫	...	൫൪	...
൪൬	...	൫൫	...
൪൭	...	൫൬	...
൪൮	...	൫൭	...
൪൯	...	൫൮	...
൫൦	...	൫൯	...
൫൧	...	൬൦	...
൫൨	...	൬൧	...
൫൩	...	൬൨	...
൫൪	...	൬൩	...
൫൫	...	൬൪	...
൫൬	...	൬൫	...
൫൭	...	൬൬	...
൫൮	...	൬൭	...
൫൯	...	൬൮	...
൬൦	...	൬൯	...
൬൧	...	൭൦	...
൬൨	...	൭൧	...
൬൩	...	൭൨	...
൬൪	...	൭൩	...
൬൫	...	൭൪	...
൬൬	...	൭൫	...
൬൭	...	൭൬	...
൬൮	...	൭൭	...
൬൯	...	൭൮	...
൭൦	...	൭൯	...
൭൧	...	൮൦	...
൭൨	...	൮൧	...
൭൩	...	൮൨	...
൭൪	...	൮൩	...
൭൫	...	൮൪	...
൭൬	...	൮൫	...
൭൭	...	൮൬	...
൭൮	...	൮൭	...
൭൯	...	൮൮	...
൮൦	...	൮൯	...
൮൧	...	൯൦	...
൮൨	...	൯൧	...
൮൩	...	൯൨	...
൮൪	...	൯൩	...
൮൫	...	൯൪	...
൮൬	...	൯൫	...
൮൭	...	൯൬	...
൮൮	...	൯൭	...
൮൯	...	൯൮	...
൯൦	...	൯൯	...
൯൧	...	൧൦൦	...

രാഹുവിന്റെ വിലിയാടി ദപിതീയഹാരകം.

(ലയാദഃ ധനം)

൭ മുതൽ		യജ്ഞം	൪൨൨	...	യുദ്ധീ
൨൧	...	പ്രാജ്ഞഃ	൫൩൬	...	റാഭഃ
൧൪	...	ഗാന്ധീ	൫൪൯	...	കവിഃ
൪൮	...	വിജ്ഞഃ	൫൬൩	...	പ്രഭഃ
൬൨	...	മാനീ	൫൭൬	...	ലാഭഃ
൭൫	...	തജ്ഞഃ	൫൯൦	...	ഭവഃ
൮൯	...	സ്ഥാനം	൬൦൩	...	ശിവഃ
൧൦൨	...	ദാനീ	൬൧൭	...	സുഖം
൧൧൬	...	ധനം	൬൩൧	...	സഭാ
൧൨൯	...	നടീ	൬൪൪	...	ഭവീ
൧൪൩	...	പാപം	൬൫൮	...	ധവഃ
൧൫൬	...	രാകാ	൬൭൧	...	നമഃ
൧൭൦	...	ലോകം	൬൮൫	...	യമഃ
൧൮൪	...	ഭയം	൬൯൮	...	രമാ
൧൯൭	...	മായാ	൭൧൨	...	ഗുണീ
൨൧൧	...	സൈകം	൭൨൫	...	ഭാണാ
൨൨൪	...	സാകം	൭൩൯	...	മണി
൨൩൮	...	ജയം	൭൫൩	...	തമഃ
൨൫൧	...	യൌവ്യഃ	൭൬൬	...	സോമഃ
൨൬൫	...	നാഭീ	൭൮൦	...	ഭാശഃ
൨൭൮	...	പുരം	൭൯൩	...	ധീമാൻ
൨൯൨	...	രുദ്രഃ	൮൦൭	...	ജ്ഞാനിസ്യാൽ
൩൦൫	...	ഗുരുഃ	൮൨൦	...	യാജ്ഞികഃ
൩൧൯	...	വീരഃ	൮൩൪	...	പ്രാജ്ഞായം
൩൩൨	...	ശരം	൮൪൭	...	ഗാനിസ്യാൽ
൩൪൬	...	വീരം	൮൬൧	...	വിജ്ഞായം
൩൬൦	...	സുരിഃ	൮൭൪	...	മാനീസ്യാൽ
൩൭൩	...	ഘരിഃ	൮൮൮	...	തജ്ഞായം
൩൮൭	...	ധീരഃ	൯൦൨	...	സുജ്ഞാസ്യാൽ
൪൦൦	...	വീരഃ	൯൧൫	...	ജ്ഞാസ്യാൽ
൪൧൪	...	കാലം	൯൨൯	...	ധാനിസ്യാൽ
൪൨൭	...	രോഗി	൯൪൨	...	നവപഃ
൪൪൧	...	ബാലഃ	൯൫൬	...	പാപോന്മം
൪൫൪	...	ഭോഗി	൯൬൯	...	രാകായഃ
൪൬൮	...	മൂലം	൯൮൩	...	ശോകായ
൪൮൨	...	തീലം	൯൯൬	...	ഭാഗ്യസ്വ
൪൯൫	...	സമൃദ്ധം	൧൦൧൦	...	ശാപോന്മം
൫൦൯	...	ജലം			

അഹമ്മാനസാധനം അഹമ്മാന മാക്കുവാൻ.

(ചന്ദ്രൻ)

൧ മുതൽ ...	൨	൪൧ മുതൽ ...	നഗ്നായം
൨ ...	൪	൪൨ ...	നൊഗീസ്യാൽ
൩ ...	൭	൪൩ ...	ഭാഗായം
൪ ...	൯	൪൪ ...	സ്ഥലായം
൫ ...	൧൧	൪൫ ...	ധൂമീസ്യാൽ
൬ ...	൧൩	൪൬ ...	കവയഃ
൭ ...	൧൫	൪൭ ...	ഗവയഃ
൮ ...	൧൮	൪൮ ...	ശിവായം
൯ ...	൨൦	൪൯ ...	ഹ വിസ്യാൽ
൧൦ ...	൨൨	൫൦ ...	ആശയം
൧൧ ...	൨൪	൫൧ ...	രാമൊയം
൧൨ ...	൨൬	൫൨ ...	വിണ്ഡായഃ
൧൩ ...	൨൯	൫൩ ...	തൃഷ്ണയാ
൧൪ ...	കലാ	൫൪ ...	ധൂമമായം
൧൫ ...	ഖലാഖഃ	൫൫ ...	കിന്നരഃ
൧൬ ...	മാലാ	൫൬ ...	ഗാനശ്രീഃ
൧൭ ...	സാലം	൫൭ ...	മൌനോത്ര
൧൮ ...	റീ വീ	൫൮ ...	സ്ഥാനശ്രീഃ
൧൯ ...	രവിഃ	൫൯ ...	നവരം
൨൦ ...	വിള	൬൦ ...	പ്രാകാരം
൨൧ ...	തവ	൬൧ ...	ദൃപത്രഃ
൨൨ ...	ജവം	൬൨ ...	തൽപരഃ
൨൩ ...	യമഃ	൬൩ ...	ജയോത്ര
൨൪ ...	ഗാമീ	൬൪ ...	പുരാരിഃ
൨൫ ...	മമ	൬൫ ...	ഹൈവം
൨൬ ...	സാമാ	൬൬ ...	ശരീരം
൨൭ ...	ധൂമം	൬൭ ...	സുരാരിഃ
൨൮ ...	യാനസ്വ	൬൮ ...	ധീരശ്രീഃ
൨൯ ...	വിജ്ഞാസ്വ	൬൯ ...	രോഗോത്ര
൩൦ ...	തനയഃ	൭൦ ...	വാഗ്ദരാ
൩൧ ...	ജനോയം	൭൧ ...	തൽപരഃ
൩൨ ...	നയോയം	൭൨ ...	ഹൃദയശ്രീഃ
൩൩ ...	പ്രിയോസ്യാൽ	൭൩ ...	അവരം
൩൪ ...	മാന്യോയം	൭൪ ...	ഗംഭീരഃ
൩൫ ...	സങ്കടം	൭൫ ...	മാഖോത്ര
൩൬ ...	ധൈര്യോയം	൭൬ ...	സംഭാരം
൩൭ ...	പുരകം	൭൭ ...	ധൈര്യം
൩൮ ...	ഗുരുസ്യാൽ	൭൮ ...	യമരാട
൩൯ ...	ചരകഃ	൭൯ ...	ഗോമുത്രം
൪൦ ...	മരദയഃ	൮൦ ...	താപര

പത്രകൾ അനുമാനസാധനം അനുമാന മാക്കുവാൻ.

മന്നൻ	...	കാലതെ	൨൧൩	...	ദിവസം
മൗ	...	ഗോപതെ	൨൧൪	...	നമൊക്കൾ
മൗമ	...	താപതെ	൨൧൫	...	രമാസാ
മൗ൨	...	ഹയസ്ത	൨൧൬	...	വാണീസാ
മൗ൩	...	അരാവിഃ	൨൧൭	...	സുമാംസം
മൗ൪	...	ഭദ്രസ്ത	൨൧൮	...	ധുമാസം
മൗ൫	...	വിജതം	൨൧൯	...	യത്തോഹി
മൗ൬	...	സുരതം	൨൨൦	...	ഗാഹി
മൗ൭	...	ധീരതാ	൨൨൧	...	മുഹി
മൗ൮	...	കലതെ	൨൨൨	...	ദാഹി
മൗ൯	...	ലോലസ്ത	൨൨൩	...	അപദഃ
മൗ൧൦	...	ശുഭലക്ഷ്യ	൨൨൪	...	ശ്രീപദം
മൗ൧൧	...	സംഗതിഃ	൨൨൫	...	കൃപാഹാ
മൗ൧൨	...	നഭശ്ച	൨൨൬	...	താപദഃ
മൗ൧൩	...	രവതെ	൨൨൭	...	ധൗമ്യോഹം
മൗ൧൪	...	ഭവസ്ത	൨൨൮	...	പുരാഹി
മൗ൧൫	...	സുഭീതെ	൨൨൯	...	ശുഭാഹി
മൗ൬	...	ദിവ്യാ	൨൩൦	...	ശുഭാഹം
മൗ൭	...	കർമ്മ	൨൩൧	...	സുമാഹം
മൗ൮	...	ഗോമതി	൨൩൨	...	ധീരതാഹം
മൗ൯	...	മണിതം	൨൩൩	...	സാഹി
മൗ൧൦	...	സന്തതം	൨൩൪	...	ഭാഗോഹി
മൗ൧൧	...	ധുമാഹ	൨൩൫	...	തിലാഹഃ
മൗ൧൨	...	രതോസം	൨൩൬	...	ജലഹം
മൗ൧൩	...	വിനസം	൨൩൭	...	അഹി
മൗ൧൪	...	സുന്യാസം	൨൩൮	...	ലോഹി
മൗ൧൫	...	ദാഹിസഃ	൨൩൯	...	ശിഖാഹം
മൗ൬	...	നയോസം	൨൪൦	...	സഹാഹി
മൗ൭	...	ഗോപാസം	൨൪൧	...	ധനുമാഹം
മൗ൮	...	മാന്യാസം	൨൪൨	...	യത്തോഹി
മൗ൯	...	സന്യാസം	൨൪൩	...	വണിമഃ
൨൦൦	...	ധനുമാഹം	൨൪൪	...	തത്തോഹി
൨൦൧	...	കാഹി	൨൪൫	...	ദാഹാഹം
൨൦൨	...	വീരോസം	൨൪൬	...	അഹി
൨൦൩	...	ചരസം	൨൪൭	...	പ്രാഹി
൨൦൪	...	ഹരസം	൨൪൮	...	മാനധി
൨൦൫	...	നഗോസം	൨൪൯	...	സ്ഥാനി
൨൦൬	...	തോഹി	൨൫൦	...	ധനുമാഹം
൨൦൭	...	ശ്രീസഃ	൨൫൧	...	പാപധി
൨൦൮	...	സുന്യാസം	൨൫൨	...	ലോകാഹം
൨൦൯	...	ധുമാഹം	൨൫൩	...	അഹി
൨൧൦	...	കാഹി	൨൫൪	...	ഹാഹം
൨൧൧	...	ലോഹി	൨൫൫	...	നരോഹം
൨൧൨	...	സുന്യാസം	൨൫൬	...	യത്തോഹം

ചന്ദ്രന്റെ അനന്തരസാധനം അനന്തര മാക്കവാൻ.

൨൫൭	...	വിധിയിട	൨൮൪	...	ഭീരുനമുട
൨൫൮	...	സുരാനുട	൨൮൫	...	ചാരജ്ഞായം
൨൫൯	...	ധ്വാനിയിട	൨൮൬	...	നരിനമുട
൨൬൦	...	കാലധിട	൨൮൭	...	അഗ്നനായം
൨൬൧	...	പൊലധിട	൨൮൮	...	രാഗിനിമുട
൨൬൨	...	മുഗ്ദ്ധധിട	൨൮൯	...	മാലാനസ്യം
൨൬൩	...	ജാലധിട	൨൯൦	...	നാലാനായം
൨൬൪	...	അവധിട	൨൯൧	...	ധ്വാനിമുട
൨൬൫	...	രവാനുട	൨൯൨	...	കവിനമുട
൨൬൬	...	വിദ്യഭംഗി	൨൯൩	...	ലോഭിനമുട
൨൬൭	...	തവാനുട	൨൯൪	...	സുഖാനുട
൨൬൮	...	ധ്വാനുട	൨൯൫	...	ഭവജ്ഞായം
൨൬൯	...	യമധിട	൨൯൬	...	അശ്വജ്ഞായം
൨൭൦	...	ഗുണധിട	൨൯൭	...	രാമനമുട
൨൭൧	...	ശമധിട	൨൯൮	...	വിജ്ഞാനമുട
൨൭൨	...	സമധിട	൨൯൯	...	സോമനമുട
൨൭൩	...	ജ്ഞാനിനമുട	൩൦൦	...	ധ്വാനായം
൨൭൪	...	രജ്ജ്ഞായം	൩൦൧	...	കവിജ്ഞായം
൨൭൫	...	വിജ്ഞായം	൩൦൨	...	ഗാനി പുണ്യം
൨൭൬	...	സുന്ദരനമുട	൩൦൩	...	മാനവയം
൨൭൭	...	ജ്ഞാനജ്ഞായം	൩൦൪	...	ജനം പാലി
൨൭൮	...	പാലി നമുട	൩൦൫	...	അപാലായം
൨൭൯	...	ലോകനായം	൩൦൬	...	രാകാലായം
൨൮൦	...	മാലജ്ഞായം	൩൦൭	...	വയായയായം
൨൮൧	...	സോമനമുട	൩൦൮	...	തവായസ്യം
൨൮൨	...	ധ്വാനമുട	൩൦൯	...	ധ്വാനമുട
൨൮൩	...	പുണ്യനമുട	൩൧൦	...	പുണ്യനമുട

൩൦൧

സംസ്കൃതവാക്യങ്ങൾ

൧	മാതൃഭാ	൨൦	മാതൃഭാ
൨	നാഗസമാനം	൩൦	വിദ്യാധിപതി
൩	ശുഭനായം	൪൦	നവധിപതി
൪	കാലധിപതി	൫൦	ഗാനിമുട
൫	ജ്ഞാനമുട	൬൦	മുഖപതി
൬	ശുഭപതി	൭൦	നവധിപതി
൭	സമാനായം	൮൦	പരധിപതി
൮	ജ്ഞാനമുട	൯൦	സമാനായം
൯	ധ്വാനമുട	൧൦൦	മാതൃഭാ
൧൦	ശുഭനായം		

൩൦൨

കുജമദ്ധ്യഗതി

ഭിംബം-വിവിധാഭി

ഭിംബം

- ൧ ചിരകാലം
- ൨ രാമശ്രീനമുഃ
- ൩ ജയഭദ്രഗായം
- ൪ ഭേവാമാനശ്രീഃ
- ൫ നമോസ്തേ
- ൬ താലോഹിനിഃ
- ൭ പ്രാജ്ഞാനന്ദോഃ
- ൮ ഹരോയാകവിഃ
- ൯ വശീരാഘവഃ
- ൧൦ നരോവക്ത്രജ്ഞഃ
- ൧൧ സുവർണവയലഃ
- ൧൨ പ്രിയസ്തോതൃ
- ൧൩ ജലജംഭുതി
- ൧൪ വിജ്ഞാനരത്നീ
- ൧൫ വിജയഭദ്രാദൈവ
- ൧൬ തമശ്രീരാജാ

ഭിംബം

- ൧൭ ശ്രൈഷ്ഠാവശീഹി
- ൧൮ ചൈതന്യരവിഃ
- ൧൯ ഭേവാദൈവദയാ
- ൨൦ അചക്രപ്രാജ്ഞായാ
- ൨൧ തജ്ഞാനനമോ
- ൨൨ രോഗികാപായം
- ൨൩ ദശശാത്രനരോ
- ൨൪ വിപ്രോദ്ധാമുഷ്ടാ
- ൨൫ ജ്ഞാനമുനിബാകഃ
- ൨൬ താലസാഗാരംഗയഃ
- ൨൭ പ്രഭുജ്ഞാവിഃ
- ൨൮ ഭാഗീരഥീഭട്ടാ
- ൨൯ ഭേവാദൈവദയാ
- ൩൦ അജ്ഞാനരത്നീ
- ൩൧ ചക്രീഭട്ടാ
- ൩൨ രാമശ്രീനമുഃ

കുജമദ്ധ്യഗതി

നാഴിക-വിവിധാഭി

നാഴിക

- ൧ കലം
- ൨ ഗാനസ്വ
- ൩ ഭോഗായം
- ൪ സുനശ്രീഃ
- ൫ സഗരഃ
- ൬ ധനാഗരം
- ൭ നരോ
- ൮ പാവവാൻ
- ൯ ലാഭോ
- ൧൦ വിജയഃ
- ൧൧ സുഖവയഃ
- ൧൨ സുതരം
- ൧൩ ധനസ്വ
- ൧൪ നരോ

നാഴിക

- ൧൫ തമോ
- ൧൬ ശ്രീ
- ൧൭ വശീ
- ൧൮ തരളഃ
- ൧൯ സമധ
- ൨൦ ശ്രീ
- ൨൧ ജ്ഞാനീ
- ൨൨ രോഗപായം
- ൨൩ ഗാനസ്വ
- ൨൪ ഭാഗീ
- ൨൫ തജ്ഞാന
- ൨൬ സം
- ൨൭ ധനാ
- ൨൮ അ

൨൯ രാകാമയം
 ൩൦ ലോഭിമയം
 ൩൧ യോധ്യസ്വ
 ൩൨ സുധസ്വയം
 ൩൩ സൊയാസൊമ്യം
 ൩൪ യവദസൊമ്യം
 ൩൫ നരൊജയം
 ൩൬ രാമൊജയം
 ൩൭ ഗുരുമൊമ്യം
 ൩൮ വരീയൊമ്യം
 ൩൯ പാദനാഗീ
 ൪൦ സൊമൊനരം
 ൪൧ ധീരപുരുഷം
 ൪൨ അജ്ഞാപുരുഷം
 ൪൩ രൊഗീജ്ഞാപുരുഷം
 ൪൪ ഗാഢഗുരു

൪൫ ഭോഗഗുരു
 ൪൬ അജ്ഞാപുരുഷം
 ൪൭ സാമധീനം
 ൪൮ ധാരിതൃം
 ൪൯ അപ്രാപ്യം
 ൫൦ രാകാഗിതം
 ൫൧ ലോഭിതം
 ൫൨ മയസ്യം
 ൫൩ രവസ്യം
 ൫൪ സൊയാഹി
 ൫൫ യവൊഹി
 ൫൬ നരൊധീ
 ൫൭ രാമൊധീ
 ൫൮ ഗുരുനാഗീ
 ൫൯ ശമിനാഗീ
 ൬൦ ചിരകാലം

൩൦൩

സ്യമജ്യഗതി

ഭിവാസം-വിഖിയാദി

ഭിവാസം

൧ നാഗീമാനവം
 ൨ വിജ്ഞാനയോധി
 ൩ തിപ്രസ്തകരൊയം
 ൪ ഭാഗീജ്ഞാപുരുഷം
 ൫ നിവരണപ്രൊജ്ഞാ
 ൬ പ്രിജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൭ യോജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൮ താപവരപ്രൊജ്ഞാ
 ൯ ദൈവായ പരമൊജ്ഞാ
 ൧൦ നരൊജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൧൧ രാമൊജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൧൨ വിജ്ഞാനയോധി
 ൧൩ തമൊയോധി
 ൧൪ നാഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൧൫ അഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൧൬ ഗാഢഗുരു

ഭിവാസം

൧൭ വിജ്ഞാനയോധി
 ൧൮ മണ്ഡലിപ്രൊജ്ഞാ
 ൧൯ ഭാഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൦ നവീനജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൧ രാമൊജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൨ വിജ്ഞാനയോധി
 ൨൩ താപവരപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൪ ദൈവായ പരമൊജ്ഞാ
 ൨൫ നാഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൬ അഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൨൭ ഗാഢഗുരു
 ൨൮ തമൊയോധി
 ൨൯ നാഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൩൦ അഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൩൧ നാഗീജ്ഞാപ്രൊജ്ഞാ
 ൩൨ വിജ്ഞാനയോധി

ബ്രഹ്മസൂത്രം
നാഴിക-വിവിധി

നാഴിക

- ൧ തജ്ജ്ഞാപനം
- ൨ പാപിജനം
- ൩ സുകരായം
- ൪ ഭൂസൂത്രം
- ൫ അഗ്നി
- ൬ ബലം
- ൭ യുഗ്മം
- ൮ വിദ്യാഗ്നി
- ൯ അജ്ഞാപനം
- ൧൦ ശരീരം
- ൧൧ യാഗം
- ൧൨ തജ്ജ്ഞാപനം
- ൧൩ ക്രിയഗ്നി
- ൧൪ സോമസോമം
- ൧൫ ഗുരുപാപം
- ൧൬ യോഗ്യത
- ൧൭ ജോഗ്യത
- ൧൮ നവോപാപം
- ൧൯ ഗാർഭ്യസൂത്രം
- ൨൦ അഗ്നിപ്രായം
- ൨൧ രജനാപനം
- ൨൨ സ്ഥാനവൈവിധ്യം
- ൨൩ ലോകലോകം
- ൨൪ ജായാപ്രായം
- ൨൫ ഭരണാപനം
- ൨൬ യോഗ്യത
- ൨൭ യോഗ്യത
- ൨൮ യോഗ്യത
- ൨൯ അജ്ഞാപനം
- ൩൦ തജ്ജ്ഞാപനം

നാഴിക

- ൩൧ ബ്രഹ്മസൂത്രം
- ൩൨ സമനാപനം
- ൩൩ ഗാർഭ്യസൂത്രം
- ൩൪ ഭാഗ്യസൂത്രം
- ൩൫ വികലഗ്നി
- ൩൬ യോഗ്യത
- ൩൭ യോഗ്യത
- ൩൮ നാഗ്നി
- ൩൯ യോഗ്യത
- ൪൦ കവിഗ്നി
- ൪൧ സമാപനം
- ൪൨ രാജാപനം
- ൪൩ ഭാഗ്യസൂത്രം
- ൪൪ ഗാർഭ്യസൂത്രം
- ൪൫ യോഗ്യത
- ൪൬ യോഗ്യത
- ൪൭ നാഗ്നി
- ൪൮ യോഗ്യത
- ൪൯ കാലജ്ഞാപനം
- ൫൦ സമാപനം
- ൫൧ രാജാപനം
- ൫൨ ഭരണാപനം
- ൫൩ ഗുണീകരണം
- ൫൪ യോഗ്യത
- ൫൫ വനജ്ഞാപനം
- ൫൬ യോഗ്യത
- ൫൭ യോഗ്യത
- ൫൮ യോഗ്യത
- ൫൯ യോഗ്യത
- ൬൦ യോഗ്യത

൩൦൪

ശ്രീമദ്വേദം
ദിവസം-വിവിധി

ദിവസം

- ൧ ദിവസം
- ൨ താപപ്രിയം
- ൩ ദിവസം
- ൪ രാഗം
- ൫ നവോപാപം

ദിവസം

- ൬ ദിവസം
- ൭ യോഗ്യത
- ൮ ദിവസം
- ൯ പ്രിയം
- ൧൦ നവോപാപം

൧൧ ഹരഃസാംഖ്യഃ സൌമ്യഃ
 ൧൨ തുലനൈകോധവ്യഃ
 ൧൩ വിഭുജ്ജ്വലനഃ
 ൧൪ രാമഃ ശുഭരാരോഗ്യഃ
 ൧൫ അശ്വമേധഃ
 ൧൬ ഭാഗീരഥഃ
 ൧൭ തപോവിഷ്ണുസാരം
 ൧൮ വിശ്വാനന്ദജാതഃ
 ൧൯ രാഗീകൃഷ്ണാനന്ദസ്യാൽ
 ൨൦ അഭീജനനൈവസ്യാൽ
 ൨൧ ദൈവധാരിണീലോലോനമ്യഃ

ശുക്രമദ്യോഗതി നാഴിക-വിലിന്ദാദി

നാഴിക

൧ തുലനായം
 ൨ രജ്യം
 ൩ ദൈവേഷം
 ൪ മാതൃഃ
 ൫ പുനീതി
 ൬ സുഗന്ധം
 ൭ ഗായകായം
 ൮ ധവളാപഃ
 ൯ മാതൃഃ
 ൧൦ തുലനായം
 ൧൧ സാംഖ്യൈവസ്യാൽ
 ൧൨ ഭവോധവ്യഃ
 ൧൩ നിശാനിദാ
 ൧൪ ചിത്രോദയഃ
 ൧൫ രത്നപീഠഃ
 ൧൬ ഹരിശ്ചരഃ
 ൧൭ വിഷ്ണുസാരം
 ൧൮ നമസിരം
 ൧൯ സുരാനാഗീ
 ൨൦ ഗാനരോഗം
 ൨൧ ശുഭീഭാലഃ
 ൨൨ മാതൃഃശുഭീ
 ൨൩ യമസ്തംഗഃ
 ൨൪ സൂത്രജാലം
 ൨൫ ഗാനനവം
 ൨൬ ശുഭീകവിഃ
 ൨൭ താപലാഭം
 ൨൮ രാമോദ്ധഃ
 ൨൯ അസുഖം
 ൩൦ വിജ്ഞാനഭവഃ

൨൨ തമൗഷ്ണായമൊനന്ദഃ
 ൨൩ വിജ്ഞാനംശമീനമ്യഃ
 ൨൪ ശുഭീഭാലൈവസ്യാൽ
 ൨൫ നരോഗംജ്ഞാനായസ്യാൽ
 ൨൬ ഹരിശ്ചരീഭാലായം
 ൨൭ തുലനൈവസ്യാൽ
 ൨൮ വിജ്ഞാനപുണ്യഃ
 ൨൯ രാമോദ്ധൈവസ്യാൽ
 ൩൦ ജ്ഞാനവിജ്ഞാനപുണ്യഃ
 ൩൧ ഭാഗീരഥീഭാലഃ
 ൩൨ സൂത്രസ്തംഗശുഭീ

നാഴിക

൩൩ അഭീർവഃ
 ൩൪ താപലാഭഃ
 ൩൫ രാമോദ്ധഃ
 ൩൬ ശമീഭാലഃ
 ൩൭ മുനിസ്തംഗഃ
 ൩൮ കവിഃസോമഃ
 ൩൯ സകളാമുനിഃ
 ൪൦ ഗുണീരനമ്യഃ
 ൪൧ ശിരശ്ചരീഭാലഃ
 ൪൨ മാതൃഃ വിജ്ഞാനായം
 ൪൩ കവിശാലീസ്യാൽ
 ൪൪ ഹൈവസ്യാൽ
 ൪൫ ഭദ്രമാഹിനമ്യഃ
 ൪൬ നഗ്നനപാപഃ
 ൪൭ തജ്ഞാനപുണ്യഃ
 ൪൮ പ്രഭുലോകായം
 ൪൯ ജായാമയായാ
 ൫൦ വിശ്വതീഭാലഃ
 ൫൧ കാലജായായം
 ൫൨ സുജ്ഞാനപ്രിയഃ
 ൫൩ ലോഭീപുത്രായം
 ൫൪ ധൗത്യോദയസ്യാൽ
 ൫൫ ശമീവിപ്രായം
 ൫൬ കാലോതിപ്രിയഃ
 ൫൭ സുജ്ഞാനപ്രിയഃ
 ൫൮ ലോഭീധാരായം
 ൫൯ നരീകലഃ
 ൬൦ തമഃപ്രാലയം
 ൬൧ രാഗീകഗായം
 ൬൨ ജനസ്തംഗഃ

Abstract

ഇന്ദ്രഭലവ (സാക്ഷാൽ ചന്ദ്രമേനോൻ)	൧	൮	൦
പ്രസിദ്ധമായ ശാരദ (ടി-യാൻ തന്നെ)	൧	൦	൦
മോഹനസുന്ദര (വിശേഷമായ ഒരു തമിഴ് ഡിറക്ടർ)	൦	൧൨	൦
സോവലിന്റെ പരിഭാഷ	൦	൮	൦
ദേവയാനീപരിതം സംഗീതനാടകം (ഒന്നാമതും കവിതകൾ ബഹുരസം)	൦	൮	൦
ഇക് മാനഗ്രാഹരിതം ഭാഷാഗാനനാടകം സംഗീതകൊമളം വായനക്കാർക്കും ജ്ഞാനപ്രദവും രസപ്രദവും	൦	൩	൦
ഗോകർണ്ണപ്രതിഷ്ഠ നാടകം മഹാകവികൾ കൂടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു ഒന്നാമതും ഖണ്ഡകാവ്യം	൦	൩	൦
സത്യശാസ്ത്രം മഞ്ജുനീരാമയ്ക്കു പല ചിത്രങ്ങളും സത്യവിഭാഗങ്ങളും അടങ്ങിയതു	൦	൧൦	൦
ജന്തുശാസ്ത്രം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ജിജ്ഞാസുകൾക്കും രസപ്രദം കൊണ്ടുതന്നെ ജ്ഞാനത്തെ സമ്പാദിക്കാവുന്നതുമാംഭാഗം	൦	൮	൦
ടി. ൨-ാംഭാഗം	൦	൧൪	൦
ടി. ൩-ാംഭാഗം	൦	൧൪	൦
ടി. ൪-ാംഭാഗം	൧	൪	൦
രഘുവംശം (അണ്ണാമല)	൨	൦	൦
വീട്ടിലും പുറത്തും (ബി. കല്യാണിക്കമ്മ)	൧	൮	൦
താമരശ്ലേരി ടി.	൧	൪	൦
വ്യാഴവട്ടസുരനകൾ ടി.	൦	൧൨	൦
വൃത്താന്തപത്രപ്രവർത്തനം (കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള)	൧	൦	൦
അന്ത്യാപദേശമാല (ഒന്നാമതും കവിത)	൦	൪	൦
ഭക്തിസംവൽനരതകം (മേപ്പള്ളൂർ ഭട്ടതിരി) ഭാഷാവ്യാഖ്യാന സഹിതം	൦	൩	൦
ജ്യോതിഷസാരസംഗ്രഹം (വിവിധാദി വാക്യങ്ങളും വലിയ കാലലിപികളും ഗണിതഭാഷ മുതലായും അടങ്ങിയതു)	൦	൩	൦
സാഹിത്യരത്നം (സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും കൂടി ഒന്നാമതും ൩൦൦ ശ്ലോകങ്ങളും ലളിതമായ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനവും അശ്രമപ്രവേശം (നട്ടവം മഠൻ)	൦	൪	൦
ഗുരുവായൂർപ്പൻ (തരുവാതിരപ്പാട്ട്) ഷാരിയ്ക്കു പമ്മ (വാണിപ്പാട്ട്) നട്ടവത്തു മഠൻ	൦	൪	൦
സുവമഞ്ജരി ടി.	൦	൩	൦
കാവ്യശകലങ്ങൾ ടി.	൦	൩	൦
സന്താനഗോപാലം ലഘുകാവ്യം ടി.	൦	൩	൦

കുചിതകൾ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻസ്കൂൾ അമ്മണസിയിലെ കൃതികൾ							
ഒന്നാമതും ഖണ്ഡകൃതികൾ (മേത്തരം ബുക്കിന്റെ)						൧	൯
ടി. രണ്ടാമതരം	൧	൦
ടി. രണ്ടാംപുസ്തകം	൧	൯
ഒരുകുറു കൃതികൾ	൧	൯
ഒട്ടേറിയ ക്ഷേത്രകൃതികൾ (മേത്തരം കൃതികൾ)					
ജയരാജൻ (൨ ഭാഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒന്നാമതരം നോവൽ)						൨	൦
കുമാരമാരി ൨ ഭാഗങ്ങൾ നോവൽ					
സരള (സെക്കണ്ടറിയൽ)					
പ്രബന്ധകൃതികൾ					
വെളിച്ചം നോവൽ					
സി. വിശ്വനാഥൻ					
സെക്കണ്ടറിയൽ					
മുഖനാഥൻ (നോവൽ) ഡി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ ബി. എ.)						൧	൯
പദ്മലയം (ഒന്നാമതരം നോവൽ)					
ടി. ൨-ാംഭാഗം	൧	൮
കാമരാജൻ (ഗദ്യം)					
ശിവരാജൻ (ചരിത്രകഥ)					
നിർമ്മല (കഥ)					
അമ്മയും മകളും (പുതിയനോവൽ)					
ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ (ചരിത്രം)					
അനന്തരാമനാഥൻ (ചരിത്രകഥ)					
ശ്രീവേംഗോപതി (ഗദ്യം)					
സാഹസികോപാജ്ഞ (ഗദ്യം)					

ശ്രീസുബ്രഹ്മണ്യപൊന്നിശ്ശിരിമാ	0	൪	0
കന്യാമാതൃണകമാമൃതം	൨	0	0
ശ്രീകൃഷ്ണാഭിഷേകം	൧	0	0
ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ	0	൪	൦
പ്രാജ്ഞാദൻ	0	൮	0
വിഷ്ണുവേദപാഥികൾ (ഭിഷഗ്വരന്മാർ)	൧	൪	0
വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ കൃതികൾ	൧	0	0
ദേവദത്തകാവ്യം (ചങ്കരങ്കോത കൃഷ്ണൻ കർത്താവ്) (മധ്യ സർഗ്ഗം)	0	൬	0
കാമധേനികഥാസാരം (കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ)	൧	0	0

മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾ.

ഭജനകീർത്തനമാല	0	൧൨	0
ഗീതഗോവന്ദം (അപ്പുപാട്ട് വ്യാഖ്യാനസഹിതം)	൧	0	0
ആനന്ദലഹരി (വ്യാഖ്യാനം)	0	൪	0
ശ്യാംഗരശ്മികം (മറു ശ്യാംഗരശ്മികങ്ങൾ)	0	൮	0
ചിത്രാഗർഭ (ശ്യാംഗരശ്മിനാടകം)	0	൮	൦
കാതരൈൻ (ചരിത്രനോവൽ)	0	൮	0
മാലിനിദാസി (നോവൽ)	0	൬	0
ശർമ്മിണി (ചരിത്രകഥ)	0	൧൨	0
വിഖ്യാസിനി (ഒരു പുതിയ ഡിഡക്ടീവ് നോവൽ)	൧	൪	0

ബലപിണ്ഡവും ആയുർദായവും

സൂര്യചിഹ്നങ്ങളുടേയും, ചന്ദ്രചിഹ്നങ്ങളുടേയും ശരിയായ ബലം അറിയാതെ ഫലം പറഞ്ഞിട്ടാണ് ജാതകവും പ്രശ്നവും പലപ്പോഴും കൈവരുന്നത്. അതിനെ പ്രശ്നകമായി വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചൈതിത്ര്യമുണ്ട്. ബലപിണ്ഡം വരുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നത് — കൊല്ലം മാസം ദിവസം നാഴി കയറുമ്പോൾ ആയുസ്സു ഇത്രയുണ്ടെന്നു പല ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൃത്യമായി പറഞ്ഞു കൊണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നമ്മളിൽ പലരും കേൾക്കും. അങ്ങിനെ പറയുമ്പോൾ സാധിക്കുന്നത് ആയുർദായം ഗണിച്ചിട്ടാകുന്നു. ഇതിനെ പറ്റി അങ്ങനെയും പറയണമെന്നു ബലം വരുത്തി ആയുർദായം ഗണിച്ചാൽ അർത്ഥം എന്തു പറയാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ലളിതമായ മലയാള ഭാഷാവാക്യമാണിത്. കൂടി കാണിച്ചപ്പോൾ അർത്ഥം നന്നായിട്ടില്ലാത്ത പ്രസിദ്ധം കാര്യമാണ് മേൽ കാണുന്ന പദ്യം. എന്തു മലയാളികളുടെ അഭിപ്രായം ഇതു കേൾക്കുന്ന ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. വിവരങ്ങൾ അന്നു മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട വിദ്വാന്മാർ പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതിയവർ അല്ലെങ്കിൽ പണ്ഡിതന്മാർ പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതിയവർ.

ത മു ഹ ഓ ന്യ ഓ .

(നമുക്കു യാദൃച്ഛികം)

സ്വാശാരിമാരുടെ ഭാഗ്യം:

ഗ്രാമങ്ങളിൽ അക്കാ ഉപകരിയുന്ന ഒരു ഉത്തമ ഗ്രാമീണനാണ്. സാസ്കൃതം അറിയാത്തവർക്ക് ഉപകരിക്കണമെന്ന കരുതി കാണപ്പെടുന്ന പരമോചാരൻ വാസ്തവികമായി വർക്കളുടെ അനുജനും ശിഷ്യനുമായ ചാലാചാരൻ "സ്മാരപ്പാ" എന്ന നല്ലതായ ഒരു ചാലാ വ്യാഖ്യാനം വിഴിയിയായിത്തീർന്നു. സാമ്രാജ്യ സമൃദ്ധിയിലുള്ളതിനെ പ. മെ, കൊടികരം, ഗോപുരം, കൂത്തമ്പലം മുതലായവയുടെയും പ്രമാണങ്ങൾ മനമതം, ശിശി :നും മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നെടുത്ത വ്യാഖ്യാനസഹിതം മേന്തിട്ടുണ്ട്. പല മുൻകളുടെയുമായി അനേകവിധം വ്യാഖ്യാനശ്ലോകങ്ങളും ബിംബലക്ഷണങ്ങളും വ്യാഖ്യാന സഹിതം മേന്തിട്ടുള്ളതിന്നു പുറമെ, ന. വിധം തരകൾ, പഞ്ചരം, ശാലാ, കൂടം, നാസിക, വെലിക്കല്ല, കൊടികരം, ഗോപുരം, ബിംബാചാര ഇവയുടെയെല്ലാം ശരിയായ ചിത്രങ്ങളും മേന്തിട്ടുണ്ട്. അച്ചടിച്ച വരമ്പു ഉടൻ വിറ്റു തുടങ്ങും.

മനുഷ്യാലയ ചട്ടിക.

[illegible]

